Др Живан Стојковић
Хранислав Ракић

ВИСОКА СТРУКОВНА ШКОЛА ЗА ТЕКСТИЛ

50 ГОДИНА

769
377.5:677
(497.11 Лесковац) "1959/2009"

Здравље, знање, лепота,
квалитет живота...

... Било нас је доста у одељењу.

12.01.2010. год.

Ј. Јовановић
Ивана

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
"БИБЛИОТЕКА"
СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

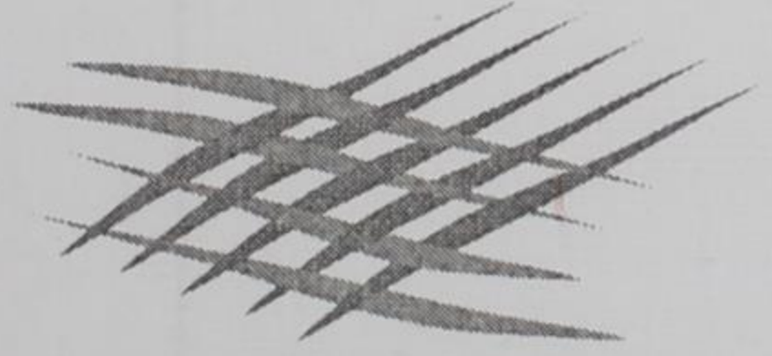

Република Србија

ВИСОКА СТРУКОВНА ШКОЛА ЗА ТЕКСТИЛ

Лесковац

Центар за проучавање и истраживање
културно-историјске баштине југа Србије

Књига 8

За издавача
Верољуб Трајковић

Уредник
Проф. др Љубиша Миленковић

Рецензенти
Др Мирољуб Васић
Др Иван Бецић

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

377.5:677(497.11)"1959/2009"

СТОЈКОВИЋ, Живан, 1937-
Висока струковна школа за текстил,
Лесковац : 50 година / Живан Стојковић,
Хранислав Ракић. - Лесковац : Центар за
проучавање и истраживање
културно-историјске баштине југа Србије, 2009
(Лесковац : Графоплус). - 219 стр. : илустр.
; 24 cm

Тираж 500. - Библиографија: стр. 219.

ISBN 978-86-86359-10-0
1. Ракић, Хранислав [аутор], 1928-
а) Висока струковна школа за текстил
(Лесковац) - 1959-2009
COBISS.SR-ID 170485772

Др Живан Стојковић
Хранислав Ракић

ВИСОКА СТРУКОВНА ШКОЛА ЗА ТЕКСТИЛ ЛЕСКОВАЦ

50 година

Лесковац 2009.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„Десанка Максимовић"
Библиотечки
Инв.бр. 769
Сигнатура 377.5:677(497.11 Лесковац) „1959/2009"

РЕЧ ДИРЕКТОРА

Данас Лесковац још једном потврђује да може бити поносан, не само на свој рејтинг као индустријски центар југа Србије већ и на културно-просветни узлет. Град који је ове године обележио тринаест деценија постојања Гимназије, више од једанаест деценија рада Позоришта, више од девет деценија успешног хода прве текстилне школе на Балкану и колико још јубилеја у развоју школства - може са правом да носи обележје и културно-просветног средишта. Већ је одавно познато да је овај град био препознатљив и по димњацима текстилних фабрика које су му проносила славу и у иностранству и деценијама био први на ранг - листи успешних у овој грани индустрије. Може се то приписати пословичном духу Лесковчана, али се не сме запоставити чињеница да су управо они били свесни и чињенице да без школованих кадрова не могу корачати напред. И тако је Лесковац почео да развија текстилно школство узлазном путањом до данашњих дана. У његовом развоју значајну улогу је имало и Друштво инжењера и техничара текстилаца, али и постојање Централне текстилне лабораторије која је касније прерасла у Институт. И, наравно, већ израсли текстилни стручњаци са пуно енергије и ентузијазма схватили су потребу школовања текстилних инжењера и били врло упорни у настојању да Лесковац добије Вишу техничку текстилну школу, у чему су и успели 1959. године. Иако је била друга по реду, после Београда, ни по чему није посустајала, ни по квалитету наставе, ни по броју студената. Лесковац је још једном доживео просветни узлет. У својој бурној историји први пут је имао прилику да поздрави 37 студената и да прослави почетак наставе на овој вишој школи 4. новембра пре педесет година. Тако се у својој просветној историји окитио још једним изузетним јубилејом, који данас обележавамо са пуно поноса. Зато нема веће части него бити на челу једне такве установе која је изнедрила око три хиљаде текстилних инжењера и са пијететом поменути првог њеног директора и професора Владимира Миглевског. У име његових и напора свих досадашњих упошљеника са правом истичемо да смо били основни подстицај за отварање Технолошког факултета у Лесковцу, који ове године обележава тридесет година рада, и да смо израсли у Високу струковну школу за текстил која ради по принципима Болоњске декларације и европским стандардима. Данас као наставници на њој раде и њени бивши студенти, који су већ стекли научна звања магистра и доктора

наука и који улажу максималне напоре да стану у ред оних који својим студентима на високошколској установи пружају највиши степен знања и научних достигнућа у текстилној индустрији. Наравно, све се то не би могло да оствари без тесне сарадње са Технолошким факултетом у Лесковцу и сличним факултетима у другим градовима и са другим високим струковним школама. Можемо се похвалити да смо модерна високошколска установа са добро опремљеним кабинетима, компјутерима и интернетом, са вредним и заинтересованим студентима који са својим наставницима обогаћују Лесковац врло успешним модним ревијама и представљају ударну снагу школованих текстилних стручњака која мора бити гарант за оживљавање надалеко познате текстилне индустрије овог поднебља.

Ова монографија је сведочанство бурног развоја наше школе и један је од највреднијих дарова за обележавање пола века њеног постојања и рада. Уверени смо да ће Висока струковна школа за текстил у Лесковцу наставити свој развој узлазном линијом, утолико пре што су сви њени наставници магистри пред одбраном докторских дисертација, чиме се повећава породица изузетних текстилних стручњака са највишим научним звањем.

Проф. др Љубиша Миленковић

ОСНИВАЊЕ ШКОЛЕ

Текстилни центар Лесковац имао је дугу традицију школовања кадрова са средњом стручном спремом за потребе текстилне индустрије. Подружница Друштва инжењера и техничара текстилаца у Лесковцу средином 1956. године дала је идеју за оснивање више школе за образовање текстилних стручњака. То је, истовремено, био и резултат анализе о даљем развоју текстилне индустрије, која је садржала и процену радних места у свим већим фабрикама у земљи 1955. и 1956. године. Анализом је било утврђено да су у текстилној индустрији били неопходни кадрови за нове технолошке процесе са вишим и високим образовањем. Послове у производном процесу, у ужем смислу, изводили су углавном неквалификовани, квалификовани и висококвалификовани радници. Међутим, није било стручњака за обављање радова на техничкој припреми процеса производње, која, у ствари, обезбеђује примену организационих мера. Такав стручњак морао би бити први сарадник дипломираног инжењера, непосредни оперативни погонски руководилац који добро познаје технолошке процесе производње уже струке, сировине, помоћна средства и машински парк и који располаже потребним знањем из економских и стручно-кадровских области. Идеја о формирању више школе за образовање стручњака текстилне струке и централне лабораторије текстилне индустрије била је брзо прихваћена у Лесковцу. Њу је први изнео дипломирани инжењер Миодраг Жишић у чланку „Може ли другачије“. Он је био мишљења да би централна лабораторија могла да прерасте у текстилни институт, средња текстилна школа у вишу, а ова у текстилни факултет. Идеја је убрзо прерасла у иницијативу коју су прихватиле и друштвено-политичке организације града и среза Лесковац. Искоришћена су и искуства других земаља. Конкретизација иницијативе за оснивање више школе текстилне струке извршана је током 1957. и 1958. године. Са истакнутим текстилним стручњацима одржано је више састанака на којима се расправљало о концепцији будуће школе и том је приликом истицано да она треба да буде високошколска установа за стицање вишег степена стручног образовања у којој би школовање трајало две до три године.

После обављених припрема, Скупштина среза Лесковац је у другој половини 1958. године Савету за просвету и културу Народне републике Србије упутила предлог за оснивање Више техничке текстилне школе у Лесковцу. Поред осталих, посебно су истакнута два разлога због којих се за седиште школе предлаже Лесковац: прво, због тога што је он био

стари и познати текстилни центар, и друго, што има дугогодишњу традицију школовања стручних кадрова за потребе текстилне индустрије у целој земљи. Међутим, истовремено са овим дошао је и предлог да се оваква школа отвори у Београду. Како се са предлогом из Лесковца нису сагласили Републички одбор синдиката текстилаца и Удружење текстилне индустрије Србије, Републичка скупштина Србије је крајем 1958. године донела Закон о оснивању Више техничке текстилне школе у Београду, а не у Лесковцу. Интересантно је било образложење за доношење овакве одлуке. Наиме, истакнуто је да је Београд универзитетски центар и да ће бити у могућности да лакше и сигурније обезбеди кадар за извођење наставе. Са оваквим предлогом нису се мирили посланици из Лесковца, па су заједно са групом посланика из Ниша и другах места Србије поднели амандман којим се захтевало да седиште школе буде у Лесковцу. Амандман је, међутим, са незнатном већином гласова био одбачен, тако да је прва Виша техничка текстилна школа била основана у Београду.

Од идеје да се оваква школа отвори и у Лесковцу није се одустало. Већ почетком 1959. године, на предлог Милоша Минића, председника Извршног већа Србије, Скупштина среза Лесковац обновила је иницијативу за оснивање Више техничке текстилне школе у Лесковцу. Екипа стручњака и друштвено-политичких радника поново је приступила врло темељитим припремама за детаљније образложење захтева. Урађена је анализа потреба за кадровима текстилне струке са вишом стручном спремом на подручју југоисточне Србије, Космета и осталим подручјима која су била повезана са лесковачком текстилном индустријом. Такође је сачињен и списак истакнутих текстилних стручњака који би могли бити ангажовани као наставници, а на време су добијене и сагласности од свих надлежних републичких органа, радних организација и институција. На основу свега овога Скупштина среза Лесковац упутила је нови предлог, па је на седници Републичког већа Народне скупштине Србије 1. јула 1959. године једногласно усвојен Закон о оснивању Више техничке текстилие школе у Лесковцу, као и Указ о проглашењу овог закона. Школа је, како стоји у Закону, била отворена са задатком да спрема техничке кадрове више стручне спреме (више техничаре) за рад на припреми и реализацији процеса производње у текстилној индустрији, као и руководиоце производних радионица, одељења и погона, да прати савремена искуства текстилне индустрије у земљи и иностранству и користи их ради унапређења наставе, да сарађује са државним органима, установама, привредним и другим организацијама на стручном усавршавању постојећег техничког кадра, да по потреби организује курсеве и семинаре и да васпитава студенте као свесне грађане социјалистичке заједнице. Закон је прописао и услове за упис у ову школу. Упис се вршио на основу конкурса, а могли су бити уписани свршени ученици Техничке текстилне школе, Школе ученика у привреди текстилног сме-

ра или школе са практичном обуком текстилне струке, ако је школовање у њима трајало најмање три године. Могли су се уписати и кандидати који су завршили школу за висококвалификоване раднике текстилне струке, али и они који нису имали поменуте школе, под условом да су у текстилној индустрији провели најмање четири године и да положе пријемни испит. Било је такође предвиђено да школовање траје две године, односно четири семестра.

Одлука о оснивању школе дочекана је у Лесковцу са великим одушевљењем. Одмах је била формирана Матичарска комисија коју су чинили инж. Ђорђе Кратхис, помоћник секретара Савета за просвету Народне Републике Србије, дипл. инж. Миро Арсенијевић, професор Технолошког факултета у Београду, председник Комисије, Благоје Стојановић, потпредседник Народног одбора среза Лесковац, Милорад Ђорац, шеф просветне инспекције Народног одбора среза, др Слободан Кончар-Ђурђевић, професор Технолошког факултета у Београду и инж. Александар Јовић, службеник „Прогреса“ у Лесковцу. Комисија је извршила све неопходне припреме за почетак рада школе. Савет за просвету Народне Републике Србије расписао је конкурс 4. августа 1959. године за упис 60 студената прве генерације. За обављање пријемпог испита формирана је испитна комисија коју су чинили наставници Технолошког факултета у Београду: редовни професор дипл. инж. Миро Арсенијевић за текстилне сировине, ванредни професор дипл. инж. Властимир Ивковић за хемију и доцент Зарије Булатовић за математику. Пријавило се 49 кандидата, од којих је осам ослобођено испита због одличног успеха у средњој школи. Задаци су били шифровани, тако да је обезбеђена максимална објективност у оцењивању. Рачунајући и оне који су ослобођени, пријемни испит је положило 37 кандидата, и то 25 са техничком текстилном школом, шест са мајсторском текстилном, три са индустријском текстилном, два са радничким текстилним техникумом и један висококвалификовани текстилни радник. Тако је у први семестар школске 1959/60. године било утписано 37 студената .

На основу решења Савета за просвету Народне Републике Србије од 14. октобра 1959. године школа је требало да почне са радом 1. новембра. Зато су отпочеле убрзане припреме. На предлог Матичарске комисије, Савет за просвету Народне Републике Србије одобрио је привремени Наставни план који је предложила Виша техничка текстилна школа из Београда. За првог директора школе именован је Владимир Миглевски, днпл. инжењер, који је у исто време био постављен и за професора. Школа је почела да ради у просторијама Текстилне техничке школе. Прва седница Наставног већа школе одржана је 1. септембра 1959. године када је престала да ради Матичарска комисија. Тада је донета одлука да настава почне 4. новембра 1959. године. Наставно веће су чинили, поред наставника и директора, и сви хонорарни наставници школе. Оно је преузело све послове од Комисије.

Свечано отварање школе обављено је 1. новембра 1959. године. Најпре је у 9 сати одржана прва седница Наставничког савета којом је председавао Владимир Миглевски, а били су присутни Владимир Петровић, професор Више техничке машинске школе у Нишу, дипл. инж. Вукадин Крстић, професор Техничке школе у Нишу, дипл. инж. Велизар Пецарски, шеф погона фабрике „Ратко Павловић“ у Нишу и дипл. инж. Богдан Колунџић, директор Текстилне тахничке школе у Лесковцу. На овој седници утврђен је привремени распоред часова којим је предвиђено да се настава изводи и пре и после подне, и то из хемије, математике, механике, машинских елемената и технологије предења памука. После завршене седнице почела је свечаност којој су присуствовали представници друштвено-политичких и културно-просветих организација Народне Републике Србије, среза и општине Лесковац, представници 14 привредних организација и студенти. Након уводне речи директора Владимира Миглевског о значају отварања школе, говорио је Владимир Митић, председник Народног одбора среза Лесковац. У име Матичарске комисије обратио се председник дипл. инж. Миро Арсенијевић. Затим су говорили дипл. инж. Богдан Колунџић, директор Текстилне техничке школе и Лазар Стојковић, студент.

Било је различитих ставова о стручном називу свршених студената ове школе. Једни су били за назив „виши текстилни техничар“, а други за назив „погонски текстилни инжењер“, тако да је ово питање остало отворено. Такође се сматрало да се наставни садржаји школе треба да темеље искључиво на претходно стеченом знању у средњој техничкој текстилној школи. У њој би се школовали одабрани текстилни техничари са радним искуством у текстилној струци. Поред тога, заузет је став да се обезбеди широк технички профил како би се ти кадрови могли запослити у свим специјалностима текстилне струке.

ПРВИХ ПЕТ ГОДИНА РАДА

Редовна настава почела је 4. новембра, а прво предавање из хемије одржао је професор Владимир Миглевски. На предлог Матичарске комисије, Савет за просвету Народне Републике Србије, поред директора школе Владимира Миглевског, 28. октобра 1959. године поставио је и следеће наставно особље у хонорарном радном односу: дипл. инж. Драгољуба Максимовића, директора Више техничке текстилне школе у Београду за технологију предења ликастих и тврдих влакана, дипл. инж. Николу Таушановића, професора Више техничке текстилне школе у Београду за технологију предења памука, Владимира Петровића, професора Гимназије у Нишу за математику, дипл. инж. Вукадина Крстића, професора Техничке машинске школе у Нишу за механику, дипл. инж. Велизара Пецарског, шефа погона текстилне инду-

стрије „Ратко Павловић“ у Нишу за машинске елементе, дипл. инж. Петра Потића, техничког директора Јужноморавског електричног предузећа у Лесковцу за електротехнику. Дужност секретара школе вршио је Влајко Петровић, службеник Народног одбора среза Лесковац. Настава је почела да се изводи у великој сали Текстилне техничке школе у Лесковцу, а за смештај директора и осталих радника обезбеђена је још једна просторија. Намештај за ове просторије позајмљен је од Текстилне техничке школе и Института за научна истраживања.

За прву годину студија Наставни план је узет од Више текстилне школе у Београду и био је општег смера, јер су се подједнако изучавале хемијско-текстилне и механичко-текстилне технологије. После одобрења, овај Наставни план је важио и за другу годину студија тако да је прва генерација студената студирала на јединственом одсеку. Наставним планом у обе године обухваћено је било 17 предмета, а студенти су били просечно оптерећени са 32 часа предавања и вежби недељно. Однос теоријске према практичној настави био је 51,5 према 48,5 процената.

Први Наставни план					
Наставни предмет		Број недељних часова предавања и вежби по семестрима			
		I	II	III	IV
1	2	3	4	5	6
1.	Математика	3+3	2+3	-	-
2.	Основи хемије	3+4	2+4	-	-
3.	Машински елементи	2+ 2	2+ 2	-	-
4.	Механика	2+2	2+2	-	-
5.	Технологија предења ликастих тврдих влакана	2+1	2+1	-	-
6.	Технологија пред. памука	2+1	2+1	-	-
7.	Електротехника	-	2+2	2+2	-
8.	Текстилна хемија	-	2 + 1	1 + 1	-
9.	Технологаја ткања	-	-	2+2	3+2
10.	Технологија плетења	-	-	2+ 1	2+ 2
11.	Технологија бојења	-	-	2+ 2	2+3
12.	Технологија оплемењивања	-	-	2+ 0	3+5
13.	Преплетаји и дезинатуре	-	-	2+ 2	-
14.	Испитивање текстила	-	-	2+ 3	-
15.	Технологија предења вуне	-	-	2+2	2+ 2
16.	Термотехника	-	-	2+ 1	2+ 2
17.	Организација предузећа	-	-		3+ 1
Свега		14+13	16+16	19+16	17+17
Укупно часова недељно		27	32	35	37

Већ у првој години рада планирано је опремање лабораторија школе, поготову кад се знало да је било предвиђено грађење нове зграде. Елаборатом за опремање лабораторија за физику, хемију, техонологију бојења и испитивање текстила за ову намену планирано је 42.653.695 динара. Међутим, било је јасно да Републички друштвени фонд за школство није у могућности да одмах обезбеди оволика средства, па је зато планирано да се она обезбеђују постепено и уз помоћ текстилне индустрије лесковачког басена. Почетком новембра 1959. године директор школе обратио се писмом Савету за просвету НР Србије са захтевом да се одобри систематизација за административно особље, да се отвори акредитив код филијале Народне банке у Лесковцу и да се уради печат и штамбиљ. Први помоћни службеник, курир Миливоје Стојковић, примљен је крајем новембра 1959. године на основу расписаног интерног конкурса, а почео је да ради 1. децембра. По одобрењу Савета за просвету НР Србије, школа је у листу „Наша реч" 12. децембра 1959. године расписала конкурс за попуну радних места секретара, рачунског референта, режисера и хонорарних асистената за вежбе из аналитичке и текстилне хемије. За радно место секретара школе јавио се Драгослав Крстић, секретар Техничке текстилне школе у Лесковцу као једини кандидат. Иако није испуњавао услове конкурса, јер је имао средњу школу, Наставно веће предложило је Републичкој комисији за службеничке послове да се сагласи са његовим избором. Тако је Драгослав Крстић био примљен, а примопредаја дужности између њега и дотадашњег хонорарног секретара Влајка Петровића извршена је 30. децембра 1959. године. Међутим, истог дана Наставном већу школе обратила се Драгица Крстић са завршеном Вишом педагошком школом. Како је њена школска спрема била у складу са условима конкурса, а била је без радног места, примљена је за хонорарног секретара школе до расписивања и окончања новог конкурса почетком 1960. године. За рачунског референта треће врсте и шефа рачуноводства примљен је Веселин Патрногић, који је до тада радио и у Средњој техничкој текстилној школи. После поновљеног конкурса 6. фебруара 1960. за секретара школе изабрана је Драгица Крстић. За руководиоца вежби из аналитичке хемије примљен је дипл. инж. Миодраг Жишић, који је радио у Пословном удружењу текстилне индустрије „Прогрес" у Лесковцу. За асистента из математике изабран је Богољуб Радивојевић, професор Гимназије, а за обављање техничких и стручних послова у лабораторији текстилни техничар Видосав Симоновић, помоћник техничког директора школских радионица Текстилне техничке школе у Лесковцу.

Крајем децембра извршене су делимичне измене у програму предвојничке обуке о чему је Савет за просвету НР Србије обавестио школу. Биле су уведене неке нове теме које је наставник морао да реализује током школске 1959/60. године. На заједничкој седници одборника оба већа, Народни одбор среза Лесковац именовао је чланове привременог Школског савета, који

су чинили: Марко Милићевић, секретар Народног одбора среза Лесковац, Љубомир Балић, шеф просветне инспекције Секретаријата за просвету и културу НО среза Лесковац, Драгутин Гроздановић, председник Савета за просвету НО среза Лесковац, Миодраг Вељковић, потпредседник НО општине Лесковац, Владимир Петровић, професор, инж. Велизар Пецарски, професор, инж. Богдан Колунџић, директор Текстилне техничке школе, представници Наставничког већа, Деса Петровић, представник Среског синдикалног већа у Лесковцу, Добривоје Ристић, текстилни техничар, представник Среског одбора Друштва инжењера и техничара текстилаца, инж. Миодраг Жишић, представник Пословног удружења текстилне индустрије „Прогрес“ у Лесковцу, Ранђел Тричковић, референт за кадрове предузећа „Летекс“ у Лесковцу, Драгољуб Стевановић, студент и Владимир Миглевски, директор школе, по положају. Савет је конституисан 7. јануара 1960. године, а за председника је изабран Марко Милићевић. Већ на првој седници разматрао је питање наставног кадра и констатовао да се на првој години и поред знатних тешкоћа настава обавља углавном нормално, али да је потребно одмах почети са припремама за обезбеђивање наставног кадра за другу годину студија. Зато је предложио да се упуте четири дипломирана инжењера на стручно усавршавање у иностранству, пре свега у Савезној Републици Немачкој у Ахену, од шест месеци до године дана и то за по један предмет ткачког смера, технологије предења, технологије оплемењивања и бојења и технологије плетења. За средства се Савет обратио Пословном удружењу „Прогрес“. Конкурс за обављање специјализације објављен је у „Политици“. За технологију ткања конкурисао је дипл. инж. Бранко Трајбар из Загреба, уз обавезу да после специјализације ради у школи.

Већ на почетку рада школа је донела Правилник којим Наставно веће оснива Фонд за екскурзије и издавање скрипата. Циљ је био да се материјално помаже извођење екскурзија и издавање скрипата. Средства Фонда су могла бити коришћена и за издавање публикација и извештаја о раду школе, а формирана су од прилога радних организација и од продавања штампаних публикација.

Од летњег семестра 1960. године екскурзије студената школе постале су традиција и саставни део програма рада школе за сваку школску годину. Извођене су до оближњих градова који су имали текстилну индустрију. Прва екскурзија са студентима организована је 24. марта 1960. године до Ниша ради обављања стручне праксе у фабрици „Ратко Павловић Ћићко“. Једнодневни боравак 34 студента и једног наставника искоришћен је за упознавање са производним процесом и технологијом. Два дана касније ова група студената поново је боравила у истој фабрици у Нишу. Трећа посета Нишу обављена је 23. априла 1960. године са 32 студента и три наставника. Маја је изведена екскурзија са 36 студената и три наставника до Приштине, када је посећена индустрија памучног предива „Косовка“.

Почетак рада школа ове врсте у Србији донео је и објективну тешкоћу која се огледала у недостатку уџбеника и литературе. Зато је већ за прву годину студија Виша техничка текстилна школа у Лесковцу обезбедила издавање скрипата из појединих предмета чији су аутори били наставници школе. Прве школске године издата су скрипта из математике професора Владимира Петровића, електротехнике предавача Петра Потића, чврстоће материјала професора Вукадина Крстића и текстилних сировина-синтетичка влакна дипл. инж. Миодрага Жишића. Издавање ових првих скрипата био је пионирски подухват праћен великим ентузијазмом, како професора, тако и студената који су их сами умножавали. То је уједно и био почетак богате издавачке делатности која је постала традиција и једна од важних карактеристика рада школе.

Због малог броја студената који нису регулисали војну обавезу, Наставним планом за прву годину није била предвиђена предвојничка обука. Зато је марта 1960. године упућено писмо Наставном одељењу Савета за просвету НР Србије са питањем да ли треба организовати наставу. Одговорено је да се настава организује за групу од десет студената и да наставнике за овај предмет, активне официре, поставља Управа надлежног војног подручја, а за студенткиње бирају се лекари хонорарно, углавном војна лица. Зато се по одобрењу Секретаријата за народну одбрану среза Лесковац школа обратила Вишој економској комерцијалној школи у Нишу да њихов наставник, капетан Милош Ковачевић испитује студенте, што је и реализовано.

Већ током прве школске године било је уочено да треба извршити измену у Наставном плану како би се избегло студирање на једном општем одсеку, што је захтевала и специјализација у самој привреди. Зато је маја 1960. године школа предложила Савету за просвету и културу НР Србије нови Наставни план који је предвиђао поделу на два смера: механичко-текстилни и хемијско-текстилни. Ова подела је имала за циљ да се школују стручњаци уже специјализације која би одговарала незваничној подели послова у текстилној производњи. Овај план је предвиђао један број заједничких предмета са истим бројем часова (математика, физика, електротехника, текстилне сировине са испитивањем текстила, економика и организација предузећа, основи друштвених наука и предвојничка обука). Било је и истих стручних предмета али са различитим бројем часова, као што су машински елементи и текстилна технологија, па су их студенти морали слушати одвојено по смеровима. Приликом одређивања предмета за смерове водило се рачуна да преовладавају оне технологије које дају обележје смера. То су на механичко-текстилном смеру технологије предења, ткања и плетења и преплетаји тканина и плетенина, а на хемијско-текстилном неорганска, аналитичка и текстилна хемија и технологија бојења, бељења и штампања и технологија апретуре. Због великог броја часова и обима наставне материје

технологија предења била је подељена на два дела са два парцијална испита који су се полагали као технологија предења памука, после другог, и технологија предења вуне, после четвртог семестра. Било је и предмета који су се изучавали само на једном смеру, а омогућавали су стицање шире техничке културе одговарајућег усмерења. Тако је на механичко-текстилном смеру изучавана механика, а на хемијско-текстилном смеру термотехника. Имајући у обзир поделу технологије предења на два парцијална испита, број испита за један и други смер био је подједнак, као и оптерећење по недељном фонду часова (код механичко-текстилног 33,5, код хемијско-текстилног 32,7). Међутим, почетни недостатак новог, другог по реду Наставног плана у односу на први било је смањење процента броја часова за вежбе у односу на теоријску наставу. Однос је сада био 57,5 према 42,5 процената.

Хемијско-текстилни смер

Нови Наставни план					
Наставни предмет		Број недељних чвсова предавања и вежби по семестрима			
		I	II	III	IV
1.	Математика	3+3	3+3	-	-
2.	Физика	2+2	2+2	-	-
3.	Машински елементи	2+3	2+1	-	-
4.	Електротехника	-	2+2	2+2	-
5.	Термотехника	-	-	2+2	2+2
6.	Неорганска и аналитичка хемија	4+3	2+3	-	-
7.	Органска хемија	-	2+0	2+0	-
8.	Текстилне сировине са испитивањем текстила	2+2	2+2	-	-
9.	Текстилна технологија	3+2	-	-	-
10.	Текстилна хемија	-	-	2+2	3+2
11.	Технологија бојења, бељења и штампања текстила	-	-	4+4	5+4
12.	Технологија апретуре	-	2+2	4+4	4+4
13.	Економика и организација предузећа	-	-	2+1	2+0
14.	Основи друштвених наука	2+0	2+0	-	-
15.	Предвојничка обука	2+0	2+0	2+0	2+0
Свега		21+15	22+15	20+15	18+12
Укупно часова недељно		36	37	35	30

Механичко-текстилни смер:

Први наставни план					
Наставни предмет		Број недељних чвсова предавања и вежби по семестрима			
		I	II	III	IV
1.	Математика	3+3	3+3	-	-
2.	Физика	3+2	2+2	-	-
3.	Механика	-	2+2	2+2	-
4.	Електротехника	-	2+2	2+2	-
5.	Машински елементи	2+4	2+2	-	-
6.	Текстилне сировине са испитивањем текстила	2+2	2+2	-	-
7.	Технологија предења	4+2	4+2	3+2	3+3
8.	Текстилна технологија	3+2	-	-	-
9.	Технологија ткања	-	-	4+2	4+3
10.	Преплетаји тканина и плетенина	-	-	2+2	2+2
11.	Технологија плетења	-	-	3+2	3+3
12.	Економика и организација предузећа	-	-	2+1	2+0
13.	Основи друштвених наука	2+0	2+0	-	-
14.	Предвојничка обука	2+0	2+0	2+0	2+0
Свега		21+17	22+15	20+13	16+11
Укупно часова недељно		38	37	33	27

Формирање Више техничке текстилне школе у Лесковцу било је логична последица традиције школовања текстилних кадрова у овом граду. Зато се већ крајем прве године рада школе дошло на идеју да се формира Текстилни центар који би обједињавао рад Текстилне техничке школе, Школе за висококвалификоване раднике и Више техничке текстилне школе. Поводом тога, 21. јуна 1960. године, одржан је састанак на Вишој техничкој текстилној школи. У припреми овог састанка, дан раније, одржан је састанак са представницима школа који су, сагласивши се с овим предлогом, сматрали да би формирањем Центра координација између школа била још успешнија. Како је замишљено, Центром би руководило Координационо тело састављено од директора свих школа и директора Текстилног института. Међутим, до реализације ове идеје у овом периоду није дошло.

Нови Наставни план примењиван је од школске 1960/61. године. Савет школе је 22. јула 1960. године у „Политици“ расписао конкурс за избор наставника и сарадника за школску 1960/61. годину. Пријавили су се: за текстилне сировине за хонорарног наставника дипл. инж. Миодраг Жишић, за професора физике др Славко Бахчеванциев из Скопља, за професора те-

хнологије предења дипл. инж. Светислав Кондић, за испитивање текстила дипл. инж. Владимир Миглевски, за предавача за текстилну технологију дипл. инж. Драгица Митић, за предавача за текстилну хемију и технологију бојења дипл. инж. Миливој Јурић из Београда, за предавача за технологију штампања и бојења дипл. инж. Божидар Живковић, за технологију апретуре дипл. инж. Станко Савић. На предлог Наставног већа Савет школе их је изабрао 7. новембра 1960. године, што је потврдио и Савет за просвету НР Србије.

Како у школској 1960/61. години школа није имала довољан број студената који нису регулисали војну обавезу, настава из предвојничке обуке није могла да се редовно организује. Зато је одржан курс који су водили пуковник др Бранко Атијас и капетан Милош Ковачевић, наставници на вишим школама у Нишу.

И поред тешкоћа са којима се школа сукобљавала у првој години рада, како због знатног броја хонорарних наставника, тако и због недостатка школског простора и обављања наставе и пре и после подне, успех студената био је задовољавајући. Од 37 уписаних студената на првој, другу годину успело је редовно да упише 28 студената. По конкурсу за пријем друге генерације школа је предвидела да упише 60 редовних и 20 ванредних студената. За редовно студирање пријавило се 66 кандидата од којих 26 са средњом школом, 14 са мајсторском, 23 са индустријском, један са вишом техничком и два без школске спреме. Пријемни испит је обављен 5. и 6. септембра и 7. и 8. октобра 1960. године. Положило га је 45 кандидата. У овој школској години на првој и другој години уписано је 75 редовних студената, и то на првој години 47, а на другој 28. На механичко-текстилном смеру било је 29 студената од којих је 28 примало стипендију у висини плате. На хемијско-текстилном смеру било је 18 редовних студената од којих је седам примало стипендију у висини плате. На другој години, која је била општег смера, јер је подела на смерове важила од школске 1960/61. године, сви студенти су примали стипендију у висини плате.

У школској 1960/61. години први пут су уписани и ванредни студенти. Пријавило се 23 кандидата од којих је, октобра 1960. године, пријемни испит положило 15. Међутим, током школске године уписано је још седам студената који су углавном прешли са београдске Више текстилне школе или са редовног на ванредно студирање. Тако је током ове школске године било укупно 22 ванредна студента, и то на механичко-текстилном смеру 16 и на хемијско-текстилном шест. На првој години школске 1960/61. године по 50% студената било је са текстилном техничком и индустријском школом, док је на другој години било претежно студената са текстилном техничком школом 86%, а са индустријском и мајсторском 14%. Од 22 ванредна студента са Текстилном техничком школом било је 20, а са Индустријском само два. Укупни подаци, међутим, показују да се повећао број студената из

редова радника који су запослени у индустрији и то са непотпуном средњом школом, чиме је шкoла испуњавала циљ да дошколује текстилни кадар из непосредне производње. На другој години школске 1960/61. из прве генерације студената у јунском и септембарском испитном року положило је све испите и дипломирало на Вишој техничкој текстилној школи 18 студената. На првој години на механичко-текстилном смеру од 29 студената седам није успело да испуни услове за упис на другу годину, а на хемијско-текстилном смеру од 18 уписаних то нису успела четири студента.

Године 1960/61. школа није имала све неопходне кабинете и лабораторије, али су и поред тога вежбе извођене неометано. За вежбе из физике коришћени су апарати којима је располагала Текстилна техничка школа. Студенти су два дана присуствовали вежбама из физике на Природно-математичком факултету у Скопљу, јер нису могли да их обаве у Лесковцу. Издата је и Збирка задатака из физике. Вежбе из аналитичке хемије успешно су обављене у добро опремљеној лабораторији. За опремање лабораторије за испитивање текстила било је потребно доста средстава, па иако је током ове школске године школа набавила опрему за 1.000.000 динара, то није било довољно за све апарате због чега су коришћени апарати Текстилне техничке школе, Текстилног института и неких текстилних фабрика. Студенти су један део ових вежби обављали и у фабрикама у Лесковцу и околини. Тако су у фабрици у Вучју обавили вежбе на устер апарату и Шлумбергеровом анализатору. Вежбе из технологије бојења обављане су у лабораторији Текстилне техничке школе. Вежбе из технологије апретуре углавном су извођене у текстилним фабрикама. Због недостатка просторија школа није имала своју библиотеку и читаоницу, иако је био набављен један број књига, и то пре свега стручне литературе на немачком и енглеском језику.

Искуства у извођењу првих екскурзија помогла су да се у другој години рада школе сачини и реализује план екскурзија за целу школску годину за студенте обе године. За студенте прве године организована је екскурзија до Штипа и Титовог Велеса 9. и 10. новембра 1960. године. Студенти су посетили предузећа „Македонка“ у Штипу и „Нонча Камишова“ у Титовом Велесу. Обављена је и већ традиционална посета предузећу „Ратко Павловић Ћићко“ у Нишу 11. новембра 1960. године. Десетак дана касније, 19. и 20. новембра, студенти су посетили предузеће „Вискоза“ у Лозници, а крајем новембра два дана су боравили у Скопљу на Природно-математичком факултету и присуствовали вежбама из физике. За студенте друге године у овој школској години организоване су и вишедневне стручне екскурзије као и једнодневне ради посете предузећима. Једна од првих дужих екскурзија организована је од 13. до 21. новембра 1960. године до Вараждина, Марибора, Крања и Лознице. Вођа екскурзије био је дипл. инж. Петар Потић. Екскурзија је брижљиво припремљена и успешно изведена, а на време су биле уговорене посете предузећима у којима су студенти били врло срдачно примљени. У

зимском семестру школске 1960/61. године организоване су и једнодневне екскурзије ради посете појединих места и предузећа. Тако је обављена посета власинској хидроелектрани, а двапут је посећена и Бања Ковиљача - први пут 12. новембра 1960. године са 25, а други пут 9. децембра са 50 учесника. После обимнијих припрема изведена је и прва екскурзија у иностранству за студенте друге године, која је трајала од 25. априла до 4. маја 1961. године. Студенти су боравили у Италији и Швајцарској. У Милану су посетили познати сајам, а у Новари предузеће „Сент Андреја", док су у Швајцарској посетили предузећа „Сантос" и „Геигу".

За рад школе у 1961. години државни секретаријат за послове финансија НРС одобрио је 6.403.000 динара дотација за личне расходе и за материјалне расходе 7.220.000. динара. То је, међутим, био исти износ средстава као и у 1960. години, што није одговарало измењеној ситуацији почетком рада и друге године. Док је школа 1960. године имала само 37 студената, једног сталног и 12 хонорарних професора, 1961. године је имала 97 редовних и ванредних студената, али и 22 хонорарна наставника, предавача и руководиоца вежби. Зато се Управа школе обратала Секретаријату за послове финансија НР Србије, Републичком друштвеном фонду за школство и текстилној индустрији Лесковца за средства и добила их је до краја године. Систематизацијом радних места било је предвиђено да школа 1961. године има 13 сталних професора или предавача, седам сталних руководилаца вежби и једног лаборанта, као и осам хонорарних професора или предавача и три хонорарна руководиоца вежби, односно укупно 32 професора, предавача и руководиоца вежби.

Оснивање Више техничке текстилне школе у Лесковцу било је у непосредној вези са дугом традицијом постојања Средње текстилне школе. Зато је било и разумљиво да она почне рад у просторијама Текстилне техничке школе, чији су радници показали велико разумевање и заинтересованост за њено постојање. Тако је, одмах после оснивања, Виша школа добила просторије у средњем анексу старе школске зграде у Моравској улици бр. 2, једну канцеларију за директора и секретара коју су користили и наставници и сарадници и једну слушаоницу за одржавање наставе са првом генерацијом студената. Рачуновођа је наставио да ради у канцеларији у Текстилној техничкој школи. Виша техничка текстилна школа почела је тако да ради у згради у којој су, поред Текстилне техничке школе, радиле још и Индустријска и Мајсторска текстилна школа и Текстилни институт. За почетак је имала укупно 80 $м^2$ радне површине. Кад се томе дода да се није располагало ни одговарајућим канцеларијским намештајем и опремом (неколико нових столица и клупа, једна школска табла и два ормана били су једина имовина школе), онда се може закључити да су услови били тешки, али да је решеност да се успе била велика, а и солидарност наставничког колектива Текстилне техничке школе изузетна, тако да није било проблема

у каснијем обезбеђењу канцеларијског материјала и неопходних хемикалија за извођење експерименталних вежби. Није сметала ни околност да се због малог простора морало радити двократно, нити да се вежбе изводе на разним местима у граду. Разумевање је показано и кад је у другој школској години пристигла нова генерација студената. Тада је Вишој школи уступљена још једна слушаоница, тако да је те године имала укупно 140 $м^2$ радне површине.

Малобројном наставничком колективу и радницима школе било је, међутим, јасно да је један од најважнијнх задатака био обезбеђивање сопственог лабораторијског простора и опреме. Зато је и разумљиво одушевљење кад су током друге школске године набављени први и најпотребнији лабораторијски апарати у вредности од око милион динара. Иако је стара школска зграда Текстилне техничке школе располагала светлим и пространим учионицама, парним грејањем, водоводом, канализацијом и електроинсталацијама, за даљи рад је било неопходно изградати нову школску зграду. Нова школска зграда је стављена под кров 1961. године и имала је приземље и два спрата са укупном површином од 4.710 м². Школски одбор Текстилне техничке школе се сагласио с тим да Виша техничка текстилна школа затражи од Републичког фонда за школство остатак новца како би зграда у потпуности била завршена до почетка нове школске године. Школски савет Више техничке текстилне школе обратио се Републичком фонду за школство тражећи 48.000.000 динара од којих 38.000.000 за довршетак зграде, а 10.000.000 за опрему. Међутим, школа није добила овај новац, па је наставила да ради у старој згради Текстилне техничке школе.

Током 1960/61. школске године Наставно веће је одржало 12 седница на којима су разматрана питања промена Наставног плана и програма, упис студената и друго. Како је и у овој школској години углавном било ангажовано хонорарно наставно особље, седнице су одржане са доста тешкоћа. Савет школе је првих дана био врло активан у обезбеђивању услова за успешан рад. Током школске 1960/61. године одржао је девет седница на којима се посебно расправљало о материјалном опремању школе, извођењу наставе и смештају и исхрани студената. Поједини чланови Савета су се и директно ангажовали у обезбеђивању наставног кадра, као на пример Марко Милићевић и Михајло Ђивуљски.

Наставници и сарадници школске 1960/61. године били су: стално наставно особље, дипл. инж. Владимир Миглевски, професор хемије и испитивања текстила, хонорарно наставно особље, Владимир Петровић, професор математике, др Славко Бахчеванџиев, професор физике, дипл. инж. Вукадин Крстић, професор математике, дипл. инж. Петар Потић, предавач електротехнике, дипл. инж. Велизар Пецарски, предавач машинских елемената, дипл. инж. Миодраг Жишић, предавач текстилних сировина и руко-

водилац вежби за испитивање текстила, дипл. инж. Светислав Кондић, професор технологије предења памука, дипл. инж. Љупчо Петровски, предавач технологије предења вуне, дипл. инж. Драгица Митић, предавач текстилне технологије, дипл. инж. Богдан Колунџић и дипл. инж. Станко Савић, предавачи технологије на механичком смеру, дипл инж. Миливоје Јурић, професор технологије ткања, дипл. инж. Стеван Стевовић, професор термотехнике, дипл. инж. Љубинко Јеремић, предавач органске хемије, дипл. инж. Богдан Колунџић, предавач текстилне хемије, дипл. инж. Станко Савић, предавач технологије апретуре, Драгиша Кнежевић, предавач основи друштвених наука, др Реља Аритоновић, професор организације предузећа, Новица Здравковић, руководилац вежби за физику, дипл. инж. Велимир Спасић, руководилац вежби машинских елемената, дипл. инж. Синиша Јовановић, руководилац вежби из технологије предења вуне, Вилем Пушман, руководилац вежби технологије ткања, дипл. инж. Велибор Живковић, руководилац вежби технологије апретуре, Јован Ристић, руководилац вежби технологије бојења, Љиљана Тасић, лаборант за физику, хемију и испитивање текстила.

У школској 1961/62. години била су уписана 62 редовна и 73 ванредна студента. На другој години уписана су 34 студента: на механичко-текстилном смеру 21 и на хемијско-текстилном 13, а од 21 ванредног студента 15 је било уписано на механичко-текстилном и шест на хемијско-текстилном смеру.

И поред упорних настојања, расписивања конкурса и других напора, школа није успела да за ову школску годину обезбеди потребан број наставника. У стални радни однос примљена су још два предавача - Богољуб Радивојевић за математику, дипл. инж. Велимир Спасић за машинске елементе и Станко Пешић, дипломирани хемичар за руководиоца вежби из хемије. Тако је у овој школској години школа имала једног професора, два предавача, једног руководиоца вежби и једног лаборанта у сталном радном односу.

Због недостатка простора, школа и даље није имала посебну просторију за библиотеку и читаоницу, али је и поред тога почела да ствара библиотечки фонд, смештајући књиге у канцеларији директора. Интересантно је да је знатан део књига био на немачком језику. Извршена је такође и претплата на часописе „Tekstil meliand berichte“, „Tekstil praxis“, „Текстилнаја промишленост“ и „Текстилна индустрија“, а сваке године одвајана су средства за куповину нових књига. Набављена је и литература за потребе организације Савеза комуниста и за друштвено-политичку активност.

У другој школској години повећао се обим послова, па је било неопходно повећати и број службеника. Маја 1961. године расписан је копкурс за избор референта за студентска питања и благајника и економа школе. За референта за студентска питања изабрана је Вера Николић која је почела да ради 1. октобра 1961. године, а за економа и благајника Слободан Крстић, од 1. децембра исте године. Како је као портир и курир школе већ радила Јулијана

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„Десанка Максимовић“,
Инв.бр. 769
Сигнатура 377.5:677 (497.Москва) „1959/2009“

Тасић, то је школа крајем ове године имала укупно шест администратнвних радника.

У школској 1961/62. години школа и даље није имала просторије за сопствене лабораторије, кабинете и радионице, па је поново користила лабораторије и кабинете Текстилног школског центра. Хемијску лабораторију школа је успела да опреми неопходном лабораторијском опремом и апаратима и да обезбеди хемикалије, тако да су вежбе извођене несметано. Како Текстилни школски центар није имао лабораторију за физику, Виша текстилна техничка школа је у овој школској години почела да формира своју лабораторију. Набавила је известан број апарата и учила и сместила их у кабинет за испитивање текстила. И поред тога, у оваквим условима нису могле бити изођене све вежбе, па су студенти три пута годишње боравили на Физичком институту Природно-математичког факултета у Скопљу, где су присуствовали демонстрацијама једног броја вежби.

Лесковац у овом периоду није имао студентски дом, па су студенти становали приватно, а један број се хранио у ресторану друштвене исхране. Питању смештаја и исхране студената Савет школе је посвећивао значајну пажњу и више пута покретао иницијативу о градњи студентског дома и студентске мензе, што тада, нажалост, није могло бити остварено. Новембра 1961. године одржана је годишња скупштина студентске организације и приређено бруцошко вече.

Током зимског семестра ове школске године студенти прве године ишли су на екскурзије искључиво ради извођења вежби. Уобичајена екскурзија за студенте друге године изведена је од 1. до 8. децембра 1961. године под руководством Љубинка Јеремића, хонорарног предавача. Студенти су обишли текстилна предузећа у Марибору, Крању, Вараждину и Лозници. За обављање вежби из технологије штампања текстила студенти друге године хемијско-текстилног смера посетили су предузеће „Ратко Павловић Ћићко“ у Нишу. Водио их је Вилем Пушман, хонорарни руководилац вежби. Студенти друге године су обављали вежбе из технологије ткања у предузећима лесковачке текстилне индустрије: „Јединство“ у Грделици, „Вучје“ у Вучју, „Ресорт“, „Летекс“ и „Зеле Вељковић“ у Лесковцу.

У трећој школској години рада школа је добила нове просторије, тако да је располагала са две учионице са по 48 м^2, једном већом учионицом са 96 м^2 и две просторије за канцеларије са по 48 м^2. У једној од њих била је смештена канцеларија директора, секретара и наставника, а у другој рачуноводство, економат и референт за студентска питања. Тако су услови рада били мало побољшани уз свесрдну помоћ колектива Текстилне техничке школе. Настава је могла несметано да се одвија. У овим просторијама школа је наставила да ради и у наредне две школске године у ишчекивању да се заврши започета нова зграда Текстилне техничке школе и да се добије нови простор *у* старој школској згради. За то време, из својих скромних средстава

школа је набављала неопходан намештај и школску опрему, што у сваком случају није могло бити довољно.

Због недовољне опремљености неких лабораторија вежбе су се и ове школске године обављале у фабрикама у лесковачком басену, али и у другим градовима, Нишу, Врању и Прокупљу. Било је доста тешкоћа и у извођењу редовне наставе због великог броја хонорарних наставника и сарадника, тако да је настава трајала током целог дана, а из појединих предмета се изводила и сваке друге недеље са дуплим бројем часова. Настава из технологије предења, међутим, није била завршена, па је Управа школе донела одлуку да се испит из тог предмета не полаже у тој школској години, већ да се студенти могу уписати условно без положеног овог испита, а да се испит полаже током следеће школске године.

Наставници школе били су врло активни у Друштву инжењера и техничара текстилаца у коме је сазрела идеја, децембра 1961. године, о покретању часописа „Текстил и пракса“, који би омогућио објављивање стручних и научних достигнућа из области техничких и текстилних наука. Већ почетком 1962. године Председништво ДИТТ-а формирало је Редакциони одбор и приступило се прикупљању материјала за издавање првог броја. За уредника је био изабран Драгољуб Стевановић. Првих година часопис је штампан у формату А-4, у гештетнерској техници и тиражу од 200 примерака и пружао је могућност наставницима школе да објављују своје стручне радове.

Изградња нове зграде Текстилне техничке школе са 18 учионица, сет кабинета, осам канцеларија и шест већих сала за радионице убрзала је разговоре о смештају Више техничке текстилне школе и Вунарског института. Тим поводом, 25. јануара 1962. године, одржан је састанак којим је председавао Благоје Стојановић, председник Народног одбора општине. Састанку су присуствовали Благоје Ристић, директор „Прогреса“, Владимир Миглевски, директор ВТТШ, Богдан Колунџић, директор Текстилне техничке школе, Миодраг Жишић, директор Института, Митар Павићевић, директор Школе за висококвалификоване раднике, Гордана Митић, директор Школе са практичном обуком, Мирослав Петровић, помоћник директора ВТТШ, Томислав Грујић, руководилац Центра за образовање радника, Александар Соколовић и Милорад Костић, службеници Народног одбора општине Лесковац. После дуже дискусије одлучено је да се у новој згради сместе Виша техничка текстилна школа и Институт, а да Текстилна техничка школа остане у старој згради.

У исто време интензивно се радило на припреми првог Статута школе, који је Савет усвојио 28. фебруара 1962. године. Средином овог месеца Комисија за високо школство Извршног већа Народне скупштине НР Србије разматрала је питање ванредних студија и донела закључке о мерама за њихово унапређење. Високошколске установе, према овим закључцима, биле су дужне да до априла 1962. године утврде своје минималне обавезе

у организовању наставе за ванредне студенте. Управа Више техничке текстилне школе у Лесковцу је то урадила 20. априла 1962. године. Било је одлучено да се за ванредне студенте за време зимског распуста од 15. јануара до 15. фебруара организују обавезне вежбе из хемије, физике, испитивања текстила, текстилне хемије и текстилне технологије, преплетаја тканина и плетенина, технологије бојења и технологије апретуре. У исто време наставници су били дужни да држе консултације и семинаре из појединих предмета. Други део вежби и консултација планиран је од 1. до 15. јуна 1962. године. Висину уплате за обављање вежби и консултације одређивао је Савет школе на предлог Управе. Школа се обавезала да отвара и центре за ванредно студирање на основу захтева и потреба привредних организација.

Развој школе налагао је потребу успостављања сарадње њених представника са другим институцијама и са Саветом за просвету у Београду. Рад виших школа у Србији и њихов развој наметнуо је потребу усклађивања услова рада са универзитетом. Зато се најпре кренуло од Статута. На састанку директора виших школа, коме је присуствовао и дипл. инж. Владимир Миглевски, дата су упутства о усклађивању статута виших школа са статутом универзитета, што је у школи током те године и учињено.

И ове године студенти су боравили у Скопљу ради обављања вежби из физике на Природно-математичком факултету. У летњем семестру 1962. године организоване су екскурзије до Титовог Велеса и Штипа са 14 студената, до Ниша са 12 студената и три наставника, а затим са 27 студената и три наставника, до Скопља са 80 студената и два наставника и Грделице са 16 студената и једним наставником.

За полагање испита студенти су имали јунски, септембарски , октобарски и јануарски испитни рок. У школској 1961/62. години на првој години на механичко-текстилном смеру испите су у свим роковима пријавила 644 редовна студента, од чега је 296 положило, 228 није положило и 140 је одустало.

Успех студената друге године био је бољи. На механичко-текстилном смеру испите је пријавило 162, положило 130, није положило 24 и одустало седам, док је на хемијско-текстилном пријавило 116, положило 112, није положило 24 и одустало 24. На првом смеру 84 ванредна студента су пријавила испите, положило је 50, није положило 20 и одустало 14, док је на другом смеру од 36 пријављених положило 22, није положило пет и одустало девет. На крају школске године бољи укупни успех су постигли студенти механичко-текстилог смера. Тако је од 62 уписана предвиђене испите положило и стекло услов за упис у другу годину студија 25, док је од 45 на хемијско-текстилном смеру положило девет. Укупно је, према томе, у школској 1961/62. години од 107 редовних студената прве године услове за другу годину испунило 34. Интересантно је навести и податак да су од 34 студента, који су испунили услов, са средњом школском спремом била 23,

а са непотпуном школском спремом 11, што је била и логична последица претходне школске припремљености. Код ванредних студената прве године успех је био далеко слабији. Тако су од свих ванредних студената прве године испунила услов за упис друге само два студента, и то по један са оба смера. Од апсолвената општег смера, којих је било 18, током школске 1961/62. дипломирало је 11. Од редовних и ванредних који су били на другој години у овој школској години дипломирало је укупно 39 студената, и то на механичко-текстилном смеру 17 редовних и један ванредан и на хемијско-текстилном смеру десет редовних. Од осивања школе до 1. октобра 1962. дипломирало је 49 студената (на општем смеру 21, на механичко-текстилном 18 и на хемијско-текстилном 10).

У овој школској години управа школе, коју су чинили сви наставници, сарадници и радници, одржала је 14 седница на којима се расправљало о проблемима у настави, изменама у Наставном плану и програму, доношењу Статута, условима уписа, побољшању материјалних услова студената и отварању студентског дома и мензе.

После формирања Заједнице технолошких факултета и средњих и виших школа, састанку пленума 17. јуна 1962. године у Београду присуствовао је и дипл. инж. Владимир Миглевски. Тада је усвојен Статут Заједнице, а вођен је разговор и о усклађивању програма виших школа са програмом Технолошког факултета ради несметаног уписа дипломираних студената виших школа на други степен студија. После овог договора директор школе је као члан Координационе комисије Заједнице присуствовао састанку Комисије за више техничке текстилне школе ради прецизирања услова под којима би студенти ових школа могли да се упишу на други степен студија. Овом питању био је посвећен и састанак на Текстилном факултету у Љубљани. Састанку је присуствовао и директор школе. Тада је постигнута делимична сагласност о условима за настављање студија на другом ступњу, а разматрана је и могућност да Текстилни факултет из Љубљане у Лесковцу отвори центар за ванредно студирање на другом ступњу.

На захтев Савета за просвету НР Србије школа је септембра 1962. сачинила анализу о проблему обезбеђивања уџбеника и скрипата у којој је наглашено да је уџбенике доста тешко обезбедити због специфичности школе и непостојања литературе на српскохрватском језику. Студенти су за математику користили, углавном, белешке са предавања и скрипта која је издала школа, као и универзитетске уџбенике. Међутим, због специфичности програма из физике није било одговарајућих уџбеника, већ су коришћене белешке са предавања, а за поједине делове универзитетски уџбеници. За механику су коришћени уџбеници са других факултета, а за машинске елементе уџбеници Бранислава Илића, дипл. инж. Винка Ђуровића и дипл. инж. Душана Витаса. За текстилне сировине и испитивање текстила студенти су користили скрипта издата у школи и средњошколски уџбеник

од дипл. инж. Мире Арсенијевића и дипл. инж. Владимира Миглевског. Како за технологију предења није било универзитетског уџбеника, коришћена су скрипта професора који тај предмет предаје. За текстилну технологију студенти су користили белешке, за електротехнику скрипта, за основе економије и организације предузећа, основе друштвених наука и термотехнику белешке, за неорганску и аналитичку хемију уџбеник од Арсенијевића и скрипта, за органску хемију универзитетске уџбенике, за текстилну хемију са органском технологијом белешке, за технологију бојења и штампања уџбеник Крајчиновића и скрипта и за технологију апретуре белешке.

До септембра 1962. године за предмете за које није било одговарајућих уџбеника школа је издавала скрипта. Наставник је подносио писмени захтев Наставном већу које је доносило одлуку о издавању и формирало комисију за рецензију. После добијене и усвојене рецензије, скрипта су се умножавала у одређеном тиражу и утврђивана је цена. С обзиром на то да је тираж био углавном мали, школа је сносила половину трошкова, тако да су студенти добијали скрипта по нижој цени. Како је за текстилну струку било мало домаће, а више стране литературе, интересантан је био предлог школе да се распише конкурс за превод помоћне литературе са немачког и енглеског језика. Међутим, ова идеја није била реализована. Од почетка рада до септембра 1962. године школа је издала следећа скрипта: *Математика* професора Владимира Петровића, *Технологоја бојења 1 и 2* инжењера Богдана Колунџића, *Електротехника* Петра Потића, *Чврстоћа материјала* Вукадина Крстића, *Текстилне сировине - синтетичка влакна* Миодрага Жишића, *Збирка задатака из физике* Славке Башчеванџиев и Новице Здравковића, *Технологија предења вуне* Светислава Кондића, *Текстилне сировине - вештачка влакна* Владимира Миглевског, *Текстилна хемија са органском технологијом 1 и 2* Богдана Колунџића, *Збирка задатака из математке* Богољуба Радивојевића, *Збирка задатака из електротехнике* Петра Потића, *Практим из неорганске и аналитичке хемије* Владимира Миглевског, *Технологија предења памука* Светислава Кондића и *Текстилна технологија* Станка Савића. Скрипта су умножавана гештетнерском техником, а повезивана у штампарији „Напредак“ у Лесковцу.

Систематизацијом радних места у школи, коју је потврдио Савет за просвету НР Србије, утврђено је укупно 40 радних места, и то за наставно и помоћно наставно особље 32, за службенике на пословима администрације четири, за помоћне службенике два, за раднике на одржавању чистоће два. Такође је омогућено да се за извођење практичне наставе по предузећима као стручни сарадници ангажују и лица одговарајуће специјалности.

Наставници хемије, физике, математике и машинских елемената од 10. до 12. октобра 1962. године присуствовали су састанку са професорима Технолошког факултета у Београду ради усклађивања програма.

Нови Савет школе изабран је 23. децембра 1962. године на основу одредаба Статута школе. Председник је био Илија Тојага, организациони секретар Општинског комитета Савеза комуниста Лесковац. Савет је имао 15 чланова, укључујући и директора школе, који је то био по функцији. У име оснивача, своје представнике за Савет делегирали су Народни одбор и Привредна комора среза Лесковац, Среско синдикално веће у Лесковцу и друге друштвено-политичке и радне организације, које су биле заинтересоване за рад школе. Студенти су бирали своја два представника. У току мандатног периода дошло је до извесних измена у саставу овог Савета. Тако је Живојина Гребенаревића заменио Драгомир Стојиљковић, а Драгољуба Ћирковића Љубинка Митић.

Представници школе договорили су се са Технолошким факултетом у Београду да за физички кабинет до краја маја 1963. године уради неопходне апарате. Најопремљенији био је кабинет за испитивање текстила који је имао довољан број апарата за извођење вежби. То је, у ствари, био кабинет Текстилног школског центра који је школа опремила новим апаратима у вредности од 2,5 милиона динара. Коришћени су и неки апарати Текстилног института. Поједине вежбе из испитивања текстила, за које је био потребан Устеров апарат и Шлумбергеров анализатор, обављане су у лабораторији Фабрике вунених тканина у Вучју. За технологију бојења коришћена је лабораторија Текстилног школског центра, а неке од тих вежби извођене су у фабрици „Ратко Павловић“ у Нишу. Вежбе из технологије апретуре изводиле су се искључиво у „Летексу“, а за апретуру памука и свиле у предузећу „Ратко Павловић“ у Нишу, Свиларском комбинату у Титовом Велесу и Памучном комбинату „Македонка“ у Штипу. Вежбе из технологије ткања обављале су се у ткачници Текстилног школског центра и текстилним фабрикама лесковачког басена. Вежбе из технологије предења извођене су у фабрикама „Ресорт“ и „Летекс“, а за предење памука у фабрици „Ратко Павловић“ у Нишу. Вежбе из текстилне хемије обављане су у хемијској лабораторији. Разматрајући завршни рачун за 1962. годину, Савет је констатовао да дотација Друштвеног фонда за школство НР Србије за личне расходе није била довољна због дуплирања цене хонорарног часа од 1. јануара 1962. године. Зато је разлика надокнађена из вишка прихода над расходима из 1961. године. За материјалне расходе такође није било довољно пара, али су средства спојена са пренетим из претходне године, па је било могуће задовољити основне потребе. Савет је на овој седници закључио да се издвоје већа средства за библиотеку, екскурзије студената и удруживање средстава са привредом ради издавања скрпата у већем тиражу.

За школску 1962/63. годину Републички друштвени фонд за школство одобрио је попуну још два радна места за наставнике и два за руководиоце вежби у сталном радном односу. Септембра 1962. године изабрана је за руководиоца вежби за испитивање текстила дипл. хемичар Косовка Ђорђе-

вић и за физику Новица Здравковић, дипл. физичар. За сталног професора текстилних сировина изабран је дипл. инж. Миодраг Жишић, дотадашњи хонорарни наставник. Њему је истовремено било поверено одржавање наставе из технологије бојења, бељења и штампања текстила и текстилне технологије. За предавача за електротехнику изабран је дипл. инж. Миодраг Цветковић. Школа је ове школске године имала два професора, три предавача и три руководиоца вежби.

Управа и Савет школе су у више наврата слали захтеве Републичком друштвеном фонду за школство тражећи средства, али су тек јуна 1963. године добили 20.000.000 динара за побољшање услова рада. Са овим средствима било је планирано да се адаптирају просторије и купи школски намештај. Међутим, пресељење Текстилне техничке школе у нову школску зграду је одложено, јер су после земљотреса у Скопљу у њој била смештена деца из тог града.

После усвајања Устава СФРЈ 1963. године, по новом Закону о високом школству, уместо дотадашње праксе да већину чланова Савета чине представници друштвене заједнице, предвиђено је формирање Савета у ширем и ужем саставу. Савет у ширем саставу био је састављен од једнаког броја представника друштвене заједнице и представника радне заједнице школе, а одлучивање о расподели личних доходака пренето је на Савет у ужем саставу. Дотадашња Управа прерасла је у Наставно веће које се бавило стручном проблематиком.

У петој години рада Виша техничка текстилна школа била је већ довољно афирмисана, па је за упис владало велико интересовање студената из целе земље. Истовремено се очекивало добијање новог школског простора, тако да је конкурсом за 1963/64. годину био предвиђен пријем неограниченог броја редовних и ванредних студената, и то оних који су завршили техничку текстилну школу, машински одсек техничке школе, хемијски одсек техничке школе, гимназију, школу ученика у привреди или школу са практичном обуком текстилне или хемијске струке у трајању најмање две године и школу за висококвалификоване раднике текстилне или хемијске струке. На пријемним испитима у јунском и септембарском року у прву годину студија 1963/64. примљено је укупно 211 студената. У евиденцији школе у овој школској години било је укупшо 377 редовних и ванредих студената.

Године 1963. издата су следећа скрипта: *Збирка задатака из физике* др Славке Башчеваџиев и Новице Здравковића, *Технологија оплемењивања текстила 1* Станка Савића, *Основи економике и организације предузећа* др Реље Аритоновића, *Технологија бојења, бељења и штампања текстила 2* Миодрага Жишића.

Јуна 1964. године са директорског положаја, који је обављао од оснивања школе, због болести се повукао дипл.инж. Владимир Миглевски, професор. На његово место изабран је дипл. инж. Ненад Михајловић, али

је примопредаја дужности извршена 1. октобра 1964. године, на самом почетку нове школске године. Због повећања броја ванредних студената указала се потреба да се онима из удаљенијих места, који су били запослени у текстилној индустрији укаже помоћ за савладавање наставе. Зато је управа школе на иницијативу фабрике „Македонка“ из Штипа организовала у овом граду Центар за ванредно студирање. Током целе школске 1963/64. године наставно особље је у овом Центру одржавало припремну наставу у скраћеном обиму чиме су знатно помогли студентима у савладавању материје и полагању испита. Овакви центри формирани су и у Врању, а у Лесковцу при школи.

После одласка деце из Скопља у лето 1964. године Текстилна техничка школа се преселила у нову школску зграду. Тиме је Виша техничка текстилна школа коначно решила питање простора. Како није било времена за адаптацију зграде, само су окречене просторије и офарбана столарија. У просторије је унет нови намештај који је у међувремену купљен за наставничке и сарадничке кабинете и учионице. Тако је школска 1964/65. годину почела у просторијама са укупном површином од 1.505 м^2. Од тога је било 390,10 м^2 учионичког простора, 484,60 м^2 простора за лабораторије и кабинете, 200 м^2 за администрацију и 429,60 м^2 простора за помоћне и санитарне просторије. Овакви просторнм услови остали су непромењени. Вршене су само поправке, унутрашње адаптације и набављани су нови школски намештај, опрема и учила. Један од првих задатака по пресељењу био је стварање повољнијих услова рада у лабораторијама. Тако су у лабораторијама за хеммју, технологију бојења, технологију апретуре и хемијског испитивања текстила постављене клингер-плочице на подовима, а зидови обложени керамичким плочицама.

Велики број студената и радника захтевао је и боље хигијенско-техничке услове за рад, па је извршена адаптација санитарних просторија у којима су подови и зидови обложеми керамичким плочицама. Дограђена је и просторија са четири кабине за санитарне уређаје за студенте и купљена нова опрема. Извршена је и реконструкција и прикључење школске инсталације за водовод и канализацију на градску мрежу. Школа је купила и парни котао за грејање, а за проветравање учионица и лабораторија уграђено је и седам аксијалних вентилатора. Уз ангажовање Студентске задруге бетонирано је школско двориште у површини од 575 м^2 чиме су побољшани и услови одржавања чистоће у самој згради.

Године 1964. прешло се са административно-буџетског на финансирање високог школства путем уговора, што је условило потребу израде норматива и других мерила на основу којих би се одређивала висина средстава за сваку школу и факултет. За школску 1964/65. годину школа је од Друштвеног фонда за школство СР Србије добила 47.000.000 динара. Ова средства би била довољна да није дошло до поскупљења потрошног материјала и трошкова огрева, осветљења и другог, тако да је било потребно спроводити максималне мере штедње. Током

ове школске године урађено је и 86 скица из технологије ткања, што још увек није било довољно, али је наредних година са овим настављено. Пред почетак школске године адаптиран је већи део старе школске зграде и реконструисан део за физичко испитивање текстила, дограђене су санитарне просторије и набављен нов намештај за слушаонице и наставничке кабинете. Инсталирана је и нова телефонска централа са десет бројева и купљен парни котао са инсталацијом.

Ради успешнијег рада, управа школе је 1.октобра 1964. године формирала комисије: Наставну комисију (дипл. инж. Велимир Спасић, председник, Станко Пешић, асистент, Вилем Пушман, руководилац вежби), Персоналну комисију (дипл. инж. Владимир Миглевски, председник, дипл. инж. Миодраг Жишић, професор, Новица Здравковић, асистент), Финансијску комисију (Богољуб Радивојевић, предавач, председник, Драгица Крстић, секретар школе, Веселин Патрногић, шеф рачуноводства), Комисију за скрипта (дипл. инж. Миодраг Жишић, председник, дипл. инж. Велимир Спасић, Слободан Крстић, економ).

Нови Савет изабран је 23. октобра 1964. године и имао је 18 чланова. Директор је по функцији био члан Савета, а студенти су имали, такође, своја два представника. У школској 1964/65. Савет је одржао десет седница на којима је, поред осталих, разматрао и послове око расписивања конкурса за наставнике и сараднике, вршио избор наставника и сарадника, разматрао материјални положај школе и оснивање Студентске задруге, усвојао завршни рачун, доносио нормативна акта и друго. Основна слабост у раду Савета била је што материјал није достављан у писаној форми и на време, о чему се често расправљало, а оправдање је тражено у недостатку административних радника који би на томе радили. Но, и поред тога, седнице су редовно одржаване. Међутим, онда кад неко од питања није било добро проучено, догађало се да се врати на поновно разматрање управи школе, као на пример, поводом расписивања конкурса за професора математике, механике и електротехнике.

Недостатак просторија и терена за културно-забавни и спортски живот у великој мери је утицао на активност Студентске организације. Међутим, и поред тога, октобра 1964. било је организовано бруцошко вече, а до краја школске године и игранке. Поводом прославе Дана студената одржана је приредба којој су присуствовали и студенти са других виших школа чланица Заједнице виших школа Социјалистичке Републике Србије. Због недостатка спортских терена поводом Дана студената организовано је само такмичење у шаху.

Иако је издавачком делатношћу до 1964. године школа могла бити, углавном, задовољна, јер је издато 19 скрипата, од којих неке по други пут, а збирка задатака из математике и трећи пут, ипак није било довољно скрипата и уџбеника, поготову за стручне предмете. Тако није било скрипата из

технологије апретуре, технологије ткања и преплетаја тканина са декомпозицијом, као и за технологију плетења. За технологију ткања и преплетаја тканина са декомпозицијом коришћени су чак средњошколски уџбеници уз пратећу литературу и часописе, што је представљало тешкоћу, посебно у тумачењу примене аутоматизације у процесу производње. И код извођења вежби било је тешкоћа јер нису биле издате збирке задатака из стручних предмета.

У школској 1964/65. години на прву и другу годину уписало се 139 редовних студената, што у односу на претходну школску годину представља смањење. Још увек се већи број уписивао са свршеном Текстилном техничком школом, а мање са Гимназијом, али је постојало велико интересовање за упис ученика са непотпуном средњом школом - пријавио се 41 кандидат, али је пријемни положило свега 12. Како током ове школске године није била организована настава из технологије предења, студентима је било дозвољено да упишу наредну годину без тог испита. Пошто је мали број студената положио испите из прве године, дозвољено је да другу годину упишу и студенти без једног положеног испита. Па и поред свега тога, успех студената није био задовољавајући. О томе сведоче и следећи подаци: школске 1964/65. године од 68 студената са Текстилном техничком школом и 18 са Гимназијом, право уписа на другу годину студија стекла су 32 студента, са Текстилном техничком школом 26 и са Гимназијом шест, док је поново уписало прву годину са Текстилном техничком 42 и са Гимназијом 12. Од 19 студената са непотпуном средњом школом услове за упис на другу годину испунило је 11, док су остали обновили упис прве године. За полагање испита у свим испитним роковима било је пријављено укупно 1.238 студената, положило 559, одустао 331, није положило 348. Просечан успех студената на обе године био је 6.02, што није било задовољавајуће.

Школа је располагала лабораторијом за све хемије, која је била снабдевена свим потребним хемикалијама, али јој је недостајала опрема. У овој лабораторији коришћен је намештај Текстилног школског центра у којој су вежбе изводили и ученици. За набавку сопствене опреме требало је да се обезбеди 8.283.700 данара. У лабораторији за технологију бојења, смештеној у просторији коју је користио Текстилни школски центар, била је још тежа ситуација. Лабораторија није имала опрему сем неколико решоа и вага, док су потрошни материјал наставници набављали од представника фирми за производњу боја, а материјал за бојење од текстилних фабрика из Лесковца. Вежбе из штампања текстила обављане су у предузећу „Ратко Павловић“ у Нишу. Најопремљенија је била лабораторија за испитивање текстила. Имала је две просторије снабдевене намештајем са укупно 24 радна места и омогућавала је механичко и хемијско испитивање текстила. За потпуно опремање ове лабораторије била је потребна опрема која се могла набавити једино из увоза. Постојао је и кабинет за физику који је, углавном, могао

да задовољи потребе. За предмет машински елементи, који је обухватао техничко цртање са нацртном геометријом, постојала је цртаона са 18 столова. Вежбе из електротехнике, механике и математике извођане су у учионицама јер су, углавном, биле рачунске. За предмете технологије ткања, технологије предења, технологије плетења и технологије апретуре коришћени су погони текстилних фабрика лесковачког басена.

На почетку ове школске године наставници су посетили предузеће „Крушик“ у Ваљеву, које је обећало да школи поклони поједине склопове и подсклопове механизама предионичких машина. Током те посете фабрика је школи поклонила драгоцену техничку документацију за целокупни асортиман машина који производи. Оваква сарадња успостављена је и са другим организацијама. Тако је заступништво „Меркантиле“ из Загреба школи поклонило три комплетна развлачна апарата система СКФ, фабрике „Летекс“, „Зеле Вељковић“, и „Вучје“ делове појединих механизама и нужне утензилије које је кабинет користио као средства за очигледну наставу. Фабрика гребена „Никодије Стојановић Татко“ из Прокупља поклонила је школи узорке гребена из асортимана своје производње, а фабрика ФИАЗ узорке својих производа.

У 1964. години са мандатом од две године Савет су чинили дипл. инж. Ненад Михајловић, директор, дипл. инж. Владимир Миглевски, дипл. инж. Миодраг Жишић, Драга Радивојевић, дипл. инж. Драгољуб Петковић, дипл. инж. Бора Митић, Гордана Митић, Деса Петровић, Јулијана Тасић, Веселин Патрногић, Новица Стевић, Слободан Крстић, Слободан Јовановић, Љубинка Митић, Мираш Милашиновић, Драгомир Стојиљковић, Станко Пешић, Илија Тојага.

У овој школској години уписан је 241 ванредни студент. У центрима за ванредно студирање у Штипу и Врању било је укупно 48 студената, и то на механичко-текстилном смеру 32 и на хемијско-текстилном 16. Као и ранијих година, за ванредне студенте су поред редовних испитних рокова постојала и два ванредна у новембру и априлу. За све испитне рокове пријављено је 510 студената на првој и другој години, што значи да је сваки уписани студент у току целе школске године пријавио два испита. Од тога је положило 168, одустао 161, није положио 181. Током ове школске године дипломирало је осам ванредних студената.

Управа школе расправљала је о извештају о раду, нормативним актима, оснивању Центра за ванредно студирање у Врању, финансијском плану, студентским и другим питањима. Током ове школске године радиле су Наставна комисија, Комисија за кадрове, Финансијска комисија и Комисија за издавачку делатност. Као и претходне године, постојала су и Већа године, за прву и другу годину. У раду Већа учествовали су сви наставници и сарадници и представници студената. Међутим, и у овој школској години Већа школе нису нашла своје право место. Нешто је било активније Веће

друге године на коме су студенти покретали решавање већег броја питања поводом испитних рокова, допунске наставе, екскурзија и друго.

На почетку школске 1964/65. године, поред утврђивања распореда предавања и вежби и распореда испита за ванредне студенте, управа школе је 1. октобра 1964. Године изабрала и Персоналну, Наставну, Финанаијску комисију и Комисију за скрипта. У Лесковцу и даље није постојао Студентски дом, па су студенти са стране били приморани да станују приватно. Зато је омогућено студентима да уче у просторијама школе сваког дана до 21 час. Међутим, посебан проблем је представљала неорганизована здравствена заштита студената. Управа школе је покушала да о томе постигне споразум са Заводом за здравствено осигурање и ђачком поликлиником у Лесковцу, али није успела, због тога што за ове намене школа није добијала средства. Зато ове школске године није извршено ни флуорографисање студената. Привреда је била довољно заинтересована за стипендирање студената, тако да су они били приморани да траже позајмицу од Студентског позајмног фонда. Стипендије је примало 32,3 % студената. Висина стипендије кретала се од 6.000 до 22.000 динара месечно, што није било довољно.

На иницијативу Савета школе и Привредне коморе среза Лесковац у лето 1964. године организоване су припреме за полагање пријемног испита за упис на други степен Технолошког факултета у Београду. Курс је похађало 30 полазника. Пријемни испит је положило 28 кандидата, а настава за пети семестар организована је школске 1964/65. године. Извођене су вежбе из физичке хемије и организовано полагање испита из политичке економије. Средства за извођење наставе обезбедила су текстилна предузећа, Привредна комора среза и Скупштна општине Лесковац преко Центра за ванредно студирање Више техничке текстилне школе.

Почетком новембра 1964. године управа школе је извршила делимичне измене и допуне у Статуту, Систематизацији радних места у администрацији и донела Пословник о раду административно-техничке и финансијско-књиговодствене службе. После почетних година успешног рада, због повећаног обима послова управа школе је средином новембра 1964. године изабрала професора Миодрага Жижића за помоћника директора. Те године навршило се пет година рада Више техничке текстилне школе. Зато је управа одлучила да се ова годишњица обележи и формирала Одбор за прославу. За председника Одбора изабран је предавач Станко Пешић. Прослава је почела спортским активностима Савеза студената 7. новембра, а завршила се 22. новембра одржавањем скупштине Управе школе. За то време одржан је турнир студената у стрељаштву са ваздушном пушком са 16 такмичара, шаховски турнир са 10 такмичара и такмичење у стоном тенису са 20 учесника. Победницима су подељене награде на бруцошкој вечери 21. новембра 1964. године. Истог дана одржана је годишња конференција Савеза студената којој су присуствовали сви наставници и студенти, као

и савезни посланик Ранђел Станисављевић и Илија Тојага, председник Савета школе. Конференцији је присуствовао и представник студената Више техничке школе из Крушевца. Следећег дана одржана је годишња скупштина Управе школе на којој су подељене дипломе студентима који су дипломирали 1963/64. године. Скупштини су присуствовали и ранији чланови Савета школе и представници студената. У уводном излагању директор Ненад Михајловић је, између осталог, рекао: „Протекла школска 1963/64. година представља за Вишу техничку текстилну школу у Лесковцу годину њеног даљег успона и развоја у свим видовима њене делатности. У овој години донет је нови Статут школе, повећан је број сталног наставног особља и извршене су све потребне припреме за пресељење школе у нове школске просторије. На пољу даљег јачања демократског управљања школом учињен је значајан корак доношењем првог Правилника о расподели личног дохотка наставног и административно-техничког особља школе, који је отклонио у великој мери, иако не потпуно, последице дотадашњег административног система награђивања и по први пут омогућио да се примени принцип награђивања према раду и у једној оваквој установи као што је наша, где је, због специфичности послова које обављамо, објективно мерење учинка рада веома отежано. Такође је у току протекле школске године израђен и усвојен Програм седмогодишњег развоја наше школе за период 1964 - 1970. године, којим је сагледано даље јачање и развијање материјалне и кадровске базе школе у складу са општим привредним и друштвеним развитком наше друштвене заједнице у целини. Доношење свих оних значајних докумената, у којима је учествовао цео школски колектив, представља још један нови корак ка осавремењавању унутрашње организације рада наше школе. Полазећи од чињенице да је основни задатак наше школе да спрема и оспособљава инжењерски кадар за потребе текстилне индустрије, то су у протеклој школској години и управа школе и цео наставничкн колектив посебну пажњу посветили усклађивању теоретске са практичном и експерименталном наставом. Тешке смештајне прилике, на скученом школском простору од свега 288 квадратних метара, знатно су отежавале извођење процеса наставе, па је школа током целе школске године радила у две смене. Одржано је укупно 3.892 часа наставе, од тога 1549 часова предавања и 2343 часа вежбања у заједничким кабинетима и лабораторијама са Текстилним школским центром, као и у индустријским погонима лесковачке текстилне индустрије“. На крају је проф. Владимир Миглевски поделио дипломе свршеним студентима.

ПУТЕВИМА РЕФОРМЕ

У зимском семестру школске 1964/65. године актуелна је била проблематика реформе високог школства која је имала идејне основе у препоруци Савезне народне скупштине, Општем закону о факултетима и универзитетима и Резолуцији Савезне народне скупштине о образовању стручних кадрова. Ово су условиле и одредбе новог Устава о даљем развоју самоуправљања у радним и високошколским организацијама. То би се, по мишљењу школе, морало испољити у тражењу најцелисходнијих облика успостављања самоуправљања на вишим и високим школама и факултетима и чвршће узајамне сарадње и повезивања тих организација. Било је потребно наћи шире облике интеграције између појединх установа у школству и заинтересованих привредних организација. Посебна пажња била је посвећена питању остваривања дохотка у образовним установама из различитих извора и расподели према раду. С тим у вези расправљало се и о материјалном положају студената.

После доношења Устава СФРЈ 1963. године постојала је обавеза да се до 1. априла 1965. године сви постојећи закони усагласе са њим. Зато је Управа школе на састанку 8. јануара 1965. године расправљала о Преднацрту закона о изменама и допунама Закона о високом школству СР Србије. По новом Закону требало је конституисати три органа управљања: Савет у ширем саставу, Савет у ужем саставу и Управни одбор. Предвиђено је такође да стручне послове врши Наставно веће, већа појединих одсека и већа организационих јединица. На челу школе је директор који се бира из редова наставника. Износећи своје мишљење о томе да ли више школе треба да буду у саставу Универзитета или самосталне и да чине заједницу, Управа школе се определила за прво решење. Измена је настала и у томе што је убудуће Статут школе потврђивала Скупштина, а не као до тада Извршно веће Србије. Поводом усаглашавања закона са Уставом, Виша техничка текстилна школа морала је донети око 14 нових правилника. Управа школе била је врло активна и укључивала се у разне облике размене искустава међу вишим школама. Почетком фебруара 1965. године секретар школе Драгица Крстић присуствовала је састанку у Зрењанину, на коме се расправљало о начину организовања и рада секретаријата на вишим школама, а посебно о организационој шеми и систематазацији радних места. Такође је било закључено да се, поводом израде нових статута, закаже посебно саветовање. У исто време предавачи математике и машинских елемената Богољуб Радивојевић и Велимир Спасић присуствовали су састанку у Земуну на коме се говорило о фонду часова, начину извођења наставе, броју студената у групи и начину полагања испита. Постигнут је договор, на пример, да

фонд часова из математике буде 4 + 4 у оба семестра на првој години, а да у групи за вежбе буде 20 до 25 студената. На иницијативу Друштвеног фонда за школство, у Нишу је истог месеца одржан састанак са шефовима рачуноводстава виших школа, коме је присуствовао Веселин Патрногић. Циљ састанка био је да се установи тачан број наставног и другог особља на школама ради планирања финансирања.

После расправе о реформи вишег и високог школства закључено је да се ради на чвршћем повезивању факултета и виших школа, с тим што је за више школе требало створити посебну заједницу. Зато је био и формиран Иницијативни одбор који је почетком 1965. године извршио припреме, тако да је Заједница виших техничких школа формирана фебруара исте године. Првом састанку Управног одбора Заједнице присуствовао је и директор Више техничке текстилне школе, дипл. инж. Ненад Михајловић. Том приликом изабрани су председник и потпредседник Заједнице, а секретар је именован касније. Формирана је и Комисија која је имала задатак да изврши припреме за покретање јединственог листа Заједнице.

У летњем семестру школске 1964/65. године припремљен је Нацрт новог наставног плана који је требало да буде усвојен за следећу школску годину. Вођена је расправа и о Правилнику о ванредном студирању о коме се разговарало и у Заједници виших техничких школа Србије уз учешће директора Више техничке текстилне школе у Лесковцу. Седници Управног одбора технолошких и металуршких факултета и њима сродних виших школа у Београду, као представник школе присуствовао је дипл. инж. Владимир Миглевски. Том приликом се расправљало о могућностима запошљавања високошколских кадрова и о потреби сарадње са привредним организацијама, пре свега у извођењу практичне наставе. На овом састанку дата је иницијатива да студије на Технолошком факултету трају пет година. Међутим, приликом извођења наставе искрсле су тешкоће око усклађивања програма фундаменталних теоријских предмета са потребама стручних предмета који су се у знатној мери ослањали на познавање појединих области из физике, математике и хемије. Како је у овом периоду била у току израда новог Статута, радило се истовремено и на променама Наставног плана и програма. О нацрту новог Наставног плана и програма дискутовало се и на састанку са представницима Више техничке текстилне школе у Београду.

За успешније савладавање материје из појединих предмета уведена је редовна провера знања путем колоквијума, док су на почетку школске године одобрени допунски часови из математике и одржан курс из елементарне математике. Иако је један од облика наставе био и практичан рад студената у фабрикама у оквиру феријалне праксе, у овој школској години он није спроведен, што је био приличан пропуст, поготову кад се зна да је међу студентима било и ученика гимназија који до тада нису имали овакву праксу. Због недовољне опремљености неких лабораторија, вежбе су се и

ове школске године обављале у фабрикама у лесковачком басену, али и у другим градовима (Ниш, Врање, Прокупље, Лебане и Власотинце). Било је доста тешкоћа и у извођењу редовне наставе због великог броја хонорарних наставника и сарадника, тако да је настава трајала током целог дана, а из појединих предмета се изводила и сваке друге недеље са дуплим бројем часова. Настава из технологије предења, међутим, није била завршена, па је Управа школе донела одлуку да се испит из тог предмета не полаже у тој школској години, већ да се студенти могу уписати условно без положеног овог испита, а да се испит полаже током следеће школске године.

У школској 1964/65. години примљени су нови наставници и сарадници, што је било у складу са потребама и политиком школе да се траже наставници и сарадници у сталном радном односу. Изабрани су предавач за механику, руководилац вежби за технологију предења и руководилац вежби за технологију бојења. Тако су у овој школској години у сталном радном односу била три професора, три предавача, два асистента и два руководиоца вежби, а у хонорарном радном односу два професора, пет предавача и три руководиоца вежби. Лаборант за хемију водио је и библиотеку. Савет је покренуо активност на изради великог броја нормативних аката (Правилник о формирању и расподели дохотка, Правилник о расподели личних доходака и фондова, Систематизација радних места, Правилник о раду Секретаријата, Правилник о путним трошковима, Правилник о расходовању ситног инвентара и потрошног материјала, Правилник о расподели станова, Правилник о коришћењу путничког аутомобила, Правилник о дисциплинској одговорности, Правилник о заштити на раду и Правилник о феријалној пракси студената). Тим поводом секретар школе је присуствовао састанку секретара виших школа СР Србије у Београду. Закључено је да се за израду ових нормативних аката формирају посебне комисије. Шеф рачуноводства Веселин Патрногић, који је присуствовао састанку у Нишу у организацији Друштвеног фонда за школство, упознао је Савет са начином финансирања виших школа и о новим начином коришћења средстава.

У овој школској години издата су следећа скрипта: *Текстилне сировине 1* Миодрага Жишића, *Испитивање текстила* Владимира Миглевског, *Збирка задатака из математике* Богољуба Радивојевића, *Лабоаторијски практикум из текстилне хемије* Владимира Миглевског, *Статика и кинематика* СветоликаСретића, *Збирка решених задатака из хемије* Станка Пешића, *Технологија предења памука и цел-влакана* Светислава Кондића и Ненада Михајловића, *Основи науке о друштву* Дагише Кнежевића и *Текстилне сировине 2 и 3* Миодрага Жишића.

Идеја о оснивању Студентске задруге у школи потекла је од Студентске организације, а била је резултат повећаног броја студената у шестој години рада школе. Окружни привредни суд у Нишу уписао је у регистар привредних организација Студентску задругу „Студент“ у Лесковцу 22. марта 1965. године. Предмет пословања Задруге био је да врши стручно-

техничке послове на изради и издавању скрипата, разних стручних и других публикација, изради учила и других сличних послова, да снабдева студенте уџбеницима, скриптама, школским материјалом и прибором за учење сопствене израде и израде других произвођача, да врши разне техничке и декоративне услуге на сајмовима, привредним и културним изложбама, да пружа услуге кућним саветима и другим заинтересованим корисницима и домаћинствима, да организује и врши разне привредно корисне активности студената (израда сувенира и разних предмета слободне израде и друго). У Савет задруге, у складу са Статутом, Савет школе је из редова радника делегирао дипл. инж. Владимира Миглевског, Станка Пешића и Драгицу Крстић. Пошто је школа била оснивач Студентске задруге преузела је обавезу да у почетку помаже њен рад. Тако је на седници управе, 14. априла 1965. године, донета одлука да се одобри 100.000 динара за набавку инвентара. Обезбеђена је просторија за рад и уступљена машина за куцање. За директора задруге изабран је Бошко Јовановић, студент друге године, уз надокнаду од 10.000 динара месечно.

Маја 1965. године Савет школе донео је одлуку о расписивању избора за нове чланове, и то за девет чланова из реда радника, од којих шест наставника (два на годину, четири на две године) и три радника (два на две године и један на годину дана). Оснивач школе је делегирао три члана (Благоје Стојановић и Драгослав Танић на две године и Радмила Ђорђевић на годину дана). По једног члана делегирали су Скупштина општине Лесковац на годину дана, Привредна комора среза Лесковац једног на две године, Друштво инжењера и техничара општине Лесковац једног на две године и Студентска организаци|а три представника на по годину дана.

На почетку школске 1965/66. године на седници Већа усвојена је систематизација радних места и донети правилници о расподели личних доходака и издавачкој делатности. На основу Правилника о издавачкој делатности одобрено је писање скрипата из технологије бојења и штампања текстила, збирка задатака из технологаје предења вуне и збирка задатака из физике. На седници од 26. октобра 1965. године Веће је одобрило куповину 15 столова за цртање, аналитичке ваге „Нико - Силб“ са гарнитуром тегова и посебно гарнитуре тегова, соковник за лабораторију за технологиу бојења, репро апарат, повећавајући апарат, тацне и сијалице за фотоклуб. На истој седници усвојена је молба заменика директора за разрешење од дужности. На предлог Наставне комисије о даљем организационом развоју школе Наставно веће је 5. јануара 1966. године донело одлуку о формирању четири организационе јединице: катедре за опште науке, катедре за хемијско-текстилне технологије, катедре за механичко-текстилну технологију и секретаријата.

Појачана активност на доношењу новог Статута школе и нових нормативних аката утицала је и на ангажовање Савета. Тако је, после информације директора о састанку који је овим поводом одржан у Београду, закључено да

се ураде анализе које би олакшале доношење Статута и осталих докумената. Веће школе задужено је да сачини анализе о адекватности структуре школе у вези са планирањем мреже виших школа у СР Србији, о трајању студија, ванредном студирању, наставном кадру.

Током зимског семестра сваке школске године Веће је анализирало успех редовних и ванредних студената. Школске 1964/65. године одлучило је да ту анализу изврши темељитије, па је формирало посебне комисије. Анализа је усвојена и упућена Секретаријату за образовање Србије. Закључено је да се преко дневних листова дају детаљније ннформације о школи, како би средњошколци могли на време да се одлуче за упис. Такође је одлучено да кандидати, сем оних који су завршили Текстилну техничку школу, Гимназију (природно-математички смер) и Техничку машинску школу, полажу пријемни испит из физике, хемије и математике. Како су ванредни студенти морали плаћати школарину, Савет је пре почетка наредне школске године донео одлуку да, за разлику од редовних, ванредни студенти могу уписати другу годину студија без обзира на број неположених испита из прве, с тим што не могу полагати испите из друге године док не положе све заостале испите из прве године. Закључено је, такође, да умањену школарину плаћају студенти који постигну добар успех на испитима.

Већ 1965. године створени су услови да наставници и сарадници буду бирани у виша звања, што је у сваком случају обезбеђивало бољи квалитет наставе. Тако је Савет 20. децембра 1965. године изабрао Станка Пешића, дипломираног хемичара, за предавача за органску хемију, Новицу Здравковића, дипломираног физичара, за предавача физике и дипл. инж. Љубинку Митић за асистента за технологију бојења. Ове године Управу школе чинили су: дипл. инж. Ненад Михајловић, директор, дипл. инж. Владимир Миглевски, професор, дипл. инж. Станко Савић, хонорарни професор, др Славко Башчеванџијев, хонорарни професор, дипл. инж. Велимир Спасић, предавач, Богољуб Радивојевић, предавач. дипл. инж. Влајко Јовић, хонорарни предавач, дипл. инж. Душан Гутеша, хонорарни предавач, дипл. инж. Александар Јовић, предавач, дипл. инж. Миодраг Цветковић, хонорарни предавач, дипл. правник Драгиша Кнежевић, хонорарни предавач, Живан Стојковић, професор, хонорарни предавач, Станко Пешић, асистент, Љиљана Тасић, лаборант, Вера Николић, службеник, Јован Цветановић, хонорарни предавач.

Са повећањем броја редовних и ванредних студената био је повећан и обим послова што је наметнуло потребу већег броја административног особља. Тако су у школској 1964/65. години примљене три чистачице и још један административни службеник који је радио на општим пословима. Интересантно је поменути да је у администрацији, поред свих текућих послова из области кадровске службе, кореспонденције, финансијског и материјалног пословања, ове школске године било решено и око 1500 разних предмета и издато око 2000 потврда. Скупштина Заједнице виших

школа одржана је новембра 1965. године на Вишој техничкој текстилној школи у Лесковцу. Делегати школе били су Владимир Миглевски, Ненад Михајловић и Миодраг Жишић. Шеста годишња скупштина Више техничке текстилне школе одржана је 26. децембра 1965. године.

Сем наставе предвојничке обуке, коју је за мушкарце изводио предавач Живан Стојковић, а за девојке предавач Фрањо Еман, лекар, настава из осталих предмета није контролисана. Марта 1966. године преглед ове наставе извршио је пешадијски мајор Велимир Јанковић и у записнику је, између осталог, написао: „Настава је почела благовремено на почетку школске године и изводи се у складу са планом и програмом за више школе и факултете. Настава предвојничке обуке у овој школи изводи се врло квалитетно, за њу се наставници савесно припремају и свакако може служити за пример осталим наставницима предвојничке обуке на територији среза. Прегледом дневника гађања установио сам да се води по Упутству за организацију и извршење гађања пешадијским наоружањем.“

Уобичајено је било да се током године врши анализа успеха студената у циљу налажења решења за ефикасније студирање и бољи успех. На основу једне од тих анализа, на седници Савета школе 29. марта 1966. године, закључено је да мали број студената завршава за две године. Зато је још тада било предлога да студије трају пет семестра, што у овом периоду, међутим, није било прихваћено. Истакнуто је да на успех студената утиче и околност да је било доста хонорарних наставника који наставу нису могли држати пре подне када се она и најефикасније обавља. Проблем становања и исхране утицао је, такође, на слабији успех студената. У анализи о ванредном студирању изнето је да постоје три центра за ванредно студирање: у Лесковцу, Штипу и Врању, као и то да у Лесковцу поједини ванредни студенти сами сносе трошкове школовања, а у Штипу и Врању школарину плаћају радне организације.

Школа је марта 1966. године закључила уговор са Студентском задругом о уређењу парка у дворишту. Уговором су предвиђене следеће активности: риљање, копање рупа за четинаре, шибље и руже, шанца за живу ограду, садња дрвећа и украсног шибља, израда цветних леја, садња живе ограде, сетва, укопавање и ваљање семена, кресање и формирање дрвећа и услуге колима.

На седници Савета 12. маја 1966. године директор школе, дипл. инж. Ненад Михајловић, поднео је извештај о току припрема за отварање Текстилног факултета у Лесковцу. После састанка који је одржан код председника Скупштине среза Лесковац донет је закључак да дипл. инж. Ненад Михајловић и дипл. инж. Миодраг Жишић ураде елаборат о отварању Текстилног факултета у Лесковцу који би најпре био одељење Машинског факултета у Нишу. Елаборат је упућен ректору Нишког универзитета, као и списак потенцијалних наставника.

После разматрања на стручним и самоуправним органима, Републичком секретаријату за образовање СР Србије упућена је маја 1966. године анализа о економичности мрежа виших школа и школовања кадрова са вишом спремом за потребе текстилне индустрије. У анализи се истиче да су две Више техничке текстилне школе у Београду и Лесковцу сасвим довољне да задовоље потребе текстилне индустрије Србије за текстилним инжењерима. Да би се побољшао квалитет наставе, Савет школе је донео одлуку да се у школској 1966/67. години ограничи упис редовних студената и да се број новоуписаних студената прилагоди реалном капацитету школе, односно да се после пријемног испита прими укупно 78 студената. Такође су предложене промене у Наставном плану и програму уз консултовање привредних и научних институција. Међутим, у анализи је наглашено да је потребно обезбедити средства за опремање пре свега кабинета, а затим и других просторија. Истовремено, достављена је и анализа стања наставног кадра у којој је речено да школа 1966. године има 11 сталних и осам хонорарних наставника и сарадника. Однос сталних према хонорарним био је 53,1% према 46,9%. Међутим, однос броја часова предавања и вежби које су држали стални наставници и сарадници према броју часова хонорарних наставника био је 70% према 30%. Од 11 сталних наставника четворица су имала звање професора више школе, а било је још четири предавача, један асистент и два руководиоца вежби. Од осам хонорарних наставника у звању професора био је један, предавача шест и један руководилац вежби. То је значило да је целокупни процес наставе у школи изводило 19 наставника и сарадника, од којих пет професора, десет предавача, један асистент и три руководиоца вежби. Од пет професора четири су били дипломирани инжењери технолози и хемичари и један дипломирани математичар. Просечна старост професора била је 46 година и сви су били са дугогодишњим искуством, али ниједан није имао звање доктора или магистра наука. Од десет предавача четири су били дипломирани инжењери, један дипломирани физичар, један дипломирани хемичар, један лекар, један дипломирани економиста, један дипломирани правник и један дипломирани филозоф. Просечна старост предавача била је 40 година, а двојица су била на постдипломским студијама. Асистент је био дипломирани инжењер текстилне струке, а руководиоци вежби су били текстилни инжењери. Од осам хонорарних наставника и сарадника, један је стално био запослен у научно-истраживачком институту, три у погонима текстилне индустрије, а остали у школама и друштвеним службама. Средином 1966. године школа је имала и 11 сталних радника и службеника, од којих пет службеника секретаријата и рачуноводства, једног курира, једног портира, три чистачице и једног лаборанта.

Екскурзија до Милана организована је са 27 студената и наставника од 6. до 9. јула 1966. године. Студенти су разгледали фабрике „CARNITI“, „MARIO CROSTA“, „TEMATEX“ и „MEZERA“. Боравак је организовао студио Techniko comerciale.

Веће школе је 20. августа 1966. године прихватило уговор о отварању Центра за ванредно студирање у Прокупљу. Пријемни испит је одржан од 2. до 4. септембра, а настава је почела 15. септембра 1966. године. Савез инжењера и техничара СР Македоније обратио се Вишој техничкој текстилној школи у Лесковцу с молбом да отвори Центар за ванредно студирање и у Скопљу. По предлогу Савеза, настава је требало да почне јануара 1967. године у просторијама Технолошког факултета у Скопљу, с тим што би један број наставника за општетехничке предмете био ангажован са факултета, а вежбе би се изводиле у ОХИС-у. Веће школе, међутим, није могло да прихвати овај захтев због превелике заузетости наставника у осталим центрима, већ је предложило да се отварање овог Центра одложи за наредну школску годину.

Ради ефикаснијег рада и укључивања свих чланова колектива у самоуправни процес, Веће је 21. септембра 1966. године формирало Финансијску комисију, Комисију за инвентарисање, Комисију за издавачку делатност, Комисију за кадровска питања, Наставну комисију, Дисциплинску комисију за чланове колектива, Комисију за израду распореда часова и Комисију за полагање стручних испита. За председнике већа година изабрани су Новица Здравковић за прву и Станко Пешић за другу годину.

Крајем овог месеца обављени су пријемни испити које је од укупно 131 кандидата положило 78, од којих 70 за редовно и осам за ванредно студирање. Како је, међутим, за ванредне студије било мало пријављених, а постојало је интересовање и после завршеног пријемног испита, Савет је продужио рок за упис за ванредне студије до 17. октобра 1966. године.

Почетком школске 1966/67. године Републички секретаријат за образовање СР Србије упутио је свим вишим школама и факултетима материјал о спровођењу одбрамбених припрема у области образовања са смерницама за израду цивилног ратног плана. Поводом тога, на Универзитету у Нишу одржан је и састанак коме су присуствовали и представници школе. Схватајући озбиљност питања, Савет школе је крајем овог месеца формирао Комисију која је имала задатак да припреми предлог цивилног ратног плана. Истовремено је одлучено да се купи и челична каса за чување ових докумената.

На захтев Индустрије вуне и коже у Пироту, Виша техничка текстилна школа је 10. октобра 1966. године закључила уговор о отварању Центра за ванредно студирање за 20 до 25 студената. Веће школе је потом сачинило распоред предавања која су одржавана суботом по подне и недељом пре подне од 5. новембра 1966. године. До краја децембра одржавана су предавања из математике и физике. Како је, међутим, интересовање за студирање на Центру међу радницима Индустрије вуне и коже било веће него што се предвиђало, јер се пријавило 45 уместо предвиђених 25 радника, направљен је допунски уговор, а пријемни испит за новопримљене кандидате обављен је јануара 1967. године. Касније се број студената смањио, па допуна уговора

није ни писана. Настава у летњем семестру школске 1966/67. године одвијала се од марта до краја маја, а испити су обављени јуна 1967. године. Јануар и фебруар 1967. године искоришћени су за завршавање предавања из математике и физике. Из математике, физике, текстилних сировина и испитивања текстила, опште хемије, механике, текстилне технологије, технологије предења и машинских елемената укупно је одржано 568 часова.

У овој години Секретаријат текстилне и кожарско-прерађивачке индустрије Савезне привредне коморе покренуо је иницијативу о образовању јединствене заједнице свих установа за образовање стручних кадрова текстилне индустрије Југославије, од школа за квалификоване раднике до факултета. Виша техничка текстилна школа у Лесковцу прихватила је ову иницијативу и после договорних консултација са наставницима школе и представницима Текстилне техничке школе, на заједничкој седници Савета, Наставног већа и Збора радне заједнице, 19. октобра 1966. године, донета је одлука о учлањењу. За сталне представнике школе у Скупштини заједнице изабрани су дипл. инж. Светолик Сретић и Илија Тојага, текстилни инжењер. Оснивачкој скупштини Заједнице одржаној у Загребу присуствовао је инж. Светолик Сретић, о чему је поднео извештај Већу школе. Тако је формирана Заједница установа за одгој и образовање стручних кадрова текстилне и конфекцијске индустрије Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Поред обједињавања целокупног школства ове гране индустрије, Заједница је имала и задатак да утврди нормативе за правилно функционисање школа и да правти стање у материјалном и кадровском погледу.

У Савезној привредној комори вођени су разговори поводом припрема за формирање Заједнице текстилних школа на нивоу република. Члан комисије која је радила на концепту Заједнице био је Светолик Сретић. У овим разговорима истакнути су значај Више техничке текстилне школе у Лесковцу и њен успешан рад. Покренуто је и питање специјализације и даљег усавршавања наставног кадра школе, што је оцењено позитивно, али је истакнута тешкоћа око обезбеђивања средстава, што је ометало реализацију ове значајне потребе. Међутим, наставници и сарадници се нису мирили са овим, па је Веће одлучило да посебна комисија направи план и програм специјализације наставног кадра, а да се после тога од оснивача траже средства. Да би се то остварило закључено је да наставници и сарадници раде на изучавању страних језика, а да се средства за специјализацију траже и од Републичког фонда за међународну сарадњу. Наставници су, такође, истицали потребу заједничког рада, зближавања и сарадње стручног наставног кадра Текстилног школског центра, Вунарског института и Више техничке текстилне школе. Закључено је да се на томе заједнички ради и да се пронађу форме и начини сарадње.

Како је настава у Центру за ванредно студирање у Штипу била завршена крајем новембра 1966. године, Веће школе је, после разговора са представницима тог града, закључило да се подела диплома обави на завршној

свечаности 24. децембра 1966. године, а да се четири најбоља студента награде ручним часовницима. Свечаност је организована у просторијама Радничког универзитета.

Овог месеца школу је посетила санитарна инспекција и наложила да се изврши обавезан преглед свих наставника и сарадника, што је била и законска обавеза, да се учионице окрече и стави масна цокла. У хемијској лабораторији било је потребно уградити дигесторијум са одговарајућом вентилацијом, а под урадити од ксилолита. Такође је у лабораторије требало увести топлу воду. Наложено је да се среди и санитарни чвор, а да се табле матирају. Веће школе је прихватило ове примедбе и до краја године је већи део био извршен.

У расправама о доношењу новог Закона о образовању у СР Србији једно од значајних питања коме је посвећена посебна пажња био је и материјални положај образовања. Зато је 19. новембра 1966. године у Среском комитету Савеза комуниста Лесковац одржан састанак са директорима свих школа. Састанку су присуствовали и Милија Радовановић, члан Извршног већа СР Србије, Властимир Стаменковић, заменик секретара за образовање СР Србије и савезни и републички посланици. Да би се донекле ублажио тежак материјални положај у образовању, предложено је повећање личних доходака просветних радника за 25%. Разговарало се и о потреби формирања Заједнице за образовање на нивоу Републике. Извршно веће је прихватило иницијативу о формирању јединствене заједнице образовања за СР Србију.

Усвајањем новог Наставног плана за школску 1966/67. годину било је потребно прецизирати услове полагања испита и праћење наставе из појединих предмета. Веће је закључило да редовни и ванредни студенти слушају предавања по новом Наставном плану, с тим да студенти хемијско-текстилног смера који су положили испит из неорганске и аналитичке хемије по старом Наставном плану не полажу испит и не слушају наставу из опште хемије, а да се призна испит из аналитичке хемије, који се по новом Наставном плану полаже у другој години. Студенти који нису положили испит из неорганске и аналитичке хемије по старом Наставном плану били су дужни да полажу испит из опште хемије. Студенти који су слушали предавања и обавили вежбе из текстилних сировина и испитивања текстила по старом Наставном плану могли су полагати посебно текстилне сировине, с тим што су претходно морали да обаве допунске вежбе. Студенти поновци нису били обавезни да поново слушају предавања по новом Наставном плану у првом семестру школске 1966/67. године, али су били обавезни да ураде четири графичка рада из механике и да их одбране у виду колоквијума. Апсолвенти су могли полагати испите из друге године по старом Наставном плану, закључно са априлским роком 1968. године. Испит из технологије предења памука није био одржан у новембарском испитном року 1966/67. године, јер је по новом Наставном плану предмет технологија предења био

јединствен. Примењујући нови Наставни план, Веће је на предлог Наставне комисије усвојило и број колоквијума из појединих предмета да би се помогло студентима у савладавању наставног градива. Тако су предвиђени следећи колоквијуми: из математике два писмена проверна колоквијума, из физике један писмени проверни, из машинских елемената два писмена проверна, из опште хемије четири усмена проверна, из текстилних сировина и испитивања текстила у првој години два проверна усмена, из испитивања текстила и три необавезна из текстилних сировина; у другој години: шест проверних колоквијума из испитивања текстила, текстилне технологије, усмена одбрана практичног рада после завршене праксе у току зимског распуста, механике четири одбране графичких радова, електротехнике један проверни писмени, термотехнике један проверни писмени, технологије предења два проверна писмена, технологије предења два проверна писмена, технологије ткања два проверна писмена, технологије плетења два проверна писмена, технологије апретуре два проверна писмена, технологије бојења, бељења и штампања шест проверних усмених, преплетаја и декомпозиције три писмена испитна колоквијума из преплетаја тканина, органске хемије два проверна усмена, аналитичке хемије пет проверних усмених.

Иако је Веће школе углавном одобрило захтеве наставника и сарадника да присуствују симпозијумима и научним скуповима, интересантно је да није прихватило позив Савеза инжењера и техничара текстилаца СР Србије да од 10. до 19. децембра 1966. године пошаље своје представнике на симпозијум у Лозници на тему „Производња, примена и перспектива полиносних влакана“. Образложење је било да су наставници заузети, али да ће школа замолити да јој се материјал са симпозијума пошаље.

Заинтересованост за успех ванредних студената била је знатна. Зато су проналажене могућности да се тим студентима помогне у савладавању материје коју самостално нису могли да савладају. Посебно се излазило у сусрет радним организацијама. Тако је прихваћен захтев Фабрике вунених тканина „Вучје“ да се за ванредне студенте у фабрици организују предавања из математике и физике. Наставу су извели Богољуб Радивојевић и Новица Здравковић. За помоћника директора 1. октобра 1966. године изабран је Светолик Сретић. Бруцошко вече одржано је у школи 12. новембра 1966. године. Том приликом награђени су студенти Драгомир Станковић и Штефан Шћурок. Истог дана одржана је и годишња скупштина Савеза студената. Наставник Миодраг Жижић и асистент Љубинка Митић присуствовали су, децембра 1966. године, симпозијуму у Прагу у организацији „Кеамопола“ из Прага. Наставно веће је истог месеца поново изабрало Драгишу Кнежевића за хонорарног предавача из предмета основи науке о друштву, а целокупну наставу из преплетаја тканина поверило Вилему Пушману.

У ово време дошло је до промене на кормилу школе. Директор Ненад Михајловић је поднео оставку. Зато је 6. јануара 1967. године Збор радне

заједнице за директора изабрао дипл. инж. Миодрага Жишића. Поред осталих активности, Студентска задруга „Студент“ добила је и могућност да у посебној просторији организује игранке за студенте.

Средином фебруара ове године, поред уобичајених питања која су се односила на избор наставника, на Савету је поднета и информација о избору Миодрага Жишића за директора школе, као и о финансијском стању. Наглашено је да је рад у овој календарској години започет без икаквог обавештења о висини средстава којима ће школа располагати. Како је било утврђено да на основу прорачуна неће бити довољно средстава ни за основну делатност, закључено је да се од Привредне коморе и радних организација траже средства за опремање школе. После измена и допуна Закона о високом школству, закључено је да се, на основу консултација у Нишу на Техничком факултету, ангажују наставници по уговору о делу за одржавање наставе у летњем семестру школске 1966/67. године.

Оснивачкој скупштини Републичке заједнице образовања СР Србије, 27. априла 1967. године, присуствовао је Ненад Михајловић. Нови Статут школе објављен је у „Службеном листу СР Србије“ од 13. маја 1967. године. Крајем јуна од „Југолабораторије“ из Београда набављене су 24 школске клупе и 48 столица, 32 лабораторијске столице и четири чивилука. Формирањем Републичке заједнице образовања СР Србије створене су повољније могућности да се настави са материјалним опремањем виших школа и факултета. Средином 1967. године Заједница је обавестила школу да ће се таква средства давати школама у виду средњорочног кредитирања са каматом од 1%. Зато је Веће школе предвидело адаптацију хемијске лабораторије која би подразумевала реконструкцију водоводне и канализационе мреже, облагање зидова и пода керамичким плочицама, адаптацију бојачнице и хемијске лабораторије, реконструкцију пароводне мреже и набавку дигесторијума, лабораторијских столова и друго.

Статутом школе предвиђено је формирање комисија од по три члана које су имале задатак да припремају материјале за Веће и да се непосредно ангажују у извршавању задатака. На почетку школске 1967/68. године формиране су Финансијска комисија, Комисија за издавачку делатност, Комисија за кадровска питања и Наставна комисија. Такође су формирана Већа година која су чинили сви наставници и сарадници и десет представника студената. За председника Већа прве године изабран је Станко Пешић, а друге Љубинка Митић. У школи је постојала и Комисија за праћење повреде радне дужности. Уместо браниоца Миодрага Жишића, који је изабран за директора, бранилац у Комисији био је Ненад Михајловић. Осталим члановима Комисије продужен је мандат још на годину дана. Формирана је и Комисија за израду Правилника о радним односима.

Представници школе били су врло активни и у републичким органима и телима, о чему су Већу редовно подносили извештај. Тако је професор

Ненад Михајловић присуствовао састанку Управог одбора Заједнице виших школа у Београду, на коме се расправљало о месту и улози виших школа у систему образовања. Како је било истакнуто мишљење да се на више школе у Републици Србији гледа са извесном резервом, закључено је да се формира радно тело које је имало задатак да преко Привредне коморе Србије припреми материјал о потреби за кадровима са вишом школском спремом са освртом на постојеће стање. Преовладало је и мишљење да би студије на вишим школама требало продужити на пет семестара, што би се регулисало статутима. На овом састанку разматран је и нацрт Статута Републичке заједнице образовања. Том приликом стављена је примедба да би свака установа требало да има по једног представника, а не да се представници за скупштину бирају по броју запослених.

Републичка заједница образовања одобрила је школи кредит од 100.000 динара на 12 година са каматом од 1%. Средства су морала да се утроше до 20. децембра 1967. године, па је зато Веће школе формирало Комисију у саставу Драгица Митић, председник, Велимир Спасић, Станко Пешић и Љубинка Митић, са задатком да се брине о реализацији планираних радова и о утрошку средстава. Како је добијени кредит требало искористити до краја године, у школи се врло интензивно радило. На састанку Већа 15. септембра 1967. године Драгица Митић је врло детаљно изложила предлог Комисије. Како је то изазвало живу дискусију, Веће је закључило да помоћник директора Светолик Сретић и секретар школе Драгица Крстић са Комисијом сачине коначан предлог распореда просторија, канцеларија и кабинета. Истовремено су формиране и комисије за грађевинске понуде, за водовод, канализацију и парно грејање, за столарију и за набавку опреме. На следећој седници Већа, 22. септембра 1967. године, утврђен је коначан распоред просторија и већ сутрадан је извршен размештај и припремљене су просторије за опремање кабинета. И коначно, почетком новембра 1967. године прихваћене су понуде за грађевинске радове предузећа „Морава“, а за опрему „Југолабораторије“ из Београда. Из средстава кредита, који је узет у 1967. и 1968. години, набављена су од „Југолабораторије“ учила и намештај од „Дрвног комбината“ из Лесковца. Купљене су и столице, ролетне, апарати за гашење пожара и једна челична каса и уграђене су плочице у лабораторијама. Тако је из кредита утрошено 115.679, а из амортизације 30.264,93 динара.

Примена новог Наставног плана донела је знатне измене. Један од његових циљева био је и да растерети студенте прве године од великог броја испита како би могли лакше да савладају опште предмете. Анализирајући успех студената после прве године примене Наставног плана, Веће школе је крајем септембра 1967. године закључило да успех није задовољавајући, јер је закључно са септембарским испитним роком све испите из прве године положило 16 студената. Један од разлога за тако

слаб успех био је, како је на Већу истакнуто, и прилагођавање студената новом Наставном плану, али и њихов слабији рад. Зато је одлучено да се уведе поправни испитни рок који би се обавио почетком октобра. Право полагања једног испита имали су студенти са једним, два или три неположена испита. Право уписа у наредну годину добијали су они студенти којима су остала два или један неположен испит.

Завод за техничку сарадњу СР Србије доставио је школи писмо о могућностима сарадње са западним земљама и коришћења средстава за ту намену. Међутим, школа је после седнице Већа, одговорила да нема издвојена средства за специјализацију чланова колектива и да ће о томе одлучивати кад таква средства буду обезбеђена од Заједнице образовања СР Србије.

Пред сам почетак школске 1967/68. године Веће је усвојило нову систематизацију радних места за наставнике, по којој је у сталном радном односу био предвиђен по један наставник и један асистент за математику, физику, текстилне сировине и испитивање текстила, општу и аналитичку хемију, технологију апретуре, технологију бојења, технологију плетења, технологију ткања и преплетаје и декомпозицију, а само наставник за машинске елементе, механику, органску хемију, а у хонорарном радном односу по један наставник из основа науке о друштву, електротехнике, термотехнике, економике и организације предузећа и предвојничке обуке за мушкарце и предвојничке обуке за жене. Била су предвиђена и два руководиоца вежби за текстилне сировине и испитивање текстила и технологију предења и један лаборант за општу, аналитичку и органску хемију. Расправљало се и о радним обавезама наставника и сарадника. Зато је закључено да наставници и сарадници морају бити у школи сваког дана најмање од 8 до 12 сати, сем кад морају бити службено одсутни.

Интересантно је да је на захтев директора, дипл. инж. Миодрага Жишића, на Збору радне заједнице 2. октобра 1967. године било постављено питање поверења директору. Повод је био састанак Основне организације Савеза комуниста на коме се дискутовало о његовом раду. Непосредан повод био је сукоб између Станка Пешића, Драгице Митић, Ненада Михајловића и директора. После исцрпне дискусије закључено је да се односи поправе и да се гласа о поверењу директору. Поверење је изгласано.

Почетком овог месеца, као и ранијих година, вршене су припреме за одржавање наставе у центрима за ванредно студирање. На седници Већа школе, 9. октобра 1967. године, заменик директора је предложио да се настава у Пироту и Прокупљу одржи најпре из оних предмета који би могли да се полажу одмах после одржаних часова. Такође је до јануара требало да се заврше и предавања из текстилне технологије како би се обавио испит. Од фебруара наредне године би студенти слушали предавања из машинских елемената, технологије предења и преплетаја тканине. У Центру у Пироту за овај период остало је да студенти прве године слушају наставу само

још из опште хемије и машинских елемената, чиме би обавезе према њима биле завршене. Веће је усвајало и распоред предавања и вежби за сваки Центар посебно. Центар за ванредно студирање у Врању, после прве године, престао је са радом пре свега због тога што је у овом Центру остало само 11 студената, па је цена била превисока за обављање наставе. Памучни комбинат из Врања је због тога тражио да се настава обавља на Радничком универзитету у Врању који би повремено ангажовао професоре за одређен број часова из појединих предмета. Веће је, међутим, донело закључак да је Центар престао да ради кривицом организатора и да се не може прихватити појединачно слање професора, па је студентима препоручено да се упишу у другу годину као ванредни студенти под условима који важе и за остале студенте. Како су крајем претходне школске године вођени разговори са представницима предузећа „Ратко Павловић“ из Ниша о отварању Центра за ванредно студирање у Блацу, Веће је закључило да се са тим разговорима настави и постигне сагласност. У овом периоду представници школе посетили су Гњилане на захтев Текстилног комбината из овог места, али до почетка октобра није дошло до сагласности о отварању Центра. Истовремено се за отварање Центра интересовао и директор Радничког универзитета из Бијелог Поља. Њему је предложено да се за студенте из тог краја организују предавања и вежбе концентрисано за време зимског распуста. Оваквим односом према отварању центара школа је исказала спремност да помогне привредним организацијама у области текстила да добију стручњаке текстилне струке са вишом школском спремом. После одлуке Већа школе о прекиду рада Центра за ванредно студирање у Врању, прихваћен је предлог представника Памучног комбината да се за студенте друге године у Врању одржи скраћени курс предавања и вежби. Тиме је овим студентима омогућено завршавање студија. За рад Центара за ванредно студирање прављене су детаљније калкулације које су обухватале трошкове одржавања наставе, колоквијума и испита, путне трошкове и друго. Године 1967. ти трошкови у Центру у Прокупљу износили су 1.255.374, у Пироту 1.010.909 динара, а претходне године у Прокупљу 2.228.218, у Пироту 1.625.617 динара. У Центру у Врању трошкови су износили 11.309.581 динара. После обиласка свих центара за ванредно студирање, Веће је донело одлуку да се продужи настава у Центру да ванредно студирање у Прокупљу, с тим што би трошкови одржавања наставе износили 90.000 динара. Веће је такође прихватило предлог да се ради на оснивању Центра за ванредно студирање у Новом Пазару. Прихваћено је и мишљење да се формира Савез виших школа. То је подржано на седници 23. новембра 1967. године. Представник на оснивачкој скупштини, одржаној 9. децембра 1967. године, био је Ненад Михајловић.

Нови Савет је конституисан истог месеца за мандатни период од две године. На својој првој седници донео је одлуку о расписивању конкурса за

избор и реизбор наставника. За председника је изабран Ненад Михајловић, професор.

Почетком 1968. године вођене су расправе о рационализацији мреже високошколских организација у којима опстанак Више техничке текстилне школе у Лесковцу није долазио у питање. Међутим, расправљало се о опстанку Више текстилне школе у Београду. Виша техничка текстилна школа из Лесковца је, преко свог представника Ненада Михајловића, дала и конкретна решења за њен опстанак. Један од предлога био је да се ова школа преоријентише на школовање стручњака за плетиљство и конфекцију, као и да се повеже са Текстилним школским центром у Београду. Ово мишљење Веће школе доставило је Извршном већу Скупштине СР Србије. Представници школе били су активни на разним састанцима на којима се расправљало о актуелним питањима развоја високошколских организација. Тако је директор школе присуствовао годишњој скупштини Заједничких текстилних школа, која је одржана у Приштини, а професор Ненад Михајловић Републичкој конференцији Социјалистичког савеза СР Србије на којој су разматрана питања оснивања посебних заједница образовања. Саветовању у Врњачкој Бањи, које је организовао Економски биро из Београда, присуствовао је шеф рачуноводства Ранђел Илић. Почетком маја 1968. године Веће школе прихватило је позив да директор и заменик директора присуствују састанку у Београду поводом разматрања Правилника о економској цени образовања високошколских организација. Како је на годишњој скупштини Заједнице виших школа одлучено да се организују стручне екскурзије у Савезну Републику Немачку и Француску, Веће је одлучило да школу на овом састанку представљају Миодраг Жишић, директор и Светолик Сретић, заменик директора. Због демонстрација студената у СР Немачкој и Француској екскурзије су одложене за 21. Октобар, кад се ишло у СР Немачку.

На другој седници Савет школе је 9. маја 1968. године изабрао дипл. инж. Миодрага Жишића за професора текстилних сировина и испитивања текстила са пуним радним временом, дипл. инж. Ненада Михајловића за професора технологије предења, Станка Пешића за професора опште и аналитичке хемије, дипл. инж. Божидара Антића за предавача преплетаја и декомпозиције тканина и Љиљану Тасић, дипломираног хемичара за асистента за општу и аналитичку хемију, све са пуним радним временом.

Раднички универзитет „Коста Стаменковић“ из Лесковца користио је у летњем семестру 1967/68. године кабинет за физику за потребе ванредних студената. Четири представника школе присуствовало је саветовањима и састанцима у организацији „Текстилстроја“.

Поводом заоштрене међународне ситуације и појачаних аспирација Бугарске на територије Југославије, на Збору радне заједнице 17. септембра 1968. године одржано је предавање о међународној ситуацији са посебним

нагласком на обавезе радника школе на испуњавању својих дужности. Говорило се и о дужностима у случају елементарних непогода, пожара или ванредних прилика и закључено је да се тим поводом организују и вежбе са ватрогасним апаратима, а донета је и одлука о куповини ручне сирене. Повећана је и контрола уласка у зграду школе.

На седници од 15. октобра 1968. године Веће је формирало сталне комисије: Финансијску, Комисију за издавачку делатност, Кадровску, Наставну и Комисију за студентска питања. За председника већа године за механички смер на првој години изабран је Новица Здравковић, за хемијски Станко Песмер на првој години изабран је Новица Здравковић, за хемијски Станко Пешић, за механички смер друте године Ненад Михајловић, за хемијски Драгица Митић. Чланови Већа ВТТШ октобра 1968. године били су Миодраг Жишић, Светолик Сретић, Ненад Михајловић, Богољуб Радивојевић, Велимир Спасић, Станко Пешић, Новица Здравковић, Драгица Митић, Љубинка Митић, Љиљана Тасић, Винка Митић, Драгица Крстић, Ранђел Илић, Лепосава Петровић. Комисију за издавачку делатност чинили су: Миодраг Жишић, Ненад Михајловић, Слободан Крстић, Наставну комисију: Светолик Сретић, Љубинка Митић, Божидар Антић, Финансијску комисију: Богољуб Радивојевић, Драгица Крстић, Ранђел Илић, Комисију за студентска питања: Станко Пешић, Вера Николић, Винка Митић, Комисију за кадровска питања: Велимир Спасић, Новица Здравковић, Загорка Менковић.

У организацији Заједнице виших школа СР Србије, у сарадњи са немачком академском службом за размену, као члан делегације у Савезној Републици Немачкој, од 23. октобра до 6. новембра 1968. године, боравио је Миодраг Жишић, директор школе. Тражена су најбоља решења за образовни систем, посебно за више техничке школе. На позив Савеза инжењера и техничара Србије, представник школе на Четвртом националном сајму текстилних машина у Барселони, од 2. до 16. новембра 1968. године, био је Ненад Михајловић.

На првој седници Савета у новом сазиву, крајем децембра ове године уведена је пракса подношења извештаја о раду школе између две седнице. Истакнуто је интересовање кандидата за отварање центара за ванредно студирање у Новом Пазару и Титограду. Регулисана је и здравствена заштита неосигураних и делимично осигураних студената. Републичка заједница образовања дала је школи 25.000 нових динара за регрес за исхрану студената. Закључено је да се организују разговори са представницима Скупштине општине о смештају студената, да се формира Комисија за студентска питања и Комисија за припрему прославе десет година постојања школе. Поводом захтева Вунарског института за одобрење доградње зграде за смештај лабораторије, формирана је Комисија која је требало да проучи да ли ће та доградња сметати учионицама и лабораторијама и да предложи решење. Почетком 1968/69. школске године од Републичке заједнице образовања школа је добила кредит од 100.000. динара, уз сопствено учешће од 30.000

динара и формирала Комисију за израду елабората о утрошку ових средстава. На предлог Комисије, за опремање школе прихваћене су понуде предузећа „Благоје Николић“ из Лесковца. „Јавора“ из Београда, „Мораве“ из Грделице и „Електроуниверзала“ из Лесковца, као и понуда „Југолабораторије“ из Београда за набавку столица. У набавци новог намештаја и опреме школа се сналазила на разне начине. Тако је у 1967. и 1968. години код Београдске удружене банке, уз гаранцију Републичке заједнице образовања, користила два кредита у укупном износу од 18.000.000 динара. Школа је искористала и својих 12.000.000 динара, која је остварила уштедама. Са овим средствима настављена је адаптација и реконструкција, куповина новог намештаја и лабораторијске опреме, пре свега за хемијске лабораторије, кабинете за испитивање текстила, физику, механичку технологају и технологију бојења и апретуре и за опремање библиотеке.

После дужег настојања, крајем 1968. било је регулисано здравствено осигурање неосигураних и делимично осигураних студената. На Савету је закључено да се питању смештаја студената посвети већа пажња и да се у вези са тим воде разговори у Скупштини општине Лесковац. Формирана је и Комисија за студентска питања која је имала задатак да прати целокупан живот и рад студената и да им пружа потребну помоћ.

Крајем децембра 1968. године помоћник директора Светолик Сретић поднео је Већу извештај о раду Центра за ванредно студирање у Врању, нагласивши да ће се настава у њему завршити до краја године, како је и уговором предвиђено. За директора школе поново је 19. фебруара 1969. године изабран Ненад Михајловић.

Наредног месеца донета је одлуке о броју студената за школску 1969/70. годину (144 редовна и 120 ванредних). Потреба за променама у раду високошколских организација налагала је промене и у раду виших школа које би се састојале у побољшању како услова, тако и квалитета одржавања наставе и усавршавања наставника. Поступајући по закључцима Конгреса виших школа Југославије, Савет је 17. марта 1969. године донео одлуку којом се налаже Већу и директору школе да се створе услови за дугорочно усавршавање наставника, у смислу стицања академског звања слецијалисте, магистра и доктора наука. Такође је закључено да се за наставнике организује курс страних језика. У овом периоду расправљало се о трајању школовања на Вишој школи које је требало да буде пет семестара.

Веће школе је, почетком априла 1969. године, формирало Комисију за преглед финансијског пословања Студентске задруге за 1967. и 1968. годину. На основу овог извештаја закључено је да Задруга одмах уведе материјалну картотеку пословања продавнице скрипата, да се наплате потраживања од дужника, да се убудуће свакодневно предаје дневни пазар, како је иначе прописима предвиђено, и да се два пута годишње, јуна и децембра, врши преглед финансијског и материјалног пословања .

На позив Министарства за школство Чехословачке, у организацији Заједнице виших школа Србије, један број директора из Србије, Словеније и Македоније, међу којима и директор Више техничке текстилне школе из Лесковца, боравили су у Чехословачкој од 20. до 28. априла 1969. године. Делегацију директора примио је представник Министарства за школство Чехословачке и тада су вођени разговори о размени искустава из области реформе образовања. Делегација је за време боравка у Прагу, Табору и Карловим Варима посетила један број образовних високошколских организација. У Прагу је боравила у једној од најмодернијих средњих економских школа и присуствовала неким часовима наставе. Затим је посетила Електронски рачунски центар у Прагу и обишла културно-историјске споменике.

За радника за стручно-техничке послове на згради примљен је Добривоје Вукић, који је почео са радом 1. маја 1969. године. Годишњој скупштини Савеза инжењера и техничара текстилаца Југославије, одржаној 9. и 10. маја у Бањи Ковиљачи, као делегат Друштва инжењера и техничара општине Лесковац присуствовала је Љубинка Митић, дипл. инж., предавач, а под вођством Драгице Митић маја 1969. за студенте друге године изведена је стручна екскурзија кроз Италију. Учествовали су и Богољуб Радивојевић и Божидар Антић. На седници Савета школе истог мсеца поново су изабрани Јован Цветановић, дипл. економиста за професора економике и организације предузећа, и Душан Гутеша, дипл.инж. за професора технологије плетења, са непуним радним временом. Поред доношења одлуке о расписивању конкурса за упис студената школске 1969/70. године и избору наставника на основу расписаног конкурса, донета је и одлука у складу са писмом Републичког секретаријата за образовање о укључивању студената у самоуправне органе школе.

Деценија постојања Више техничке текстилне школе у Лесковцу представљала је период њене пуне афирмације, утолико пре што су први дипломирани студенти већ увелико били укључени у процес производње. Зато се и Текстилни комбинат у Гњилану поново обратио са захтевом да се при Комбинату отвори Центар за ванредно студирање. Веће школе је дало сагласност о оснивању овог Центра, што је Савет школе потврдио 27. маја 1969. године. Отварање овог Центра било је утолико лакше што је до јесени 1969. године завршавао са радом Центар за ванредно студирање у Прокупљу. Закон је такође омогућавао овакву врсту сарадње између високошколских организација и привреде, чиме је било омогућено да се студенти не одвајају од процеса рада, већ да студирају уз рад. Пријемни испит у Гњилану одржан је 3. септембра 1969. године. Распоред рада у центрима за ванредно студирање у Гњилану и Прокупљу усвојен је 10. септембра 1969. године. Југословенском симпозијуму о површински активним материјалима, одржаном на Бледу од 27. до

29. септембра 1969. године, присуствовали су Драгица Митић, професор, и Љубинка Митић, предавач. Истог месеца Светолик Сретић је боравио у Француској као представник школе. Председници већа године на првој години за механичко-тектилни одсек био је Новица Здравковић, предавач, за хемијско-текстилни одсек Станко Пешић, професор; за другу годину за механичко-тектилни одсек Ненад Михајловић, професор, за хемијско- текстилни одсек Драгица Митић, професор.

Почетком школске 1969/70. године Студентска задруга „Студент“ обавестила је Веће да су распродата скрипта из технологије предења памука и цел-влакана, математике 1, машинских елемената, нацртне геометрије и збирка задатака из хемије. Веће је зато донело одлуку да се поново штампају скрипта из математике 1 у 150, нацртне геометрије у 300 и машинских елемената у 200 примерака. Штампање осталих скрипата одложено је за наредну годину.

Пракса узајамиих посета сродних школа у Србији била је доста развијена. Појединачни и групни сусрети омогућавали су размену искустава и бољу сарадњу. Настављајући већ успостављену сарадњу, Светолик Сретић, Богољуб Радивојевић и Новица Здравковић посетили су, од 29. септембра до 1. октобра 1969. године, Вишу техничку школу у Зрењанину и Вишу хемијску школу у Аранђеловцу.

На предлог наставне јединице, Веће школе је 24. октобра 1969. године донело одлуку о броју колоквијума из појединих предмета. Предвиђени су следећи колоквијуми: из математике један обавезни, из нацртне геометрије и техничког цртања такође један обавезни, из опште хемије један необавезни, из текстилних сировина на првој и другој години шест обавезних, из текстилне технологије један који се не мора положити, из механике четири урађена и одбрањена рада који се третирају као колоквијуми, из термотехнике један обавезни који је и део испита, из технологије предења два писмена колоквијума, из технологије бојења пет, из органске хемије два усмена, из аналитичке хемије четири, технологије апретуре четири, преплетаја и декомпозиције три колоквијума који се рачунају као испит, из технологије ткања два.

Настава из предвојничке обуке од школске 1969/70. године обављала се по новом Наставном плану и програму под називом Основи народне одбране. Предмет је био јединствен за све студенте, чиме је престала настава из санитетске обуке за студенткиње. Овај предмет су морали да полажу и студенти који су служили војни рок, изузев оних који су завршили школу резервних официра. Бојево гађање пушком постало је обавезно и за студенте и за студенткиње. Ванредни студенти су испит полагали под истим условима, сем што су били ослобођени бојевог гађања.

Традиционално је, уз значајно интересовање, 8. новембра 1969. године, одржано бруцошко вече које се уклопило и у обележавање једне деценије

рада школе. Поводом прославе десетогодишњице рада Више техничке текстилне школе Веће је донело одлуку да се уместо прославе штампа монографија и формира редакциони одбор. Монографију под насловом „Двадесет семестара“ написао је Ненад Михајловић. Објављена је марта 1970. године у 3.000 примерака.

Од 1966. до 1969. године објављена су следећа скрипта и уџбеници: *Практикум из неорганске и аналитичке хемије* Владимира Миглевског, *Практикум из технологије предаења памука* Илије Тојаге, *Збирка рачунских задатака из технологије предења памука* Ненада Михајловића, *Технологије бојења, бељења и штампање текстила 3* Миодрага Жишића, *Математика 1* Богољуба Радивојевића, *Приручник за рачунање логаритмаром* Илије Тојаге, *Машински елементи 1* Велимира Спасића, *Технологија бојења, бељења и штампања текстила 5* Миодрага Жишића, *Технологија предења вуне* Ненада Михајловића, *Збирка задатака из физике* Новице Здравковића, *Практикум из технологије предења вуне* Илије Тојаге, *Основи економике и организације предузећа* Јована Цветановића, *Механичка текстилна технологија* Ненада Михајловића, *Испитивање текстила 2* Миодрага Жишића, *Математика 2* Богољуба Радивојевића, *Курс физике* Новице Здравковића, *Испитивање текстила 1* Миодага Жишића.

ДРУГА ДЕЦЕНИЈА РАДА

После усвајања уставног амандмана IV било је потребно извршити одговарајуће промене у начину управљања школом. Објављивањем Закона о престанку важења одредаба савезних закона којима су регулисана питања на која се односи амандман IV, радне организације су могле да та питања регулишу одлукама до 31. децембра 1969. године. Зато је почетком 1970. године било неопходно што пре спровести измене у Статуту школе, у оним поглављима која су се односила на управљање, доходак и његову расподелу, међусобне односе радника и унети ново поглавље о народној одбрани. Формиране су комисије за измене у Статуту и за доношење Правилника о народној одбрани. Закључак Већа о потреби одржавања контаката са дипломираним студентима у привредним организацијама спроведен је у дело обиласком неких текстилних организација и спровођењем анкете. Резултате анкете усвојило је Веће, а после обиласка предузећа дошло се до закључка да је неопходно да се студентима који обављају праксу у фабрикама омогући и посета једне фабрике свиле и једне веће трикотаже.

Иако се приближавао крај семестра, у школи је 1970. године појачана активност на доношењу нормативних аката. Формиране су комисије за припремање нацрта правилника о раду секретаријата, о кућном реду, одговорностима радника на раду, радним односима, утврђивању и распоре-

ђивању дохотка, организацији и начину вођења књиговодства, коришћењу средстава фонда заједничке потрошње, ванредном студирању, финансијском плану и пословнику о раду органа управљања.

Прва седница Савета у новом сазиву одржана је 16. фебруара 1970. године. За председника изабран је Станко Пешић, професор. Савет је после краће дискусије дао потпуну подршку Нацрту Закона о вишим школама. Истовремено је био упознат са закључцима са семинара виших техничких школа Југославије, који је био одржан на Бледу почетком истог месеца. У име школе присуствовао је заменик директора Светолик Сретић.Чланови Савета из радне заједнице били су: Ненад Михајловић, директор, Станко Пешић, Љубинка Митић, Винка Митић, Ранђел Илић, Загорка Менкова, на мандат од једне године, Велимир Спасић, Богољуб Радивојевић, Новица Здравковић и Драгица Митић, на две године, а делегати оснивача били су: Богдан Тривунић, Мирослав Петровић, на једну годину, и Мирослав Здравковић, на две године, делегат Привредне коморе Јова Јовановић, на једну годину, делегат Друштва инжењера и техничара текстилаца Драгољуб Стевановић, на две године, делегат из реда одборника Скупштине општине Лесковац Драган Стојиљковић, на две године, делегати из реда студената, Новица Митић и Нинослав Михајловић, на једну годину, и Пејча Стевановић, на две године.

Како је проф. Ненад Михајловић, директор школе, изабран за посланика Републичког већа СР Србије и распоређен на рад у једној од Комисија Скупштине, покренут је поступак за његово разрешење и избор новог директора. Пошто је нову дужност почео да обавља од 1. маја 1970. године за одржавање наставе из технологије предења до краја школске године ангажован је Филип Кос, дипл. инж., професор Средње техничке текстилне школе. Наставу из технологије предења на другој години за хемијско-текстилни одсек и даље је обављао Ненад Михајловић.

Наставно веће је 16. маја ове године одобрило штампање другог издања скрипата из електротехнике.

Велику пажњу школа је поклањала праћењу актуелне проблематике у вишем и високом школству и стручном усавршавању наставнике. Тако је, Симпозијуму о бојењу, који је организовала „Југохемија“ присуствовала Љубинка Митић. Поводом дискусије о Закону о факултетима и вишим школама, 20. маја 1970. године, у Београду присуствовао је Светолик Сретић. Југословенском саветовању о проблемима стручног образовања у текстилној индустрији, индустрији коже и обуће у Крању, 21. и 22. маја исте године, присуствовао је Божидар Антић. Није изостајала ни сарадња са вишим школама у Србији и успешно је настављена и у наредним годинама. Тако су годишњој скупштини Заједнице виших школа СР Србије, у Косовској Митровици присуствовали Светолик Сретић, Драгица Крстић и Велимир Спасић. Развој школе и нови законски прописи захтевали су промену и у нормативним актима. Зато је Савет 27. маја 1970. године, уз сагласност

Збора радне заједнице и Наставног већа, донео одлуку о допунама Статута школе од 30. марта 1966. године. Крајем истог месеца донета је одлука о расписивању конкурса за упис студената и за изборе за половину чланова Савета из реда радника школе, а усвојен је и Правилник о народној одбрани. После спроведеног уобичајеног поступка на Збору радне заједнице, 23. јуна 1970. године, за директора школе изабран је Светолик Сретић, за заменика Божидар Антић. У организацији Института за друштвена истраживања у Загребу је јуна 1970. године организован симпозијум о економским аспектима образовања. Симпозијуму су присуствовали Светолик Сретић, Велимир Спасић, Богољуб Радивојевић и Божидар Антић.

У школској 1969/70. наставни процес обављало је укупно 15 наставника, два сарадника и два помоћно-стручна радника. Са пуним радним временом било је седам професора, три предавача, један асистент и два помоћно-стручна радника у настави, са непуним радним временом два професора, три предавача и један сарадник. Управно-извршне, административно-финансијске и техничке послове обављало је 11 радника. Школа је имала пет лабораторија, три кабинета, четири учионице и посебне канцеларије за наставнике и сараднике.

После повлачења Петра Потића, Наставно веће је наставу електротехнике поверило Миодрагу Цветковићу, дипл. инж. За руководиоца вежби за технологију бојења са пуним радним временом на неодређено време, 2. новембра 1970. године, изабран је Душан Маринковић, дипл. инж., за професора технологије предења са пуним радним временом Филип Кос, а за асистента за технологију апретуре са пуним радним временом, на неодређено време, Велибор Живковић.

Настава у школској 1970/71. почела је 10. октобра, а крајем тог месеца заменик директора Божидар Антић присуствовао је састанку Управног одбора Југословенске заједнице текстилних и конфецијских образовних установа у Београду. После договора у Памучном комбинату у Врању о обезбеђивању стручних, посебно руководећих кадрова, закључено је да се младим кадровима, који у пракси успешно обављају послове, створе услови да се школују и стекну одговарајућу стручну спрему. На седници Извршног одбора Комбината, новембра 1970. године, донета је одлука да се о трошку Комбината, преко Радничког универзитета, за тридесет четворицу студената организује настава за ванредно студирање на Вишој техничкој текстилној школи у Лесковцу. У просторијама школе др Предраг Раденовић одржао је 10. децембра 1970. године предавање о реформи високог школства. Бруцошко вече одржано је истог месеца, а састанку студената СР Србије у Новом Саду присуствовао је један представник студената школе. Светолик Сретић и Божидар Антић присуствовали су састанку Управног одбора Заједнице виших школа СР Србије и састанку у Републичкој привредној комори у Београду. У Загребу, саветовању на тему „Друштвени и економски аспекти

образовања, са посебним освртом на место и улогу ступња високошколског образовања стручних кадрова за потребе привреде и друштвених делатности“ присуствовали су Светолик Сретић и Богољуб Радивојевић. Крајем ове године Републички секретаријат за образовање, науку и културу организивао је састанак са директорима виших школа и наставницима из предмета основи народне одбране, поводом извођења наставе из овог предмета. Закључено је да се један број тема из овог предмета на основу Наставног плана и програма укључи у друге одговарајуће предмете. Овај захтев је реализован у летњем семестру школске 1970/71. године, а донета је и одлука о отварању Центра за ванредно студирање у Врању. Почетком наредне године са представницима из Сарајева вођени су разговори о отварању Центра за ванредно студирање.

Успешан рад виших школа у земљи настављен је и одржавањем Трећег конгреса виших техничких школа Југославије од 1. до 6. фебруара 1971. године у Дубровнику. Конгресу су присуствовали Светолик Сретић, Божидар Антић и Станко Пешић, председник Савета. Школа се ових година укључивала и у све акције друштвеног значаја. Тако је за изградњу пруге Београд - Бар, марта 1971. године, уплаћено 5.000 динара. На седници Савета школе, 12. марта 1971. године, изабрани су Новица Здравковић за професора физике, Божидар Антић за предавача за преплетаје и декомпозицију тканина и за професора технологије ткања и Миодраг Цветковић за професора електротехнике.

Настава је 1971. године почела 11. октобра. А у извештају о раду Центра у Врању Савет је закључио да он успешно ради, као и да се приводи крају и настава у Центру за ванредно студирање у Гњилану. Савет је на овој седници, уз позитивно мишљење Наставног већа, донео одлуку да се отвори Центар за ванредно студирање и у Параћину, на захтев Индустрије вунених тканина „Бранко Крсмановић“.

Нови Савет конституисан је 27. јануара 1972. године. За председника је изабран Станко Пешић, а из радне заједнице Светолик Сретић, директор, Љубинка Митић, Винка Митић, Загорка Менковић и Ранђел Илић на период од једне године, а Божидар Антић, Филип Кос, Богољуб Радивојевић, Новица Здравковић на две године. Делегати оснивача на једну годину били су Мирослав Петровић и Мирослав Здравковић, а на две године Милан Стојиљковић, делегат Привредне коморе, на две године, Милан Митић, делегат ДИТТ-а, на две године, Витко Ранђеловић, делегат из реда одборника СО Лесковац, на једну годину, Драган Стојиљковић, делегати из реда студената, на једну годину, Ивица Фемић, Милорад Поповић и Станко Јовановски, на две године. Овог месеца саветовању виших техничких школа у Умагу присуствовали су Светолик Сретић, Божидар Антић и Драгица Крстић. У исто време одлучено је да се успостави веза са Вишом техничком конфекцијском школом у Загребу поводом отварања одељења конфекцијског одсека на Ви-

шој техничкој текстилној школи у Лесковцу. Виша техничка конфекцијска школа из Загреба упутила је писмену понуду коју је Веће школе разматрало, 30. марта 1972. године, и донело закључак да због измена законских прописа није у могућности да оствари овакву сарадњу.

Како су се појавиле тешкоће у функционисању Студентске задруге, Наставно веће је формирало Комисију за преиспитивање оправданости њеног постојања. Комисија је Већу поднела извештај 6. априла 1972. године, на основу кога је донета одлука да се у нормативним актима прецизира однос између школе и Студентске задруге, да се изврши попис инвентара у продавници и обустави продаја скрипата које издаје школа, и да се убудуће за скрипта задужи књижничар школе Момчило Петровић. На истој седници разматран је захтев за отварање Центра за ванредно студирање у Ивањици и закључено да га треба позитивно решити. За ванредне студенте организована је настава, вежбе и други облици рада у складу са одредбама Статута. Обавезне вежбе и консултације обављане су по утврђеном распореду.

Разматрајући успех студената, Савет је закључио да се припреми комплетнија анализа укључивањем и септембарског испитног рока, да се извештај о успеху достави студентима како би на зборовима година дали своје мишљење, а да се затим одржи проширена седница Савета школе са представницима студената по годинама студија. Анализа је разматрана априла 1973. године и у њој је наглашено велико оптерећење студената фондом од 35 до 38 часова недељно и оцењено да је велики број предмета по наставним годинама и да је програм обиман. Материјална опремљеност школе, и поред напора да се стање побољша, није била одговарајућа. Недовољан је био и број сарадника у школи, а и услови становања и рада студената били су незадовољавајући. Директор школе је поводом тога посетио Дом ученика и студената. Анализа је прихваћена и закључено је да се успостави тешња сарадња са Домом ученика и студената, а да за ту сарадњу буде задужен један наставник. Одлучено је, такође, да се организује састанак представника школе и Дома и да се изврши увид у калкулацију цена и над средствима која даје Република.

До почетка седамдесетих година, после дипломирања знатног дела студената на Вишој техничкој текстилној школи, осетила се потреба школовања високостручних кадрова за потребе текстилне индустрије. Како је у то време увелико већ радио Универзитет у Нишу, најлогичније је било да се размишља о повезивању са овим Универзитетом. У Скупштини општине Лесковац прихваћена је иницијатива о отварању Факултета у Лесковцу на коме би се школовали првенствено кадрови за потребе текстилне индустрије, па је посебна Комисија урадила елаборат о оснивању Технолошког факултета у Лесковцу. Члан комисије био је директор Светолик Сретић. У расправи о елаборату на седници Већа 8. септембра 1972. године логично су се наметнула питања да ли је оснивач Факултета Виша техничка текстилна

школа и шта је са опстанком школе ако Факултет буде отворен. Договорено је да се сачека одлука Скупштине општине, јер су и приликом израде елабората биле стављене неке примедбе, а истовремено је било потребно добити мишљење привредних организација. Нешто касније директор је информисао Савет школе да је Комисија Скупштине општине завршила елаборат који је достављен привредним организацијама. Елаборатом је предвиђено да Факултет буде смештен у згради Више техничке текстилне школе. Савет је подржао овај предлог и дао сугестију да се за рад Факултета створе добри услови.

Почетком јануара 1973. године студенти су се обратили Већу школе са захтевом да се радно време скриптарнице прилагоди њиховим потребама и да се снабде неопходним скриптама и уџбеницима. Такође су тражили да се омогући коришћење библиотеке преко целог дана и да се библиотечки фонд допуни са по неколико примерака уџбеника, скрипата и часописа из друштвених наука. Овим захтевима студената је удовољено. Почетком ове године Скупштина општине је школи доставила елаборат о отварању технолошког одсека Машинског факултета из Ниша у Лесковцу. Веће је са овим било упознато 16. јануара 1973.године, када је договорено да се евентуалне примедбе на елаборат дају до 23. јануара. Један примерак елабората достављен је секретару Републичке заједнице образовања СР Србије.

Кад се радило о обезбеђивању студената, Веће је предвидело да се у школу може уписати сваки грађанин без полагања пријемног испита који има завршену једну од техничких школа другог ступња, гимназију, неквалификовани радници текстилне струке, висококвалификовани радници металске, хемијске и електро струке, ако су запослени у текстилној индустрији. Они који нису имали одговарајућу спрему полагали су допунске испите из математике, физике и хемије. Право уписа имала су лица која су завршила осмогодишњу школу и која имају најмање четири године радног стажа у текстилној индустрији, а старији су од 18 година, под условом да положе пријемни испит из математике, физике и хемије.

Извештај са састанка секретара виших школа, одржаног у Чачку поводом примене уставних амандмана, Драгица Крстић је поднела Већу школе на седници 15. фебруара 1973. године. За школу је била најважнија примена амандмана XXI на Устав који се односио на уређивање самоуправних односа у радној организацији. Пошто је већ био донет и Закон о високом школству, предстојала је израда Статута и других нормативних аката школе, па су формиране две радне групе за израду Статута и Наставног плана и програма. Крајем марта школа је прихватила Самоуправни споразум о образовању Заједнице виших школа Србије и овластила директора да га потпише. На истој седници прихваћен је и закључак Општинског сабора Лесковац да за стабилизацију привреде сви радници школе издвоје по 5% средстава од личног дохотка.

После измена које су априла 1973. године учињене у елаборату, које су се састојале у томе да се не оснива одељење Машинског факултета у Нишу, већ да се тражи оснивање самосталног Технолошког факултета у Лесковцу,

Скупштина општине је од школе затражила изјашњење о прихватању предлога о прерастању Више техничке текстилне школе у Факултет. Факултет би био финансиран, како је истакао представник Скупштине општине Мирослав Петровић, средствима која добија школа за редовну делатност, с тим што би разлику обезбеђивала Скупштина општине Лесковац. За почетак планирана је изградња амфитеатра од 1000 м^2, а у каснијој фази и доградња учионичког простора. Такође је било предвиђено да се Факултету припоје Вунарски институт и Институт фабрике „Здравље“. Било је планирано да Факултет почне са радом већ наредне године. Савет је прихватио ова образложења, али је остало доста неразјашњених питања о којима су говорили професори, сматрајући да она доводе у несигуран положај наставнике и сараднике, па и студенте школе. Одељење за скупштинске послове Скупштине општине Лесковац упутило је школи акт којим тражи сагласност за прерастање Више техничке текстилне школе у Технолошки факултет. Као члан Комисије за израду елабората директор је информисао колектив и о њеном ставу. После дуже дискусије изнето је мишљење да радници школе у суштини нису против отварања Факултета, али да на томе треба радити тек кад сазру услови. Зато је формирана Комисија коју су чинили Драгица Крстић, секретар школе, проф. Станко Пешић, председник Савета, проф. Велимир Спасић, председник Синдикалне подружнице, Добривоје Вукић, ложач, Момчило Коцић, асистент и проф. Божидар Антић, заменик директора школе која је имала задатак да, уважавајући и мишљење Основне организације Савеза комуниста, напише одговор и упути га Скупштини општине. Одговор је усвојен на састанку Радне заједнице 15. маја 1973. године. Истакнуто да је школа сагласна да се на материјалним и кадровским потенцијалима Више техничке текстилне школе оснује Технолошки факултет у Лесковцу са текстилним одсеком, да по испуњењу услова за оснивање Факултета оснивач донесе одлуку о постепеном прерастању Више техничке текстилне школе у Факултет, с тим да поступни престанак рада тече од школске године када новоосновани Факултет почне са радом.

Настава у школској 1972/73. години почела је 10. октобра 1972. године. Савет школе је 25. децембра 1972. године изабрао за асистента за физику Момчила Коцића, а за математику Павла Ерњаковића. За професора основа науке о друштву, са пуним радним временом, изабран је Миодраг Стефановић.

У зимском семестру школске 1973/74. године било је низ активности у школи и ван ње. Тако је фирма „Хемапол“ упутила позив Љубинкм Митић да присуствује симпозијуму који је одржан у Београду. Професор Миодраг Жишић и руководилац вежби Винка Митић истог месеца присуствовали су дводневном саветовању у Скопљу које је организовао „Охис“, а односило се на област текстилних сировина и испитивања текстила. Представник школе Љубинка Митић боравила је неколико дана у Франкфурту и учество-

вала на симпозијуму о бојењу вуне, синтетике и мешавине. Она је била и представник школе у Фондацији „Вилем Пушман“.

Крајем маја 1973. године раскинут је уговор са Радничким универзитетом у Врању о раду Центра за ванредно студирање и враћен новац за неодржане часове. Настава је завршена у организацији Радничког универзитета у Врању у висини средстава предвиђених првобитним уговором. Рад у Центру у Параћину је продужен под новим условима финансирања. Од августа 1973. године настава у овом Центру одржавана је по новом распореду. Заинтересованост за одржавање контаката са другим вишим школама довела је до значајне сарадње са некима од њих. Тако су у дане сајма, јуна ове године, Вишу техничку текстилну школу у Лесковцу посетили наставници и радници Више школе из Аранђеловца. Они су, после краћег боравка у школи, 16. јуна посетили Сајам текстила и текстилних машина.

Група наставника посетила је изложбу текстилних машина у Врњачкој Бањи, 18. и 19. октобра 1973. године, у организацији „УНИОН техно-текстила“, када је било организовано и саветовање. А крајем овог месеца, већ по традицији чланови колектива посетли су Сајам књига у Београду. Истовремено су настављени разговори о отварању Центра за ванредно студирање у Ивањици. Директор Светолик Сретић и професор Божидар Антић били су овлашћени да у Љубљани воде разговор о могућностима уписа наставника школе на трећи степен студија Технолошког факултета.

Крајем 1973. године школа је потписала самоуправни споразум са Републичком заједницом образовања о саставу и броју чланова Савета школе, који је од тада имао 28 чланова, и то: седам представника које делегира Извршно веће СР Србије, седам представника привредних организација, седам представника наставног, четири ненаставног особља и три студента. Крајем децембра 1973. године Савет је изабрао Барбару Стојиљковић за предавача аналитичке хемије са пуним радним временом. Републичко извршно веће СР Србије именовало је у Савет: Хранислава Васића, висококвалификованог радника „Летекса“, Љубимира Милосављевића, кадровика Текстилне индустрије Грделица, Томислава Митића, висококвалификаваног радника Грађевинског комбината у Лесковцу, Славицу Пешић, текстилног техничара предузећа „Зеле Вељковић“, Живојина Радовановића, висококвалификованог радника предузећа „Ресорт“, Светислава Цветковића, квалификованог радника предузећа „Србијанка“ у Лесковцу, и Томислава Цветковића, председника Већа друштвених делатности СО Лесковац. Представници друштвене заједнице и радних организација били су: Слободан Илић, инжењер Фабрике „Вучје“, Миливоје Вучковић, секретар Одбора за кадрове Привредне коморе, Миодраг Стојиљковић, радник „Летекса“, Предраг Радојковић, референт за кадрове предузећа „Бранко Крсмановић“ из Параћина, Јелена Костић, дипл. инж. предузећа „Нитекс“ из Ниша, Радосав Матковић, висококвалификовани радник Памучног комбината Врање и представник предузећа „Инкол“

из Лесковца. Збор радних људи за своје представнике изабрао је Драгицу Митић, Љубинку Митић, Миодрага Жишића, Велимира Спасића, Љиљану Тасић, професоре, Момчила Коцића, асистента и Винку Митић, руководиоца вежби. Представници ненаставног особља били су: Слободан Крстић, благајник, Вера Николић, референт, Миливоје Стојковић, курир и Јулијана Тасић, радник, и представници студената: Новица Милошевић, Љиљана Ангеловска и Сокол Јовановски. Савет је конституисан 7. марта 1974. године. За председника је изабрана Драгица Митић, професор. Изабрани су Одбор самоуправне радничке контроле и Комисија за народну одбрану и цивилну заштиту. Савет је закључио да се припреме планови развоја школе са потребним финансијским средствима и да се доставе привредним организацијама општине Лесковац, да се изврше припреме за почетак рада школе за више образовање радника после доношења Закона о вишем стручном образовању.

У овом периоду почели су да се јављају проблеми у раду Студентске задруге, што је често била тема расправе у школи. Зато је средином априла 1974. године директор Светолик Сретић упозорио да Задруга у последње време не оправдава своје постојање, јер је постала монопол појединих студената који су своје материјалне проблеме на продуженом студирању покушавали решити преко ње. После краће расправе, Савет школе је донео одлуку о престанку рада Задруге. Затражено је од Службе друштвеног књиговодства у Лесковцу да изврши преглед њеног пословања, поготову што није био направљен деветомесечни обрачун, нити завршни рачун за 1973. годину и што се није поново регистровала по новим законским прописима. После овог налаза сва основна и обртна средства Задруге враћена су оснивачу – школи.

Цела 1974/75. школска година била је у знаку прославе петнаестогодишњице постојања школе. Сумирани су резултати и прављени планови за даљи развој. У тој школској години било је 477 редовних и 403 ванредна студента, а школски простор је повећан на 1500 м^2.

ШИРЕЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Ради реализације идеје да се и радницима из производње омогући доškолавање, после одговарајућих припрема, септембра 1974. године, Скупштина општине Лесковац донела је одлуку о оснивању Одсека за више образовање радника при Вишој техничкој текстилној школи. Савет је о овоме детаљније обавештен наредног месеца када је и донео одлуку о оснивању овог Одсека и о изменама у Статуту поводом тога. Закључено је да то буде Одсек за више образовање радника текстилне струке и да се са Текстилним школским центром закључи споразум о коришћењу радионица и просторија

за извођење наставе. Предлог је био упућен Републичком секретаријату за образовање и науку.

У школској 1974/75. години било је предвиђено за упис на прву годину 120 редовних студената. Како је, међутим, постојало велико интересовање за ову школу, Републичка заједница образовања одобрила је да се упише 140 студената, а уписано је чак 123 студента у прву годину, тако да је у овој школској години укупно студирало 403 редовна и 477 ванредних студената. У овај број није урачунат Центар за ванредно студирање у Ивањици.

Са новоуписаним школске 1975/76. укупно је било 271 редован и 547 ванредних студената на првој години, 158 редовних и 147 ванредних на другој години и на Одсеку за више образовање радника 65 студената. Од 135 новоуписаних 30% је било одличних и 25% врло добрих, што је било знатно побољшање структуре. Највише студената било је из Србије, затим 15,71% из Македоније и мањи проценат из Црне Горе, Босне и Херцеговнне и других крајева земље. У овој школској години уписана су 352 ванредна студента од којих 208 из радног односа. Апсолвената је било 80 редовних и 89 ванредних. Од 1971. до 1975. године број дипломиранмх студената се стално повећавао: 1971. године је дипломирало 39, 1972. године 54, 1973. године 57, 1974. године 71 и 1975. године 83.

Значајну улогу у организовању традционалног такмичења текстилаца Србије имала је и Виша техничка текстилна школа у Лесковцу, пре свега укључивањем професора. Тако, на пример, приликом одржавања републичког такмичења текстилних радника Србије, од 20. до 24. новембра 1975. године у Лесковцу, чланови стручног жирија за оцењивање такмичара били су и дипл. инж.Филип Кос, дипл. инж. Божидар Антић и дипл. инж. Спира Гичић.

На захтев текстилне индустрије СР Србије, Републички секретаријат за образовање и науку СР Србије одобрио је 22. октобра 1975. године отварање Одсека за више образовање радника текстилне струке. Одсек је почео са радом 15. новембра 1975. године и био је једини у Србији за текстилну струку. За разлику од Одсека за образовање инжењера, на коме је настава трајала пет семестара, на овом Одсеку настава је трајала четири семестра. Док су на Одсеку за образовање инжењера постојали предионичарско-ткачки, предионичарско-плетачки, конфекцијски и смер оплемењивања текстила, дотле су на Одсеку за образовање радника постојали предионичарски, ткачки, плетачки, конфекцијски, бојење и апретура. По завршетку студија на овом одсеку добијало се звање виши стручни радник. Студије су биле само редовне и то уз рад.

Средином марта 1976. године формирана су Већа године која су чинили наставници и сарадници и представници студената. На седници Наставног већа, 18. марта 1976. године, за председника Већа прве године изабран је

Велимир Спасић, професор, за секретара Стана Тасић, студент. Поред наставника и сарадника ово Веће је чинило и 14 представника студената, од којих четири са Одсека за више образовање радника. За председника Већа друге године изабран је Филип Кос, професор, за секретара Борка Стефановска, студент. Веће друге године имало је 12 представника студената, односно по три са сваког смера. У овом периоду већ су сазрели услови да наставници школе прихвате и писање уџбенка. За то је било заинтересовано и Друштво инжењера и техничара текстилаца у Лесковцу. Тај задатак прихватио је професор Миодраг Жишић, па је после одобрења Збора радника школе штампан уџбеник *Текстилне сировине* у хиљаду примерака.

Чланови колектива ове године били су: Светолик Сретић, директор, Станко Пешић, Велимир Спасић, Божидар Антић, Филип Кос, Миодраг Жишић, Богољуб Радивојевић, Новица Здравковић, Драгица Митић, Љубинка Митић, Миодраг Стефановић и Спира Гичић, професори, Барбара Стојиљковић и Љиљана Тасић, предавачи, Винка Митић и Момчило Коцић, асистенти, Момчило Кражић, секретар, Мирослава Стојиљковић, лаборант, Момчило Петровић, књижничар, Зорица Ранђеловић, рачуновођа, Слободан Крстић, благајник, Јасмина Јанаћковић, референт, Загорка Менковић, референт, Страхиња Булајић, референт, Ангелина Цонић, референт, Добривоје Вукић, ложач, Миливоје Стојковић, курир, Јулијана Тасић, Лепосава Петровић, Живана Здравковић и Олга Стефановић, чистачице. Дотадашњи професор са непуним радим временом Миодраг Цветковић, удружио је рад са пуним радним временом на неодређено време од 1. септембра 1976. године као професор електротехнике, а Наставно веће је 2. септембра 1976. године донело одлуку о преузимању Сретена Ђорђевића, професора математике из Гимназији у Лесковцу за асистента. И ове године колектив школе је октобра месеца посетио Сајам књига у Београду, што је била прилика да се упозна и са најновијим издањима из области текстилне науке.

На седници Наставног већа, 10. јануара 1977. године, извршен је избор шефова катедри. За шефа Катедре за друштвене науке изабран је Миодраг Стефановић, Катедре за природно-техничке науке Новица Здравковић, Катедре за текстилне предмете механичке струке Филип Кос и Катедре за текстилне предмете хемијске струке Миодраг Жишић. Из Основне организације удруженог рада „Синтетика“ текстилне индустрије „Зеле Вељковић“, истог месеца, са пуним радним временом, на неодређено време преузет је Миливоје Петковић за асистента за технологију плетења.

Наставно веће је одлучило да у школској 1977/78. години упише 100 редовних и 200 ванредних студената, а на Одсеку за више образовање радника 80. На текстилијадама су учествовали и студенти лесковачке Више техничке текстилне школе. Тако је на XVI текстилијади, одржаној у Нишу 1977. године, учествовало и 40 студената из Лесковца. Такмичења у знању

из текстилних технологија и спортска надметања трајала су три дана. А двадесет три наставника и сарадника школе посетило је наредног месеца Вишу техничку текстилну школу у Београду ради размене искустава у раду и усклађивања наставних програма.

Поводом расправе о ставовима и оценама Извршног комитета Председништва ЦК СКС о актуелним идејно-политичким питањима, Збор радних људи је 11. априла 1977. године закључио да је неопходно да се сачини детаљнија анализа о стању и проблемима у школи. Овом приликом истакнуто је да је школа пословала добро, али да је потребна тешња веза са текстилном индустијом поводом усклађивања наставних планова и програма са захтевима савремене технологије, као и поводом запошљавања кадрова, да се повећа ефикасност стударања, да се обезбеди веће ангажовање у друштвено-политичким организацијама и самоуправним органима. Истакнута је тешкоћа у остваривању сарадње са кадровским службама текстилних радних организација, па је предложено да се у циљу успостављања сарадње организује састанак са представницима текстилне индустрије.

Симпозијуму за текстилне стручњаке 21. и 22. априла 1977. године у Љубљани присуствовали су Љубинка Митић, Јован Благојевић и Спира Гичић. Од 18. маја 1977. године Јован Благојевић је удружио рад са пуним радним временом на неодређено време као асистент за технологију предења. Велимир Спасић је учествовао на симпозијуму „Интерклиме“ одржаном у Загребу од 6. до 10. јуна 1977. године. Организација „Текинг-инвест“ из Београда обезбедила је преко фирме „Хемел“ из Арбона у Швајцерској специјализацију Лазару Стојковићу, од 29. августа до 10. септембра 1977. године на тему „Примена ефектне кончане прађе за израду тканина са посебним освртом на дораду истих“.

У школској 1977/78. години уписано је 408 редовних и 650 ванредних студената. На Одсеку за више образовање радника студенти су се приликом уписа у први семестар опредељивали за један од смерова: предење, ткање, бојење, апретура или плетење. По завршетку студија на овом Одсеку добијало се звање виши стручни радник са назнаком струке. На овом Одсеку била су уписана 122 редовна и 34 ванредна студента. На Одсек за образовање инжењера могли су да се упишу свршени ученици свих средњих школа другог степена, висококвалификовани радници текстилне струке и осталих струка, као и запослени у текстилној индусрији и квалификовани радници текстилне струке, а на Одсек за више образовање радника право уписа имали су: квалификовани радници текстилне струке са завршеном школом за квалификоване раднике и са две године радног искуства у струци за коју конкуришу, висококвалификовани радници текстилне струке са две године радног искуства у струци занимања за које конкуришу, ако су стекли то

звање и ако су претходно или накнадно завршили осмогодишњу школу, свршени ученици средње техничке текстилне школе са две године радног искуства у струци за коју конкуришу, ако положе испит из практичне наставе према програму школе за квалификоване раднике текстилне струке за коју конкуришу и свршени ученици других средњих школа са четири године радног искуства у струци за коју конкуришу, уколико положе допунски испит из технологије струке и практичне наставе према програму школе за квалификоване раднике текстилне струке за коју конкуришу. Ванредни студенти су се уписивали под истим условима као и редовни. За ванредне студенте организоване су обавезне вежбе и часови консултација према утврђеном фонду часова сходно Одлуци о правима и обавезама ВТТШ у Лесковцу и студената у вези са ванредним студирањем. Накнада за ванредно студирање износила је 3.000 динара по години студија, с тим што је школа потписница Самоуправног споразума о начину утврђивања накнаде за ванредне и последипломске студије и стицање научног степена, тако да се нова накнада утврдиђивала на основу јединствених мерила за све више школе овог типа.

У настојању да се прате све области живота у школи, а у складу са постојећим системом самоуправних односа, формиране су бројне комисије. Тако су 1978. године постојале: Комисија за рад у области међународне сарадње: Миодраг Цветковић, Александар Антић, Душан Маринковић; Комисија за праћење примене Правилника о личним дохоцима: Драгица Митић, председник, Душан Маринковић, Винка Митић, Зорица Ранђеловић, Ранђел Станојевић, Јулијана Тасић, Богољуб Радивојевић и секретар школе; Комисија за стамбена питања: Станко Пешић, професор, Добривоје Вукић, Новица Здравковић, Живана Здравковић, Јулијана Тасић; Комисија за праћење и оцену рада радника школе: Станко Пешић, Миливоје Петковић, Загорка Менковић, Миливоје Стојковић, секретар школе; Комисија за смерове металске и енергетске струке: Светолик Сретић, Велимир Спасић; Комисија за смерове електротехничке струке: Миодраг Цветковић; Комисија за смерове текстилне, гумарске и кожарске струке: Љубинка Митић, Божидар Антић; Комисија за смерове хемијско-технолошке, графичке, стакларске, керамичарске ватросталне струке и производњу грађевинског материјала: Станко Пешић и Барбара Стојиљковић; Комисија за смерове математичко-техничке делатности: Богољуб Радивојевић и Новица Здравковић; Комисија за смерове мале привреде: Душан Маринковић и Јован Благојевић, делегати за скупштину Заједнице виших школа СР Србије: Светолик Сретић и Страхиња Булајић, Драгослав Костић; Комисија за утврђивање накнаде за студије уз рад и ванредне студије: Велимир Спасић, Барбара Стојиљковић, Миодраг Цветковић; Комисија за народну одбрану: Лазар Стојковић, Светолик Сретић и Момчило Коцић. Секретару школе Момчилу Кражићу спо-

разумно је престао радни однос 27. јануара 1978. године, а ангажован је Стеван Јовановић, дипломирани правник до пријема новог секретара. Наредног месеца Збор радних људи одобрио је и средства за штампање уџбеника *Технологија предења* Филипа Коса и Јована Благојевића.

Споразум о удруживању Више техничке текстилне школе у Заједницу виших школа СР Србије прихватио је Збор радника јануара 1978. године. А на седници Наставног већа усвојена је информација о разговорима за отварање Центра за ванредно студирање у Новом Пазару и у вези са тим је формирана и комисија коју су чинили Миодраг Цветковић, Станко Пешић и Божидар Антић. У априлу је прихваћен и захтев Радничког универзитета „7. септембар“ у Зајечару за отварање Центра за ванредно студирање, а директор и помоћник директора добили су задатак да утврде услове.

Како је било предвиђено да се средствима самодоприноса уради пројекат за доградњу Више техничке текстилне школе, директор Завода за урбанизам општине Лесковац Миодраг Андрејевић упознао је, 28. априла 1978. године, Збор радних људи са програмом за проширење и доградњу школе и са идејним архитектонско-урбанистичким решењем. У првој фази било је предвиђено да се реализују дефицитарне функције са амфитеатром и учионицама, а у другој за практичну наставу као и функције за опште образовање и рекреацију. Једна од дилема била је и локација школе због близине железничке пруге и станице, као и планиране нове градске аутобуске станице. Међутим, ипак се остало при овој локацији. Планирано је било да Вунарски институт и школа замене просторије и да Институт буде наставна база високошколске установе. За реализацију израде пројекта била је задужена комисија у саставу Светолик Сретић, Велимир Спасић, Миодраг Жишић, Љубинка Митић, Станко Пешић, Божидар Антић.

Збор радника је 31. маја 1978. године за секретара школе изабрао Милунку Бороjевић, дипломираног правника из Цекавице. Међутим, како је она одустала, 30. јуна 1978. године изабран је Десимир Анђелковић, дипломирани правник. За делегате у Скупштини Заједнице виших школа СР Србије изабрани су Светолик Сретић, Страхиња Булајић и Драгослав Костић, студент друге године.

На почетку наставе у школској 1978/79. години Веће је именовало шефове катедри: за друштвене науке Миодрага Стефановића, за хемију Станка Пешића, за текстилне сировине и испитивање текстила Миодрага Жишића, за механичко-текстилне технологије Божидара Антића и хемијско-текстилне технологије Драгицу Митић.

На захтев Културног центра из Ивањице школа је прихватила наставак рада Центра за ванредно студирање. За упис сваког ванредног студента Културни центар је уплаћивао по 500 динара, а уговоре је склапао посебно

са наставницима. Информација о отварању Центра за ванредно студирање у Новом Пазару прихваћена је на седници Наставног већа 2. септембра 1978. године. Формирана је и комисија (Миодраг Цветковић, Станко Пешић и Божидар Антић) која је имала задатак да припреми предлог фонда часова и цене услуга. Истог месеца, Збор радних људи је одобрио боравак Новице Здравковића на шестомесечној специјализацији у Совјетском Савезу. По одлуци о организовању петодневне екскурзије до Палма де Мајорке у Шпанији октобра 1978. године, из фонда заједничке потрошње издвојено је 100 000 динара и по 500 динара за сваког учесника. Потписана је и одлука о оснивању Центра за ванредно студирање у Прилепу на Одсеку за више образовање радника текстилне струке – смер предење.

Савет школе је 18. децембра 1978. године за директора поново изабрао Светолика Сретића, за помоћника Станка Пешића. А крајем тог месеца студенти петог саместра посетили су Модну конфекцију „Први мај“ у Пироту и упознали се са дорадом конфекционираних артикала. Посебно их је интересовало фиксирање, односно кондензација нанетих смола у текстилној индустрији у облику метражне робе.

Почетком 1979. године Збор радника разматрао је детаљну анализу наставног рада у зимском семестру школске 1978/79. године. Анализу рада су претходно разматрали чланови Савеза комуниста из редова наставника, сарадника и радника. Поред закључака које су том приликом донели, истакли су и потребу пријема нових чланова у Савез комуниста из редова радника. Расправљајући о раду наставника и сарадника, директор Светолик Сретић нагласио је да нема битнијих примедби, сем кад се ради о редовности одржавања наставе хонорарних наставиика и сарадника. Поводом тога, Збор је донео одлуку да је обавеза наставника и сарадника да се сваког радног дана кад немају наставу јављају телефоном или да дођу у школу. Неиспуњавање ове радне обавезе представљало је лакшу повреду радних дужности и повлачило дисциплинску одговорност. Такође је закључено да се после сваког испитног рока изврши анализа успеха студената. На овом састанку истакнута је и идеја да се уведе колективно руковођење школом, што је захтевало и промене у нормативним актима. Колективно руковођење, према овој идеји, реализовало би се избором, поред директора и помоћника директора, који би преузео ресор наставе, још и помоћника за материјално-финансијска питања и помоћника директора за студентска питања. Међутим, Збор је закључио да још нема могућности да се ова идеја реализује. На рад Секретаријата није било битнијих примедби. Ради ефикаснијег обављања послова формиране су комисије за материјално-финансијска питања, за израду Правилника о личним дохоцима и Правилника о систематизацији радних места, као и Комисија за доградњу и изградњу школе средствима самодоприноса и из других извора. Програмом самодоприноса у општини

Лесковац била је предвиђена изградња базена за купање и спортске хале, па је Збор донео закључак да сви радници, зависно од материјалних могућности, неповратно издвоје одређену суму новца, а да чланови Комисије за спровођење ове акције разговарају са сваким радником појединачно.

Сарадња Више техничке текстилне школе у Лесковцу и Више техничке школе у Београду огледала се не само у појединачним контактима и повременом разменом искустава већ и у конкретним акцијама од значаја за обадве школе. Једна од таквих акција био је и договор о наставним плановима и програмима. Поводом тога, седници Наставног већа 5. јануара 1979. године присуствовао је Ратко Рошчић, директор текстилног одсека Више техничке школе у Београду. Како је у Заједници усмереног образовања за територију СР Србије покренута акција израде нових Наставних планова и програма за више школе, који је требало да се примењују од следеће школске године, Светолик Сретић је истакао да носиоци овог посла морају бити катедре после чега би нацрте разматрало Наставно веће. Тако припремљене Наставне планове и програме требало је упутити Вишој техничкој школи у Београду на давање мишљења и усаглашавање, а затим удруженом раду, а такође и вишим технолошким школама у Крушевцу и Аранђеловцу, са којима би се углавном усаглашавали општи предмети. Сродне више школе би требало да имају и заједничке уџбенике и скрипта, па и Статуте. У дискусији је учествовао и Ратко Рошчић, који се сагласио са потребама заједничког рада на овим питањима.

Наставно веће је 15. марта 1979. године донело одлуку да се одобри издавање скрипата *Испитивање текстила* Миодрага Жишића и Винке Митић и *Технологије плетења* Спире Гичића.

Наставно веће је предложило Савету, што је овај и прихватио, да се у школској 1979/80. години на Одсеку за образовање инжењера на предионичарско-ткачком, предионичарско-плетачком и смеру за оплемењивање текстила упише 120 редовних и 120 ванредних студената, при чему се при упису студенти опредељују за смер. На сваком смеру планирано је да се упише по 40 студената, а да смер ради ако се упише најмање 20 студената. Због недостатка наставног кадра није донета одлука о отварању конфекцијског смера. На Одсеку за више образовање радника планиран је упис 100 студената, а да смер ради ако се најмање пријави 15 студената.

Љубинка Митић је, по одобрењу Савета школе, боравила у Дизелдорфу у Савезној Републици Немачкој од 2. до 6. априла 1979. године на стручној пракси поводом упознавања са новим и економичним поступцима бојења вуне и синтетичких влакана.

У пролеће 1979. вршене су интензивне припреме за отварање Технолошког факултета у Лесковцу. Радни људи школе су о томе били редовно обавештавани. Информацију о току припрема поднео је потпредседник Из-

вршног савета Скупштине општине Лесковац мр Живан Стојковић. Између осталог, он је истакао и потребу подршке и помоћи коју би требало да пружи школа као прва високошколска установа у граду. Збор је потврдио раније дату сагласност о уступању на коришћење лабораторије за потребе наставе на Технолошком факултету. Такође је прихваћена иницијатива о удруживању школе са Технолошким факултетом, с тим што би школа била самостална основна организација удруженог рада у оквиру високошколског образовног центра у коме би поједине службе биле заједничке. Средином маја 1979. године наставници и сарадници школе посетили су фабрику декоративних тканина при „Симпу“ у Врању, а одмах затим упутили су писмо са предлогом за узајамну сарадњу. Наредног месеца одржан је састанак наставника и сарадника школе са представницима текстилне индустрије „ТИГ“ из Грделице на коме је вођен разговор о могућим облицима сарадње. Предлог новог Статута школе Савет је утврдио на седници 15. јуна 1979. године, а измене и допуне Статута школе усвојене су на референдуму 25. јуна 1979. године.

После доношења одлуке о оснивању Технолошког факултета, јуна 1979. године, настављене су припреме за почетак његовог рада, у чему је Виша техничка текстилна школа пружила знатну подршку. Збор радника је о завршним припремама за почетак рада Технолошког факултета 6. септембра 1979. године информисао вршилац дужности декана мр Живан Стојковић. За рад на Факултету, као први стално запослени радник преузета је из школе Ангелина Џонић, као рефенерт зе опште послове и студентска питања. Вођени су и разговори са секретаром Заједнице усмереног образовања за територију СР Србије о интегрисању школе и Факултета. Школа је уступила велику салу за одржавање предавања, с тим што је Технолошки факултет поставио нове столице. Истакнуто је такође да је потребно направити распоред коришћења просторија и лабораторија, поготову кад се ради о групама за_вежбе из физике и хемије. На седници Савета, крајем септембра 1979. годне, донета је одлука о поновном отварању Центра за ванредно студирање у Штипу од школске 1979/80. године. Савет школе је 25. септембра 1979. године прихватио захтев Технолошког факултета о споразумном преузимању Страхиње Булајића, референта Одсека за више образовање радника и Јасмине Јанаћковић, референта за ванредне студенте од 1. новембра 1979. На основу захтева Радничког универзитета у Штипу, Савет школе је донео одлуку о почетку рада Центра за ванредно студирање У Штипу.

Савет је октобра 1979. године информисан да је на Одсеку за образовање инжењера уписано 100 нових студената. Међутим, на Одсеку за више образовање радника уписано је само 39 студената, јер се смањио интерес радних организација да раднике шаљу на редовно школовање. Исказано је, ме-

ћутим, интересовање да се на овом Одсеку организује ванредно школовање. Средином децембра 1979. године директор школе је присуствовао састанку декана факултета и директора виших школа у Извршном већу Скупштине СР Србије на коме се говорило о реформи високошколских организација. На основу одлуке Савета радника, школа се фебруара 1980. године укључила у акцију „Ништа нас не сме изненадити“, уз учешће и радника и студената, а за њено спровођење формирана је Комисија која је план акције доставила месној заједници и Општинској конференцији Социјалистичког савеза. Савет је изабрао Вукосаву Поповић, дипломираног правника, за секретара школе. Истог месеца формирана је јединица Цивилне заштите и то један вод са два одељења. За командира вода постављен је Велимир Спасић, професор, за командира првог одељења Аврам Михајловић, а другог Добривоје Вукић, док је за повереника првог одељења именован Душан Маринковић, предавач, за заменика Миливоје Петковић, асистент, за друго одељење Станоје Станисављевић, а за заменика Ранђел Станојевић.

Савет школе у 1980. години чинили су: Александар Дикић, директор Центра за марксистичко образовање Општинске конференције Савеза комуниста Србије Лесковац, Јагода Стојановић, инж. текстилне индустрије „Вучје“, Нада Станојковић, радник Памучног комбината Врање, Милорад Васиљковић, потпредседник Скупштине општине Лесковац, Томислав Јанић, руководилац Службе за кадровска питања Скупштине општине Лесковац, Милка Христова, радница трикотаже „Врањанка“ Врање, Миодраг Стефановић, председник, Љубинка Митић, Сретен Борђевић, Вслимир Спасић, Ранђел Станојевић, Аврам Михајловић, Љубица Милетић, Гордана Јанковић, Надица Матејић, Перо Арсов, Радослав Стојановић и Верица Ејрић. Делегати из реда радника, или Савет у ужем саставу врло често је заседао, с обзиром на овлашћења која је имао. Тако је само у овој години одржано десет седница, док је Савет у ширем саставу одржао четири седнице. Питања су била уобичајена: од расписивања конкурса за упис студената, избора наставника и сарадника, утврђивања вредности бода до разматрања пословања школе и доношења одлука о побољшању услова рада. После инспекцијског прегледа 1. јула 1980. године забрањен је рад Центра за ванредно студирање у Новом Пазару, Прилепу, Штипу и Зрењанину. После одласка Десимира Анђелковића, до избора новог секретара био је ангажован Љубомир Јовановић, секретар Технолошког факултета у Лесковцу. А након разрешења Светолика Сретића због преласка на Технолошки факултет, за директора је, 16. октобра 1980. године, изабран Станко Пешић, а за помоћника Миодраг Стефановић. То је био још један разлог да се озбиљније приступи остваривању сарадње између Технолошког факултета и школе. Технолошки факултет у Лесковцу упутио је писмо Вишој техничкој школи којим предлаже да се успостави сарадња

која би била почетак трајнијег повезивања ове две сродне високошколске организације. На седници Наставног већа, 11. новембра 1980. године, којој је присуствовао и декан мр Живан Стојковић, расправљало се о предлогу да се формира заједничка библиотека која би била смештена у просторијама факултета, а чинили би је књижни фондови школе, Вунарског института и факултета. У њој би радио библиотекар са високом стручном спремом који би био заједнички плаћен. Подржавајући ову иницијативу, Веће је, међутим, закључило да није компетентно да о овом питању одлучује, па је предлог упутило Савету школе. У писму Технолошког факултета је, између осталога, стајало: „Виша техничка текстилна школа и Технолошки факултет у Лесковцу потписали су Самоуправни споразум о научно-наставној сарадњи. Формирана је и заједничка комисија која је имала задатак да истражи могуће облике конкретне сарадње и повезивања. Један од првих предлога ове комисије био је да се формира заједничка библиотека која би настала спајањем књижног фонда Више техничке текстилне школе и Технолошког факултета. Присутна је и могућност спајања библиотека Вунарског инстнтута и Образовно-текстилног центра у Лесковцу чиме би се створила могућност формирања јединствене библиотеке са богатим књижним фондом стручног карактера. Да бисмо почели да реализујемо ову идеју, молимо вас да донесете одлуку о спајању библиотека ваше школе и факултета. Књиге би биле смештене у просторијама факултета. Просторија је већ опремљена као библиотека и читаоница коју користе наставници, сарадници и студенти. Такође предлажемо пријем једног библиотекара са високом стручном спремом (професор књижевности), са пуним радним временом, који би поред послова библиотекара обављао и лектуру часописа, зборника, скрипата и осталих материјала. Радно место библиотекара финансирали бисмо заједнички, с тим што би му матична организација била Технолошки факултет“. Школа је децембра 1980. године прихватила захтев Радничког универзитета у Зрењанину о отварању Центра за ванредно студирање за I и II годину студија. Истог месеца, Збор радника је на седници формирао комисије за измене и допуне Статута школе, за израду средњорочног плана развоја школе од 1981-1985. године, за допуну Правилника о систематизацији послова и радних задатака, за израду новог Наставног плана и Комисију за сарадњу са Вишом текстилном школом у Београду. На основу препоруке Извршног већа Скупштине СР Србије, Републички секретаријат за образовање и науку је, поводом тешкоћа у снабдевању нафтом и мазутом, препоручио школама да изврше измене у школском календару за 1980/81. годину. Прихватајући ову препоруку, Савет школе је одлучио да настава у зимском семестру траје од 1. октобра до 31. децембра 1980. године, с тим што би се радило сваке суботе. Настава једносеместралних испита морала

се такође реализовати до 31. децембра. Предвиђено је да се јануарско-фебруарски испитни рок одржи од 1. до 28. фебруара 1981. године, с тим да се писмени испити одрже од 1. до 15. фебруара. На првој години студија уписана су 142 студента, који су за извођење вежби били подељени на три групе. У трећи семестар је било уписано 70 студената који су за машинске елементе, термотехнику и електротехнику били подељени на две групе. Настава из механике се изводила са једном групом, аналитичке и органске хемије са по две групе, опште хемије и физике са по пет група. На Одсеку за више образовање радника била су уписана 54 студента. Међутим, пред крај првог месеца наставе у зимском семестру Наставно веће је разматрало информацију о материјалним и педагошким ефектима продуженог зимског распуста у школској 1980/81. години. Информацију је упутила Заједница виших школа СР Србије на основу анализе коју је сачинило Извршно веће СР Србије. У њој је истакнуто да се препоручје скупштинама општина и Самоуправним интересним заједницама усмереног образовања да се у овој школској години предузму мере како би образовно-васпитне установе имале приоритет у снабдевању горивом, да се препоручи скупштинама општина и скупштинама СИЗ-ова образовања и васпитања да се образовно-васпитне организације могу изузетно одлучити о продужењу зимског распуста, али само до једне седмице, и то ако настану тешкоће у снабдевању горивом. Зато је Наставно веће одлучило да се у овом семестру настави са нормалним радом, односно да се настава заврши 15. јануара, а да се испити обаве од 1. до 14. фебруара 1982. године. За сваку школску годину прављен је преглед укупног фонда часова за оба одсека.

У ВРЕМЕ СТАБЛИЗАЦИЈЕ

На састанцима Наставног већа почетком сваког семестра детаљније су разматрана питања организације наставе у складу са насталим променама. Расправљајући о овом питању, почетком фебруара 1981. године, Наставно веће је закључило да настава у летњем семестру школске 1980/81.године почне 16. фебруара 1981. године. Како се број студената из технологије бојења и технологије апретуре за четврти семестар повећао на по 29, одлучено је да се лабораторијске вежбе из ових предмета изводе са по две групе. Такође је из аутоматике на првој години Одсека за више образовање радника текстилне струке било 59 студената који су за вежбе подељени у три групе. Међутим, поводом извођења вежби из механике настао је спор. Директор Станко Пешић је предложио да се и за овај предмет формирају три групе са чиме се сложио и предметни наставник Светолик Сретић. Захтев да изводи вежбе поднео је Богдан Животин, професор, али је Сретић предложио да

вежбе изводи његов асистент са Технолошког факултета. Наставно веће је ово решило на тај начин што је две групе поверило асистенту, а једну Богдану Животину.

Нови Савет школе конституисао се 18. фебруара 1981. године када је за председника са двогодишњим мандатом изабран Душан Маринковић, а за заменика председника Сретен Ђорђевић. На основу Закона о високом школству, Извршно веће СР Србије именовало је 15. јула 1981. године чланове Савета школе као представнике друштвене заједнице. То су били Милорад Васиљковић, потпредседник СО Лесковац, Александар Дикић, директор Центра за марксистичко образовање у Лесковцу, Томислав Јанић, радник Службе за кадровска питања општине Лесковац, Снежана Младеновић, текстилни техничар Памучног комбината у Врању, Јагода Стојановић, радница текстилне индустрије „Вучје“ и Момчило Стојиљковић, текстилни инжењер радне организације „Симпо“ у Врању.

На референдуму 26. фебруара 1981. изабране су Самоуправна радничка контрола (Богољуб Радивојевић председник, Барбара Стојиљковић, заменик председника, Спира Гичић, Олга Стефановић и Драгица Николић, студент) и Дисциплинска комисија (Новица Здравковић, председник, Винка Митић, заменик председника, Јован Благојевић, Александар Антић, Аврам Михајловић, Лепосава Петровић, Зорка Ранђеловић, Војислав Истатковић и Весела Петковић - Ђорђевић, као представник друштвене заједнице). На основу Правилника о основама и мерилима расподеле средстава за личне дохотке и накнадама личног дохотка и расподели средстава заједничке потрошње, за двадесетогодишњи рад у школи награђени су са по 4.000 динара Станко Пешић, Богољуб Радивојевић, Велимир Спасић, професори и Слободан Крстић, благајник.

Поводом расправе о правцима реформе вишег и високог школства Наставно веће је повремено расправљало о појединим тематским областима. Тако је почетком марта 1981. године вођен разговор о класификацији и степенима стручности. Основну проблематику класификационе лествице и степена стручности изложио је Димитрије Прокић, професор Школе за више образовање радника угоститељске и трговачке струке. Он је нагласио да је заступљено осам степена стручности, с тим што степени од првог до четвртог одговарају тадашњем основном и средњем образовању. Пети степен је, по члану 25. Закона о средњем образовању, специјалистичко занимање које настаје после завршеног средњег образовања, односно четвртог степена стручне спреме. На вишим школама стиче се VI, VI-1 и VI-2 степен стручности. Дотадашњи називи неквалификован, полуквалификован, квалификован и високо - квалификован радник укинути су, као и стицање интерне квалификације. Такође су укинути и називи нижа, средња, виша и висока стручна спрема. Наставно веће је закључило да се детаљније размотри предлог Наставног плана за VI-1 степен стручносги и да се припреми коначна верзија.

Поводом расправа о доношењу новог Наставног плана, у Аранђеловцу је 2. и 3. априла 1981. године одржано саветовање чланица Заједнице виших школа СР Србије, на коме је утврђен минимум наставних часова за предмете заједничких основа сродних виших школа, што је усвојило и Наставно веће школе.

Он је изгледао овако:

Ред. бр.	Предмет	Ук. бр. часова	Фонд часова по семестрима
1.	Математика	180 часова	3 + 3; 3+3
2.	Физика	150 часова	3 + 2; 3 + 2
3.	Неорганска хемија	120 часова	2 + 2; 2 + 2
4.	Техничко цртање са нацртном геометријом	90 часова	3+3
5.	Машински елементи са статиком и отпорношћу	90 часова	3 + 3
6.	Органска хемија	150 часова	3 + 2; 3 + 2
7.	Аналитичка хемија	90 часова	2 + 4)
9.	Електротехника	60 чаоова	2 + 2
10.	Термотехника са термодинамиком	60 часова	2 + 2
11.	Економика и организација Предузећа	60 часова	4+0
12.	Основи марксизма	90 часов	2 + 1; 2 + 1

По одлуци збора радних људи од 29. априла поклоњено је десет столица Месној заједници „Милентије Поповић" и 102 столице и 38 столова Основној школи „Вук Караџић" у Лесковцу, а цев за парни вод топлани „Летекс". Наставно веће је редовно анализирало успех заједно са представницима студената и настојало да нађе решења за његово побољшање. У анализи за школску 1979/80. годину истакнуто је да успех није задовољавајући и да се за то морају тражити узроци. Посебно је био лош успех из математике, хемије, физике и текстилних сировина. Један од разлога, речено је на седници Наставног већа 28. маја 1981. године, било је слабо предзнање студената, што је утицало на њихову незаинтересованаст за предавања. За побољшање успеха Велимир Спасић, професор, изнео је пет услова: да се обезбеде скрипта из свих предмета, да се распоред подеси према могућностама студената, да предавања буду стимулативна, да се са наставом предмета из којих се постиже слаб успех почне десет дана пре редовне наставе и да се омогући студентима унапред да се спремају за наставу. Представник Школског комитета Савеза социјалистичке омладине обавестио је Веће да је омладинска организација расправљала о успеху и закључила да студенти морају редовније да похађају наставу, да буду

активнији на предавањима, да се стимулишу за рад и да им је потребна допунска настава из математике. Веће је прихватило све ове предлоге. Прихватајући политику уписа студената за школску 1982/83. годину, на предлог Наставног већа, Савет школе је донео одлуку да се на Одсеку за образовање инжењера распише конкурс за 120 редовних и 120 ванредних студената, на Одсеку за више образовање радника за 100 редовних, а да се број ванредних утврди према захтевима удруженог рада. Ова одлука достављена је Заједници усмереног образовања за територију СР Србије, која је сачинила Нацрт политике уписа за школску 1982/83. годину, по коме је, поред предвиђена два уписна рока, предложено да се одобри упис на нивоу претходне школске године, чиме су створене повољније могућности за упис већег броја студената. Зато је Савет школе донео нову одлуку да се на Одсеку за образовање инжењера упише 140 редовних и 60 ванредних студената, на Одсеку за више образовање радника 70 редовних, а да се број ванредних студената утврди на основу захтева удруженог рада. Пре доношења предлога одлуке о упису студената у школској 1982/83. години, Наставно веће је детаљно размотрило информацију о политици уписа студената у претходној школској години. Упис је вршен у три уписна рока, а први пут је уписивана генерација средњошколаца из усмереног образовања, из које је више него ранијих година било опредељених за техничке студије. Упоређујући број планираних и уписаних студената на вишим школама, Станко Пешић је истакао да је интересовање за Вишу техничку текстилну школу у Лесковцу велико. Уписано је 139 редовних и 92 ванредна студента на Одсеку за образовање инжењера и 72 на Одсеку за више образовање радника. На основу тога за школску 1982/83. предвиђен је упис по 120 редовних и ванредних студената на Одсеку за образовање инжењера и 100 на Одсеку за више образовање радника.

Критеријуме за упис одредила је Заједница усмереног образовања за територију СР Србије. Уписано је, међутим, 140 редовних и 60 ванредних студената на Одсеку за образовање инжењера и 70 редовних на Одсеку за више образовање радника.

Почетком јуна 1982. године декан са Универзитета у Лењинграду одржао је изузетно предавање за студенте и наставнике школе. Представљању у Заједници виших школа Србије поклоњена је значајна пажња. За делегате школе у овој заједници изабрани су Станко Пешић, Вукосава Поповић и Предраг Јовановић. Овог месеца усвојене су и допуне Статута школе. Септембра 1982. године, Памучни комбинат „Врање“ обратио се школи са молбом за отварање истуреног одељења Центра за ванредно студирање у Врању за школску 1982/83. годину, истичући да постоји велико интересовање радника за овакву врсту школовања и потребе радне организације за кадровима са вишом стручном спремом. Школа је прихватила овај захтев.

После уобичајене процедуре, Савет школе је 24. децембра 1982. године поново именовао Станка Пешића, професора хемије, за директора школе,

а Јована Благојевића, професора технологије предења за помоћника директора. Почетком марта 1983. године Савет школе донео је одлуку да у школској 1983/84. години упише 140 редовних и 60 ванредних студената на Одсеку за образовање инжењера и 70 редовних студената на Одсеку за више образовање радника. Пратећи реформу вишег и високог школства, на предлог Наставног већа, Савет је одлучио да се позову представници Заједнице виших школа да посете школу и говоре о реформи. Тако су 23. и 24. марта 1983. године у школи боравили Гаврило Мркић, секретар, и Срђан Јанковић, председник Заједнице виших школа Србије и говорили о основним правцима реформе вишег и високог школства. Истовремено су улагани напори да се омогући даље стручно усавршавање наставника. Тако је, јуна 1983. године, одобрено професору Душану Маринковићу, дипломираном инжењеру, плаћено одсуство од седам дана ради одласка у Пољску на консултације за израду докторске дисертације. На захтев Друштва инжењера и техничара текстилаца општине Лесковац, одобрен је одлазак професорима Спири Гичићу и Љубинки Митић на светску изложбу текстилних машина и опреме ИТМА '83 у Милану.

Извршно веће Скутшпине Србије донело је 20. јула 1983. године решење о именовању чланова Савета школе као представника друштвене заједнице: Миломира Анђелковића, радника радне организације „Експортекс" у Лебану, Србислава Крстића, председника Општинског комитета Савеза комуниста општине Бојник, Милку Лазаревић, погонског инжењера у Основној организацији удруженог рада „Синтекс" у Власотинцу, Веби Меметија, радника радне организације „Графофлекс" у Прешеву, Зорицу Митић, технолога у „Памучном комбинату" у Врању и Илију Тојагу, погонског инжењера у Сложеној организацији удруженог рада „Лескотекс" у Лесковцу.

У уобичајеној активности у сфери општенародне одбране Савет школе у ужем саставу, крајем октобра 1983. године, усвојио је план за спречавање настајања и елиминисање ванредних прилика, план за спровођење мера приправности школе и донео одлуку о именовању Комисије за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту. Школске 1983/84. године било је 37 радника на неодређено време са пуним радним временом, од тога 22 наставника и сарадника и 15 радника на административно-техничким и помоћним пословима. На одређено време до једне трећине пуног радног времена ангажован је још 21 наставник и сарадник. У укупном броју наставника и сарадника била су два доктора наука, један магистар и три специјалисте, док се на постдипломским студијама налазило још седам наставника и сарадника. Школа је имала 1450 $м^2$ корисне површине са пет слушаоница, седам лабораторија, седам кабинета, једну просторију за рад Секретаријата, две за рад директора и секретара, библиотеку и једну просторију за рад Савеза социјалистичке омладине. У овој школској години било је 726 студената: 449 редовиих и 277 ванредних. Закључно са априлским испитним роком, од оснивања школе до 1984. дипломирало је 1.487 студената: на Одсеку за

инжењере 1.305 и на Одсеку за више образовање радника 182. Наставно веће је констатовало да школа успешно прати процес реформе и промене у вишем и високом школству и да јој не прети опасност од евентуалне редукције смерова или укидања. Истакнуто је да Виша техничка текстилна школа у Лесковцу и Виша текстилна школа у Београду, једине образују кадар текстилног профила који су по новоусвојеној номенклатури обележавани са VI-1 и VI-2 степеном стручне спреме. Ове године радили су центри за ванредно студирање у Штипу, Прилепу, Новом Пазару, Врању, Гњилану, Прокупљу, Параћину, Варварину, Ивањици и Зрењанину и одржавана је стална сарадња са текстилном индустријом са тог подручја. За извођење практичне наставе коришћене су просторије Образовиог текстилног центра у Лесковцу - предионица, ткачница, плетиона, конфекција и одељење дораде са свим машинама, уређајима, опремом и потребним споредним просторијама . За обављање стручне праксе студенти су посетили 12. јануара 1984. године „Први мај“ у Пироту, а током ове године стручна пракса је организована и у радним организацијама: „Нитекс“ Ниш, „Памучни комбинат“ Врање, „Летекс“ Лесковац, „Србијанка“ Лесковац, „Омладинка“ Ниш, „Готекс“ Гостивар, „Биљана“ Прилеп, „Радитекс“ Прилеп, ТИГ Грделица, ИТП Ораовица, „Илинденка“ Крушево, „Македонка“ Штип, Кожарско- текстилни комбинат Зајечар, „Струмичанка“ Струмица, „Тетекс“ Тетово, „Биљана“ Прилеп, „Топличанка“ Прокупље, „7. јул“ Куршумлија, „Нонча Калтова“ Титов Велес, „Преспа текс“ Ресен, „Винчанка“ Виница, „Зеле Вељковић“ Лесковац, „Темичанка“ Варварин, Памучни комбинат Врање.

Фебруара 1984. године за секретара школе изабрана је Радмила Стојановић, дипломирани правник. Априла 1984, на основу Закона о вишем образовању радника, школа је закључила уговор о коришћењу просторија са Образовним текстилним центром „Лесковац“ у Лесковцу за студенте за више образовање радника. Коришћене су предионица, ткачница, плетиона, конфекција и дорада са свим машинама и уређајима. Просторије су могле бити коришћене сваког радног дана од 14 до 20 сати. Како је 1984. године школа имала 38 радника, и то 22 наставника и сарадника и 16 радника на административно-техничким пословима. Била је обавезна да, као и претходне године, по Закону о радним односима прима по једног приправника годишње. Међутим, она се обратила Већу савеза синдиката и Комитету за привреду општине да буде ослобођена примања приправника. Скупштина општине је то прихватила и ослободила је те обавезе за 1984. годину. Расправљајући о мерама и активностима на спровођењу Резолуције о социјалистичком преображају вишег и високог образовања и програму рационализације мреже и капацитета вишег и високог образовања, Наставно-научно веће Технолошког факултета у Лесковцу обратило се школи са предлогом да се изврши интеграција школе и факултета, како би се обезбедила вертикална проходност у образовању профила од VI-1 до VIII степена стручне спреме. Такође се не би дуплирали просторни

капацитети, лабораторије, опрема и учила. Интересантан је био и предлог да сви факултети и више школе које гравитирају нишком и јужноморавском региону буду повезани у оквиру Универзитета у Нишу.

Поводом прославе двадесепетогодишњице рада школе, Савет је крајем маја 1984. Године именовао Одбор за организовање и обележавање овог јубилеја. О припремама за прославу и разговорима о могућностима издавања монографије школе информацију је поднео директор Станко Пешић на седници Савета 12. јула 1984. године. У вези са рационализацијом вишег и високог школства било је предвиђено укидање Одсека за више образовање радника, па је школске 1984/85. године уписана последња генерација студената на овом Одсеку. У овој школској години школа је имала укупно 22 наставника у радном односу на неодређено време са пуним радним временом (17 професора и пет предавача), док сараднике у овом статусу није имала.

У складу са реформом вишег и високог школства вођено је рачуна и о рационализацији која се односила и на број студената који се уписују у прву годину студија. Тако је предлог школе за упис студената у школској 1984/85. Заједница усмерног образовања за тергиторију СР Србије кориговала смањивши предложен број за 10 на ванредним студијама на Одсеку за образовање инжењера и за 10 за редовне студије. Одлука Заједнице да студенти који се уписују на Одсеку за више образовање радника морају приложити одлуку органа самоуправљања о уплаћеној школарини створила је проблем, тако да је у прва два уписна рока било пријављено само 20 студената. Зато је организован и трећи уписни рок од 1. до 10. септембра 1984. године за 70 студената. Пошто је тај услов накнадно укинут, примљени су кандидати без овог документа. У овој школској години било је укупно 1.012 студената (649 редовних и 363 ванредна): на Одсеку за образовање инжењера редовних на првој години 197, на другој 83 и у петом семестру 280, ванредних 155 на првој, 42 на другој и 166 у петом семестру. На Одсеку за више образовање радника 60 редовних на првој и 29 на другој години. У прву годину студија уписана су 183 редовна и 150 ванредних студената, и то на Одсеку за образовање инжењера 130 редовних и 50 ванредних и на Одсеку за више образовање радника 53 редовна студента. То је било у складу са расписаним конкурсом, с тим што је на Одсеку за више образовање радника уписано 17 студената мање. Одлуком Савета од октобра 1984. године школа је одступила од Статута и дозволила упис у другу годину са три неположена испита. За ванредне студенте извођено је 20% теоријске наставе и 60% вежби за студенте прве године, док је за студенте друге године и петог семестра организовано 70% вежби. Настављајући праксу обављања вежби у радним организацијама лесковачког басена, група од 55 студената предионичарско-плетачког смера, под вођством Спире Гичића, професора, боравила је 20. децембра 1984. године у текстилној индустрији „Зеле Вељковић“ и радној организацији „Летекс“ у Лесковцу. Истог месеца, од „Наше школе“ из Обреновца купљене

су једна једноделна и једна двоседна школска табла, а Фабрика трикотаже и плетива „Србијанка“ Лесковац уступила је без накнаде једну расходовану „Оверлорк“ машину.

Свечаност поводом двадесетпетогодишњице школе организована је 24. децембра 1984. године у сали Народног позоришта. Директор је говорио о раду школе за протекле две и по деценије, а затим је изведен краћи културно-уметнички програм. Подељена су и признања за допринос у раду и развоју школе. Тим поводом, одуком Председништва Социјалистичке Федеративне Републике Југославије одликована је орденом заслуга за народ са сребрним зрацима.

Одлуком Извршног већа СР Србије од 15. јула 1985. године као представници друштвене заједнице у Савет школе именовани су Звонко Димитријевић, радник у Текстилном комбинату „Власинка“ у Власотинцу, Србислав Крстић, председник Општинског комитета Савеза комуниста Бојник, Зорица Митић, технолог у Памучном комбинату у Врању, Никола Стевановић, инжењер „Експортекса“ у Лебану, Илија Тојага, текстилни инжењер у „Лескотексу“ у Лесковцу и Андреја Трајковић, радник Скупштине општине Трговиште. На седници Савета у ужем саставу прихваћена је молба Технолошког факултета да се омогући студентима извођење вежби из технологије бојења и технологије дораде у школи.

Школа је 1985/86. године била јединствена организација удруженог рада са две радне јединице: наставном јединицом и секретаријатом. И даље је имала Одсек за образовање инжењера и Одсек за више образовање радника текстилне струке. У складу са политиком уписа студената Заједнице усмереног образовања за територију СР Србије и програмом рационализације мреже и капацитета вишег и високог образовања, на Одсеку за више образовање радника није вршен упис студената у прву годину студија, док је на Одсеку за образовање инжењера уписано 140 редовних и 70 ванредних студената. Наставну јединицу сачињавали су сви наставници и сарадници школе. У школској 1985/86. години ангажована су 33 наставника и сарадника, од којих 21 наставник са пуним радним временом на неодређено време, а 12 наставника и сарадника до 1/3 пуног радног времена. Престанком рада Одсека за више образовање радника престала је и потреба за ангажовањем једног броја наставника са непуним радним временом. Ненаставни радници организовани су 1985. године као административно-техничка јединица, односно Секретаријат школе са следећим службама: за студентска питања, материјално-финансијско пословање, правне и опште послове и помоћно-техничке послове. Било је 15 радника са пуним радним временом на неодређено време.

Новембра 1985. године, на основу одлуке Савета у ужем саставу, купљен је дестилациони апарат капацитета 20 l/h , књиге за библиотеку, две школске табле. Финансијско пословање школе ове године било је добро. Од свих планираних извора остварени су већи приходи. Тако је од Заједнице усме-

реног образовања за територију СР Србије остварено 44.518.048 динара, а остали извори прихода били су од ванредних студената, испита и пријемних испита. Као и у претходним периодима, после дужих и темељних припрема, Савет школе је 21. марта 1986. године усвојио Средњорочни план развоја школе 1986 - 1990. године. Настављајући успешну сарадњу са Друштвом инжењера и техничара текстилаца општине Лесковац, школа је прихватила захтев Друштва да упути једног свог представника у Суботицу у оквиру организовања посета стручњака.

Да су радници школе били већ значајан чинилац друштвеног живота у својој средини, показује и одлука о учлањењу свих радника у Општинску организацију Црвеног крста Лесковац. Истовремено је била и формирана и Основна организација Црвеног крста и изабрано Председништво од пет чланова (председник Аврам Михајловић) и Надзорни одбор од три члана (председник дипл. инж. Миодраг Жишић, професор). Користећи искуство из уписа студената у претходној школској години, Савет школе је за школску 1985/86. годину предложио да се упише 240 студената у прву годину студија: на Одсеку за образовање инжењера 140 редовних и 50 ванредних и на Одсек за више образовање радника 50 редовних студената. Међутим, како се очекивала одлука о укидању овог одсека, предложено је да се, ако до тога дође, на Одсеку за образовање инжењера повећа број редовних студената на 200. Почетком јуна 1986. године за председника Збора радника са мандатом од једне године изабран је Радомир Соколовић, предавач, за заменика Александар Антић, предавач.

У лето 1986. године реконструисана је дотрајала инсталација за грејање ради преласка са парног на грејање на воду. Радови су завршени крајем јула, тако да су побољшани услови рада за почетак нове школске године. Интересантно је поменути да је донесена одлука да и сви радници школе помогну у сређивању просторија после изведених радова. Истовремено је ради побољшања услова рада одлучено да се у просторији која је до тада била магацин опреми читаоница за студенте.

Доношењем Програма рационализације мреже и капацитета вишег и високог образовања од стране Скупштине СР Србије и Заједнице усмереног образовања за територију СР Србије, предвиђено је и укидање школа за више образовање радника. Савет школе је, у вези са овим, средином јануара 1986. године, донео одлуку о поступном укидању овог Одсека. По одлуци Савета, Одсек је престао са радом истеком школске 1985/86. године, закључно са 30. септембром 1986. године. Студенти овог Одсека били су дужни да заврше започете студије најдаље до 30. септембра 1989. године. Марта 1986. године је одлучено да се у наредну школску годину упише 210 редовних и 100 ванредних студената на Одсеку за образовање инжењера. Међутим, одлуком Скупштине Заједнице усмереног образовања за територију СР Србије школи је на Одсеку за образовање инжењера одобрено да упише 240 студената у прву годину студија школске 1986/87, и то 160 редовних и 80

ванредних. У односу на претходну школску годину увећан је број сгудената за 30. Интересовање за упис у школу ове године било је велико. Пријавило се укупно 346 кандидата и то 252 за редовне и 94 за ванредне студије. Класификациони испит је врло успешно обављен.

Као и ранијих година, тако је и за школску 1986/87. годину до краја септембра направљен план одржавања вежби за све предмете са бројем група. Примедби није било. Настава је почела 1. октобра 1986. године. Успешно је настављена и сарадња са Вишом текстилном школом у Београду која је, новембра 1986. године, крунисана потписивањем Самоуправног споразума о узајамној сарадњи у стручно-наставном процесу. Поред осталога договорено је да се ради на писању заједничких уџбеника из технологија струка. Резултати су убрзо били видљиви, припремљен је рукопис уџбеника *Технологаје апретуре*, који је већ крајем децембра ушао у штампу. Крајем ове године школа је обезбедила просторију за библиотеку са читаоницом коју је опремила са четрдесет седишта и полицама за књиге. Такође је донета одлука да се почетком наредне године набаве стручне књиге и литература. Издвајајући сопствена средства, школа је опремила и зборницу новим намештајем. При реализацији наставе у овој школској години било је и неких одступања од планираног фонда часова, пре свега за једносеместралне предмете (електротехника и економика и организација предузећа) јер се та настава није могла надокнадити. О овоме је посебно расправљано и на Наставном већу. Вежбе за студенте трећег и петог семестра из технологије одеће одржане су у Текстилном школском центру „Милица Павловић“ и „Инколу“ у Лесковцу. Вежбе из појединих технологија струка изведене су у Памучном комбинату у Врању и организацијама удруженог рада текстилне индустрије у Лесковцу. Настава са ванредним студентима организована је у облику консултација и вежби. Из сваког наставног предмета одржана су по два часа консултација недељно истовремено кад и за редовне студенте. Планирани број часова вежби за ванредне студенте изведен је од 1. децембра 1986. године до 15. јануара 1987. године. Међутим, вежбе из технологије плетења и технологије предења нису изведене због малог броја пријављених студената.

Фебруара 1987. године извршени су избори за делегате у Савет школе. Делегати из реда радника школе били су: Барбара Стојиљковић, Лазар Стојковић, Сретен Ђорђевић, Миливоје Петковић, Момчило Петровић и Аврам Михајловић; делегати студената: Анка Манчић, Марина Илић, Веран Јовановић, Светомир Голубовић, Драган Томић и Бојана Аранђеловић. За председника је изабрана Барбара Стојиљковић, за заменика Сретен Ђорђевић. Расправљајући о новом Наставном плану, Наставно веће је, априла 1987. године, утврдило предлог начина полагања појединих испита. Закључило је да се усменим путем полажу следећи испити: основи марксизма, физика, општа хемија, испитивање текстила, економика и организација, технологија бојења и штампања, технологија апретуре, органска хемија, аналитичка хе-

мија, машински елементи, термотехника, електротехника, естетско обликовање одевних предмета, технологија нетканог текстила, технологија текстила, познавање текстилног материјала и технологија одеће. Писменим путем полагало се техничко цртање са нацртном геометријом, писменим и усменим путем математика, механика, технологија предења, технологија ткања, технологаја плетења, конструкција одеће, машине и уређаји. Писмени испит није био елиминаторан. Истог месеца усвојен је Самоуправни споразум о основама и облику наставе општеобразовних садржаја у оквиру наставних планова за V1/1 степен образовања у вишим школама чланицама Заједнице виших школа СР Србије, са предлогом да се страни језик полаже само писменим путем.

Септембра 1987. године директор школе је обавестио Савет да, сходно Закону о усмереном образовању, студије на вишим школама могу трајати четири или пет семестара. Истакао је том приликом да је Наставни план и програм усаглашен са програмом Више текстилне школе у Београду и да ће студије трајати две године, односно четири семестра. Урађен је и Статут школе, а новина је у томе да се уводи завршни испит. После успешно спроведеног поступка, Станко Пешић, професор, дотадашњи директор, поново је именован за директора школе, а Јован Благојевић, професор, за помоћника директора.

Један број вежби, као и ранијих година, изведен је у Памучном комбинату у Врању, „Нитексу“ у Нишу и „Првом мају“ у Пироту. Студенти друге године који су наставили студије по старом Наставном плану извели су фериjалну петнаестодневну праксу у организацијама удруженог рада текстилне индустрије у Лесковцу. За студенте прве године школске 1987/88. године, по одлуци Наставног већа, ова пракса изведена је у школској 1988/89. години, јер су наставу из технологаје струка почели да слушају у овој школској години. За ванредне студенте прве године одржано је ове школске године 90 часова теоријске наставе и вежбе из математике, физике и опште хемије. За студенте друге године одржане су вежбе из аналитичке и органске хемије. Међутим, планиране вежбе из технологије плетења нису биле одржане због малог броја пријављених студената.

ЈОШ ЈЕДНА РЕФОРМА

У вези са реформом вишег и високог школства 1987. године промењен је Наставни план и програм, при чему се са пет прешло на четири семестра наставе. Истовремено је због усаглашавања наставног плана и програма са Вишом текстилном школом у Београду дошло и до промене назива неких предмета. Како је један број наставника и сарадника био биран према Наставном плану из 1977. године, формирана је Комисија која је имала задатак да упоређивањем Наставних планова и програма из 1977. и 1987.

године утврди да ли су наставни садржаји истоветни за поједине предмете. Комисија је закључила да је машинство I истоветан предмет по садржају са предметом техничко цртање са нацртном геометријом, машинство II углавном је садржајно везано за предмете машински елементи, механизми машина и делом за механику, текстилна влакна са текстилним сировинама, технологија трикотаже са технологијом плетења, технологија бојења и технологија штампања произишли су из предмета технологија бојења и штампања, текстилна технологија са познавањем текстилног материјала, студија рада и технологија израде одеће I и технологија израде одеће II су два једносеместрална испита проистекла из предмета технологија одеће, конструкција мушке одеће и конструкција женске одеће су предмети програмски садржани у предмету конструкција одеће по старом Наставном плану. Настава из ових нових предмета зато је поверена наставницима који су већ бирани за предмете по старом Наставном плану до истека периода за који су бирани конкурсом.

Сепембра 1988. године мр Добривоје Величковић, изабран је у звање предавача за предмет технологија бојења и штампања на неодређено време са пуним радним временом, а Радомир Соколовић, професор, именован је за помоћника директора школе. Др Душан Јањић, доцент Технолошког факултета у Лесковцу изабран је у звање професора, за предмет француски језик на одређено време до 1/3 у школској 1988/89. години. Средином овог месеца утврђен је предлог Наставног плана на четири семестра. По том плану текстилна технологија пребачена је у другу годину у свим смеровима, с тим што је смер текстилна конфекција имао већи фонд часова. Децембра 1987. године био је готов рукопис монографије поводом двадесетпетогодишњице рада школе, на основу уговора са ауторима из претходне године. Одређени су рецензенти, рукопис је примљен на штампу. Међутим, није дошло до његовог штампања због тога што школа није успела да обезбеди средства.

Придржавајући се законских обавеза, школа је новембра 1987. године усвојила Правилник о заштити на раду којим су била регулисана права, обавезе и одговорност радника на раду. Поред низа других уобичајеиих послова, посебна пажња је поклоњена сарадњи са радним организацијама. Поред контаката и боравака студената у радним организацијама за извођење праксе предвиђено је и непосредно укључивање наставника у решавање неких производних проблема. У вези са тим, формирана је и комисија коју су чинили Јован Благојевић, Лазар Стојковић и Богдан Животин.

Савет школе је одржавао седнице по потреби и доносио одлуке у складу са својом надлежношћу. Пратио је укупни рад школе, благовремено спроводио избор инокосног пословодног органа, расписивао конкурсе за избор и реизбор наставника, за упис студената у прву годину студија за школску 1988/89. годину, разматрао извештај о остваривању полугодишњег и годишњег програма рада, извештај о успеху студената, доносио одлуке о избору и реизбору наставника по расписаним конкурсима и разматрао и

остала питања везана за рад и развој школе. Савет у ужем саставу чешће је одржавао састанке, разматрајући периодичне и финансијске извештаје, завршни рачун, доносио одлуке по огласима за избор радника, као и друга питања везана за живот и рад школе.

У школској 1987/88. години уписано је 160 редовних и 80 ванредних студената. Студенти су исказали највеће интересовање за смер текстилне конфекције. На седници Савета школе одређена је висина накнаде за упис страних држављана у овој школској години од 1000 долара, а за обнову године накнада је износила 250 долара. Пошто је школа била обавезна да организује наставу за ванредне студенте, Наставно веће је одлучило да за њих у овој школској години организује вежбе из физике, хемије, математике и текстилних влакана, да за вежбе из физике и хемије ванредни студенти буду подељени у две групе, са по 15 часова за сваку групу, да вежбе из математике буду одржане у другом семестру и да се вежбе из текстилних влакана пренесу у другу годину.

Ступањем на снагу новог Статута школе у школској 1987/88. години, отворен је процес доношења нових нормативних аката школе и њихово усаглашавање са Статутом и Законом о усмереном образовању и васпитању. У складу са овим, надлежни органи школе, а међу њима и Збор радника, улагали су напоре да се та нормативна акта донесу на време. Планирани задаци Збора радника годишњим програмом углавном су и извршени. Редовно су разматрани и оцењивани периодични финансијски извештаји и завршни рачун, а донет је на време и финансијски план школе. Збор је разматрао стамбену проблематику радника школе и доносио одлуке о расподели станова и средстава за индивидуалну стамбену изградњу. Више пута је разматрао и дисциплинску одговорност радника. У школској 1987/88. години одржано је 11 седница Збора радника. Наставно веће је пратило процес извођења наставе и предузимало мере у складу са својом надлежношћу. Разматрало је успех студената и остала питања везана за њихов рад и живот. У сарадњи са Технолошким факултетом и Домом студената током године редовно је организован доручак за заинтересоване студенте којима су издавани новчани бонови. Посвећивана је и пажња смештају и исхрани студената у Студентском дому.

На предлог Наставног већа, Савет школе донео је одлуку да се у прву годину студија школске 1988/89. године упише 180 редовних и 90 ванредних студената, на образовним профилима: инжењер технологије за механичку обраду текстила, 70 редовних и 35 ванредних студената, инжењер технологије за хемијску обраду текстила, 40 редовних и 20 ванредних студената и инжењер технологије за текстилну конфекцију, 70 редовних и 35 ванредних студената.

Разматрајући извештај о успеху студената за школску 1986/87. годину, Наставно веће је закључило да је дужина трајања студија већа од предвиђене и да студенти добијају једва прелазне оцене, да је на првој години студија

највећи проблем организација настав, јер је број студената велики, да су на вежбама студенти неактивни и незаинтересовани, те да би Омладинска организација и професори требало да предузму мере за побољшање успеха. Расправљајући о истој анализи, нешто касније, Савет је посебно истакао да се већи број студената задовољава најнижом прелазном оценом и да је мали број студената завршавао са високом просечном оценом. За побољшање успеха предложено је да се организује допунска настава из математике, физике, опште хемије и електротехнике, за редовне и ванредне студенте.

Фебруара 1988. године Наставно веће је разматрало организацију наставе у летњем семестру и закључило да треба извршити поделу редовних студената у две групе, као и поделу на групе за вежбе. Предложено је да се за марксизам, електротехнику и машинство II студенти поделе у три групе, а да се настава из предмета текстилна влакна и општенародне одбране и друштвене самозаштите СФРЈ I и II изводи без вежби.

Сарадња са друштвеном заједницом је већ била устаљена. Потписан је Самоуправни споразум о ступању у чланство Титовог фонда, као и Самоуправни споразум о изградњи водосистема „Барје “. Такође су разматрани и прихваћени самоуправни споразуми и статути Самоуправних интерсних заједница културе и социјалне заштите и друштвене бриге о деци. Потписан је споразум и са Добровољним ватрогасним друштвом за заштиту школе од пожара.

У циљу уједначавања критеријума за избор наставника и сарадника на нивоу виших школа Србије Заједница виших школа је, марта 1988. године, затражила од свих виших школа списак наставника који би могли бити на листи за писање реферата. Наставно веће школе је тим поводом одредило 18 професора школе.

У овој години Збор радних људи је донео одлуку о доградњи магацинског простора и о куповини лабораторијске опреме за испитивање текстила, технологију апретуре и технологију бојења у вредности од 22.000.000 динара. Септембра 1988. године школа је опремљена и новим плакарима. Од радне организације „Итеркоп“ из Новог Сада набављена је опрема за лабораторију за испитивање текстила. Купљене су и три школске табле од „Наше школе“ из Обреновца и један дигитрон типа „Скалар 3 А“. Прихваћен је Самоуправни споразум о удруживању средстава за набавку рачунске опреме и изградњу информационог система општине Лесковац. Купљен је и видеорикордер за наставу страних језика.

И ове године је, као и раније, организована традиционална акција добровољног давања крви, уз бројно учешће студената и наставника. Усвојен је и Самоуправни споразум о изменама и допунама споразума о запошљавању у општини Леоковац. Истовремено је усвојен и Правилник о систематизацији послова и радних задатака. А укључујући се у хуманитарне акције у општини Лесковац, Збор радних људи је одлучио да се Друштву за борбу против дијабетеса уплати 20.000 динара. Конкурс за упис студената

у прву годину студија у школокој 1988/89. години спроведен је у складу са законом и прописима Републичке заједнице усмереног образовања. На конкурс се пријавило 294 кандидата за редовне студије, а уписало се 160. За ванредне студије остало је 38 слободних места, па је обављен други конкурсни рок кад се пријавило 60, а уписало је 38 кандндата.

Како је од средине јануара до средине фебруара планиран јануарско-фебруарски испитни рок, било је тешко истовремено реализовати и професионалну праксу студената, па је Наставно веће одлучило да се она организује за време летњег распуста 1988. године. Подељене су и теме за дипломски рад, с тим што су студенти били дужни да пре одбране дипломског рада приложе потврду о обављеној професионалној пракси. Разматрајући молбе студената за прелаз са других високошколских организација на ВТТШ, закључено је да ти студенти наставе студије по старом Наставном плану и програму. Ванредни студенти који су стекли услов за другу годину по новом Наставном плану, могли су да пређу на редовне студије на хемијском и механичком смеру. Студентима који су имали услов за упис у другу годину по старом Наставном плану и програму није одобрен прелаз на редовне студије. Студентима петог семестра, децембра 1988. године, одобрено је извођење стручне екскурзије на релацији Титово Ужице, Вишеград, Сарајево, Фоча, Тјентиште, као и одржавање апсолвентске вечери. У овој школској години за праћење наставе студенти прве године подељени су у две групе. За вежбе из физике и опште хемије подељени су у три групе, а за вежбе из математике и машинства I у четири групе.

На изборима, крајем фебруара 1989. године, за чланове Савета из реда радника изабрани су Сретен Ђорђевић, Миливоје Петковић и Љиљана Тасић, професори и Јован Спасић и Цвета Радивојевић, радници школе; од студената Хусо Аљкановић, Горан Бубања, Јовица Стојановић, Данијела Ђикић, Бојан Коцић и Драгољуб Арсић. За председника Савета изабран је Сретен Ђорђевић, за заменика Миливоје Петковић.

Успех студената разматран је, углавном, на основу припремљеног табеларног прегледа по роковима и предметима. Директор школе је на седници Савета, марта 1989. године, истакао да је успех студената доста слаб, да су дужина трајања студаја и средња оцена незадовољавајући, пре свега због недовољног рада студената, преоптерећености распоредом и нередовних консултација. Предложено је, с тим у вези, да се извештај о успеху разматра заједно са студентима, да се консултације из технологија струка организују у једном дану и да се студенти подробније упознају са правилима студирања.

За директора школе 29. маја 1989. године именован је Радомир Соколовић, професор, а дужност је преузео 1. јуна 1989. године. Истовремено је именован и за руководиоца одбрамбених припрема. За помоћника директора, 26. септембра 1989. године, именован је Богдан Животин, професор. Савет школе је донео одлуку да висина школарине за стране студенте за наредну

школску годину буде 1.500 долара. У два уписна рока за школску 1989/90. уписано је 160 редовних и 80 ванредних студената. После првог уписног рока било је још слободних места која су попуњена у другом уписном року. Највеће интересовање 1989. године било је за образовни профил инжењер технологије и текстилне конфекције, па се размишљало да се повећа број студената за овај образоваи профил. Као и претходне, тако су се и ове школске године студенти прве године обратили Наставном већу да им се одобри допунски јулски испитни рок за поједине предмете. Наставно веће је одобрило допунски испитни рок од 25. јуна до 5. јула 1989. године за полагање испита из математике, опште хемије и електротехнике. У овом испитном року студенти су могли да полажу само један испит.

Приликом разматрања извештаја о раду у зимском семестру школске 1988/89. године истакнуто је да у остваривању полугодишњег плана рада у настави није дошло до већих одступања, осим код двосеместралних предмета. План рада са ванредним студентима је остварен, сем из технологија струка због малог броја студената. Вођено је рачуна да се планирани фонд часова за 30 радних недеља оствари.

У вези са припремом наставе у летњем семестру школске 1988/89. године одлучено је да ће настава бити организована у једној смени. Студенти су за вежбе из марксизма и математике подељени у три групе, а за вежбе из машинства II и испитивања текстила у четири. Наставу из општенародне одбране и друштвене самозаштите обављао је Радивоје Николић, а из електротехнике др Миодраг Цветковић са Технолошког факултета у Лесковцу. За предмет савремено одевање, пошто се није пријавио ниједан кандидат који испуњава услове, ангажован је наставник по уговору о делу.

У школској 1988/89. години настава је реализована по новом Статуту, али је истовремено извођена настава и за студенте који су студије започели по старом Наставном плану и програму. Настава је остварена у 30 радних недеља, како је то и законом предвиђено. Како је у првој години студија било 160 студената, теоријска настава у првом семестру извођена је у две групе, док је у другом семестру одржавана само са једном због мањег броја студената. Са утврђеним бројем група за студенте прве године лабораторијске вежбе су извођене у лабораторијама школе. Међутим, вежбе са студентима друге године извођене су у лабораторијама школе и радионицама Текстилног школског центра „Милица Павловић“ у Лесковцу. Стручна пракса организована је извођењем екскурзија и реализована је у погонима текстилне индустрије Сложене организације удруженог рада „Лескотекс“, „Памучног комбината“ у Врању, „Нитекса“ у Нишу и „Првог маја“ у Пироту. Феријална пракса за студенте друге године изведена је током лета 1989. године. Фонд часова је успешно реализован, сем енглеског језика због одсуства наставника. Настава са ванредним студентима је, такође, успешно изведена. За један број ужестручних предмета обављене су само консултације због малог броја студената. Наставно веће је одржавало

седнице по потреби. Организован је и праћен, пре свега, процес наставе, али су разматрана и друга питања из надлежности Већа, као што су успех студената и реизбор наставника. Наставно веће је утврдило предлог плана и програма образовања за стицање V1-2 степена стручне спреме у складу са одредбама новог Закона о вишем и високом школству.

После темељитих припрема врло успешно је обележена и тридесетогодишњица рада школе. Прослава је одржана 23. децембра 1989. године, а њено организовање новчано су помогли: Текстилни комбинат „Љубиша Миодраговић“ из Пријепоља, „Домаћа радиност“ из Лесковца, Друштвено предузеће „Декон“ из Ћуприје и Друштвено предузеће „Морава“ из Алексинца, затим Општинско синдикално веће у Лесковцу, а друге видове помоћи пружило је још 11 организација. Прослави су присуствовали представници Скупштине општине и друштвено-политичких организација Лесковац, директори неких средњих школа, Дома студената и ученика и декан Технолошког факултета, пензионисани радници школе и студенти који су дипломирали 1989. године. На проширеној седници Савета реферат поводом тридесетогодишњице рада школе поднео је директор Радомир Соколовић. Студенти су такође својим активностима обележили ову значајну годишњицу.

Поводом ове годишњице, почетком наредне године објављена је и монографија др Живана Стојковића и Хранислава Ракића - *Виша техничка текстилна школа у Лесковцу 1959-1989.*

На основу Правилника о општенародној одбрани и друштвеној самозаштити, за руководиоца одбрамбених припрема именован је мр Јован Благојевић, после добијене сагласности од Секретаријата за народну одбрану, почетком јануара 1990. године. Формиран је и Комитет за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту, који су чинили Станоје Станисављевић, секретар Основне организације Савеза комуниста , који је по функцији био и председник Комитета, Радомир Соколовић, директор школе и руководилац одбрамбених припрема, Сретен Ђорђевић, председник Савета, Јован Благојевић, руковалац одбрамбених припрема, Барбара Стојиљковић, председник Основне организације Савеза синдиката и Јовица Стаменковић, председник Савеза социјалистичке омладине. Задатак Комитета био је да прати и процењује политичку ситуацију и подстиче активност органа школе у томе, остварује сарадњу са другим Комитетима и одговарајућим органима за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту у циљу предузимања заједничких мера и активности у овој области.

Школска зграда

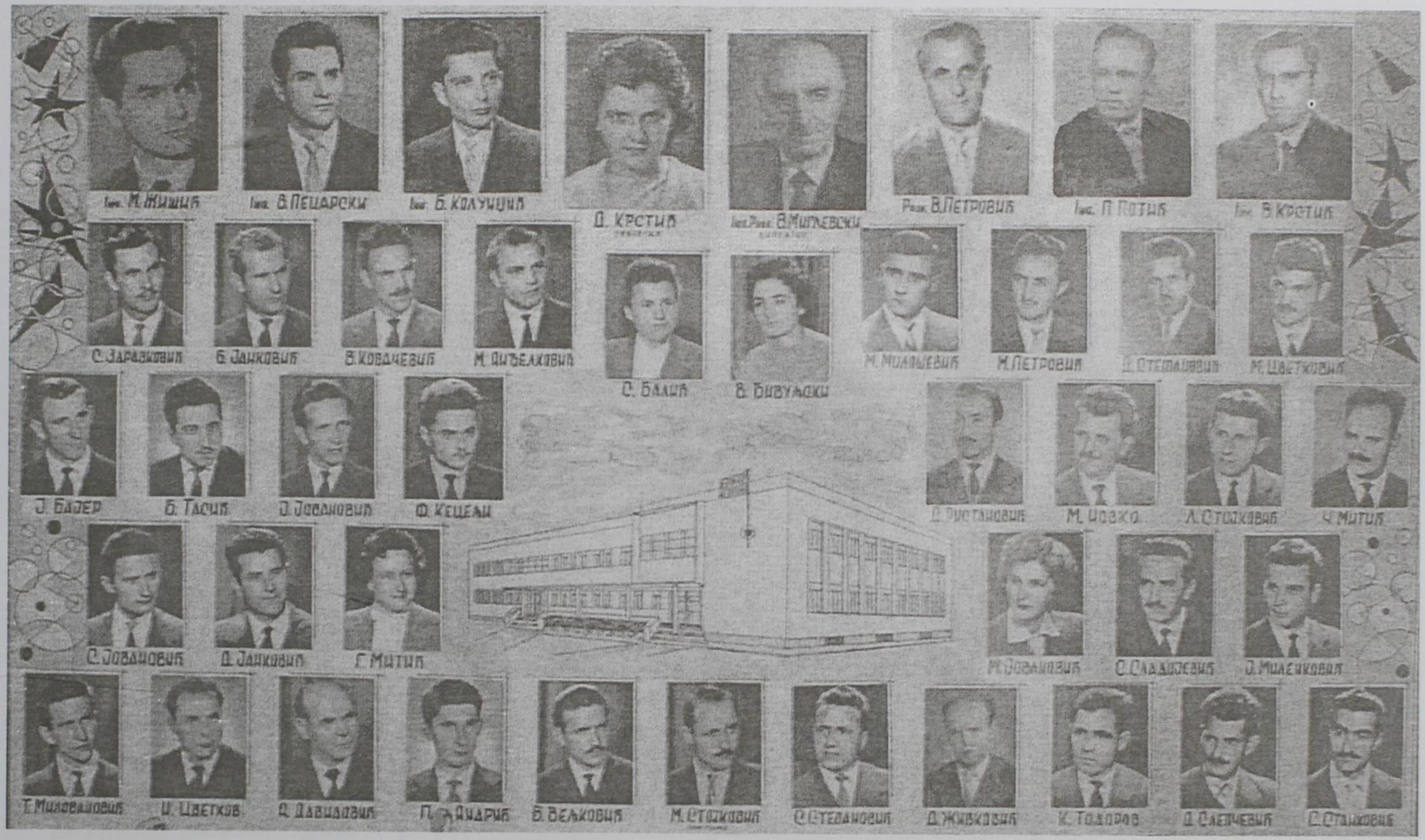

Прва генерација

Уручивање првих диплома

Са обележавања петогодишњице рада

Са једног од бројних скупова

На часу теоријске наставе

Под будном пажњом професора

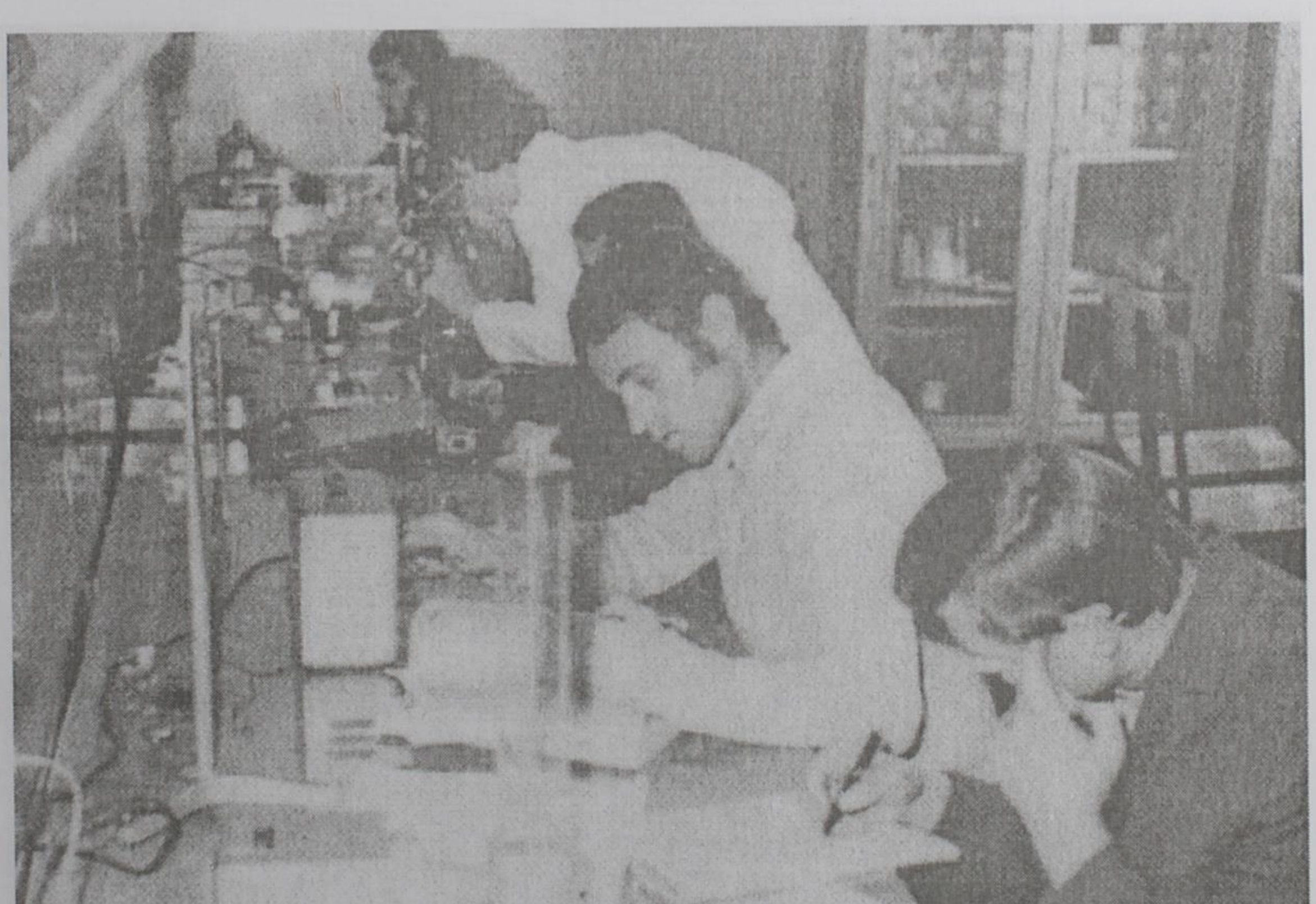

На часу испитивања текстила

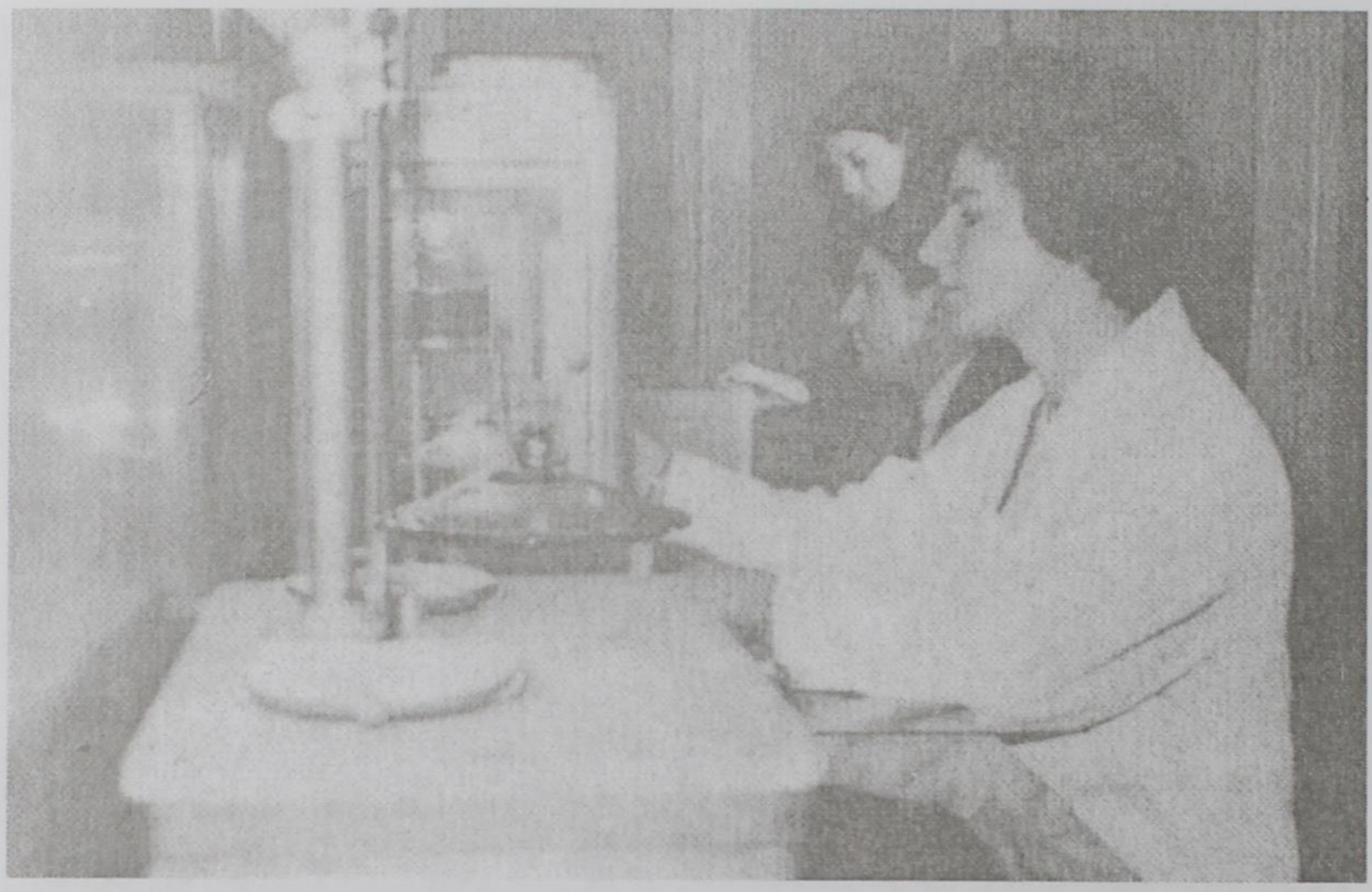

У лабораторији

Посета наставника Загребу 1968.

Годишња конференција Савеза студената 1970.

Школски оркестар

Са прославе тридесетогодишњице школе, 1989.

Једанаеста генерација

Прва генерација - Одсек за више образовање радника 1975-1977.

Конфекционари 1976-1979.

13. генерација студената

Колектив школе

ПО НОВОМ ЗАКОНУ О ВИШОЈ ШКОЛИ

После усвајања амандмана на Устав Социјалистичке Републике Србије, донет је Указ о проглашењу Закона о вишој школи, који је усвојен најпре на Скупштини Републичке заједнице усмереног образовања, а затим на Већу општина и Друштвено-политичком већу Скупштине Србије, 26. јануара 1990. године. У њему је наведено да школска година почиње 1. октобра, а завршава се 30. септембра, а у току године предавања, вежбе, практична обука и испити трају најмање 40 радних седмица. Орган управљања школом је Савет који чине представници друштвене заједнице, које именује Скупштина Социјалистичке Републике Србије на период од две године, затим представници радника и студената. Директор је пословодни орган школе и бира га Савет из реда професора који су у радном односу са пуним радним временом. Наставно веће је стручни орган школе. Ступањем на снагу овог Закона престао је да важи Закон о усмереном образовању из 1986. године, са изменама и допунама 1988. и 1989. године.

За нормално одвијање наставе у летњем семестру 1990. године ангажовани су наставници до једне трећине пуног радног времена: мр Момчило Стефановић за предмет Основи марксизма и теорија самоуправљања, Иван Николић за електротехнику, док је Милошу Илићу и Живојину Ђорђевићу плаћано по часу за извођење вежби из електротехнике. Радник на пословима загревања просторија, Добривоје Вукић, био је задужен и за рад у скриптарници.

Како су 23. јануара биле завршене вежбе са ванредним студентима одлучено је да школа не ради до 31. јануара 1990. године. Након изненадне смрти професора др Миодрага Стефановића, Извршни одбор Основне организације Савеза синдиката школе, који су чинили Барбара Стојиљковић, Зорица Ранђеловић, Новица Здравковић, Добривоје Вељовић и Цвета Радивојевић, донео је одлуку да се на име сахране његовој породици доделе одређена новчана средства.

Почетком летњег семестра разматран је и извештај о успеху студената у школској 1988/89. години, када је констатовано да се он није побољшао у односу на претходну школску годину и да је проценат положених испита из прве године веома мали. Један од разлога било је слабо предзнање студената, али и оптерећеност великим бројем предмета, као и неприлагођеност програма одговарајућим струкама, што је наметало потребу сарадње са привредом. У вези са тим, у организацији „Центротекстила“ у Београду организован је састанак са директорима виших и средњих школа и представницима текстилних привредних организација. На основу спроведене анкете у текстилним предузећима, констатовано је да недостају висококвалификова-

ни радници и инжењери за механичку обраду текстила. На том састанку било је предложено да на вишим школама постоји само један смер, да оне буду у саставу факултета и да се тај предлог упути Привредној комори Србије како би иницирала промену Закона о вишим школама. У овом периоду био је донет Закон о друштвеним делатностима који је регулисао начин конституисања, финансирања и укидања школа. Тим Законом укинуте су самоуправне интересне заједнице и формирани фондови. Закон о вишој школи је унео и новине у области правила студирања и избора наставника. Уведен је праг знања на квалификационом испиту и нова звања за наставнике - предавач, виши предавач и професор. У вези са тим променама, школа је била у обавези да уради нови Статут, а за припрему је формирана комисија коју су чинили Сретен Ђорђевић и Александар Антић. Да би тај посао био олакшан, одлучено је да се Заједници виших школа уплати договорени новчани износ како би био урађен узорак Статута за више школе. Иначе, школа је била члан Заједнице виших школа Србије којој је плаћала годишњу чланарину.

Крајем марта 1990. године још једном је на Савету констатовано да се сарадња са Друштвом инжењера и техничара текстилаца лесковачког басена одвијала врло успешно и да је потребно да се она настави истим интензитетом. Прихваћена је и оцена Друштва да су стручне размене и узајамне посете веома корисне у циљу интеграције знања и размене искустава о технолошким проблемима истих или сродних струка. Управо зато је група текстилаца лесковачког басена, почетком априла 1990. године, посетила Друштво инжењера и техничара текстилаца у Суботици. Школу је приликом те посете представљао професор Спира Гичић. Иначе, сваке године у ово време доношене су одлуке о висини накнаде за полагање стручног испита за наставнике практичне наставе, затим о висини накнаде за полагање испита, формиране су и комисије за уништавање испитних пријава у којима су биле уписане петице.

Како се 1989. године навршило тридесет година од оснивања школе, закључено је да би требало штампати монографију о раду и развоју ове прве више школе на југу Србије. Зато је био прихваћен и предлог Народног музеја у Лесковцу да буде издавач монографије и да се за њену израду ангажују др Живан Стојковић и Хранислав Ракић. Како, међутим, средства за њено штампање нису могла на време да буду обезбеђена, израда и штампање завршени су септембра 1990. године и то у хиљаду примерака. Монографија је носила назив *Виша техничка текстилна школа у Лесковцу 1959 – 1989.*

Као чланица Заједнице виших школа Виша техничка текстилна школа у Лесковцу редовно је разматрала програм рада ове Заједнице. У Програму за 1990. годину наведено је да ће се основни смерови стручног, наставног и научног рада реализовати у следећим програмским садржајима: унапређење и развој редовне наставно-научне делатности, увођење и развој нових про-

грама рада, нормативно регулисање и развој научно-истраживачке делатности, као и побољшање материјалног положаја и услова рада виших школа, развој студентског стандарда, унапређење постојећих и развој нових облика сарадње Заједнице у земљи и иностранству, развој издавачке делатности и рационализација мреже и програма вишег образовања.

После ступања на снагу Закона о вишој школи приступило се изради Статута, а Радомир Соколовић је до његовог усвајања и избора по новим одредбама именован за вршиоца дужности директора. Постојање Технолошког факултета у Лесковцу пружало је могућност свестране сарадње у обостраном интересу. Зато је и потписан Самоуправни споразум о међусобној сарадњи у свим доменима рада. У складу са тим, донета је и одлука да школа учествује у заједничком финансирању уџбеника *Технологија израде одеће*, аутора др Трајка Цветковића, професора факултета. Школа је водила рачуна и о даљем стручном напредовању својих наставника. Тако је Савет мр Добривоју Вељковићу одобрио одређена новчана средства за израду докторске дисертације на Технолошком факултету у Новом Саду. А један од начина да се награде радници школе било је и омогућавање да иду са апсолвентима на екскурзију. Маја 1990. године изведена је апсолвентска екскурзија до Пољске, а поред наставника Александра Антића и Станоја Станисављевића, који су били вође екскурзије, учествовали су и Војислав Истатковић, Загорка Менкова и Слађана Живковић.

Јуна 1990. година одвијала се уобичајена активност за припрему рада у наредној школској години. Донете су одлуке о висини надокнада за полагање допунских и квалификационих испита, за упис године за ванредне студенте, за Студентски одбор и за пријаве за упис. Именована је и Комисија за упис студената, коју су чинили Барбара Стојиљковић, председник, Станоје Станисављевић и Јован Благојевић. Усвојен је и план коришћења годишњих одмора радника школе. Једна од значајних обавеза била је и припрема за усвајање новог Статута чији нацрт је био урађен и достављен на сагласност Заједници виших школа. У нацрту је предвиђено да студије трају пет семестара, са три смера, што би омогућило школи да се бави научно-истраживачким и производним радом. Повећане су надлежности Савета и Наставног већа. Директор је добио овлашћење да распоређује раднике, као и да награђује и кажњава. Предвиђено је да Зборoм радника руководи председништво од три члана. Новина је била и да студент после три неуспела полагања испит полаже пред комисијом, а да се за неположени испит не уписује петица, већ „није положио“. Нови Статут је усвојен на референдуму 11. јула 1990. године. Уместо образовних профила уведени су смерови механички, конфекцијски и оплемењивање текстила, а уместо предмета марксизам уведена је социологија. Математика и машински елементи су могли да се пренесу у другу годину, а студенти нису могли да упишу пети семестар док не положе све испите из прве године студија. Уведен је

дипломски испит, а тему за његову израду студенти су добијали почетком петог семестра. За апсолвенте су уведени додатни испитни рокови, а био је измењен и начин полагања неких испита. За наставнике су уведена звања предавач, виши предавач и професор. Предавач и виши предавач су заснивали радни однос на одређено време, а обавезе наставника биле су 14 сати свих облика рада, а од тога шест до осам сати у настави. Квалификациони испит се полагао из математике, а уведен је праг знања. Закон о вишој школи пружио је могућност да се школа бави и производним радом, продајом услуга и пружањем помоћи организацијама у виду стручног усавршавања радника.

Школа је пратила и значајне друштвено-политичке промене које су настале у Србији. Скупштина Социјалистичке Републике Србије 26. јула 1990. године усвојила је Нацрт устава и упутила га на јавну дискусију. Расправа у школи обављена је 27. августа, а присуствовали су чланови Актива за вођење јавне расправе, Миодраг Станисављевић, секретар Скупштине општине и Слободан Милошевић, секретар Друштвено-политичког већа Скупштине општине Лесковац . Закључено је да се у одређивању друштвеног уређења Републике Србије из назива брише социјалистичка, а да ће се карактер друштвеног уређења одредити након избора. Битна обележја Републике Србије су застава, грб, химна и територија са јасно одређеним границама, а функционисање Аутономних покрајина морало је да буде у складу са Уставом и да обезбеђује јединственост територије. Захтевано је да у службеној употреби буде ћирилично писмо, а уместо српскохрватског српски језик. Закључено је и да шеф државе Србије буде председник, а не председништво.

ДЕЦЕНИЈА КРИЗЕ И СУКОБА

Средином фебруара 1991. године Савет школе је донео одлуку о расписивању избора за чланове Савета који се бирају на период од две године, и то по шест делегата радника и студената. Изборе је спроводила Изборна комисија која је имала задатак да се стара о законитом спровођењу избора, да потврди или одбије изборне листе, да обави техничке припреме за спровођење избора, да води записник о свом раду, објављује резултате гласања, подноси извештај Савету школе и издаје уверења изабраним кандидатима. Именована је и Комисија за израду бирачког списка, затим Бирачки одбор. На састанцима су предлагани кандидати, а затим се приступало тајном гласању. Избори су окончани 5. марта и из реда радника школе изабрани су Александар Антић, Љиљана Тасић, Ђорђе Благојевић, Винка Митић, Јован Спасић и Цвета Радивојевић. Председник Савета био је Александар Антић. Чланове Савета представника друштвене заједнице

именовало је Извршно веће Скупштине Социјалистичке Републике Србије јуна 1987. године, тако да им је још увек текао мандат.

Школа је у овој години имала 31 радника: Радомир Соколовић, директор, Богдан Животин, Станко Пешић, Велимир Спасић, Богољуб Радивојевић, Новица Здравковић, Јован Благојевић, Барбара Стојиљковић, Спира Гичић, Александар Антић, Љиљана Тасић, Станоје Станисављевић, Миливоје Петковић, Винка Митић, Сретен Ђорђевић, Добривоје Вељковић, Ђорђе Благојевић, Слађана Антић, Радмила Стојановић, Слађана Живковић, Војислав Истатковић, Зорица Ранђеловић, Слободан Крстић, Загорка Менкова, Марина Павловић, Јован Спасић, Добривоје Вукић, Аврам Михајловић, Цвета Радивојевић, Милунка Костић и Слађана Јовановић. У настојању да се створе што бољи услови за рад, директор Радомир Соколовић је подсетио чланове да је Наставно веће донело одлуку да се купи фотокопирни апарат из средстава школе. Апарат је набављен почетком 1991. Радници школе могли су да га користе уз одговарајућу нижу цену, а наставници који су радили магистарске радове и докторске дисертације бесплатно, под условом да сами набаве папир за фотокопирање. Како је налагао Закон о вишим школама и Статут школе, Савет је истовремено донео и одлуку да се купе две писаће машине са ћириличном тастатуром. Пошто је још претходне године била формирана Комисија за спровођење стручног испита коју је верификовао и Просветни савет Србије именовани су заменици чланова Комисије. На предлог секретара школе, Радмиле Стојановић, имајући у обзир Закон о вишим школама и нови Статут школе, донета је и одлука да се изради печат који би био усаглашен са овим променама. Помоћник директора био је професор Богдан Животин.

Како је школа имала већ добро опремљену лабораторију за хемијску групу предмета, била је спремна да помогне и другим установама и омогући њено коришћење. Једна од таквих била је Хемијско-технолошка школа у Лесковцу, а прихваћен је и њен захтев да то може да чини по нижој цени. Истовремено, за апсолвентски испитни рок у марту месецу нису повећане цене за испите, а за редовни априлски остале су исте, односно 150 динара.

Настава у првом семестру школске 1990/91. завршена је 15. јануара 1991. године, овера семестра обављена је у наредна два дана, а студентима који нису имали по један потпис, директор је, у складу са својим овлашћењем, одобрио оверу семестра. Савет школе је радницима одобрио распуст од 21. јануара до 4. фебруара када је почињао испитни рок. Настава у другом семестру почела је 18. фебруара 1991. године.

Поред осталога, значајна пажња поклањана је и решавању стамбених питања радника као једног од основних услова опстанка школе. Томе су доприносиле и измењене друштвено-политичке околности. До ове године важио је Правилник о решавању стамбених потреба радника од јануара 1987. године, а нови је био усклађен са Законом о стамбеним односима Ре-

публике Србије и имао је 87 чланова. Једна од измена била је давање станова радницима школе са станарским правом. У бодовној листи за давање стана предност су имали радници са више година службе, затим са већим бројем чланова домаћинства и они чије је здравствено стање лоше, или су са одређеним степеном инвалидности. Врло детаљно је био разрађен и поступак решавања стамбених потреба, као и давање кредита радницима. Могла се стећи и сусвојина на стану, а пружена је и могућност откупа стана у целости.

По већ устаљеној процедури за избор наставника и сарадника та активност се одвијала током целе школске године уз стриктно поштовање свих законских одредби. Тако је, на пример, марта 1991. године био поништен конкурс за избор наставника социологије, који је био расписан јуна претходне године, јер Комисија за припрему реферата за избор није то урадила у законом предвиђеном року. Обављен је избор за професора до једне трећине пуног радног времена др Трајка Цветковића, за предмете технологија израде одеће 1 и технологија израде одеће 2, док је за предавача за предмет одбрана и заштита до једне трећине пуног радног времена изабран мр Љубиша Спасић. Интересантно је да је избор у стални радни однос за три асистента поништен, иако је расписан још јуна 1990. године. Разлози су били што је у новим Наставним планом био смањен фонд часова, затим што Заједница виших школа није дала нормативе и што није био усвојен колективни уговор.

Поред осталих погодности, радници школе добијали су и новчане награде за одређен број година службе, што је било регулисано Друштвеним договором. Руковођени тиме, наставници Станко Пешић, Љиљана Тасић, Велимир Спасић, Богољуб Радивојевић, Новица Здравковић и радник Слободан Крстић поднели су захтев Савету да им се исплати јубиларна новчана награда за двадесет пет година проведених у школи. Савет, међутим, то није могао да одобри јер је нови Друштвени договор ступио на снагу маја 1987. године, а они су услове за исплату јубиларне награде испунили 1985, 1986. и 1987. године до маја.

Почетком летњег семестра1991. године Наставно веће је утврдило предлог одлуке о броју студената за упис у прву годину студија за школску 1991/92. годину коју је требало доставити Заједници виших школа Србије. На конфекцијском смеру предвиђено је 40 редовних и 30 ванредних, на механичком смеру 65 редовних и 22 ванредна и на смеру оплемењивање текстила 40 редовних и 72 ванредна студента.

Примењујући Правилник о стамбеним односима, Савет је донео одлуку о продаји станова који су до тада били у друштвеној својини, по процени коју је извршило Стамбено предузеће „Дом“ у Лесковцу. Станове су откупили Радомир Соколовић, Станко Пешић, Загорка Менкова, Станоје Станисављевић, Драгица Митић, Живана Здравковић и Велимир Спасић.

На основу законских одредби, конкурс за поновни избор наставника у звања расписивао се шест месеци пре истека тог рока. Како се настава већ изводила по новом Наставном плану, Наставно веће је донело одлуку о расписивању конкурса за избор и реизбор наставника са пуним радним временом и до једне трећине пуног радног времена. Зато је био промењен и Правилник о систематизацији послова и радних задатака. У њему је наведено да су за предмет управљање и примена рачунара матични Електротехнички или Електронски факултет, а да је услов докторат или магистеријум из области техничких наука, а за предмет економика и организација производње Економски или Факултет организационих наука. За све предмете из области текстилних наука матични су били Технолошки факултет- текстилни одсек или Технолошко-металуршки факултет- текстилни одсек, а услов је био докторат или магистеријум из области техничких или технолошких наука. У измењеном Правилнику о систематизацији наведени су следећи предмети са нормативом стручне спреме и условима за избор: социологија, општенародна одбрана и друштвена самозаштита, руски, енглески, немачки и француски језик, физичко васпитање, математика, физика, општа хемија, техничко цртање са нацртном геометријом, машински елементи, електротехника, управљање и примена рачунара, термодинамика са енергетиком, економика и организација, текстилна влакна, испитивање текстила, текстилна технологија, технологија предења, технологија нетканог текстила, технологија ткања, пројектовање тканина, термотехника, технологија плетења, пројектовање плетенина, аналитичка хемија, органска хемија , технологија бојења, технологија штампања, технологија апретуре, конструкција мушке и женске одеће, студија рада и технологија израде одеће 1 и 2, машине и уређаји и савремено одевање.

У циљу што боље организованости административне службе Савет школе је Слађану Живковић распоредио на послове благајника и послове књиговође, а Војислава Истатковића на послове референта за ванредне студенте и референта општих послова.

По већ устаљеној традицији, Наставно веће и Савет школе одобрили су извођење екскурзије за апсолвенте у трајању од седам дана до Мађарске и Пољске од 5. до 11. маја 1991. године, током које су посећени градови Будимпешта, Катовице, Лођ и Варшава. Вође екскурзије били су директор Радомир Соколовић и Миливоје Петковић.

Сарадња са Друштвеним предузећем Вунарски институт „Вунил“ у Лесковцу била је резултат неопходности унапређења текстилне индустрије школовањем кадрова и ангажовањем наставника у реализацији одговарујућих пројеката. У вези са тим закључен је уговор о међусобној сарадњи у области развојно-истраживачког и наставно-стручног рада. Истовремено су, за остваривање тог циља, били ангажовани наставници мр Јован Благојевић, мр Спира Гичић, мр Радомир Соколовић, мр Ђорђе

Благојевић, мр Добривоје Вељковић и мр Александар Антић за рад до једне трећине пуног радног времена.

За сваку нову школску годину пред крај другог семестра претходне године утврђивана је висина надокнаде за школарину за ванредне студенте, затим за полагање квалификационог и допунских испита и износ накнаде за фонд за редовне студенте.

На основу Закона о вишој школи из 1990. године, после завршеног конкурса, у звање професора за технологију плетења и пројектовање плетенина изабран је мр Спира Гичић, за професора технологије ткања и текстилне технологије мр Радомир Соколовић, за технологију предења мр Јован Благојевић, за вишег предавача за социологију до једне трећине пуног радног времена мр Момчило Стефановић, за професора техничког цртања са нацртном геометријом и термотехнику Велимир Спасић, дипломирани инжењер, за професора опште хемије Станко Пешић и Александар Антић за професора пројектовања тканина и технологију ткања. Позитивно мишљење за њихов избор дала је и Заједница виших школа Србије, крајем маја 1991. године. Међутим, како кандидати Барбара Стојиљковић, Станоје Станисављевић, Винка Митић, Сретен Ђорђевић, Љиљана Тасић, Миливоје Петковић и Богдан Животин нису имали магистеријум или специјализацију, нити објављене радове, нису могли бити реизабрани. Препуштено је Наставном већу да изврши избор, што је оно и учинило.

Како је почетак деведесетих година двадесетог века на простору бивше Југославије донео заоштравање друштвено-политичке ситуације и прве оштрије сукобе, знатан број студената био је позван на војну вежбу, чиме су били спречени да редовно похађају наставу и да овере семестар. Зато је тадашњи министар просвете, проф. др Данило Ж. Марковић, упутио писмо вишим школама и факултетима да таквим студентима, који нису могли да испуне услове за упис наредне године студија, то омогуће и да им обезбеде већи број испитних рокова за полагање испита. Наставно веће је то прихватило почетком септембра 1991. године, тако да су студенти који су најкасније у октобарском испитном року положили потребне испите у складу са започетим планом и програмом образовања уписали другу годину студија.

Поред самоуправних и стручних органа, у школи је постојала и Организација синдиката. Она је, на основу Уредбе о регистрацији синдикалних организација из 1991. године, решењем Министарства за рад, борачка и социјална питања Републике Србије, добила Уверење о упису у регистар, 7. септембра 1991. године. У то време управо је било актуелно финансирање виших школа код којих је исплата личних доходака каснила и више од два месеца. Зато је покренута иницијатива да се са почетком нове школске године ступи у штрајк. У вези са тим, уследили су преговори са надлежним органима Републике Србије и постигнут је договор да се финансирање виших школа

изједначи са финансирањем факултета, што је било и прихваћено, па је најава штрајка престала да важи. Нешто касније ступио је на снагу посебан колективни уговор за више школе, па је тиме престао да важи Правилник о основама и мерилима расподеле средстава за личне дохотке и заједничку потрошњу од марта 1986. године.

Праћене су и остале измене у Закону. Предвиђено је постојање Дисциплинске комисије за раднике и студенте школе. Процедура њеног избора била је истоветна са поступком избора и других органа. Савет школе је именовао изборну комисију и бирачки одбор, затим су предлагани кандидати и најзад вршен избор. Крајем новембра 1991. године у Дисциплинску комисију су изабрани мр Спира Гичић, мр Ђорђе Благојевић и Богдан Животин. Мандат ове Комисије трајао је годину дана. Савет је именовао и Комисију за решавање стамбених потреба радника. Чинили су је Сретен Ђорђевић, председник, Александар Антић, заменик, Добривоје Вукић, члан, Аврам Михајловић, заменик, Станоје Станисављевић, члан и Загорка Менкова, заменик.

Упоређујући постигнут успех студената у школској 1990/91. години са претходним годинама, директор је на седници Наставног већа нагласио да се, углавном, ради о уједначеном успеху, али да је он последица одлуке да се наредна година студија може уписати са три неположена испита. За постизање бољег успеха било је радикалнијих мишљења од полагања испита пред комисијом, па чак и до удаљавања студената који показују слаб успех, што, међутим, није прихваћено. У овој години укупно је дипломирало 29 студената, и то на механичком смеру шест, на конфекцијском осамнаест и на оплемењивању текстила пет.У школској 1991/92. години било је уписано по смеровима укупно 96 студената, а накнадно је одобрено за повратнике из Југословенске народне армије и избеглице још 11, тако да је укупно било 105 студената.

Крајем марта 1992. године Наставно веће је доставило Заједници виших школа предлог да се у школској 1992/93. години упише 120 редовних и 70 ванредних студената. На механичком, конфекцијском и смеру оплемењивања текстила по 40 редовних, а по 20 на механичком и смеру оплемењивања текстила и 30 на конфекцијском смеру за ванредне студенте. Истовремено се разговарало и о примедбама на Закон о вишој школи које су такође биле достављене Заједници виших школа. Настојање да се што боље среде односи у вишим школама било је врло актуелно у Србији. Зато је Министарство просвете Републике Србије упутило на јавну расправу два материјала: „Битни захтеви за израду планова и програма виших школа у Републици Србији“ и „ О неким битним питањима вредновања знања студената виших школа у Републици Србији“. О њима је Наставно веће расправљало 8. априла 1992. године. У првом материјалу наведено је да Наставни план садржи општеобразовне и стручне предмете, с тим што број

стручних наставних предмета одређене године студија и њихов број часова износи најмање две трећине укупног броја предмета и часова наставе. На предлог школе, Наставни план и програм је доносило Министарство просвете и он је остваривaн теоријски и у облику вежби, практичном наставом, стручном праксом, консултацијама са студентима, преко испита и других облика рада. Током школске године студенти су имали зимски, пролећни и летњи распуст. Оптималан број часова за кључне премете био је три, а за остале два недељно. Нови наставни предмет није се могао увести ако за њега није постојао оспособљени наставни кадар. У поглављу о наставним програмима детаљније су образложени уопштени и детаљни наставни планови, структура наставних програма, циљ и задаци предмета, структура програмских садржаја и дидактичко-методичка упутства. У другом материјалу је наведено да оцена коју студент добије мора да буде тачна, објективна и поуздана. Разрађено је и усмено проверавање знања које је могло бити колоквијално и завршно, затим писмено, а предвиђено је и посматрање начина рада и залагања студената. У посебном поглављу било је обрађено оцењивање знања и интересовања студената о одређеном предмету. Наставно веће је предложило да одлучујућу улогу у расподели часова има неутрална група стручњака од којих један треба да буде из одређене школе, затим да се тачно дефинишу општеобразовни и стручни предмети, као и предмети који имају, углавном, информативну улогу и ,најзад, да уопштени наставни програми треба да обухвате општеобразовне наставне предмете, док стручни наставни предмети треба да буду комбинација уопштених и детаљних наставних програма.

У Закону су били прецизно наведени услови и поступак избора наставника. Професор је могло бити лице са научним степеном доктор наука, изузетно је то могао бити и магистар наука који има објављене научне и стручне радове и најмање пет година искуства, а када извођење наставе из тог предмета има посебан стручни карактер. Виши предавач је могло бити лице са академским називом магистар наука који има објављене стручне радове и најмање пет година радног искуства и који показује способности за научни рад. Предавач је могло бити лице које има академски назив магистар наука и стручне радове и најмање три године радног искуства. Изузетно, предавач је могло бити и лице које има високо образовање и просечну оцену најмање осам на студијама и објављене стручне радове, односно ако у тој научној, односно стручној области нису организоване последипломске магистарске студије. Наставник практичне наставе могло је да буде лице са високим образовањем и најмање три године радног искуства у струци у којој показује способност за научни рад, а могло је бити и лице са вишим образовањем са најмање пет година радног искуства у струци и које показује способност за наставни рад, али под условом да се за ту област не образују стручњаци са високим образовањем. Директор школе имао је обавезу да најмање шест

месеци пре истека времена претходног избора распише конкурс за избор наставника.

Априла 1992. године умро је наставник мр Спира Гичић, па је Наставно веће донело одлуку да се професору мр Јовану Благојевићу повери настава из технологије плетења, а професору Миливоју Петковићу из предмета пројектовање плетенина. Формирана је и Комисија за обављање испита у мајском, јунском и септембарском испитном року из технологије плетења. Чинили су је Јован Благојевић, Александар Антић и Миливоје Петковић.

У овом периоду прихваћен је предлог Министарства просвете о посети стручњака из Одељења за план и програм виших школа ради разговора о унапређењу сарадње, услова за рад, опремљености библиотека, снабдевености уџбеницима, присутности наставника седницама Наставног већа, изради документације и другим питањима. Покренута је и једна интересантна идеја која је била у складу са друштвено-политичким и економским променама. Наиме, предложено је да се уместо дотадашње Заједнице виших школа, коју је финансирала Република, више школе удруже у стручно удружење које би саме финансирале. Наставно веће је одбило ову иницијативу и предложило да се више школе удружују на нивоу струка и то на добровољној бази.

Средином јуна 1992. године Наставно веће је именовало Комисију за упис студената у прву годину студија за школску 1992/93. годину (Богдан Животин, помоћник директора, Барбара Стојиљковић и мр Ђорђе Благојевић) и Комисију за полагање допунских и квалификационог испита (мр Новица Здравковић, Сретен Ђорђевић и Станко Пешић). Упис студената је успешно обављен. После доношења новог Закона о вишој школи, са којим је Наставно веће било упознато крајем септембра 1992. године, уместо дотадашњег Савета постојао је Управни одбор који на предлог школе именује Министарство просвете Републике Србије и који је имао пет чланова, и то два из реда наставника и три представника друштвене заједнице. За чланове Управног одбора предложени су професор Сретен Ђорђевић, мр Новица Здравковић и мр Добривоје Вељковић, као представници друштвене заједнице Гојко Марјановић, народни посланик и директор предузећа „ Експортекс“ у Лебану , Славица Савић , председник Одбора синдиката за текстил, кожу и обућу и Мирослав Здравковић, народни посланик.

Настава у школској 1991/92. години изведена је према важећим наставним плановима и програмима и остварено је 30 радних недеља. Код појединих предмета дошло је до смањења броја група, а одлуком Наставног већа предмети конструкција женске одеће и технологија израде одеће 2 пребачени су из четвртог у пети семестар, као и вежбе из предмета испитивање текстила. Са студентима друге године изведена је стручна пракса у погонима лесковачке текстилне индустрије, затим у Нишу и Врању, као и у радионицама Текстилног школског центра и лабораторијама Више економске школе у Лесковцу. Настава са ванредним студентима изведена је

кроз консултације у јануару. Иако је школа тражила да се у овој школској години упише 126 редовних студената, уписано је у јунском року осамдесет, колико је и одобрено, а у јунском и септембарском року 62 ванредна студента. У програму рада за наредну школску годину предвиђено је да ће се настава остваривати по Наставном плану и програму од 1990. године, изузев испита за студенте по Наставном плану и програму од 1987. године. За студенте који су били уписани по Наставном плану и програму пре 1987. године, а нису окончали студије, предвиђено је да наставе студије по новом Наставном плану и програму. Феријална пракса студената изводила се после четвртог семестра у трајању од 15 дана, а то је био и услов за упис петог семестра.

Ступањем на снагу новог Закона о вишој школи, студенти који су започели школовање 1986/87. године били су обавезни да заврше студије по тада важећем Наставном плану најкасније до школске 1991/92. године. У противном, започете студије би морали да наставе по новом Наставном плану и програму. Како је наставни план по образовним профилима био повољнији, студенти би били уписани у одговарајућу годину студија и добили додатне испите. На те студенте примењивао би се Настани план и програм који је важио од школске 1987/88. године, а који је имао мање предмета од најновијег плана и програма који важи за пет семестара. Рок за завршетак студија по образовним профилима био је до школске 1994/95. године. Наставно веће је донело одлуку да се студенти који су уписани закључно са школском 1986/87. годином, у складу са Законом и на основу дате изјаве, уписују на студије које трају четири семестра и примењују се од 1987/88. године. Студенти су се уписивали у одговарајућу годину студија и имали су права и обавезе сходно том Наставном плану и програму. Били су обавезни да заврше студије до школске 1994/95. године.

У складу са важећим Законом, после навршених 65 година живота радни однос је престао професорима Богољубу Радивојевићу и Велимиру Спасићу, који су отишли у пензију после веома запаженог рада у школи. А за усклађивање Статута са новим Законом о вишој школи формирана је Комисија коју су чинили Богдан Животин, мр Ђорђе Благојевић и Љиљана Тасић. Истовремено је Наставно веће било упознато са битним одредбама тог новог Закона.

За сваку школску годину Наставно веће је утврђивало висину надокнаде за школарину за ванредне студенте, Фонд студената, школарине за стране студенте, обнову уписа текуће године за ванредне студенте, обнову уписа раније године, накнаде за редовне студенте којима је истекао апсолвентски стаж, за испите (октобарски и новембарски рок) за ванредне студенте и студенте након истека апсолвентског стажа, дипломски испит, признање испита положених на другим факултетима или вишим школама, трошкова издавања дипломе и трошкова издавања уверења и потврде о исписивању студената. Наставни план за прву годину студија за школску 1992/93. годину

обухватао је следеће предмете: одбрану и заштиту, социологију, математику, физику, општу хемију, техничко цртање са нацртном геометријом машинске елементе. За другу и трећу годину заједнички предмети за све смерове били су: електротехника, управљање и примена рачунара, термодинамика са енергетиком, економика и организација, механизми машина, текстилна влакна и испитивање текстила, страни језик и физичко васпитање. За механички и смер оплемењивање текстила предмети су били: технологија нетканог текстила,текстилна технологија, технологија предења, технологија ткања, пројектовање тканина, технологија плетења, пројектовање плетенина, текстилна технологија, органска хемија, аналитичка хемија, технологија бојења, технологија штампања и технологија апретуре; за другу и трећу годину за конфекцијски смер: механизми машина, текстилна технологија, конструкција мушке одеће, конструкција женске одеће, студија рада и технологија израде одеће 1, технологија израде одеће 2 и савремено одевање. За извођење наставе било је ангажовано 33 наставника. Постојали су новембарски, јануарско-фебруарски, априлски, јунски, августовско-септембарски и септембарско-октобарски испитни рок.

Крајем септембра 1992. године, након спроведене процедуре, у радни однос са пуним радним временом у звање предавача изабран је мр Љубиша Миленковић за предмет технологија израде одеће 2, а до једне трећине пуног радног времена у звање професора др Станиша Стојиљковић за предмет техничко цртање са нацртном геометријом, мр Звонимир Момировић у звање вишег предавача за физику и мр Живојин Трајковић у звање вишег предавача за руски језик. До једне трећине пуног радног времена били су ангажовани и мр Љубиша Спасић, за одбрану и заштиту, мр Момчило Стефановић за социологију, др Миодраг Цветковић за електротехнику и управљање и примена рачунара, мр Иван Николић за електротехнику и управљање и примену рачунара, Зоран Коцић за енглески језик, Мирослав Стојановић за француски језик, мр Душан Маринковић за физичко васпитање, мр Петар Спасић за савремено одевање , др Госпава Ђорђевић за математику, др Војислав Григоријевић за технологију плетења, Божидар Антић за технологију нетканог текстила, др Цветко Трајковић за студије рада и технологију израде одеће 1. Наставницима који су били са пуним радним временом поверено је извођење наставе из другог сродног предмета: Љиљани Тасић извођење вежби из опште хемије, Миливоју Петковићу настава из предмета текстилна влакна, мр Александру Антићу из предмета текстилна технологија на смеру оплемењивање текстила, мр Ђорђу Благојевићу из предмета текстилна технологија на механичком смеру и мр Љубиши Миленковићу из предмета механизми машина.

Ово је било време када је земља проживљавала тежак период у свом развоју због апсолутно неправедних санкција од стране Уједињених нација и почетка оружаних сукоба на територији некадашње Социјалистичке Фе-

дерaтивне Републике Југославије. То је био и увод у једну од најтежих криза у њеном друштвено-политичком и економском развоју. Зато је Влада Републике Србије у време трајања санкција строго ограничила исплату зарада за сваки месец појединачно. У оквиру тог ограничења тражен је образац о броју запослених који се формира на основу одржаних часова током месеца. Директор је захтевао од наставника да строго воде рачуна о редовном уписивању одржаних часова. Наставник који није уписао часове није могао да добије одговарајући износ личног дохотка. Суочено са малим бројем положених испита, Наставно веће је почетком октобра 1992. године одобрило упис у другу годину студија са четири неположена испита из прве године, а упис у трећу годину, односно у пети семестар, одобрен је безусловно.

До краја новембра 1992. године у школи је постојао Савет чији је председник био наставник специјалиста Сретен Ђорђевић. Како је нови Закон о вишој школи од јула 1992. године предвидео постојање Управног одбора, а школа је већ спровела поступак предлагања кандидата, Влада Републике Србије је именовала Управни одбор који је конституисан 24. новембра 1992. године. Чинили су га мр Новица Здравковић,професор физике, специјалиста Сретен Ђорђевић, наставник математике, мр Добривоје Вељковић виши предавач технологије бојења и технологије штампања, Гојко Марјановић, народни посланик и власник предузећа „ Експортекс“ у Лебану, др Ђорђе Благојевић, начелник Секретаријата унутрашњих послова у Нишу и Славица Савић, председник Републичког одбора синдиката радника текстила, коже и обуће. За председника је изабран мр Новица Здравковић, а за заменика мр Добривоје Вељковић. Мандат чланова Управног одбора трајао је четири године. На овој седници усвојен је Пословник о раду. Управни одбор је такође покренуо поступак за избор директора на основу интерног конкурса који је био објављен на огласној табли школе од 25. новембра до 2. децембра 1992. године. Именована је и Дисциплинска комисија за утврђивање одговорности студената школе коју су чинила три члана и три заменика: мр Ђорђе Благојевић, председник, Слађана Антић заменик, Станоје Станисављевић, члан, Миливоје Петковић заменик, мр Љубиша Миленковић, члан и Винка Митић, заменик.

На конкурс за избор директора пријавио се само професор мр Радомир Соколовић, кога је Управни одбор 5. децембра 1992. године предложио Влади Републике Србије за именовање, што је она и учинила. Почетком фебруара 1993. године Наставно веће усвојило је извештај о остваривању наставе у зимском семестру школске 1992/93. године и организацији наставе у летњем семестру. Наглашено је да није било одступања од планиране наставе, сем из предмета технологија плетења и физичког васпитања због фискултурне сале. Закључено је, међутим, да се настава и вежбе из ових предмета надокнаде у летњем семестру. Како је овај семестар уписало 67 студената, прихваћено

је да се број група из појединих предмета сведе на одговарајући. Тако је из социологије радила једна група, математике две и физике и опште хемије по три групе. Радни однос са пуним радним временом, после обављеног избора, од 1. марта 1993. године за предмете технологија плетења и технологија нетканог текстила засновала је мр Радмила Маринковић.

Како је Закон о вишој школи налагао, приступило се изради нових Наставних планова и програма, који би се примењивали од школске 1993/94. године. Упутство за израду Наставног плана предвиђало је недељни и годишњи број часова. То је подразумевало оптималан број часова уз консултацију представника индустријских предузећа, увођење нових предмета само ако постоје обезбеђени кадрови, затим да у првом и другом семестру претежно буду заједнички предмети. Увођење новог текстилно- комерцијалног смера могло се планирати само ако буде обезбеђен одговарајући кадар. За израду наставних програма предвиђено је да морају бити научно засновани и да буду примерени потребама струке и фонду часова, да обезбеде хоризонтално и вертикално повезивање плана и програма појединих предмета и да буду разрађени по целинама и темама. Структуру програма чинио је фонд часова, затим циљеви и задаци, програмски садржаји теоретске наставе, програмски садржаји вежби (рачунске, практичне или лабораторијске вежбе и стручна пракса), затим консултације, колоквијуми, начин полагања испита (писмено, писмено и усмено и само усмено), услов за полагање испита и литература. Дато је и упутство за писање програма које је садржало следеће одреднице: назив струке, смера, студијске групе, назив предмета и број часова по семестрима, циљ и задаци предмета, садржај градива: предавања, вежбе, практична и стручна пракса, обавезе студената у настави и ван наставе (колоквијуми, графички радови и семинарски радови, услови за излазак на испит и начин полагања, наставна средства и литература). Наставно веће је формирало Комисију за припрему предлога Наставног плана програма, коју су чинили: Богдан Животин, Новица Здравковић, Јован Благојевић, Добривоје Вељковић и Станоје Станисављевић. Тако је започео интензиван рад на предлогу измена и допуна Наставног плана и програм, како би он у већој мери био усаглашен са Наставним планом Више текстилне школе у Београду, после чега би био достављен Министарству просвете на сагласност и важио од школске 1993/94. године. Међутим, приликом тог усаглашавања морало је да дође и до делимичног одступања, које је било у складу са расположивим кадровима, простором и традиционалним потребама лесковачке индустрије. Одступања су била незнатна, највише до једног часа у фонду појединих предмета, а потпуно усаглашавање није постигнуто код хемије, економике и организације и код предмета машине и уређаји у конфекцији. Предложено је да се писмено и усмено полажу: математика, општа хемија, машински елементи, технологија ткања , технологија плетења, аналитичка хемија, технологија израде одеће, студија рада у кон-

фекцији и конструкција одеће; затим, само писмено техничко цртање са нацртном геометријом, текстилна технологија, преплетаји и декомпозиција тканина, преплетаји плетенина и машине и уређаји у конфекцији, а само усмено социологија са социологијом рада, текстилна влакна, страни језик, основи аутоматике, рачунари и програмирање, термодинамика, економика и организација, испитивање текстила, технологија нетканог текстила, органска хемија, технологија бојења, технологија штампања, технологија апретуре и естетско обликовање. Наставно веће је поделило предмете на оне од посебног стручног карактера, стручне, општеобразовне и предмете заштићене чланом 58 Закона о вишој школи. Закључило је, такође, да за те предмете наставник може бити изабран и без научног звања доктор наука. У предмете од посебног стручног карактера сврстани су: текстилна влакна, испитивање текстила,технологија нетканог текстила, текстилна технологија, технологија предења, технологија ткања, преплетаји и декомпозиција тканина, технологија плетења, преплетаји плетенина, технологија бојења, технологија штампања, технологија апретуре, машине и уређаји у конфекцији, технологија израде одеће, студија рада у конфекцији и конструкција одеће. У стручне предмете сврстани су: техничко цртање са нацртном геометријом, машински елементи, основи аутоматике, рачунари и програмирање, термодинамика, органска хемија, аналитичка хемија, естетско обликовање и сви предмети од посебног стручног карактера. Општеобразовни предмети били су: социологија са социологијом рада, математика, физика, општа хемија, страни језик, економика и организација. А по Закону о вишој школи за предмете техничко цртање са нацртном геометријом, машине и уређаји у конфекцији и за страни језик могли су бити изабрани наставници са завршеним одговарајућим факултетом. За студенте који су морали да наставе студије по новом Наставном плану, а положили су испит из технологије бојења и штампања, одлучено је да им се тај испит призна.

После спроведене комплетне процедуре на основу Закона о вишој школи из 1992. године и добијене сагласности на измене од стране Министарства просвете, Управни одбор школе је 24. априла 1993. године донео нови Статут. Тиме је престао да важи Статут од 11. јула 1990. године. Нови Статут је имао 189 чланова. Настава је трајала пет семестара. На предлог школе Наставни план и програм је доносило Министарство просвете Републике Србије, а настава је остваривана преко студијских група: текстилно-механичке, оплемењивање текстила и текстилно-одевне. Наставни план је остваривaн са по 15 недеља у семестру.

Школска година је остваривана у два семестра. Зимски је трајао од 1. октобра до 15. фебруара, летњи од 16. фебруара до 30. септембра. Зимски распуст за студенте је трајао од 15. јануара до 15. фебруара, пролећни једну седмицу у априлу и летњи распуст од 1. јула до 31. августа. Часови наставе

и други облици рада трајали су 45 минута. Организовани су часови вежби. Рачунске и лабораторијске вежбе одржаване су у групама, а студент је могао имати највише 30 часова теоријске и практичне наставе, осим наставе из наставног предмета за обуку студената за одбрану. Током студија, редован студент је био обавезан да обави феријалну стручну праксу, после прве и друге године студија за време летњег школског распуста у трајању од по 15 дана. Ове обавезе био је ослобођен редован студент који је имао најмање једну годину радног искуства у текстилној индустрији. За ову праксу студент је после друге године добијао тему из предмета чијим програмом је предвиђена практична настава. У току праксе студент је водио дневник који је морао да буде оверен од предузећа у коме је обављена пракса. За помоћ студентима организоване су и консултације, а за бољу припрему испита и колоквијуми. У току зимског и летњег семестра за ванредне студенте су била организована предавања и вежбе, а на крају студија планиране су и екскурзије. Влада Републике Србије доносила је коначну одлуку о броју студената, а кандидати су се у прву годину студија уписивали на основу општег успеха у средњој школи и резултата на пријемном испиту. Први конкурсни рок је трајао од 20. јуна до 10. јула. Уколико није био уписан довољан број студената, други уписни рок је трајао од 20. августа до 10. септембра. Страни држављанин је могао да се упише уколико влада српским језиком и ако је здравствено осигуран. Испити су обављани у јануарском, априлском, јунском, септембарском, октобарском и новембарском испитном року, а поред ових рокова апсолвенти су могли да користе и мартовски и децембарски испитни рок. По завршетку наставе и положених свих испита, студенти су полагали дипломски испит. Тему су добијали по завршетку петог семестра и уз помоћ ментора радили дипломски рад који су бранили пред комисијом. За лакшу или тежу повреду обавеза биле су предвиђене дисциплинске мере: опомена, укор, строги укор и искључење из школе. Дисциплински поступак је на предлог директора водила Дисциплинска комисија. За успешне студенте који су положили све испите у септембарском испитном року са просечном оценом 8,5 предвиђено је додељивање диплома, плакета, новчане награде и плаћање одласка на екскурзију.

И у овом Статуту звања наставника су остала иста - професор, виши предавач, предавач и наставник практичне наставе. За избор наставника у Статут су унети већ усвојени предлози о разврставању наставних предмета и условима који се морају испунити. Стручни орган школе је било Наставно веће које су чинили сви наставници, а руководио је директор. Оно је бирало сталне комисије: за полагање стручног испита за наставнике практичне наставе, за издавачку делатност, за дипломски испит и за упис студената у прву годину студија. Органи управљања школом били су директор и Управни одбор. Именовала их је Влада Републике Србије. Управни одбор је као и у претходном Статуту имао шест чланова, од којих су три из реда наставника школе и биран је на период од четири године.

У остваривању годишњег плана рада у школској 1992/93. години било је тешкоћа у погледу повећања или смањивања броја група. Због опште кризе и хиперинфлације онемогућене су посете за извођење стручне праксе у више текстилних фабрика, а оријентација је углавном била на Лесковац, Ниш и Врање. Са ванредним студентима су обављане редовне консултације сваке недеље, а предвиђена настава у јануару месецу. Криза је утицала и на несташицу огрева, па је у зимском семестру обустављена настава недељу дана, што је било надокнађено у летњем семестру. При избору наставника водило се рачуна да 2/3 буде у сталном радном односу, што је омогућавало верификацију школе приликом примене новог Наставног плана. У овој школској години било је 90 студената прве године које је финансирала Република и 70 самофинансирајућих. За упис студената у другу и трећу годину због опште друштвене климе учињени су неки уступци. Одобрен им је упис са три неположена испита, чиме је омогућено да се настава редовно одвија.

Како је усвајањем новог Наставног плана дошло до промене назива појединих предмета из школске 1990/91. године, Наставно веће је утврдило истоветност програма предмета са новим називом који се примењују од школске 1993/94. године са претходним програмима. Тако је наставни предмет социологија био истоветан са предметом социологија са основама социологије рада, термодинамика са енергетиком са термодинамиком, пројектовање тканина са предметом преплетаји и декомпозиција тканина, пројектовање плетенина са предметом преплетаји плетенина, конструкција мушке одеће и конструкција женске одеће са предметом конструкција одеће, студија рада и технологија израде одеће 1 и технологија израде одеће 2 са предметом студија рада у конфекцији и технологија израде одеће и савремено одевање са предметом естетско обликовање.

Коначно, нови Наставни план је био усвојен 21. септембра 1993. године на седници Наставног већа и почео је да се примењује од школске 1993/94. године.

Како је применом новог Закона о вишој школи и Статута настао проблем око избора наставника, дотадашњих професора који нису испуњавали услова за избор у наставничка звања, у Министарству просвете Србије одржан је састанак са свим директорима виших школа, где је закључено да они треба да се распореде на друга радна места. Тако је Богдан Животин, дипломирани инжењер, распоређен на радно место сарадника у настави, Барбара Стојиљковић, дипломирани хемичар, на радно место референта за студентска питања, а Винка Митић је прешла у лесковачко одељење Министарства просвете као школски надзорник. За школску 1993/94. годину Дисциплинску комисију за студенте чинили су: мр Миливоје Петковић, Љиљана Тасић, мр Радмила Маринковић и Животин Богдан. За помоћника директора именован је мр Новица Здравковић.

Пред сам почетак школске 1993/94. године, после окончаног конкурса, изабрани су специјалиста Сретен Ђорђевић за наставника математике

у звање вишег предавача, мр Новица Здравковић за наставника физике у звање вишег предавача, специјалиста Љиљана Тасић за наставника хемије у звање вишег предавача, мр Радмила Маринковић за испитивање текстила у звање предавача, мр Милан Стојановић за термодинамику са енергетиком и машинске елементе у звање предавача, мр Миливоје Петковић за текстилна влакна и пројектовање плетенина у звање професора, мр Станоје Станисављевић за конструкцију мушке одеће и конструкцију женске одеће у звање професора, мр Јован Благојевић за технологију предења и технологију нетканог текстила у звање професора, мр Радомир Соколовић за технологију ткања и текстилну технологију у звање професора, мр Зоран Костић за савремено одевање у звање предавача. До једне трећине пуног радног времена били су ангажовани: проф. др Миодраг Цветковић, за електротехнику и управљање и примену рачунара, проф. др Иван Николић, за исте предмете, проф. др Живота Живковић за техничко цртање са нацртном геометријом, проф. др Љубиша Цветковић за економику и организацију, Мирјана Стојановић за предавача за француски језик, Зоран Коцић за предавача за енглески језик, мр Душан Маринковић за предавача за физичко васпитање, проф. др Војислав Глигоријевић за технологију плетења и мр Момчило Стефановић за професора социологије.

У прву годину ове школске године било је уписано 90 студената које финансира Република и један број самофинансирајућих. Међутим, проблем је настао око испуњавања услова за упис у другу годину студија јер је Статут предвиђао да се то могло обавити са два неположена испита. Како је са тим условом био мали број студената, Наставно веће је одобрило упис са три неположена испита. Иначе, директор је редовно обавештавао Наставно веће о броју дипломираних студената. У 1993. години дипломирало је 69 студената.

Почетком јануара 1994. године,после окончаног конкурса, у стални радни однос изабран је мр Добривоје Вељковић за технологију бојења и технологију штампања у звање професора. У трагању за даљим развојем школе постојала је иницијатива да се изврше припреме за оснивање нове студијске групе, моделарско-конструкторске. У вези са тим био је упућен захтев Министарству просвете Републике Србије, које је захтевало елаборат у коме би се навео циљ оснивања нове студијске групе, потребе привреде за таквом врстом кадрова, наставни планови и програми, опис простора у коме би се одвијала настава, списак наставног особља које би изводило наставу и потребна опрема и наставна средства. Наставно веће је именовало Комисију за израду тог елабората, коју су чинили: мр Новица Здравковић, мр Станоје Станисављевић и мр Љубиша Миленковић. После одговарајућих консултација у привредним предузећима био је сачињен Наставни план који је усвојен на седници Наставног већа, 17. марта 1994. године, па се онда приступило изради програма за предвиђене предмете. Били су предвиђени

следећи предмети: социологија са основама социологије рада, математика, физика, општа хемија,техничко цртање са нацртном геометријом, машински елементи, текстилна влакна,текстилна технологија, страни језик, основи аутоматике, рачунари и програмирање, термодинамика, економика и организација, испитивање текстила, естетско обликовање, основи дизајна и креације, машине и уређаји у конфекцији, студија рада у конфекцији, технологија израде одеће, конструкција одеће и практична настава.

Истовремено, водило се рачуна и о даљем опремању школе. Министарство просвете је на њен захтев одобрило одређена финансијска средства, па је Управни одбор донео одлуку да се купи компјутер са штампачем и телефакс, затим да се изврши поправка равног крова. Већ у овом месецу Наставно веће је усвојило предлог за упис студената у наредну годину студија, који је упутило Министарству просвете на одобрење. Предложено је да се за финансирање из буџета Републике Србије упише у прву годину студија 75 студената (25 на текстилно-механичком смеру, 25 на смеру оплемењивање текстила и 25 на текстилно-одевном смеру), а такође и 75 студената који сами плаћају школарину, распоређени по смеровима као и претходна група. Истовремено је предложено да се одобри и упис 15 студената страних држављана.

Током примене новог Наставног плана и програма, а у складу са друштвеним развојем, захтевима привреде и достигнућима науке, Наставно веће је средином априла 1994. године извршило измену, па је уместо предмета основи аутоматике предложило предмет електротехника са аутоматиком, који би се слушао у трећем и четвртом семестру. Предложено је, такође, да се уместо студијских група уведу смерови, а уместо термина редовни и ванредни студенти категорије студената који се финансирају из буџета и студенти који сами плаћају школарину. У звање предавача за руски језик до једне трећине пуног радног времена ангажован је мр Милун Стевановић, професор Медицинске школе у Лесковцу, а у звање вишег предавача са пуним радним временом за општу и аналитичку хемију изабран је мр Перица Пешић. Како се у овој години навршавало 35 година од оснивања школе, Наставно веће је јуна формирало Одбор који је имао задатак да припреми предлог обележавања ове годишњице. Чинили су га мр Радомир Соколовић, мр Љубиша Миленковић и мр Ђорђе Благојевић.

Пред почетак школске 1994/95. године до једе трећине пуног радног времена били су ангажовани: проф. др Живан Стојковић за социологију са основама социологије рада, проф. др Љубиша Цветковић за економику и организацију, проф. др Живота Живковић за техничко цртање са нацртном геометријом, проф. др Војислав Глигоријевић за технологију плетења и проф. др Цветко Трајковић за предмет машине и уређаји у конфекцији. Упис студената у другу годину студија одобрен је са три неположена испита, а у пети семестар са једним неположеним испитом из прве године. У овој

школској години настава је извођена за студенте прве и друге године по Наставном плану и програму који је почео да се примењује од школске 1993/94. године.

Ове године студентима који су завршили школовање дипломе су подељене 5. новембра 1994. године, када је радно обележена тридесетпетогодишњица постојања школе. Настава у зимском семестру завршена је 30. децембра 1994. године, како је и захтевало Министарство просвете Републике Србије због недостатка енергије за грејање. Семестрални распуст је трајао од 1. до 30. јануара 1995. године, а испитни рок је почео 30. јануара. Настава у летњем семестру почела је 16. фебруара. Крајем новембра мр Љубиша Миленковић изабран је у звање вишег предавача за предмете технологија израде одеће и студија рада у конфекцији, а мр Милан Стојановић у звање вишег предавача за машинске елементе и термодинамику, док је мр Ђорђе Благојевић изабран у звање професора за технологију апретуре и текстилну технологију. Истовремено, биле су именоване комисије за измену Наставног плана који се примењује од школске 1993/94. године за механичко-текстилни смер : мр Милан Станојевић, мр Јован Благојевић и мр Радомир Соколовић и за хемијско-текстилни смер (оплемењивање текстила): мр Перица Пешић, специјалиста Љиљана Тасић, мр Добривоје Вељковић и мр Ђорђе Благојевић. За координатора комисија именован је помоћник директора мр Новица Здравковић. Комисије су имале задатак да сачине предлог измена Наставног плана у складу са захтевима привреде и нових научних сазнања. Крајем децембра 1994. године на Управном одбору усвојене су измене у Статуту које су уследиле ради усаглашавања са изменама у Наставном плану и програму и са Законом о вишој школи. У наставном плану и програму који је примењиван од школске 1993/94. године уместо предмета основи аутоматике уведен је нови предмет - електротехника са аутоматиком, а уместо назива студијска група уведен је назив смер. Истовремено је омогућено да наставник за стручно-уметнички предмет естетско обликовање може бити изабран у звање и са завршеном високом школском спремом.

Све већи рејтинг школе изазивао је интересовање других школа и установа за повезивање са њом, у првом реду због квалитетног и стручног кадра који се све више наметао средини. Као изразити центар текстилне индустрије, Лесковац је био познат и по првој текстилној школи на Балкану, па је било разумљиво да се једна виша и друга средња повежу ради унапређења наставног процеса у школовању текстилних кадрова. Зато је Управни одбор, средином марта, донео одлуку о закључењу Уговора о међусобној сарадњи са Средњом текстилном школом у Лесковцу, у првом реду ради усаглашавања наставних планова и програма, израде уџбеника и скрипата, коришћења литературе и коришћења радионица и лабораторија. Управни одбор је водио рачуна и о могућности редовног функционисања, што је подразумевало присуство седницама свих његових чланова. Како су неки његови чланови били

објективно спречени да редовно присуствују седницама, за нове чланови предложени су мр Звонимир Момировић, директор Гимназије у Лесковцу и Војислав Димитријевић, технички руководилац радне јединице „Црвена звезда“ Друштвеног предузећа „Летекс“ у Лесковцу, дипломирани текстилни инжењер. Влада је прихватила другог кандидата, а уместо Момировића именовала је Живојина Стефановића, нечелника Јабланичког округа.

Све припреме за почетак наставе у школској 1995/96. години обављене су на време, а одзив студената за прву годину студија био је задовољавајући. Уписано је 147 студената чије школовање је финансирано из буџета Републике Србије, али је број студената у групама за вежбе морао да буде повећан. Школска година је започела 2. октобра 1995. године. Међутим, појавио се проблем при упису у другу годину студија, јер је мали број студената испуњавао услове по Статуту. Зато су се студенти обратили Наставном већу да им одобри упис под повољнијим условима. Уважавајући отежане услове рада због ратних дешавања, Наставно веће је одобрило студентима упис друге године студија са два неположена испита из прве године студија, а упис у пети семестар ако најкасније у октобарском испитном року положе три испита из друге године. Како је у измењеном Наставном плану уведен предмет рачунари и програмирање, на основу расписаног конкурса, априла претходне године, у звање вишег предавача за овај предмет изабран је мр Иван Николић до једне трећине пуног радног времена. Међутим, такође је био расписан и конкурс за предмете преплетаји и декомпозиција тканина и текстилна технологија, али се нико није пријавио, па је по уговору о делу за први предмет био ангажован мр Александара Антић. За извођење наставе у овој школској години били су ангажовани наставници у сталном радном односу: Радомир Соколовић за технологију ткања и текстилну технологију, Новица Здравковић за физику, Јован Благојевић за технологију плетења и технологију нетканог текстила, Миливоје Петковић за текстилна влакна и преплетаје плетенина, Станоје Станисављевић за конструкцију мушке одеће и конструкцију женске одеће, Добривоје Вељковић за технологију бојења и технологију штампања, Љиљана Тасић за органску и општу хемију, Сретен Ђорђевић за математику, Ђорђе Благојевић за технологију апретуре и текстилну технологију, Перица Пешић за општу и аналитичку хемију, Љубиша Миленковић за технологију израде одеће и студија рада у конфекцији, Радмила Маринковић за испитивање текстила и технологију плетења, Милан Стојановић за машинске елементе и термодинамику, Зоран Костић за естетско обликовање, Богдан Животин за техничко цртање са нацртном геометријом и Слађана Антић за технологију израде одеће 1 и технологију израде одеће 2. До једне трећине пуног радног времена били су ангажовани: Љубиша Цветковић за економику и организацију, Миодраг Цветковић за електротехнику са аутоматиком, Живан Стојковић за социологију са социологијом рада, Мирослава Стојановић за француски

језик, Војислав Глигоријевић за технологију плетења, Зоран Коцић за енглески језик, Милан Стевановић за руски језик, Цветко Трајковић за предмет машине и уређаји у конфекцији, Драган Стојиљковић за техничко цртање са нацртном геометријом, Иван Николић за рачунаре и програмирање и Александар Антић за преплетаје и декомпозицију тканина. Средином новембра на период од две године за помоћника директора поново је именован мр Новица Здравковић. И ове школске године изабрано је Председништво Савеза студената школе, које су чинили: Владан Ивковић, председник, Божана Плавшић, секретар, Бобан Јовановић, благајник, Верица Миленковић, Славољуб Богдановић, Сунчица Никић, Горан Пејић, Драган Златковић и Дејан Станковић.

Почетком 1996. године интензивније се радило на усклађивању нормативних аката са изменама у законским прописима. Тако је Правилник о радним односима био усклађен са Законом о радним односима Републике Србије и његовим изменама и допунама од 1995. године. У њему су регулисана права, обавезе и одговорност радника из области рада и радних односа: заснивање радног односа, распоређивање радника, радно време, одмори и одсуства, заштита радника на раду, престанак потребе за радом радника, дисциплинска и материјална одговорност радника, престанак радног односа, заштита права радника и рад Основне организације Савеза синдиката. Управни одбор је донео и Правилник о заштити од пожара и именовао Комисију за заштиту од пожара, коју су чинили мр Перица Пешић, председник, Слађана Антић и Слађана Живковић. Донет је и Правилник о издавачкој делатности у коме је измењен члан о накнади која припада аутору, коју је сада одређивао за сваки конкретан случај Управни одбор на предлог директора.

Као и ранијих година, тако је и за школску 1996/97. годину требало сагледати студенте који нису били у могућности да испуне услове предвиђене Статутом за упис наредне године студија. Зато је Наставно веће донело одлуку да се друга година студија може уписати са било која два неположена испита из прве године, а трећа година са три неположена испита из друге године и свим положеним испитима из прве године. Уобичајено је било и да се разматра извештај о раду у претходној школској години и програм рада за наредну школску годину. Образлажући извештај о раду за школску 1995/96. годину, директор мр Радомир Соколовић нагласио је да су се сви облици наставе одвијали без тешкоћа, да је остварен планирани програм рада. Међутим, као и ранијих година, значајну тешкоћу за издавачку делатност представљао је недостатак финансијских средстава. Како је недостајала стручна литература, студенти су били приморани да фотокопирају поједина издања, а код појединих предмета предавања су била диктирана и затим умножавана. И поред тешкоћа, наставници су се трудили да објављују радове у стручним часописима. Због константног слабог успеха студената

директор је предложио измену Наставног плана и програма како би он био што боље прилагођен могућностима студената, али и потребама привреде.

Настава у зимском семестру школске 1996/97. године завршена је 17. јануара 1997. године. Како су права и обавезе студената који се финансирају из буџета и оних који сами плаћају школарину била истоветна, за њих је настава у виду консултација организована пре завршетка семестра по утврђеном распореду који им је био достављен.

После окончаног конкурса и поступка за избор наставника, марта 1997. године, за предмет преплетаји и декомпозиција тканина није се пријавио ниједан кандидат, а за естетско обликовање изабран је Зоран Костић до једне трећине пуног радног времена и др Драгана Захаријевска, доцент Филозофског факултета у Нишу, за социологију са основама социологије рада.

Пред крај летњег семестра школске 1996/97. године темељитије се разговарало о потребама измена и допуна Наставног плана и програма који се примењује од школске 1993/94. године. То је било неопходно ради смањења броја наставника ангажованих у допунском радном односу. Зато је било потребно размотрити могућност укидања појединих наставних предмета и припајање другим наставним предметима. Други разлог за овакве измене био је финансијске природе, јер је Република редуковала средства у односу на број запослених радника. Истовремено је потенцирана неопходност сталног стручног усавршавања наставника и издавања уџбеника и скрипата, што је било у директној вези са избором наставника у звања. Што се тиче уписа студената у прву годину студија за наредну школску годину, број је остао исти, односно 50 студената који се финансирају из буџета и 75 студената који сами плаћају школарину.

Одлука о изменама и допунама Наставног плана и програма спроведена је у пролеће 1997. године, јер се Уредба Владе Републике Србије о нормативима за финансирање школа веома неповољно одразила и на Вишу техничку текстилну школу. Како је и Министарство просвете дало начелну сагласност за ове промене уз услов да се свака појединачно образложи, Наставно веће је, у циљу рационализације трошкова, прихватило укидање појединих предмета, или њихово припајање другим наставним предметима. Тако је социологија са основама социологије рада пребачена у други семестар са фондом часова 3 + 0, техничко цртање и машински елементи обједињени су у предмет машински елементи са фондом 4+3, од страних језика слушани су руски и енглески са фондом часова 1+1 у оба семестра, физика је припојена електротехници, а нови предмет се звао физика са електротехником у другом у трећем семестру с фондом 3+2 и 3+3, наставном предмету управљање и примена рачунара припојена је аутоматика у четвртом и петом семестру са фондом 2+1 и 1+2, машине и уређаји у конфекцији припојени су предмету технологија израде одеће у трећем, четвртом и петом семестру са фондом 2+1,3+3 и 2+3, естетско образовање припојено је предмету конструкција

одеће у трећем четвртом и петом семестру са фондом 2+1, 4+3 и 3+3. Међутим, при коначном усвајању измена дошло је мањих промена, па је усвојен следећи наставни план. За смер текстилно-механички у првој години у оба семестра слушани су следећи предмети: социологија са основама социологије рада са фондом 2+0,2+0, математика 2+3, 2+3, физика се електротехником 3+2, 3+3, општа хемија 2+2, 2+2, машински елементи 2+3, 1+2, текстилна влакна 3+0, 1+2; у другој години: страни језик 1+1, 1+1, управљање и примена рачунара 2+1, 1+2, испитивање текстила у четвртом семестру 2+2 и у петом 2+2, технологија нетканог текстила само у трећем семестру 2+1, текстилна технологија, такође, само у трећем семестру 2+0, технологија предења у трећем, четвртом и петом семестру 2+2, 2+2, 2+2, технологија ткања у четвртом и петом семестру 2+2, 3+2, преплетаји и декомпозиција тканина у трећем и четвртом семестру 2+3, 1+2, технологија плетења у четвртом и петом семестру 2+2, 3+2, преплетаји плетенина само у трећем семестру са фондом 3+2, термодинамика у петом семестру 2+1 и економика и организација у петом семестру са фондом 3+0. За смер оплемењивање текстила у првој години су били исти предмети са истим фондом часова. То се односило и на страни језик, управљање и примену рачунара,термодинамику, испитивање текстила, економику и организацију и технологију нетканог текстила, док је текстилна технологија у трећем семестру имала фонд 3+0, органска хемија 4+2, док је аналитичка хемија слушана у четвртом семестру са фондом 2+4, технологија бојења у трећем и четвртом семестру са 3+2, 3+2, технологија штампања у петом семестру 2+2 и технологија апретуре у четвртом и петом са фондом 4+2, 3+2. Код текстилно-одевног смера, поред подударности осталих предмета, текстилна технологија је слушана у трећем семестру са фондом 4+0, а посебни предмети су технологија израде одеће у трећем, четвртом и петом семестру са фондом 3+2, 2+3, 2+3, студијом рада у конфекцији у четвртом семестру са 2+2 и конструкција одеће у трећем, четвртом и петом семестру са 2+0, 4+3 и 4+3. Тако измењен Наставни план примењиван је од школске 1997/98. године, што је подразумевало и измењене наставне програме.

Влада Републике Србије је 25. априла 1997. године за чланове Управног одбора школе именовала: мр Мирољуба Младеновића, директора Друштвеног предузећа „ Утензилија“ у Лесковцу, Живојина Стефановића, начелника Јабланичког округа, Братислава Цветковића, директора Друштвеног предузећа „Ресорт“ у Лесковцу, мр Јована Благојевића, мр Миливоја Петковића, професоре и мр Милана Стојановића, вишег предавача на период од четири године. За председника је изабран Братислав Цветковић, а за заменика мр Миливоје Петковић. Истовремено је био усвојен и Пословник о раду Управног одбора.

Већ у мају 1997. године утврђен је предлог за упис студената у наредну школску годину, који је Влада Републике Србије одобрила, и то на текстилно-

механичком смеру 17 студената чије се образовање финансира и буџета и 20 који сами плаћају школарину, на смеру оплемењивање текстила 17 из буџета и 20 самофинансирајућих и на текстилно-одевном смеру 16 из буџета и 35 самофинансирајућих. Предложен је и упис 30 страних држављана. Биле су формиране и комисије за спровођење конкурса и упис у прву годину студија (мр Новица Здравковић, Богдан Животин и Слађана Антић) и Комисија за полагање класификационог испита из математике (специјалиста Сретен Ђорђевић, мр Милан Стојановић и мр Радмила Маринковић). Формирана је Комисија за проверу знања из српског језика за стране држављане (Вукица Вучковић, мр Перица Пешић и мр Добривоје Вељковић). Како би се обезбедио одговарајући број студената, директор је учеснике такмичења текстилаца средњих школа, које је одржано у Средњој текстилној школи у Лесковцу, упознао са условима уписа на Вишу техничку текстилну школу у Лесковцу.

По завршетку наставе у овој школској години, Наставно веће се суочило са врло лошим успехом студената из опште и аналитичке хемије, које је предавао мр Перица Пешић, виши предавач. Упућене су му оштре критике, па је захтевано да се план и програм прилагоде потребама студената, а задаци њиховим могућностима. После окончаног конкурса и обављеног класификационог испита могло је да се констатује да је интересовање за упис било задовољавајуће, јер се пријавило 105, а испит су положила 104 студента. У јунском року уписана су 92 студента, и то 49 који се финансирају из буџета и 42 који сами плаћају школарину, као и један странац из Републике Македоније.

У овој школској години остваривана су два Наставна плана, један који је важио почев од школске 1993/94. године и други, измењен и допуњен 1997. године. Услови за упис наредне године студија остали су исти. Другу годину студент је могао да упише са било која два неположена испита из прве године, а трећу годину са три неположена испита из друге године и са свим положеним испитима из прве године.

Како, међутим, студенти који су у радном односу нису били у могућности да редовно похађају наставу, одлучено је да се за њих вежбе у зимском семестру обаве у децембру 1997. године, а у летњем семестру у мају 1998. године. За време традиционалног сусрета Лесковчана света у Регионалној привредној комори октобра 1997. године одржано је предавање о перспективама развоја предузећа коме су присуствовали и наставници школе.

Почетком децембра 1997. године секретар школе Радмила Стојановић детаљније је упознала Наставно веће са процедуром измене и допуне Статута ради усаглашавања са Законом о вишој школи и измена у Наставном плану и програму. У том поступку, у складу са Законом о класификацији делатности, усвојена је нова шифра делатности и додат нови члан који је подразумевао

пружање услуга у решавању стручних проблема у предузећима и установама и вршење услуга контроле квалитета производа и других услуга у производњи. Посебан члан је гласио: „ У оквиру своје делатности школа обавља следеће послове: остварује план и програм стручног усавршавања радника текстилне струке, остварује развојне програме и организује полагање стручног испита наставника практичне наставе текстилне струке.“ Предвиђено је да школа издаје и штампа уџбенике, скрипта, практикуме и друге публикације за потребе студената и наставника, остварује практичну наставу и обавља производни рад са студентима (производња текстилних предмета и рубља за домаћинства). У Статут је убачен нови Наставни план који се примењивао од школске 1997/98. године. Такође је предвиђено ослобађање од полагања класификационог испита оних кандидата који су освојили једно од прва три појединачна места на такмичењима из математике, затим је прецизирана могућност уписа студената са других сродних виших школа ако су испунили услове за упис у наредну годину у школи у којој су били уписани. Студент је могао да пређе са смера на смер у току студија ако је испунио услов за упис у наредну годину студија, под условима које пропише Наставно веће својим актом. Студент који је започео студије самофинансирањем могао је да упише наредну годину студија без плаћања школарине ако је положио све испите из претходне године студија. Студенту се могао признати испит који је положио на другој вишој школи или факултету, потпуно или делимично, на предлог наставника и уз одобрење Наставног већа, а могао је да упише другу годину студија ако у октобарском року, осим два, положи остале испите из прве године студија. Студент је могао да упише пети семестар са два неположена испита из друге године. У посебном члану је било предвиђено да, уколико на место директора школе није благовремено именован нови директор, Влада Републике Србије може да именује вршиоца дужности који је послове обављао до именовања новог директора. Помоћника директора је именовао директор из реда наставника на период од две године. Све ове измене односиле су се на Статут из децембра 1994. године.

Овог месеца, после обављеног конкурса, Наставно веће је у звање вишег предавача изабрало мр Новицу Здравковића, у звање професора за испитивање текстила и технологију плетења мр Радмилу Маринковић и у звање професора за технологију израде одеће и студија рада у конфекцији мр Љубишу Миленковића, на неодређено време са пуним радним временом. За летњи семестар школске 1997/98. године предвиђена је и надокнада часова који нису одржани у зимском семестру, а студенти прве године који су обновили годину били су обавезни да нови предмет - физику са електротехником - слушају са студентима прве године у прва два семестра. Било је тешкоћа у обављању испита из појединих предмета. Наиме, како нису били обезбеђени наставници за предмете машине и уређаји у конфекцији и естетско обликовање, одлучено је да се формирају комисије које

би обавиле испите из ових предмета. У комисије су ушли наставници који су у својим предметима имали наставне садржаје из поменутих предмета. У исто време актуелна је била реформа образовања и утврђивање мреже школа како би се побољшао успех и спровела рационализација. Тим поводом, у Министарству просвете Републике Србије одржан је састанак коме је присуствовао и директор школе и о томе обавестио Наставно веће. Обавезу да се обезбеде одговарајући уџбеници за студенте наставници су озбиљно схватили. Зато је Наставно веће прихватило предлог мр Милана Стојановића за израду уџбеника за термодинамику и именовало Градимира Илића и др Станишу Стојиљковића за рецензенте у складу са Правилником о издавачкој делатности.

Сваке школске године доношен је годишњи програм рада. За ову школску годину остварена је потпуна заступљеност свих наставних предмета предвиђених Наставним планом. Школа је имала 22 наставника и стручна сарадника и 12 радника у ненаставном особљу. При усвајању годишњег програма рада за школску 1997/98. годину Управни одбор је прихватио и иницијативу за предузимање хитних мера за побољшање материјалног положаја школе, која је упућена начелнику Јабланичког округа и координатору производно-техничке групације виших школа у Трстенику. Крајем децембра, Управни одбор је прихватио предлог директора да поново за помоћника директора именује мр Новицу Здравковића на период од две године. Именована је и Дисциплинска комисија за утврђивање одговорности студената.

Настава у летњем семестру школске 1997/98. године почела је 16. фебруара 1998. године и завршила се 30. маја 1998. године. Сачињен је распоред одржавања свих облика наставе. Барбара Стојиљковић распоређена је на радно место стручног сарадника за хемијску групу предмета, односно за извођење вежби из опште хемије. У пензију су отишли мр Добривоје Вељковић и специјалиста Љиљана Тасић. Одлучено је, такође, да се настава из технологије апретуре изводи кондензовано, а из технологије бојења и технологије штампања после избора наставника за те предмете. После окончања конкурсног поступка, Наставно веће је за предавача за предмете технологија бојења и технологија штампања изабрало мр Небојшу Ристића на период од пет година, а за енглески језик до једне трећине пуног радног времена Драгану Петровић, професора Средње медицинске школе у Лесковцу. Како је одлуком Владе Србије школи одобрен упис за школску 1998/99. годину 50 студената који се финансирају из буџета и 70 студената који сами плаћају школарину, Наставно веће је одлучило да се на текстилно-механичком смеру упише 17 студената на буџету и 18 самофинансирајућих, на смеру оплемењивање текстила по 17, и на текстилно-одевном смеру 16 и 35. Истовремено су именоване све потребне комисије за спровођење уписа.

Већ крајем септембра 1998. године усвојен је годишњи план рада за школску 1998/99. годину. Предвиђено је да настава почне 1. октобра 1998. године и у првом семестру траје до 15. јануара 1999. године, а у другом, летњем семестру од 16. фебруара до 3о. маја 1999. године. Настава би се одвијала у просторијама школе, Вунарском институту и по потреби у текстилним фабрикама. Како је, међутим, због слабог успеха било недовољно студената за упис у другу годину студија, Наставно веће је одобрило полагање испита и у додатном октобарском испитном року за студенте којима је недостајао један испит за упис. Након тога одлучено је да студент може уписати другу годину студија са два било која неположена испита из прве године, а пети семестар са три неположена испита из друге године студија.

Ова школска година започела је у веома сложеним политичким збивањима због све снажнијег притиска на Савезну Републику Југославију, санкција које су јој наметнуте и реалне опасности од избијања рата у вези са положајем Косова и Метохије. Зато је Министарство просвете упутило допис свим школама у коме их упознаје се притиском да се прихвате политички услови које међународна заједница намеће. Без обзира на то, настава се у зимском семестру нормално одвијала, као и све остале активности. Вредна је пажње заинтересованост наставника за писање уџбеника, збирки задатака и скрипата. Сваки од понуђених рукописа морао је да има рецензију одговарајућих стручњака. Тако је мр Јован Благојевић понудио рукописе *Технологија нетканог текстила* и *Збирка задатака из технологије предења*, а Наставно веће је именовало рецензенте, мр Радомира Соколовића и мр Миливоја Петковића. У ово време, 16. новембра 1998. године, секретар школе Радмила Стојановић раскинула је радни однос и прешла у Републичку управу јавних прихода.

Интересантно је да је уведена пракса подношења извештаја о раду наставника у звању професора које је требало да усвоји Наставно веће. Тако су, фебруара 1999. године, усвојени извештаји о раду професора мр Јована Благојевића, мр Радомира Соколовића, мр Станоја Станисављевића и мр Миливоја Петковића. Истовремено су именоване и нове комисије за полагање стручног испита наставника практичне наставе текстилне струке.

Започео је летњи семестар школске 1998/99. године, радило се са стрепњом. Притисци на Савезну Републику Југославију су настављени, атмосфера је постајала све напетија, ратна опасност се надвила над земљом. Пропали су сви покушаји да се питање Косова и Метохије реши на миран начин, а уцене су биле непремостиве. И онда је 24. марта 1999. године, започела једна од најбруталнијих агресија на независну и суверену земљу од стране 19 удружених снага на челу са НАТО алијансом. Уследило је данонoћно бомбардовање целе територије и не само војних већ и цивилних циљева, па и болница и школа. Кад су ученици и студенти први пут у животу

чули завијајући звук сирена, знак за узбуну и најаву бомби, схватили су да им је школовање прекинуто. Министарство просвете Републике Србије донело је одлуку да се настава прекине, да се избегне масовно окупљање по школама и факултетима, да би се сачували млади животи. Страховало се у склоништима, подрумима, становима и кућама. Прва и једна од најснажнијих експлозија током целе агресије одјекнула је у Лесковцу, 25. марта када је погођено складиште муниције у касарни у Доњем Синковцу. Да би се што хитније направили програми рада у новим условима, начелник Одељења Министарства просвете Јабланичког округа Драгиша Станисављевић окупио је директоре школа и предшколских установа ради договора о могућим активностима. Професори и наставници били су обавезни да се јављају у школама, а у неким од њих организована су и стална дежурства. У школи се смањио број студената јер су многи били мобилисани. Забрањено је окупљање студената за време ваздушне опасности. Правила рада и понашања у тим условима поштована су: отварани су прозори када је претила опасност да ће непријатељ поново дејствовати, обезбеђене су свеће, лампе, носила и остала опрема, проверени ватрогасни апарати и хидранти, одређене просторије за склоништа. А када је прошло прво узбуђење, професори и студенти су приступили ономе што је у таквим условима могло да се уради. Сачињени су скраћени програми рада и одређени термини за консултације. Упутства директора да се консултације и евентуално предавања одржавају у мањим групама и да морају бити прекинута у време ваздушне опасности су поштована. Међутим, како су дани пролазили, и професори и студенти навикли су се на ванредне услове, па су често настављали да раде и кад би сирена означила знак за опасност. Већ крајем априла Наставно веће је донело одлуку да се консултације са студентима одржавају сваког дана од 10 до 12 часова, а да се распоред предавања и вежби не може да реализује до даљег. Министарство просвете Републике Србије упутило је допис вишим школама у коме се говори о организацији рада у ратним условима и о мерама за завршетак школске године. Школа је била дужна да сама процени како ће се одвијати радне активности у складу са технологијом наставно-стручног процеса и условима рада у просторима којима располаже. Уколико таквих услова нема, била је дужна да о томе обавести Министарство како би добила даља упутства. Школа је у зависности од услова била дужна да направи ратни програм рада који би се примењивао од 3. маја 1999. године. Он је морао да садржи прецизно наведене активности које су потребне ради завршетка наставе, са посебно исказаним обавезама извршиоца, катедри односно појединца. Зато је требало до почетка промене ратног плана рада извршити редукцију наставног програма по предметима, с тим да извршење програма по предметима буде веће од седамдесет одсто раније предвиђених програма. Организацију извођења наставног процеса требало је спроводити тако да се оствари што мање истовремено присуство већег броја студената у

објектима школе. Испите је требало организовати у такозваним отвореним роковима, односно да априлски рок траје до почетка јунског рока, а да се полаже појединачно или у мањим групама. За наставне предмете где је то било могуће препоручено је давање одређене литературе и испитних питања. Сва остала настава требало је да се спроводи путем консултација. Лабораторијске вежбе је требало свести на минимум. Школа је требало да обрати пажњу и на стварање могућности за полагање заосталих испита студената исте или сродне школе са територије Републике Србије, прецизирање услова и евидентирање постигнутог успеха.

Како се у 1999. години навршавало четрдесет година од почетка рада школе, већ крајем претходне године почеле су припреме за њено обележавање. Ратна дешавања су успорила тај процес, али је интересантна одлука да се та годишњица обележи 1. јула, када је донета одлука о оснивању Више техничке текстилне школе у Лесковцу, а не како се то раније обележавало 4. новембра, када је почела настава. Пошто је о раду школе већ постојала монографија која је обухватала период од 1959. до 1989. године, планирано је да се обради и период од десет година што, нажалост, није остварено. Такође, обележавање је одложено за новембар.

И поред тога што су последице ратног разарања биле видљиве, а сећања још увек свежа, припреме за почетак рада у школској 1999. години обављене су нормално и настава је почела 1. октобра. Сем понедељка, настава се углавном одвијала пре подне и направљен је распоред полагања испита у редовним и апсолвентским роковима. Настава за прву годину одвијала се уобичајено, али се појавио проблем за трећи и пети семестар због малог броја уписаних студената. Зато је уследила препорука Министарства просвете Републике Србије да се студентима одреди још један испитни рок у октобру и да се упис у наредни семестар врши са испитом мање од предвиђеног законом и Статутом. Поступајући по овој препоруци, Наставно веће је 1. октобра донело одлуку да се дозволи упис у трећи семестар са једним положеним испитом мање од броја који је предвиђен Статутом. Упис у пети семестар дозвољен је и са једним неположеним испитом из прве године. Распоред полагања испита у накнадно одобреном октобарском року сачинио је помоћник директора мр Новица Здравковић, а настава у трећем и петом семестру почела је 11. октобра 1999. године.

Наставно веће је прихватило позитивне рецензије рукописа *Технологија нетканог текстила* аутора мр Јована Благојевића и мр Ђорђа Благојевића и *Збирке задатака из технологије предења* мр Јована Благојевића. Одобрено је и умножавање ових скрипата.

После спроведеног конкурса до једне трећине пуног радног времена изабрани су: за социологију са основама социологије рада др Живан Стојковић, за управљање и примену рачунара мр Иван Николић, за економику и организацију др Љубиша Цветковић, за органску хемију др Синиша Ђорђевић

и за енглески језик Драгана Петровић, а мр Миодраг Ђорђевић изабран је у звање предавача за предмете технологија апретуре и текстилна технологија са пуним радним временом на одређено време од пет година.

Свечаност поводом четири деценије рада организована је 6. новембра у сали школе. После уводне речи директора подељене су дипломе студентима који су завршили школовање и похваљени су најбољи студенти. Поред дипломаца, свечаности су присуствовали и сви наставници и радници, као и бројни гости и пензионери.

У овом периоду започели су разговори о промени Наставног плана, па је посебна Комисија припремила предлог који је достављен члановима Наставног већа на разматрање. После обављене дискусије, 15. јануара 2000. године, закључено је да се дотадашњи смерови претворе у одсеке, у оквиру којих би постојали смерови. Истовремено је у току била расправа и о Нацрту закона о вишој школи који је урадило Министарство за више и високо образовање Републике Србије. А да би се што темељније припремиле измене у Наставном плану, средином јула делегација школе боравила је у Пироту и посетила „Пиротекс“ и „Први мај“ , где су их представници предузећа упознали са предлогом да се програми прилагоде трећем степену стручности и да се већа пажња посвети практичном раду. За стицање комплетније слике у вези са захтевима текстилних предузећа прихваћен је предлог мр Љубише Миленковића да се обиђу и фабрике у Крушевцу, Александровцу, Брусу и Новом Пазару. За прављење плана обиласка били су задужени мр Радомир Соколовић, мр Љубиша Миленковић и мр Драган Радивојевић.

Међутим, због опште ситуације један од значајних проблема био је врло слаб успех у јунском испитном року, поготову у првој години јер је само један студент испунио услове за упис у другу годину студија. Од заосталих неположених испита из прве године доминирали су општа хемија и машински елементи. Зато је Наставно веће закључило да се предузму одговарајуће мере како би се успех у септембарском и октобарском испитном року побољшао. Настава у зимском семестру 2000/ 2001. године почела је 2. октобра за прву, а 16. октобра за другу и трећу годину. Како се осећала несташица горива, препоручено је да се настава одвија и после подне док трају топли дани, како би се уштедело на грејању. Но, и поред упозорења да се предузму одговарајуће мере за побољшање успеха, општу хемију није положио ниједан студент из прве године, па је закључено да се за овај предмет уведе још један октобарски рок, који је искоришћен и за неке друге предмете. А после 38 година рада у школи, виши предавач мр Новица Здравковић, 30. септембра 2000. године, отишао је у старосну пензију. Онда је уследила значајна непријатност, први пут откако школа постоји. Наиме, и поред више упозорења, наставник опште и аналитичке хемије мр Перица Пешић није схватио потребу побољшања свога рада и постизања одговарајућег успеха са студентима, па му је зато Наставно веће 13. октобра 2000. године исказало

неповерење за држање наставе из тих предмета и овластило директора да реши његов статус. У овом периоду огласило се и Министарство које је предложило школама да студенти могу да упишу наредну годину студија и са три неположена испита, што је Наставно веће и прихватило и допунило одлуком да се пети семестар може уписати и са три неположена испита из друге и једним из прве године студија. На истој седници мр Драган Радивојевић изабран је у звање вишег предавача за технологију плетења и преплетаја и декомпозицију тканина, мр Небојша Ристић у звање вишег предавача за технологију бојења и технологију штампања и мр Иван Николић у звање вишег предавача за управљање и примену рачунара.

Крајем новембра 2000. године усвојен је годишњи план рада за школску 2000/ 2001. годину из кога се види да школа располаже са четири рачунара са скенером, фотокопирним апаратом, дијапројектором, графоскопом и осталим наставним средствима. Од наставника, седам је било у звању професора, осам у звању вишег предавача, два у звању предавача и четири стручна сарадника. Секретар школе био је Зоран Цветановић, који је био на челу административно-техничког особља од 11 радника. У овој школској години, на сва три смера у првој години наставу су похађала 132 студента, од који је било 50 на буџету. Прву годину су обновила 33 студента, од којих 16 на буџету. У другој години је било 30 студената који су испунили услове за школовање из буџета и 30 самофинансирајућих. Ову годину су обновила 24 студента, од којих 11 на буџету. У петом семестру било је 55 студената од којих 27 самофинансирајућих. Апсолвената је било укупно 68. Примењиван је Наставни план из 1993/94. године који је измењен и допуњен 1997/98. године. Поред личног стручног усавршавања, наставници су се упознавали и са новим машинским парковима у предузећима „Нитекс“ у Нишу и „Јумко“ у Врању. Били су,такође, и врло активни у Друштву инжењера и техничара у Лесковцу. Још увек је био присутан недостатак одговарајућих уџбеника, па су се наставници ангажовали да припреме рукописе који су добили и позитивне рецензије, али због лоше финансијске ситуације нису могли бити објављени.

ПУТ У НОВИ МИЛЕНИЈУМ

Почетком децембра 2000. године усвојен је нови Наставни план у коме се уместо дотадашњих смерова уводе одсеци : одсек за текстилну технологију, одсек текстилно-одевни и одсек за дизајн и моделовање текстила. Наставници су били дужни да доставе програме за предмете предвиђене Наставним планом.У оквиру првог одсека предвиђена су два смера: предионичарско-ткачки и оплемењивање текстила. На другом одсеку били су смерови конфекцијски и трикотажерско-конфекцијски,

а предложено је и увођење новог Одсека за дизајн и моделовање одеће. Међутим, Министарство просвете и спорта је обавестило школу да још увек не може дати сагласност на увођење нових одсека и смерова за школску 2001/2002. годину док се не изврши комплетан преглед мреже виших школа у Републици Србији. Теоријска настава у школи у то време изводила се у сали са 112 седишта чији је максимални капацитет са додатним столицама био 140 места. Теоријске вежбе су се изводиле и у сали са 72 места. Школа је имала лабораторију за хемију са 30 радних места, лабораторију за физику са 20 радних места, две лабораторије за текстилна влакна и испитивање текстила са 44 радна места и могућношћу за проширење са још 16 додатних радних места и цртаону за технички цртање и нацртну геометрију са 34 цртаћа стола. Имајући у обзир да се део студената прве године уписивао из радног односа и да је за њих организована посебна настава, планирано је да се у наредној школској години за све остале студенте прве године настава изводи у једној групи, док би се вежбе из свих предмета изводиле у четири групе. У циљу осавремењивања наставе, школа је набавила четири рачунара са скенером, а поседовала је фотокопирни апарат, дијапројектор и графоскоп. Наставу су изводили: проф. др Живан Стојковић- социологија са основама социологије рада, специјалиста Сретен Ђорђевић- математика, мр Звонимир Момировић, виши предавач- физика са електротехником, мр Перица Пешић, виши предавач- општа хемија и аналитичка хемија, мр Милан Стојановић, професор- машински елементи и термодинамика, мр Миливоје Петковић, професор-текстилна влакна и преплетаји плетенина, мр Милун Стојановић, виши предавач-руски језик, Драгана Петровић, предавач- енглески језик, мр Иван Николић, виши предавач-рачунари и програмирање и управљање и примена рачунара, проф. др Љубиша Цветковић – економика и организација, мр Радмила Маринковић, професор-испитивање текстила и технологија плетења, мр Јован Благојевић, професор – технологија предења и технологија нетканог текстила, мр Радомир Соколовић, професор – технологија ткања и текстилна технологија, мр Драган Радивојевић, виши предавач – технологија плетења и преплетаји и декомпозиција тканина, мр Небојша Ристић, виши предавач – технологија бојења и технологија штампања, мр Миодраг Ђорђевић, предавач – технологија апретуре и текстилна технологија, др Синиша Ђорђевић – органска хемија, др Љубиша Миленковић, професор – технологија израде одеће и студија рада у конфекцији, мр Станоје Станисављевић, професор – конфекција одеће, Слађана Антић, дипломирани инжењер, стручни сарадник – технологија израде одеће, Барбара Стојиљковић, дипломирани инжењер, стручни сарадник – општа хемија и органска хемија, Ђорђе Милтеновић, дипломирани инжењер, стручни сарадник – машински елементи и термодинамика и Живко Илић, стручни сарадник – физика са електротехником. Административно техничку јединици чинили су:

Зоран Цветановић, дипломирани правник, секретар, Зорка Ранђеловић, шеф рачуноводства, Слађана Живковић, благајник и књиговођа, Војислав Истатковић, референт за студентска питања, Гордана Тонић, референт за опште послове, Марина Павловић, лаборант, Илија Миленковић, радник за загревање и одржавање просторија, Милунка Костић, Винка Цакић, Весна Костадинова и Славка Милојковић, хигијеничарке и Слађана Јовановић, курир.

Након обављеног конкурса, 22. марта 2001. године у звање вишег предавача за физику са електротехником изабран је мр Звонимир Момировић са једном трећином пуног радног времена. Истог месеца достављен је Наставни план и програм Министарству просвете и спорта. Како је Министарство именовало директора, а по новим прописима за предлог кандидата се изјашњавало Наставно веће, од два предложена кандидата, мр Миливоја Петковића и мр Радомира Соколовића, тајним гласањем велики већину гласова добио је Соколовић, па је тај предлог и упућен Министарству, које га је и именовало за директора.

У настојању да се побољша успех студената, закључено је да наставници на писменом делу испита треба да дају задатке који су решавани на вежбама. У случајевима када студент полаже четврти пут испит, нису радили писмени део, већ су полагали пред комисијом коју формира директор. Наставници су били дужни да до краја школске године држе додатне консултације уторком за наставне предмете из друге и треће године и средом за наставне предмете из прве године. Када се на Наставном већу расправљало о успеху, неопходно је било и присуство представника студената. Интересантна је била и иницијатива да се, поред конкурса за упис студената, штампа и пропагандни материјал који би допринео што бољем упознавању са условима рада у школи. Међутим, средином маја 2001. године Министарство просвете и спорта упутило је допис вишим школама да се не могу отварати нови смерови, па је рад настављен по до тада важећим наставним плановима. Како је Управном одбору у овом периоду истекао мандат, Наставно веће је Министарству просвете и спорта за чланове новог Управног одбора предложило: проф. др Миодрага Стаменковића, проф. др Живана Стојковића, редовне професоре Технолошког факултета у Лесковцу, мр Ненада Стојановића, председника Холдинг компаније „Јумко“ у Врању, мр Станоја Станисављевића, професора, мр Небојшу Ристића, вишег предавача и мр Миодрага Ђорђевића, предавача школе, што је Министарство и прихватило. За председника је изабран проф. др Миодраг Стаменковић, а за заменика мр Миодраг Ђорђевић. За упис у нову школску годину Министарство је одобрило 50 студената на буџету и 70 самофинансирајућих. У јунском и два уписна рока у септембру уписано је свих 50 студената који се финансирају из буџета, а од одобрних 70 самофинансирајућих 35, од којих три из Републике Македоније.

У овој школској години настава је извођена на смеровима текстилно-механичком, оплемењивању текстила и текстилно-одевном, по Наставном плану и програму из 1993/94. године и изменама и допунама које су се примењивале од школске 1997/98. године. Настава се изводила у просторијама школе и радионицама Средње текстилне школе у Лесковцу, лабораторијама Вунарског института „Вунил“ у Лесковцу, погонима фабрика „Летекс“, „Ресорт“, „Србијанка“ у Лесковцу и текстилним фабрикама у Врању и Нишу. Међутим, није била значајније развијена издавачка делатност због тешкоћа у обезбеђивању средстава, иако је било припремљено неколико рукописа, али су наставници индивидуално и тимски радили на развојно-истраживачким пројектима, учествовали на семинарима, симпозијумима и саветовањима у земљи и Републици Српској. Радове су објављивали и у часописима у Чешкој, Словачкој, Пољској, Индији, Немачкој, Литванији, Сједињеним Америчким Државама и Пакистану. Шест наставника школе учествовало је и на Четвртом симпозијуму „Савремене технологије и привредни развој“, октобра 2001. године, на Технолошком факултету у Лесковцу. Посебно су наставници школе били активни у Друштву инжењера и техничара у Лесковцу, а значајан број радова објављен је у часописима „Текстилна индустрија“ и „Текстил и пракса“.

Ради сагледавања степена заинтересованости студената за одређене школе и факултете, Министарство просвете и спорта је затражило податке о кретању уписа студената у прву годину студија за последњих пет година. На основу тих података може се видети да је школске 1996/97. године било уписано 111 студената и то 50 на буџету и 61 самофинансирајући, 1997/98. године 127 , 50 на буџету и 77 самофинансирајућих, 1998/99. године 125, 50 и 75, 1999/2000. године 183 , 51 и 132, 2000/2001. године 88 , 5о и 38. У последњих десет година до марта 2001. године дипломирало је 710 студената. Школске 1995/96. године дипломирало је 80, 1996/97. године 38, 1997/98. године 60, 1998/1999. године 39, 1999/2000. године 50.

ПО НОРМАТИВИМА БОЛОЊСКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

У настојању да се високошколско образовање што више приближи европском, министар просвете и спорта Републике Србије потписао је септембра 2001. године Болоњску декларацију, по којој систем образовања у Европи треба да се максимално уједини. То је подразумевало трансформацију школе, како у погледу материјалне опремљености, тако и у режиму студирања и у наставним плановима. Тим поводом, координатор за више школе, директор Више политехничке школе у Београду професор Ратомир Вићентић, после договора у Министарству просвете и спорта, организовао је 23. јуна 2001. године саветовање на тему „ Више школе у трансформацији

образовања“ на Вишој пословној школи Београду. Поднета су три уводна излагања: „Трансформација европског универзитета- Болоњски процес“, „Трансформација виших школа-искуства и планови“ и округли сто на тему „ Место и улога виших школа у трансформацији и реформи образовања“. Саветовању је присуствовао и директор Више техничке текстилне школе у Лесковцу. Да се не би губило у времену, Наставно веће је већ 11. јула 2001. године формирало Комисију за израду новог Наставног плана и програма коју су чинили: мр Милан Стојановић, координатор, мр Драган Радивојевић, представник текстилно-механичког смера, мр Станоје Станисављевић са текстилно-одевног смера и мр Небојша Ристић са смера оплемењивање текстила. Поред тога, значајна пажња поклоњена је разговору о сузбијању евентуалане корупције, што је у то време била и посебна тема у јавности. У вези са тим је, поред осталога, одлучено да ће убудуће рецензија уџбеника бити у надлежности Наставног већа, а да ће се њихово издавање и продаја вршити у складу са Правилником о издавачкој делатности и то искључиво преко скриптарнице.

Наставно веће се поново обратило Министарству просвете и спорта и обавестило га да остаје при свом предлогу новог Наставног плана и програма у коме с предвиђају одсеци уместо смерова и један нови одсек.

Средином децембра 2001. године у пензију су отишли мр Јован Благојевић и мр Радмила Маринковић, али су прихватили обавезу да заврше наставу у зимском семестру. Како је према важећим нормативима Министарство просвете и спорта у односу на број студената признавало мањи број наставника, закључено је да се изврши прерасподела тих часова како би се обезбедила норма за сваког наставника. Тако је за летњи семестар школске 2001/2002. године мр Драган Радивојевић преузео наставу из предмета преплетаји и декомпозиција тканина, технологија предења и испитивање текстила, мр Небојша Ристић из технологије бојења и штампања и технологије апретуре, мр Миодраг Ђорђевић из технологије нетканог текстила и технологије плетења, а мр Перица Пешић је преузео вежбе из опште хемије.

Средином јануара 2001. године школа је поново доставила елаборат о испуњености услова за остваривање новог Наставног плана и програма, као и одлуку Наставног већа о његовом усвајању, чиме је показала да не одустаје од промена које су биле неопходне за даљи рад.

Настава у зимском семестру школске 2001/2002. године завршена је 15. јануара 2002. године, а испитни рок у јануарском испитном року почео је 28. јануара, како би се смањили трошкови загревања просторија.

У овом периоду успостављени су чвршћи контакти међу вишим школама, а предузимане су и акције за усклађивање са Болоњском декларацијом. Тим поводом, директор је 19. фебруара 2002. године присуствовао састанку у Београду који је организовало Министарство просвете и спорта. Разматрана

је анализа постојеће мреже виших школа у Републици Србији са предлогом њихове могуће трансформације по угледу на западноевропске државе. Истовремено је размотрен и предлог одлука о формирању привремене Асоцијације виших школа. Овог месеца усвојен је и Пословник о раду Наставног већа, чиме је промењен Пословник из 1995. године. По њему, право одлучивања имали су и наставници који су били у радном односу са 50% радног времена.

Колико је школа имала већ осведочени углед, показује и позив „Кузминац инжењеринга" из Сремске Митровице да њени представници учествују на Другом скупу текстилне индустрије некадашње Југославије, фебруара 2002. године. Наставно веће је и прихватило да буде почасни покровитељ овог скупа. За члана Научног одбора скупа именован је проф. др Љубиша Миленковић. А следећи неопходан корак у складу са савременим кретањима била је одлука да школа изврши мрежно повезивање компјутера и повезивање на интернет. Тим поводом, по одлуци Управног одбора, директор је формирао Комисију која је требало да утврди најповољније решење и спроведе поступак прикупљања понуда. У овом месецу, на основу решења министра просвете и спорта, извршен је редован управни надзор школе. Предмет прегледа била је усклађеност општих аката школе са Законом о вишој школи, делатност школе, избор наставника и сарадника, избор органа школе, упис студената, вођење евиденције и издавање јавних исправа и утврђивање чињеничног стања поводом представке. Установљено је да је Управни одбор донео Статут 22. децембра 1997. године, Правилник о издавачкој делатности , Правилник о заштити од пожара и Правилник о радним односима 30. јануара 1996. године, Правилник о стамбеним односима 11. марта 1991. године, Правилник о систематизацији радних места 10. јула 1997. године, Правилник о рачуноводственом пословању 13. јуна 2000. године и Правилник о систематизацији врста посла 29. јануара 2002. године. Управни одбор је извештај прихватио и наложио Наставном већу и директору да се поступи по закључцима. У вези са тим, Наставно веће је марта 2002. године поништило изборе у звање наставника који су били у супротности са одредбама Закона о вишој школи. Поништени су избори мр Ивана Николића у звање вишег предавача за управљање и примену рачунара, мр Милуна Стевановића у звање вишег предавача за руски језик, Драгане Петровић у звање предавача за енглески језик. До избора одговарајућих наставника по конкурсу, настава је поверена др Илији Младеновићу за управљање и примену рачунара, др Стојчету Богдановићу са Учитељског факултета у Врању за руски језик, др Момчилу Коцићу за физику са електротехником, Биљани Митић - Станковић за енглески језик, мр Радмили Маринковић за испитивање текстила, др Миодрагу Стаменковићу за технологију нетканог текстила и испитивање текстила. Истовремено, директор је расписао конкурс за избор у звање и на радно место наставника

за попуну упражњених радних места и донео одлуку о престанку допунског рада лицима које је школа ангажовала супротно овом Закону и ангажовала наставнике који су испуњавали услове за избор. Наставно веће је донело и Пословник о свом раду. Комисија за избор најповољнијег понуђача за мрежно повезивање компјутера на интернет завршила је рад до средине марта и Управни одбор је одлучио да то уради предузеће „ЛЕКСТ“ из Лесковца заједно са предузећем ПТТ Србија.

Наставно веће је редовно вршило анализу успеха студената како би нашло најбоља решења за његово побољшање. Како је при разматрању једне такве анализе, априла 2002. године, дошло до сазнања да све мањи број студената излази на испите и још мањи број положи, одржана су два састанка са студентима на којима су они изнели своје примедбе. Истакли су да неки наставници не долазе на време на предавања, па чак и да вређају студенте. Захтевали су да на испиту буду задаци који се вежбају током наставе, јер понекад буду дати и задаци који немају решења. Тражили су да не буду условљавани куповином одређене литературе и да се вежбе сведу на меру која им је потребна у пракси, а да се повећа обучавање у предузећима. После врло плодне дискусије, закључено је да су наставници дужни да на огласној табли најкасније за пет дана објаве резултате писменог испита, а решења задатака са испита већ сутрадан. Препоручено је наставницима да процене могућност полагање испита у деловима. Наставници су били дужни да на вежбама раде задатке који ће бити слични онима на испиту, даље да у мају повећају број консултација, као и да на неколико дана пре испита организују вежбање задатака који би били слични онима на испиту. После трећег изласка на испит студенти су имали право да полажу пред комисијом. Наставници нису имали право да излазак на испит условљавају куповином књиге или да студенте који су купили књигу стављају у повољнији положај.

За што боље упознавање јавности са школом, по угледу на Технолошки факултет у Лесковцу, припремљена је презентација на интернету. А интензивиран је и рад на новом Наставном плану и програму у складу са Болоњском декларацијом, па је у нацрту предложено да више школе прелазе на трогодишње школовање, да се поред кандидата са четвртим степеном стручне спреме омогући упис и онима са трећим степеном стручне спреме уз полагање додатних испита. При изради нацрта разматрани су и наставни планови виших школа и факултета из више европских земаља, а прихваћен је немачки модел. Размишљало се и о увођењу смера индустријски маркетинг. Наравно, све је то рађено уз тесну сарадњу са Вишом текстилном школом у Београду. Истовремено је на интернету уз одговарајући цртеж објављен следећи текст: „ Мода је највећи бизнис у свету. Ако желите да будете део тога света, придружите нам се. Маштали сте о својој будућности, желите сопствену производњу текстила и одеће. У Вишој текстилној школи у Лесковцу можете наћи све што Вам је потребно да бисте остварили своје

професионалне амбиције, жеље и снове. Код нас на једном месту можете упознати савремене трендове у области текстилне машиноградње, израде нових тканина, плетива и нетканих текстилија, све оно што чини да свет изгледа лепше, јер је текстилни материјал оно што нас прво и највише окружује. Студије трају две и по године, односно пет семестара. Можете да се определите за један од четири смера наше школе. По завршетку студија и одбране дипломског рада, добијате звање текстилног инжењера. Настава се одвија у специјално опремљеним лабораторијама, кабинетима, салама са компјутерима. Наставно особље поседује висока научна и практична искуства из својих области. Све то, заједно са Вама, гарантује високи квалитет теоријске и практичне наставе у школи и производним погонима. Услови уписа су завршени трећи или четврти степен стручне спреме. Приликом уписа полаже се пријемни испит из математике. На Одсеку дизајн и моделовање одеће могу се уписати кандидати са четвртим степеном стручне спреме, а на пријемном испиту полаже се тест склоности из области цртања и сликања". Пружена је могућност наставка студија на факултетима. Постоје Одсек за текстилну технологију са два смера: предионичарско-ткачки и оплемењивање текстила, Текстилно- одевни одсек са смеровима: конфекцијски и трикотажерско- конфекцијски и Одсек за дизајн и моделовање одеће. Све је то било у складу са новим Наставним планом и програмом за који је Министарство просвете и спорта дало сагласност, после чега је , средином маја 2002. године, донета одлука о изменама и допунама Статута школе.

У овој школској години било је укупно 23 радника, од којих 19 наставника и 4 сарадника. Ангажовано је 4 доктора наука од којих је један био са пуним радним временом, затим 14 магистара и специјалиста од којих је 11 са пуним радним временом и 5 без научног звања, од којих су двојица била са пуним радним временом. За ангажовање наставника са непуним радним временом била је потребна сагласност њихових образовних установа. Секретар школе био је Зоран Цветановић, дипломирани правник.

Иако су послови за упис нове генерације студената нормално обављени у мају 2002. године, лоша атмосфера настала поводом сталних представки наставника мр Перице Пешића, кулминирала је јуна, управо пред ударни испитни рок. Повређен неаргументованим оптужбама, директор мр Радомир Соколовић је на седници Наставног већа 11. јуна 2002. године поднео оставку због најновије представке која се односила на упис студената Миодрага Спасића, Далибора Живановића и Слађане Трајковић, која је нарушавала и углед школе управо у време када је уписни рок био у току. Обавестио је Веће да је Влади Републике Србије доставио писмени захтев за разрешење, иако је именован 19. јуна 2002. године. Изненађено оваквом одлуком директора, а имајући у обзир да оставка није била неопозива, Наставно веће је после

исцрпне дискусије донело одлуку да се она не прихвати, изгласало му је поверење и дало пуну подршку на његов рад.

Наставно веће је оценило да оставка представља исхитрену реакцију директора и да је изузетно неповољан тренутак за њено доношење. Директор се сагласио са оваквом одлуком Наставног већа, па је она одмах достављена Министарству просвете и спорта.

Незадовољан својим статусом, мр Перица Пешић је наставио да упућује захтеве Наставном већу, који, међутим, нису били основани. Тако је, крајем августа 2002. године, презентујући још неусвојени Статут Технолошког факултета у Лесковцу, доказивао да се предмети за које је он имао избор, општа и аналитичка хемија, програмски подударају са новоуведеним предметима хемија 1 и хемија 2 при усвајању новог Наставног плана и програма, што није било тачно. Зато је Наставно веће одбило његов захтев који се односио на испуњеност услова за избор за те предмете.

Школа се у септембарском уписном року суочила са озбиљним проблемом. Остало је још 113 слободних места за упис у прву годину студија. Зато се захтевало од свих наставника да уложе максималне напоре како би се обезбедио довољан број студената. После спроведеног конкурса за наставника руског језика у звање предавача изабран је мр Милун Стевановић на одређено време од пет година са 20% радног времена. Са истим статусом за енглески језик изабрана је Биљана Митић - Станковић. Истовремено је био расписан и конкурс за избор наставника социологије за пријем у радни однос са 30 % радног времена. У ово време Технички факултет у Бору био је заинтересован за сарадњу са школом, у првом реду у погледу коришћења просторија за наставу, а касније и у другим областима, што је било прихваћено и закључено је да се ти разговори наставе. То је резултирало позитивном одлуком и уговарањем конкретних обавеза, али до коначног договора ипак није дошло.

Не мирећи се са одлукама Наставног већа, мр Перица Пешић се обратио Управном одбору дописом у коме је грубо вређао др Синишу Ђорђевића, др Миодрага Стаменковића и директора мр Радомира Соколовића. Представка је одбијена, а поменутим наставницима је сугерисано да покрену приватне тужбе против њега.

Наставно веће које су чинили мр Радомир Соколовић, професор, мр Драган Радивојевић, виши предавач, помоћник директора, др Љубиша Миленковић, професор, мр Миливоје Петковић, професор, мр Станоје Станисављевић, професор, мр Милан Стојановић, виши предавач, специјалиста Сретен Ђорђевић, виши предавач, мр Перица Пешић, виши предавач, мр Небојша Ристић, виши предавач, мр Миодраг Ђорђевић, виши предавач и мр Ненад Стојановић, предавач, размотрило је резултате другог уписног рока и констатовало да је највеће интересовање било за Одсек дизајн и моделовање одеће, јер је у јуну било уписано 13, а у септембру 2002.

године положило пријемни испит 10 кандидата. Зато је извршена измена првобитне расподеле студената, па су на овом Одсеку уписана 23 студента, а на трикотажерском смеру број слободних места са 15 смањен је на 12, чиме се укупан број одобрених места од стране Министарства није променио. За школску 2002/2003. годину уписана су 52 студента који су на буџету, 21 самофинансирајући и 16 из Републике Македоније. Школска година је за студенте прве године почела 1. октобра 2002. године. Са овом школском годином приступило се припремама за озбиљнију реформу школства. Тим поводом мр Небојша Ристић присуствовао је међународној конференцији у Београду која је била посвећена овом питању. Саслушане су четири пре-
зентације, али је констатовано да је најгоре стање управо у вишим школама. Наглашено је да у првом реду треба посветити пажњу обезбеђивању одговарајућег наставног кадра, затим преузети улогу у вођењу малих и средњих предузећа и скоро пола наставе изводити у фирмама. Планиран је и прелазак на трогодишње школовање, што подразумева тешње повезивање са привредом, ангажовање високостручног кадра и стварање услова за нормално одвијање наставе и вежби. Планирано је отварање независних агенција за акредитацију, а циљ је био да се створи јединствен систем образовања у Европи, односно потпуна примена Болоњске декларације до 2010. године. Материјал са ове конференције је био умножен и подељен свим наставницима на даље разматрање.

Поред осталога, школа је била заинтересована и за смештај студената у Дому ученика и студената, па је у Комисију за пријем студената за смештај у Дому делегирала мр Станоја Станисављевића. После почетка наставе за прву годину главно питање било је обезбеђивање довољног броја студената за другу и трећу годину. Зато је уведен још један октобарски рок који су могли да користе и апсолвенти. У овом року студенти су могли да полажу највише два испита, а настава је почела 14. октобра 2002. године. Интересантно је да је после обављеног конкурса за избор наставника за поједине предмете одлучено да се о њиховом избору гласа тајно. Тако је за наставника социологије изабрана Емилија Ђикић на време од пет година са 30% радног времена у звање предавача, а у истом статусу за предмет цртање и сликање Александра Перић - Николић. У звање предавача на пет година са 25 % радног времена изабрана је специјалиста Снежана Ђорђевић за предмет управљање и примена рачунара. Једино је приликом избора наставника за предмете хемија 1 и хемија 2 на одређено време од пет година са пуним радним временом уследио приговор мр Перице Пешића, који је Наставно веће, као неоснован одбило и изабрало др Горана Петковића у звање професора. А након спроведеног конкурса, за секретара школе крајем октобра 2002. године изабран је дипломирани правник Мирољуб Ђелић на неодређено време са пуним радним временом.

После спроведеног другог октобарског испитног рока донета је одлука да студент може да упише другу годину студија са три неположена испита из прве године, а трећу годину са једним неположеним испитом из прве и три положена испита из друге године. После дужег периода у овој школској години било је евидентно интересовање кандидата из Републике Македоније за упис на Вишу техничку текстилну школу у Лесковцу, о чему је Наставно веће упознао др Љубиша Миленковић. Одлучено је да се то одобри, а рок за упис био је 25. октобар 2002. године. Истовремено је покренута и иницијатива да се испита могућност отварања истурених одељења школе у Скопљу и Штипу. Наравно, претходно је требало сачинити елаборат о томе и извршити тестирање, односно испитивање потенцијалних кандидата.

У овом периоду појавила се тешкоћа у обезбеђивању наставног кадра са магистратуром за уметничку групу предмета, па је Наставно веће предложило Управном одбору да се изврше измене у Статуту, тако да изузетно у звање предавач може бити изабрано лице које има и одговарајуће високо образовање и призната уметничка дела, односно остварења од значаја за уметност и наставни рад и најмање три године радног искуства, с обзиром да није реч о матичној школи. Као стручно-уметнички предмети утврђени су цртање и сликање, теорија форме и дизајна, увод у историју уметности и креирање одеће.

Почетком зимског семестра школске 2002/2003. године интензивно се радило на примени Болоњске декларације и у свим разговорима само је доминирало високо школство, док се више школе нису ни помињале. То је био знак да се озбиљнији приступи реализацији плана да се пређе на трогодишње школовање, што је подразумевало и промену Наставног плана и програма. Тим поводом Наставно веће је формирало комисију коју су чинили мр Драган Радивојевић, координатор, др Љубиша Миленковић, мр Миодраг Ђорђевић, мр Небојша Ристић и мр Милан Стојановић. Она је имала задатак да припреми нацрт Наставног плана и програма за трогодишње школовање и да предложи промену назива школе. Истовремено се водило рачуна и о даљем стручном напредовању наставника као једном од услова за успешно спровођење реформе. Посебно су били вредновани радови у иностраним часописима, па је за припрему таквих радова сваком наставнику одобрена сума од три хиљаде динара, у првом реду ради превођења на енглески језик. Већ почетком новембра 2002. године конкретније се разговарало о могућој трансформацији у складу са Болоњском декларацијом. Постојале су две могућности : сарадња са вишим школама и повезивање са њима, или сарадња са Технолошким факултетом у Лесковцу, на коме је постојао текстилни одсек. Прво решење пружало је могућност повезивања најмање три више школе и формирање Универзитета примењених студија. Зато се размишљало о повезивању са Вишом економском школом у Лесковцу, Вишом техничком школом у Нишу и Вишом пољопривредном школом

у Прокупљу. Уколико би дошло до ужег повезивања са Технолошким факултетом, била би евидентна тешкоћа ангажовања постојећих наставника школе, јер су наставници на факултетима могли бити само са звањем доктора наука. Зато се Наставно веће у овој фази разговора определило за прву варијанту и формирало је контакт групу коју су чинили мр Радомир Соколовић, др Љубиша Миленковић, мр Миодраг Ђорђевић, мр Небојша Ристић и мр Милан Стојановић која је имала задатак да обави разговоре са представницима поменутих школа.

А у складу са применом новог важећег Наставног плана формиран је атеље за цртање, рачунарски центар и конфекцијска радионица.

Традиционално је 4. новембра ове године обележен Дан школе, када је на свечаном састанку подељено 40 диплома студентима који су школовање завршили у претходној школској години. Иначе, рачуна се да је до тада од оснивања школе дипломирало око 2500 студената.

У вези са даљим радом на трансформацији виших школа, најпре је у Београду одржан састанак радне групе и координатора виших школа Србије на коме су анализиране дотадашње активности и сагледавана будућа активност, а затим је на Вишој техничкој машинској школи у Трстенику, 15. новембра 2002. године, одржан састанак 14 виших школа из Трстеника, Крушевца, Чачка, Ниша, Шапца, Крагујевца, Лесковца, Аранђеловца, Пожаревца, Врања, Прокупља, Урошевца и Звечана на коме се расправљало о стању и даљој активности на трансформацији школа, универзитету примењених студија, међусобној сарадњи школа, заједничком наступу у привреди и личним дохоцима. После исцрпних разговора формирана је радна група за координацију даљих активности на трансформацији школа и одлучено је да се до средине децембра ураде наставни планови и програми за прелазак на трогодишње студије по препоруци за однос базних, инжењерских, специјалистичких и предмета вештина, да се посебна пажња посвети унификацији базних предмета, уважавајући специфичност школе, да сви предмети у Наставном плану буду искључиво једносеместрални, осим страног језика, да број часова по предметима недељно не буде већи од осам, да се највише ради на опремању лабораторија и обезбеђивању услова за извођење практичне наставе, да се припремају нови садржаји наставних предмета у складу са трендом развоја у области коју предмет покрива, да школе продубе међусобну сарадњу. Предложено је, такође, оснивање најмање три универзитета примењених студија (техника, економија и остало).

Како је већ раније закључено, извршена је допуна Статута у вези са условима за избор наставника за уметничку групу предмета. Истовремено се радило и на унутрашњем уређењу школе, а усвојен је и Правилник о јавним набавкама после ступања на снагу Закона о јавним набавкама. Именована је Комисија за јавне набавке коју су чинили: мр Ненад Стојановић, председник, Мирољуб Ђелић и др Горан Петковић.

Крајем новембра 2002. године Управни одбор је од Самосталне угоститељске радње „Доја“ прихватио донацију за изградњу фонтане, која је убрзо затим и урађена.

У поступку трансформације школе од самог почетка је постојало и расположење за сарадњу са Технолошким факултетом у Лесковцу. Та иницијатива је потврђена и средином јануара 2003. године. Међутим, истовремено се радило и на реализацији повезивања са вишим школама за формирање универзитета примењених уметности. Прихваћена је иницијатива Више техничке школе из Ниша о формирању универзитета повезивањем са Техничком технолошком школом из Врања, Вишом економском школом и Вишом текстилном школом из Лесковца, Пољопривредно-прехрамбеном из Прокупља и Школама за образовање васпитача из Пирота и Алексинца. Већ формирана радна група имала је обавезу да се што пре повеже са овим школама и ради на реализацији ове иницијативе. На истој седници Наставног већа усвојен је пречишћен текст новог Наставног плана за трогодишње студије и достављен наставницима. За што боље информисање наставника о савременим достигнућима у науци одобрена је претплата на два страна часописа. Током овог месеца посећене су Виша техничка школа у Нишу, а затим и Виша текстилна школа у Београду, а уследиле су и узвратне посете. Закључено је да нема великих разлика у конципирању наставних планова за трогодишње студије. На разматрању је био и нацрт Закона о високом образовању, а настављено је и са одржавањем састанака на тему трансформације. У овом периоду мр Милан Стојановић припремио је рукопис за уџбеник за нацртну геометрију и техничко цртање, после чега је требало обезбедити рецензије за коначно прихватање и штампање. Разговори о трансформацији настављени су у Аранђеловцу, а затим у Београду, па је закључено да сви послови у вези са дефинисањем наставних планова и програма треба да буду завршени до средине марта 2003. године. А до избора наставника за теорију форме и дизајн, настава је поверена Наташи Благојевић, дипломираном костимографу из Лесковца, а за увод у историју уметности Гордани Саничанин, дипломираном историчару уметности из Власотинца.

И коначно, после дужих припрема, Наставно веће је 12. марта 2003. године усвојило Наставни план и програм за трогодишње студије који је био у складу са Болоњском декларацијом. Међутим, још увек је била актуелна могућа сарадња са Технолошким факултетом у Лесковцу, који је већ усвојио наставне планове за трогодишње студије. У вези са тим, формирана је комисија која је имала мандат да преговара о могућој сарадњи, али не и да доноси коначне одлуке. Став Наставног већа био је да треба разговарати о сарадњи, али не и о припајању школе факултету, чиме би она изгубила самосталност. Ту је у првом плану био интерес радника који не би смели да остану без посла. Постојао је предлог да се повежу Средња текстилна школа,

Вунарски институт, Виша текстилна школа и текстилни одсек Технолошког факултета и да тај центар ради у просторијама више и средње школе и института. У настојању да се што више популарише школовање по новим наставним плановима у трајању од три године, родила се интересантна идеја да се то оствари преко организовања модне ревије која треба да буде резултат знања стечених у школи. Носиоци организације ревије били су проф. др Љубиша Миленковић, проф. мр Станоје Станисављевић и предавач Наташа Благојевић.

И поред тога што је више пута био у ситуацији да се не усвајају његови приговори на рад у школи, незадовољан својим статусом, мр Перица Пешић је наставио да не поштује одлуке Наставног већа и одредбе Статута. Радило се о испитима које је он одржао у фебруару и марту 2003. године из опште хемије на којима, поред изузетно лошег успеха, није испоштовао законску одредбу да студенти, после трећег покушаја да положе испит, наредна полагања морају обављати пред комисијом коју формира директор. Зато је Наставно веће је поништило ове испите и наложило да се они обаве пред комисијом. Међутим, мр Перица Пешић није прихватио да понови испит, па је закључено да се покрене против њега дисциплински поступак.

Поред усвајања новог Наставног плана и програма, размишљало се и о другим променама. Како већина кандидата тешко прихвата полагање само математике на квалификационом испиту, предложено је да се уведе и текстилна технологија која би била пријемчивија за студенте тога опредељења. Брига о студентима била је све присутнија. То се у првом реду односило на студенте који су били пред дипломским испитом, које је требало посебно стимулисати да што пре заврше студије додатним часовима, организовањем парцијалног полагања испита, узимајући у обзир успешно урађене семинарске радове.

Средином летњег семестра 2002/2003. године Наставно веће је закључило да треба појачати кампању за упознавање са условима студирања како би се обезбедио што већи број студената. Зато је формирана комисија коју су чинили проф. др Љубиша Миленковић, мр Драган Радивојевић, мр Миодраг Ђорђевић, мр Ненад Стојановић и мр Небојша Ристић, која је имала задатак да обиђе градове на територији Републике Македоније у којима постоје средње школе и изврши презентацију школе. Такође је формирана комисија - проф др Љубиша Миленковић, мр Драган Радивојевић, мр Миодраг Ђорђевић, Мирољуб Ђелић, мр Драган Радивојевић, мр Небојша Ристић др Горан Петковић и Ђорђе Милтеновић - која је имала исти задатак за школе у Србији.

Иако је школа интензивно радила на трансформацији и припремила оно што је било потребно за примену Болоњске декларације, на нивоу Србије дошло је до застоја. Наиме, после одржаног састанка у Земуну, крајем марта 2003. године, који је организовало Министарство просвете и спорта,

сазнало се да ће Закон о високом образовању бити усвојен тек на јесен, па би онда прелазак на нови начин рада могао да почне у 2004. години. Истовремено су се више школе суочиле са неслагањем факултета да се формира универзитет виших школа и припремили су своје наставне планове за трогодишње и четворогодишње студије. Зато је постојала могућност да се више школе трансформишу у стручне школе примењених студија код којих не би било преношења испита из године у годину, вршило би се оцењивање професора од стране студената и морала би да се спроведе акредитација која је подразумевала израду комплетног елабората и испуњеност свих законом предвиђених услова. Ипак, школе које су припремиле наставне планове и програме за трогодишње студије могле су да их доставе Министарству. Зато је Наставно веће одлучило да се за наредну школску годину ради по Наставном плану и програму који је важио за пет семестара.

Придржавајући се опредељења да треба пружити прилику да студенти искажу своје креативне могућности, после одговарајућих припрема, 11. априла 2003. године, одржана је у холу школе успешна модна ревија у присуству студената, наставника, гостију и медија. Комисија за организацију ревије оправдала је поверење, оценило је Наставно веће. Ревија је организована поводом 44 године постојања Више техничке текстилне школе. Десет студената и три професора представили су се са 56 модела које је носило шест манекенки и два манекена из Ниша. После уводне речи директора мр Радомира Соколовића, учесницима ревије и гостима обратио се и председник општине Лесковац Гојко Величковић који је, између осталога, рекао: „ Ових дана локална власт бави се управо опоравком текстилне индустрије, што је уједно и један од разлога због којих Скупштина општине спонзорише овакве манифестације“. Спонзори су били и фирме: „МАК-џинс“ из Скопља, „Нарас“ из Сурдулице, текстилна индустрија „Вучје“ из Вучја, „Маја“ из Параћина и лесковачка предузећа „Летекс“, „Инкол“, „Србијанка“ и „Невена“. Охрабрени оваквим успехом, учесници ревије били су спремни да је још једном организују у дане сајма и да своје умеће покажу и средњошколцима. Прихваћена је и понуда да они наступе на ревији у Нишу. А како су се Ускрс и Први мај славили као државни празници, у школи није држана настава од 24. априла до 5. маја, с тим што су наставници били дужни да надокнаде изгубљене часове и истовремено да остваре 15 радних недеља у семестру. И овом приликом Наставно веће је констатовало да успех није задовољавајући, посебно из машинских елемената и хемија, а значајан проблем био је и даље испуњеност услова за упис друге године студија. Зато су били одређени дани за допунску наставу. Један од забрињавајућих података био је да је од новембра претходне до маја 2003. године дипломирало само девет студената. Главни разлог за слаб успех било је слабо предзнање студената који су се уписали са трећим

степеном стручне спреме, док је успех на Одсеку за дизајн био бољи, јер су студенти имали четврти степен стручне спреме.

Задовољни претходним успехом, наставници и студенти су пред крај летњег семестра поново организовали модну ревију, али овом приликом је обогатили и журком којом су обележили крај наставе у школској 2002/2003. години. Комисију за њено организовање чинили су др Љубиша Миленковић, мр Драган Радивојевић и Наташа Благојевић. Тако је почела да се реализује намера да током једне школске године буду организоване по две модне ревије. Завршено је у успешно представљање школе у Републици Македонији наступом у Штипу, где је било 75 малих конфекција. Зато је Наставно веће одлучило да се Министарству просвете и спорта упути захтев за одобрење извођења наставе у овој Републици. Међутим, Министарство се о томе није изјаснило и коначно је закључено да не постоје ни техничке ни законске могућности за реализацију ове намере. Ипак, већ у јунском року уписало се осам држављана из Републике Македоније. Успешно је било организовано и распоређивање студената за обављање петнаестодневне праксе. Како студенти на Одсеку за дизајн и моделовање одеће у овој школској години нису били обавезни да обаве праксу, одлучено је да сваки студент уради слику која би тематски била везана за текстил.

Након спроведеног конкурса, Наставно веће је средином јула 2003. године одбило приговор Миливоја Новковића и изабрало Наташу Благојевић у звање предавача за теорију форме и дизајна на одређено време од пет година са 30% радног времена.

После дужих припрема министар просвете и спорта је 17. септембра 2003. године потписао Болоњску декларацију, а већ сутрадан је у Београду одржан састанак са директорима 28 виших школа поводом усаглашавања текста нацрта Закона о високом образовању. Тада је већ било извесно да неће више постојати више школе, већ да ће оне добити статус високог образовања и да ће настава трајати три године. Како је Виша текстилна школа у Лесковцу већ урадила Наставни план и програм за трогодишње студије, на који је и Министарство дало сагласност, предстојао је, после усвајања Закона рад на акредитацији за коју је требало урадити елаборат, а истовремено предузимати одговарајуће мере за испуњеност услова. Како је школа добила сагласност Министарства просвете и спорта за прелазак на трогодишње студије са статусом високе школе, а после успешног представљања школе, у прву годину школске 2003/2004. године уписано је 134 и 13 из Републике Македоније. На буџету је било 75 студената, а самофинансирајућих 59. Настава за прву годину почела је 1. октобра 2003. године, а за другу годину 6. октобра. Међутим, неспоразуми са мр Перицом Пешићем наставили су се и даље, поготову у погледу рада комисије која треба да испита студента после трећег неуспелог полагања испита. Како је Пешић, без обзира на одлуку Наставног већа, удаљио са испита из хемије

др Горана Петковића, што је оцењено као недопустиво понашање, донет је Правилник о комисијском полагању испита, како би се избегли даљи неспоразуми. Да не би било проблема, иако је по Статуту имао право на то, директор је именовање чланова комисије за полагање испита препустио Наставном већу. Незадовољство је изазвала и чињеница да је од октобра претходне године до септембра 2003. године испит из аналитичке хемије положио само један кандидат. Закључено је,такође, да при комисијском полагању испита сва три члана морају бити присутна за време док он траје.

У фази разговора о Закону о високом образовању настојало се да се што боље упозна европска зона високог образовања, па је вези са тим у Београду, 23. и 30. септембра 2003. године одржан симпозијум коме је присуствовао др Горан Петковић. Радило се о питању признавања квалификација у контексту европске зоне образовања. Виша техничка текстилна школа није заостајала у предузимању мера за трансформацију и прелазак на трогодишње студије.

Средином октобра у звање вишег предавача поново је на период од пет година изабран Сретен Ђорђевић, у истом звању и на исти период за руски језик мр Милан Стевановић, са 25% пуног радног времена за креирање одеће Наташа Благојевић. Схватајући озбиљно обиман посао око акредитације, Наставно веће је, 14. октобра 2003. године, именовало носиоце активности за акредитацију: за координатора мр Драгана Радивојевића, за механички смер мр Миодрага Ђорђевића, за оплемењивање текстила мр Небојшу Ристића, за конфекцију др Љубишу Миленковића, за дизајн Наташу Благојевић и за општеобразовне предмете др Горана Петковића. Поред тога, створена је општа клима да се у процес припрема за акредитацију укључују сви наставници. Задатак је био успостављање веза са установама и факултетима са којима школа треба да сарађује, а истовремено је упућен предлог Управном одбору да се одобри наставницима путовање у иностранство, у првом реду у Немачку, са истим циљем. Наставници су били дужни да сачине спискове потребне литературе и да их доставе библиотеци. Истовремено је омогућавано наставницима да своје усавршавање наставе и у иностранству. Тако је мр Ненаду Стојановићу одобрен боравак у Немачкој од 8. новембра 2003. године до 30. маја 2004. године за израду докторске дисертације. Као уџбеник је прихваћена књига аутора др Љубише Цветковића *Економика и организација*. После одбацивања приговора мр Перице Пешића, у звање професора за хемију 1 и хемију 2 изабран је са пуним радним временом др Горан Петковић.

Дан школе обележен је 7. новембра 2003. године у сали Народног позоришта Лесковцу. После уводне речи директора мр Радомира Соколовића подељене су дипломе свршеним студентима, а најбоља међу 39 дипломираних била је Маја Младеновић. Наговештавајући промене у Наставном плану и програму и прелазак на трогодишње студије, Соколовић је истакао да ће он бити у складу са европским стандардима и да ће студенти у првом реду

бити кадар за мала и средња предузећа. Након тога, организована је модна ревија, коју су припремили студенти и наставници Одсека за дизајн текстила и моделовање одеће и конфекције. Модели су били урађени у радионицама школе, а спонзори су били Скупштина општине Лесковац и текстилна предузећа из Крушевца, Скопља, Београда, Вучја и Лесковца. Колекцију под називом „Пролећни занос" носило је осморо професионалних манекена из Ниша.

На основу података који су децембра 2003. године достављени Министарству просвете и спорта види се да је школа имала 323 студента (на првој години 150, другој 82 и трећој 49 и 42 апсолвента). Од тога је на буџету било 189 (на првој години 86, другој 35, трећој 38 и апсолвената 30), а самофинансирајућих 134 (на првој години 64, другој 47, трећој 11 и апсолвената 13). Укупан број први пут уписаних студената био је 256 (на првој години 121, другој 74 трећој 49 и апсолвената 22) и то на буџету 155, а који плаћају школарину 101. Из Републике Македоније било су укупно 33 студента (на првој години 13, другој 17, трећој 3) Наставу у школској 2003/2004. години изводило је 20 наставника у радном односу са пуним радним временом, 6 са непуним радним временом и 4 по уговору. Ненаставног особља са пуним радним временом било је 11.

Пред крај године, 23. децембра, била је заказана седница Наставног већа са уобичајеним дневним редом, али је на предлог мр Миливоја Петковића дневни ред измењен и усвојен је предлог да се расправља и о поверењу директору. Директор је пре седнице написао оставку коју је предао секретару Ђелићу. У дискусији су учествовали мр Миливоје Петковић, мр Станоје Станисављевић, мр Небојша Ристић и мр Миодраг Ђорђевић. Прихваћена је одлука да се гласа о поверењу директору. Наставном већу је било присутно 10 наставника, а гласало је 9, јер директор није хтео да гласа. За изгласавање неповерења директору било је пет наставника, што је била већина од оних који су гласали и Наставно веће је донело одлуку о разрешењу мр Радомира Соколовића са дужности директора. Истовремено је донета и одлука да се за новог директора Влади Републике Србије предложи др Љубиша Миленковић. Међутим, средином јануара 2004. године, директор је упозорио Наставно веће да није имало право да доноси коначну одлуку, већ само предлог одлуке о разрешењу директора, коју је требало да упути Управном одбору који би је, ако је прихвати, упутио Влади Републике Србије. Како је предложени кандидат за директора, др Љубиша Миленковић био на боловању, одложено је разматрање те тачке дневног реда до његовог повратка. Већ на наредној седници, истог месеца, прослеђена је иницијатива Наставног већа о разрешењу директора Управном одбору.

У настојању да се створе што повољнији услови за прелазак на трогодишње студије у складу са Болоњском декларацијом, школа је упутила писмо о намерама за сарадњу Универзитету у Ројтлингену у Немачкој, после чега је

уследио позив да представник школе посети овај Универзитет. Представник школе био је мр Миодраг Ђорђевић који је поред Универзитета посетио и фабрике „ДОКУ“ која је била центар за израду софтвера за дизајнирање плетива и једну од највећих фабрика за производњу електронских равноплетећих машина „УНИВЕРЗАЛ“, где је добио и узорке плетива за презентацију студентима. Подржавајући овакве иницијативе школе, Регионална привредна комора је радо прихватила организовање заједничке презентације програмских пакета софтвера за компјутерско дизајнирање текстилних материјала. Презентација је трајала два дана и то најпре за студенте и средњошколце, а затим за привреднике. Добијено је и обећање од фирме „ДОКУ“ да школа добије један програмски пакет бесплатно за компјутерско дизајнирање текстилних материјала.

Придржавајући се Статута и закона, Наставно веће је крајем јануара 2004. године прихватило извештаје наставника мр Миливоја Петковића, мр Радомира Соколовића и мр Станоја Станисављевића о петогодишњем раду и истовремено одобрило израду Практикума из предмета текстилна влакна аутора мр Миливоја Петковића. Настава у летњем семестру школске 2003/2004. године почела је 17. фебруара 2004. године по усвојеном распореду рада. У то време већ је био готов преднацрт Закона о високом образовању, а истовремено се размишљало о стварању асоцијације виших школа, што је разматрано на семинару на Копаонику, на којем су учествовала и два представника школе. Како се у овој календарској години навршавало 45 година од формирања Више техничке текстилне школе у Лесковцу, одлучено је да се формира комисија за израду монографије коју су чинили: мр Радомир Соколовић, др Љубиша Миленковић и Ђорђе Милтеновић. То је био наставак традиције да се за јубиларне и округле годишњице објављује монографија о школи. Истовремено је формиран и Организациони одбор са задатком да осмисли вишедневне активности прославе, прибави средства и обезбеди медијску подршку. Чинили су га: мр Радомир Соколовић, др Љубиша Миленковић, мр Миодраг Ђорђевић, мр Драган Радивојевић и Ђорђе Милтеновић. У вези са тим припремама предузете су мере да се санира део крова који је прокишњавао.

Међутим, питање разрешења директора и даље је било у првом плану. Изненађен оваквом иницијативом и понуђеном оставком директора, Управни одбор, коме су присуствовали представници Наставног већа, затражио је да се та иницијатива образложи и да се прецизно наведу разлози за њено покретање, управо у време када предстоје нова законска решења и трансформација школе. Том приликом директор је предложио да остане на тој дужности до 30. јуна, односно до краја летњег семестра, да се за то време припреми ново лице за директора, а да се он после тога повуче са дужности. Наставно веће је прихватило овакав предлог. И поред тога, школа је била активан учесник све чешћих састанака у вези са будућом

организацијом вишег школства. Најпре је Регионална привредна комора Лесковац обавестила школу о једнодневном семинару на тему „Положај текстилне и одевне индустрије у свету“ који је одржан у Београду, а затим је одржан састанак на иницијативу Асоцијације виших школа Војводине и Више техничке машинске школе у Земуну на тему трансформације виших школа у високе, којима је присуствовао представник школе. А неспоразуми у погледу одржавања испита из опште и аналитичке хемије код предметног наставника мр Перице Пешића настављени су. Како је значајан број студената морао да полаже после трећег неуспелог покушаја, формирана је Комисија за обављање испита у таквим случајевима. Чинили су је: мр Небојша Ристић, председник, мр Перица Пешић и мр Миодраг Ђорђевић, пошто је ранији члан мр Миливоје Петковић поднео оставку. А интересовање наставника за писање стручне литературе није престајало. Тако је, средином фебруара 2004. године, Наставно веће одобрило штампање књиге мр Милана Стојановића *Инжењерско цртање са нацртном геометријом*.

Значајан догађај за школу био је долазак делегације немачке фирме „ДО-КУ“ у узвратну посету 19. и 20. марта 2004. године, када је организована презентација њихових софтверских програма. А колико је школа већ постигла значајан рејтинг, показује и податак да је мр Миодраг Ђорђевић именован за члана Комисије Ф-219 за израду стандарда из области текстилне индустрије при Заводу за стандардизацију. Пошто је најављена трансформација виших школа на трогодишње студије, почеле су да их примењују Виша техничка текстилна школа и Виша пословна школа у Београду и Виша економска школа у Лесковцу. Међутим, појавио се проблем око издавања диплома студентима који ће завршити те трогодишње студије. Зато су представници школе, др Љубиша Миленковић, мр Драган Радивојевић и мр Небојша Ристић, обавили разговор у Министарству просвете и спорта у Београду, где им је сугерисано да наставе са студијама са две и по године, јер поменуте школе још увек немају законског основа за такав рад. Зато је Наставно веће донело одлуку да се у школској 2004/2005. години настави са радом са пет семестара. Наравно, није изостала уобичајена кампања за упис студената у прву годину студија, која је подразумевала и поделу пропагандног материјала. Одлучено је да се за то искористи и сајам МЕСТЕМ који је планиран за мај у Лесковцу.

Међутим, расправе око разрешења директора нису престајале. Чланови Наставног већа детаљно су информисани о току седнице Управног одбора и о захтеву да посебна комисија (др Горан Петковић, др Живан Стојковић и мр Небојша Ристић) презентује разлоге за разрешење. Директор је том приликом прочитао своју писмену оставку. Инсистирало се и на томе да се утврди да ли су у школи поремећени међуљудски односи. Како је на седници Управног одбора, 3. јуна 2004. године, директор саопштио да се ради о неопозивој оставци, Управни одбор је доставио Министарству просвете и

спорта имена наставника који испуњавају услове за именовање на место директора: др Горан Петковић, др Љубиша Миленковић, мр Миливоје Петковић и мр Станоје Станисављевић. Без обзира на та догађања, рад се одвијао уобичајено. За студенте који су из оправданих разлога пропустили један део наставе сачињен је распоред да се то надокнади. Истовремено, понедељак је одређен као дан када су сви наставници били обавезни да буду у школи, како за консултације са студентима, тако и за одвијање других активности. У настојању да се привуче што већи број студената страних држављана и поред препоруке Министарства просвете и спорта да за њих школарина буде 1000 долара, школа је смањила ту суму на 800 долара. Како се приближавао крај летњег семестра школске 2003/2004. године, интензивније су вођени разговори о предавањима и вежбама, њиховом посећивању од стране студената и проблему да неки студенти нису добили потпис из једног предмета. Уважавајући те тешкоће, Наставно веће је одобрило оверу семестра без једног потписа било ког предметног професора, уз захтев да студент заврши предиспитне обавезе попут цртежа, лабораторијских и рачунских вежби и семинарских радова. Као и сваке године, тако је и пред овај уписни рок именована Централна комисија за полагање класификационог испита, затим комисије за цртање и сликање, за текстилну технологију, за математику и за српски језик. Крајем маја био је окончан конкурс за избор неких наставника, па је мр Милун Стевановић изабран у звање предавача за руски језик са 20% радног времена, а мр Миодраг Трајковићу звање предавача за економику и организацију са 15% радног времена.

Заинтересованост виших школа за што бржу трансформацију појачала се средином јуна 2004. године када су координатор групације виших школа и Виша техничка машинска школа из Трстеника организовали састанак на Вишој техничкој школи у Нишу на тему: „ Разматрање и анализа дотадашњих активности на трансформацији виших школа у будуће трогодишње високе школе примењених студија и договор око даљих задатака на реформи“. Састанку су присуствовали представници виших школа из Трстеника, Ниша, Аранђеловца, Крушевца, Чачка, Лесковца, Шапца, Пожаревца, Врања, Прокупља, Крагујевца, Урошевца и Звечана, а као гости из Зрењанина, Ужица и Београда. На састанку је потврђена апсолутна оправданост преласка виших школа на модел трогодишњих студија за које је било потребно прилагодити наставне планове и програме по стандардима Европске уније. Било је потребно максимално појачати активности на припреми акредитације по свим критеријумима, са посебним акцентом на опремање лабораторија. Закључено је да треба што пре донети Закон о високом образовању који би регулисао и ову материју. Уколико се то одуговлачи, дат је предлог да се донесе посебан Закон о вишим школама, чији би основ био урађен текст преднацрта Закона о високом образовању. Од Министарства просвете и

спорта захтевано је да се укине одлука о драстичном смањењу средстава за материјалне трошкове и да се изједначе цене рада у вишем и високом образовању са ценом рада у основном образовању, јер је постојећа разлика 30%. Заједничка радна група групације виших школа планирала је да у вези са тим затражи састанак са представницима Министарства и директорима.

Како је већ био истекао рок да директор буде разрешен дужности, сада већ са неопозивом оставком, више пута је интервенисано код Министарства просвете и спорта да се то спроведе преко Владе Републике Србије, пошто је био већ конституисан предлог за др Љубишу Миленковића. Међутим, Министарство је затражило од мр Станоја Станисављевића биографију и програм рада школе, што је он и послао. Нешто касније, у Службеном гласнику је било објављено решење о именовању мр Станоја Станисављевића за директора, иако је постојао званичан предлог да то буде др Љубиша Миленковић. Тако је дошло до промене директора школе. Поводом тога је формирана Комисија за примопредају дужности, коју су чинили мр Миодраг Ђорђевић, мр Драган Радивојевић и Ђорђе Милтеновић.

Новоименовани директор је обавестио Наставно веће да је наставнику мр Перици Пешићу још 18. августа 2004. године престао радни однос после петогодишњег мандата и да он не може да држи испите у септембарском и октобарском испитном року, па је то требало да обаве комисије. Наиме, Наставним планом и програмом из 1997. године били су предвиђени предмети општа, аналитичка и органска хемија, а последњој генерација студената уписаној по овом Наставном плану школске 2001/2002. године апсолвентски стаж је истицао 30. септембра 2004. године, тако да су јој остали само ови испити и дипломирање. Зато су формиране комисије за обављање испита из ових предмета у септембарском и октобарском испитном року. Дошло је и до промене у саставу Управног одбора, јер мр Станоје Станисављевић, после именовања за директора, није могао више да буде члан, па је уместо њега именован мр Радомир Соколовић.

Крајем септембра 2004. године, извршене су измене у Статуту, које би олакшале каснији рад на трансформацији. Убачени су предмети дизајн и моделовање одеће и дизајн текстила и моделовање одеће, као и теорија форме и дизајн и креирање одеће. Олакшан је и завршетак студија по Наставном плану и програму из 1997. године. За студенте који су уписани школске 2001/2002. године омогућен је завршетак студија до 30. септембра 2006. године. Уколико не дипломирају до тог рока, могу наставити студије по Наставном плану и програму од 5. јуна 2003. године, уз обавезу плаћања трошкова студија. Међутим, студент је могао и пре истека овог рока да поднесе захтев за наставак студија по том наставном плану и програму. Студенти који су били уписани школске 2002/2003. године по Наставном плану и програму од 14. маја 2002. године могли су да заврше студије до 30. септембра 2007. године. Уколико до тог рока не дипломирају, настављају

студије по Наставном плану и програму од 5. јуна 2003. године, уз обавезу плаћања трошкова студија. Но, и пре истека тога рока студент је могао да поднесе захтев да настави студије по поменутом наставном плану и програму. За апсолвенте којима је остао само још један испит до дипломирања одобрен је још један додатни октобарски рок.

За почетак нове 2004/2005. школске године усвојени су план и програм рада, подела предмета на наставнике и распоред часова за први, трећи и пети семестар. Конкурс за наставника физике је поништен, а настава је у зимском семестру поверена мр Звонимиру Момировићу, а до повратка Надежде Стојановића са неплаћеног одсуства настава из испитивања текстила поверене је мр Миодрагу Ђорђевићу. За рад у школској библиотеци био је задужен Ђорђе Милтеновић. Урађена је и табела оптерећености наставника према ЕЦТС бодовима, а школска година је почела 1. октобра 2004. године. Како би се омогућило извођење наставе у трећем и петом семестру, донета је одлука да студенти могу уписати трећи семестар са два неположена испита, а на смеру Дизајн са три неположена испита, док је упис петог семестра дозвољен са било која два неположена испита.

Настављајући активност за прелазак на трогодишње студије, средином октобра 2004. године, директор и мр Драган Радивојевић обавили су разговор са представницима Министарства просвете и спорта у Београду, где су добили обавештење да се Наставни планови и програми за трогодишње студије још увек могу прилагођавати постојећем наставном кадру, а да ће број предмета које може држати један наставник бити из одређених области. Истовремено је постигнута сагласност за отворену сарадњу са Вишом техничком текстилном школом у Београду. Закључено је да Комисија за трансформацију школе настави да ради и да се покрене поступак за измену Наставног плана и програма за трогодишње студије, који још увек није био у практичној примени. Предложено је Управном одбору да се изврши измена у Статуту, у коме је предвиђено да се феријална пракса студената изводи после прве и друге године и да се она изводи само после друге године зато што у првој години нема уже стручних предмета. Тако је студент био обавезан да обави феријалну праксу после друге године у јулу или августу у трајању од 15 дана. Те обавезе били су ослобођени студенти који су имали најмање једну годину радног искуства у текстилној индустрији. На феријалној пракси студенти су се упознавали са производно-технолошким процесом, о чему су били дужни да воде дневник.

Иако су припреме за обележавање 45 година рада школе почеле на време, она је 5. новембра 2004. године обележена на уобичајен начин, поделом диплома студентима који су завршили школовање, а тај дан био је нерадан. Обезбеђена је и новчана донација за одржавање ове свечаности, а шеф рачуноводства Богдан Јовић био је задужен да припреми извештај

о утрошку средства за Наставно веће. Нажалост, добра замисао да се тим поводом штампа монографија није остварена.

После боравка директора и шефа рачуноводства Богдана Јовића у Министарству просвете и спорта у Београду, средином новембра 2004. године, одлучено је да се са изменама Наставног плана и програма за трогодишње студије може да почне. Требало га је радити по одсецима и обратити посебну пажњу на обликовање Одсека за дизајн и на дефинисање звања које ће имати дипломирани студенти. Истовремено је, по замисли директора, требало извршити прерасподелу просторија, тако да управа школе буде смештена у приземљу, а да кабинети буду подељени по смеровима. Простор је, такође, требало одредити према броју студената, јер је, на пример, на смеровима оплемењивање текстила и механичком било мало студената. У вези са тим, требало је сачинити пројекте, а затим се обратити за средства. Средином зимског семестра школске 2004/2005. године рад је био знатно поремећен после изненадне смрти мр Миливоја Петковића који је последњи испит из предмета текстилна влакна обавио 7. октобра 2004. године. и оцене уписао у испитне пријаве, али не и у записник, па је то требало урадити и оверити записник који је једини валидан документ за положени испит. Записник са комисијски обављених испита из испитивања текстила и аналитичке хемије, где је мр Миливоје Петковић био један од чланова, оверен је потписом мр Радомира Соколовића, а за аналитичку хемију мр Драгана Радивојевића, по одлици Наставног већа. За чланове комисија за комисијско обављање испита одређени су за испитивање текстила мр Миодраг Ђорђевић, проф. др Љубиша Миленковић и проф. мр Радомира Соколовић, а за аналитичку хемију: мр Небојша Ристић, проф. др Горан Петковић и мр Драган Радивојевић.

Сходно законским прописима, Управни одбор је у овом семестру усвојио Правилник о заштити на раду и Правилник о заштитним средствима. Како је у овом периоду изашао преднацрт Закона о високом образовању, да би се ухватио корак за правовремену трансформацију школе, закључено је да Министарству просвете и спорта треба доставити Наставни план и програм за трогодишње студије до средине децембра 2004. године, а да се посебна седница посвети припремама за акредитацију Високе струковне школе за текстил. Зато је именована Комисија за корекцију наставних планова за смерове примарна производња текстила и дизајн текстила, коју су чинили мр Миодраг Ђорђевић, мр Радомир Соколовић, мр Небојша Ристић и мр Драган Радивојевић, а за смерове конфекцијски и моделарско-конструкцијски др Љубиша Миленковић, мр Станоје Станисављевић, Слађана Антић и Наташа Благојевић. Истовремено је расписан конкурс за предмете креирање одеће са 25% пуног радног времена и теорија форме и дизајна са 20 % пуног радног времена, а настава из испитивања текстила за четврти и пети семестар поверена је мр Миодрагу Ђорђевићу, а из преплетаја плетива мр Драгану Радивојевићу. После паузе за време новогодишњих празника, настава у

зимском семестру завршена је 15. јануара 2005. Године, с тим што је од 17. до 21. јануара организовано надокнађивање изгубљених часова. Настава у летњем семестру почела је 14. фебруара 2005. године.

Процењујући да је Виша техничка текстилна школа у Лесковцу испунила услове за прелазак на трогодишње студије, директор проф. мр Станоја Станисављевић је 25. фебруара 2005. године Министарству просвете и спорта упутио захтев за прелазак на трогодишње студије и доставио елаборат и Наставни план.

Један од услова за будућу акредитацију школе био је и обезбеђивање стручне и уџбеничке литературе, а како дотадашњи Правилник о издавачкој делатности није предвиђао и штампање уџбеника, договорено је да се изврши његова допуна. Наравно, био је познат и податак да је за издавање уџбеника била потребна и сагласност Министарства просвете и спорта , а за обезбеђивање средстава школа је требало да нађе спонзоре са којима би закључила уговор о донаторству. После интензивног рада и ангажовања комисија, Наставно веће је 18. јануара 2005. године усвојило Наставни план за трогодишње студије, а наставници су добили задатак да до почетка фебруара припреме наставне програме. Поводом предстојеће трансформације виших школа, директор је присуствовао састанку на Копаонику, где је закључено да још има нејасних питања о решењима законодавца, као што су извођење феријалне праксе, радно искуство наставника, број предмета по наставнику. Да би се за такве промене припремило, требало је размишљати о прерасподели предмета на постојеће наставнике и расписивању конкурса за нове предмете. Рад на Наставном плану и програму био је настављен па су, крајем фебруара 2005. године, усвојене измене које су се односиле на Одсек за дизајн. У овој фази рада на трансформацији настале су извесне недоумице у вези са захтевом Министарства просвете и спорта да му се доставе измењени Наставни планови и програми. Како је школа већ имала сагласност тог Министарства издату 23. маја 2003. године на Наставни план и програм за трогодишње студије, а накнадне измене нису биле велике, остало се при тој одлуци. Према изменама за трогодишње студије предвиђена су три одсека: Одсек производња текстила са смеровима текстилно-механички и оплемењивање текстила, Одсек текстилно одевни са конфекцијским смером и Одсек за дизајн са смеровима дизајн текстила и модни дизајн. Када је почетком априла 2005. године стигла сагласност од Министарства просвете и спорта за отварање новог смера за дизајн, али под условом да студенти сами плаћају школарину, то школи није одговарало, јер је по усвојеном Наставном плану из 2003. године, на који је Министарство дало сагласност, предвиђено да и на овом Одсеку могу да се школују студенти и на буџету. Ако би се задржало новопонуђено решење, претила је опасност да не буде довољно студената, што би био основ за његово укидање. Зато је закључено да се у Статут убаци Наставни план из 2003.

године, који је омогућавао трогодишње студије. Тако је за упис студената за школску 2005/2006. годину предложено на Одсеку примарна производња текстила 65 кандидата и то на смеру механичка прерада текстила, 13 на буџету и 20 самофинансирајћих, на смеру оплемењивање текстила 12 и 20, на Одсеку текстилно-одевном на конфекцијском смеру 25 и 25 и на Одсеку за дизајн 25 и 25. Настављене су и даље припреме за прелазак на трогодишње студије и извршене измене у Статуту, 26. априла 2005. године. Убачена је одредба која предвиђа да настава у школи траје три године, односно шест семестара, почев од школске 2005/2006. године. Настава би се остваривала кроз Одсек за примарну производњу текстила са смеровима механичка прерада текстила и оплемењивање текстила, Одсек текстилно-одевни са конфекцијским смером и Одсек за дизајн текстила и моделовање одеће. Студент, чија настава траје пет семестара, тему за дипломски рад добијао је почетком петог семестра, а студент, чија настава би трајала шест семестара, тему би добијао почетком шестог семестра. После окончаног конкурса, у звање предавача за машинске елементе и термодинамику изабран је мр Ђорђе Милтеновић. У фази дискусије о доношењу Закона о високом образовању важно подручје интересовања било је финансирање високошколских организација. Семинару су тим подовом присуствовали директор мр Станоје Станисављевић и шеф рачуноводства Богдан Јовић. Тема је била финансирање образовања у 2006. години (буџет, финансијски извештаји и примена Закона о раду на запослене у образовању). У току је била израда прописа о финансирању школа, односно израда критеријума на основу којих би се добијала финансијска средства. Радило се о броју студената, броју стално запослених наставника и њиховој квалификационој структури и о површини зграде.

У поступку трансформације настојало се да Наставни план и програм буду што комплетнији, па је зато Наставно веће, 30. јуна 2005. године, извршило измене у Наставном плану, који је усвојен још 12. марта 2003. године и на који је Министарство дало сагласност. На Текстилно-одевном и Одсеку за дизајн текстила и моделовање одеће уведен је предмет практичне наставе, а на Одсеку за дизајн уведени су и предмети из области уметности. Такође, у складу са новим Законом о високом образовању који је био у завршној фази усвајања, свака високошколска установа морала је да прође систем акредитације и еваулације, што је подразумевало и потпуну техничку опремљеност за извођење наставе. С тим у вези, Управни одбор је још новембра претходне године потврдио инвестициони програм за 2005. годину за опремање струковних радионица и лабораторија за извођење вежби. Уз помоћ Фонда за развој општине Лесковац и из сопствених средстава, школа је утврдила приоритет у набавци опреме за електронски облик конструкцијске припреме у конфекцији, као и једне компјутерске радионице.

У школској 2004/2005. години школа је имала 361 студента (у првој години 133, од којих 81 на буџету), у другој 93 и то 58 на буџету, у трећој 67, а од њих 43 на буџету и 68 апсолвената од којих 48 на буџету. Број први пут уписаних студената био је 110 на првој, 87 на другој, 67 на трећој и 36 апсолвената. На све три године била су 34 студента из Републике Македоније.

Већ у јулу, за нормално обављање наставе у школској 2005/2006. години, после спроведеног конкурса, у звање професора за текстилна влакна и испитивање текстила изабран је мр Драган Радивојевић, а са 25% пуног радног времена за моделовање одеће изабран је мр Станоје Станисављевић. У звање предавача за математику изабрана је специјалиста Снежана Ђорђевић, а у звање професора за преплетаје плетенина мр Миодраг Ђорђевић. Именовани су и рецензенти за рукопис *Основна начела оплемењивања текстила 1* аутора мр Небојше Ристића. Позитивне рецензије су убрзо стигле, па је прослеђен предлог Управном одбору да се изврши допуна Правилника о издавачкој делатности, како би се предвидело и штампање уџбеника. А Наставно веће је 23. августа 2005. године усвојило коначну верзију Наставног плана и програма за трогодишње студије, који треба да се примењује од школске 2005/2006. године. Радило се о допунама по којима је на Текстилно-одевном одсеку и Одсеку за дизајн и моделовање одеће уведен предмет практичне наставе за стицање основних знања и вештина из струке шивења, на Одсеку за дизајн и моделовање одеће предмети из области уметности.

Коначно, после дужих припрема и дискусија, 10. септембра 2005. године усвојен је Закон о високом образовању, по коме је предвиђено прерастање виших школа у високе у трогодишњем трајању. Закон је предвидео постојање Националног савета за високо образовање са 16 чланова које бира Народна скупштина Републике Србије, и то десет чланова из реда редовних професора, врхунских научника, односно уметника, два члана из реда професора струковних студија на предлог Конференције академије струковних студија, и четири члана из реда истакнутих личности из области науке, културе , просвете, уметности, односно привреде. Закон је установио и Комисију за акредитацију и проверу квалитета од 15 чланова. Самостална високошколска установа била је дужна да својим Статутом, односно општим актом, дефинише тела и поступке везане за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада. У интервалима од највише три године, школа спроводи самовредновање, при чему се разматра и оцена студената. На захтев Комисије, школа је била дужна да достави резултате самовредновања. Ради координирања рада, утврђивања заједничке политике, остваривања заједничких интереса и обављања послова утврђених законом, основана је Конференција академија струковних студија. За остваривање интереса студената оснива се Студентска

конференција академија струковних студија, коју чине представници студентских парламената академија струковних студија. Студије првог степена су основне академске студије и основне струковне студије, студије другог степена су дипломске академске студије - мастер, специјалистичке струковне студије и специјалистичке академске студије. Студије трећег степене су докторске академске студије. Основне струковне студије имају 180 ЕСПБ бодова, а специјалистичке струковне студије најмање 60 ЕСПБ бодова. Постоји и Академија струковних студија која може остваривати основне струкове студије и специјалистичке струковне студије. Висока школа струкових студија је самостална високошколска установа. После акредитације она подноси захтев за добијање дозволе за рад. Орган управљања је Савет чији мандат траје три године и може имати најмање 17 чланова. Чине га представници школе, студената и оснивача. Орган руковођења школом је директор, који се бира из реда наставника са пуним радним временом на три године, са могућношћу једног поновног избора. Звања наставника су предавач и професор струковних студија. У звање предавача може бити изабрано лице које има академски назив магистар или стручни назив специјалисте, а у звање професора које има научни назив доктор наука, односно доктора уметности. У звање предавача или професора струковних студија из поља уметности може бити изабрано и лице које има високо образовање првог степена и призната уметничка дела. Школа може ангажовати и гостујућег професора без расписивања конкурса из друге самосталне високошколске установе ван територије Републике Србије. Изузетно, у случају потребе извођења наставе у пољу уметности, гостујући професор може бити истакнути уметник. Наставу страног језика, односно вештина, може изводити и наставник страног језика, односно вештина који има стечено високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад. Звања сарадника су сарадник у настави и асистент. Наставници, изузев професора виших школа, који су до ступања на снагу овог Закона изабрани по прописима који су до тада важили, обављали су послове наставника и сарадника до истека времена на које су бирани. Професор више школе који испуњава услове за избор за професора струковних студија сматра се да има звање професора струковниих студија. Професор више школе који не испуњава услове за избор у звање професора струковних студија, а има најмање 15 година радног стажа на пословима наставника, на дан ступања на снагу овог Закона сматра се да има звање професора струковних студија. Ступањем на снагу овог Закона, престао је да важи Закон о вишој школи из 1992, са допунама 1993, 1994 и 1996. године.

Чланови Управног одбора у овом периоду били су: проф. др Миодраг Стаменковић, проф. др Живан Стојковић, проф. мр Радомир Соколовић, мр Божидар Стојиљковић, директор предузећа „БИМ комерц“ Лесковац, мр

Миодраг Ђорђевић и мр Небојша Ристић, виши предавачи школе. У звање предавача за физику са 40% пуног радног времена од 1. октобра 2005. године примљена је мр Ивана Спасић из Ниша.

За почетак школске 2005/2006. године сачињен је распоред предавања и испита и као и до тада истакнут на огласној табли. Настава за прву годину почела је 3. октобра 2005. године, када су на свечан начин, у присуству свих наставника, предати индекси студентима прве године, а за трећи и пети семестар настава је почела 10. октобра. Одобрен је и други уписни рок и сачињен распоред полагања испита. Закључено је, такође, да је потребно одмах почети са припремама за акредитацију и урадити елаборат који је требало послати Министарству просвете и спорта. У вези са тим одлучено је да се настави са разговорима о сарадњи са Технолошким факултетом у Лесковцу, па је зато именована комисија коју су чинили др Горан Петковић, др Љубиша Миленковић и мр Радомир Соколовић, која је требало да обави тај задатак и да поднесе извештај Наставном већу. А после добијених сагласности свих релевантних институција и након промена у Правилнику о издавачкој делатности, одобрено је штампање уџбеника *Основна начела опламењивања текстила 1 део* аутора мр Небојше Ристића.

У Београду је, крајем октобра 2005. године, одржан састанак са директорима школа у организацији Министарства просвете и спорта, на коме су, поред осталога, предложени и координатори за учествовање у формирању Националног савета који би се бавио питањима акредитације. Добијана су и прецизнија упутства за рад на елаборату за акредитацију, без обзира што још увек нису биле одређене научне области и колики број наставника ће бити задужен за једну научну област. Када то буде одређено, могу се кориговати и Наставни планови и програми. Како је за акредитацију било предвиђено да се уради регистар за све наставнике, почело се са сређивањем документације. што се тиче вежби, морало се навести где се оне изводе, а ако је то ван школе, потребно је било обезбедити уговоре о пословно-техничкој сарадњи са одговарајућим установама. Како се приближавао Дан школе предложено је да се привремено престане са адаптацијом просторија због недостатка простора за извођење наставе. Направљен је и распоред консултација са студентима који је јавно истакнут. Студенти који нису били у могућности да редовно похађају наставу могли су да до 1. децембра 2005. године обаве консултације око семинарских радова којима би покрили предавања. Семинарске радове су могли да предају најкасније до средине јануара наредне године. Због измењених законских прописа , крајем октобра престао је рад координатора за више школе. Наставнику мр Миодрагу Трајковићу дата је сагласност за штампање монографије *Менаџмент стратегија и информационе технологије*, под условом да се добију позитивне рецензије, што је ускоро и уследило. На место помоћника директора школе од 17. новембра 2003. године налазио се

мр Драган Радивојевић. Међутим, 1. новембра 2005. године, он је поднео неопозиву оставку на ову дужност, наводећи искључиво личне разлоге, због ангажовања на завршетку докторске дисертације.

Средином новембра 2005. године, после писмених примедби на рад директора мр Станоја Стансављевића, Управни одбор је формирао комисију коју су чинили проф. др Живан Стојковић, председник, мр Миодраг Ђорђевић и мр Драган Радивојевић. На основу увида у документацију, разговора са директором и једним бројем радника школе, сачињен је извештај у коме је предложено разрешење директора. Извештај је прочитан на заједничкој седници Управног одбора и Наставног већа. Пошто је предлог био усвојен, а прихватио га је и директор, предложено је Министарству просвете и спорта да Влада Републике Србије за новог директора именује проф. др Љубишу Миленковића. После његовог именовања, Наставно веће је 16. јануара 2006. године формирало Комисију за примопредају дужности у саставу мр Радомир Соколовић, мр Миодраг Ђорђевић и мр Драган Радивојевић. Новоименовани директор, проф. др Љубиша Миленковић је за свог помоћника именовао проф. др Горана Петковића. А један од приоритетних задатака био је наставак рада на припреми елабората за акредитацију. Директор је, такође, обавестио Веће да је Комисија за сарадњу са Технолошким факултетом у Лесковцу послала тражене податке, али да још увек нема одговора са Факултета. Зато су формиране комисије за поједине области, чији задатак је био да у што краћем року доставе податке који су потребни за израду елабората. Комисију за подношење предлога Наставног плана и програма чинили су мр Радомир Соколовић и мр Миодраг Ђорђевић, Комисију за сарадњу са привредом др Горан Петковић и мр Драган Радивојевић, Комисију за одговарајућа акта и документацију мр Миодраг Трајковић и Мирољуб Ђелић, Комисију за лабораторије и радионице мр Небојша Ристић и мр Ђорђе Милтеновић. А како би био организован што бољи рад, донета је одлука да се наставници који неоправдано одсуствују са седница Наставног већа кажњавају са 5% од зараде. Установљен је и поступак да директор представи новопримљене раднике Наставном већу, а такође и да се организује испраћај оних који одлазе у пензију. Крајем јануара 2006. године то је приређено за специјалисту Сретена Ђорђевића и мр Милана Стојановића. Значајна пажња је поклоњена и потреби стручног усавршавања наставника, па је већ почетком фебруара 2006. године, одлучено да се одобравају средства за пријаву и одбрану специјализације, магистратуре и докторске дисертације. Настављајући интензиван рад на припреми за акредитацију у школи је овог месеца одржан састанак са представницима виших школа из Крушевца, Врања, Ниша и Пирота,на коме је то била главна тема. Закључено је и да се захтев за акредитацију поднесе до краја фебруара.

Настава у летњем семестру школске 2005/2006. године почела је 16. фебруара. А како је био у току конкурс за предмете технологија предења,

преплетаји и декомпозија тканина и рачунарска техника настава до његовог окончања била је поверена: мр Драгану Радивојевићу за технологију предења, мр Радомиру Соколовићу за преплетаје и декомпозицију тканина и Снежани Ђорђевић за рачунарску технику. Такође је настава предмета текстилна технологија за смер механичка прерада текстила поверена мр Миодрагу Ђорђевићу. Усвојена је и позитивна рецензија рукописа *Конструкција одеће 2* аутора мр Станоја Станисављевића. Како се због ускршњих и првомајских празника није радило од 21. априла до 3. маја 2006. године, договорено је да се настава због изгубљених часова надокнади до краја летњег семестра и то суботом према утврђеном распореду. Ова надокнада била је независна од консултација које се обављају сваког последњег викенда у месецу. А пошто су разговори са Технолошким факултетом у Лесковцу били још увек у застоју, одлучено је да се крене у кампању за упис нове генерације студената на трогодишње студије. У вези са тим је формиран тим: мр Драган Радивојевић, др Горан Петковић и мр Миодраг Ђорђевић за координацију ове кампање. Коначно, пошто су сви послови око израде Наставног плана за студијске програме основних струковних студија били завршени, Наставно веће га је усвојило 4. априла 2006. године. Истовремено је обавештено о допису који је стигао са Технолошког факултета у вези са понуђеном сарадњом који је, у ствари, послао Колегијум, а не Научно-наставно веће или катедре, закључено је да је дошао доста касно за конкретизацију тешње сарадње за наредну школску годину и да школа мора самостално да настави са кампањом за упис нове генерације студената. Истовремено је добијена и информација да Технолошки факултет није предвидео упис студената за наредну школску годину на трогодишње студије, већ само као и до тада на четворогодишње. Наставници су добили задужење да што хитније доставе наставне програме. Са Техничким факултетом из Чачка постигнута је načелна сагласност да свршени студенти школе могу да уписују директно трећу годину и да после дипломирања добију звање дипломирани инжењер информатике. Како је за добијање акредитације потребно да школа има 50% наставника у сталном радном односу у звању доктора наука, расписан је конкурс за текстилна влакна, испитивање текстила, прађе специјалних намена и влакна високих перформанси, као и за професора за предмете математика и рачунарска техника. Обимност послова за акредитацију условила је неопходност продужења рока за израду елабората. Чланови Комисије за акредитацију, мр Миодраг Трајковић и Мирољуб Ђелић, били су дужни да од мр Емилије Ђикић, до средине маја 2006. године, добију анкету о студентима, даље да се обезбеде споразуми о сарадњи са Технолошким факултетима у Лесковцу, Чачку, Скопљу, Технолошко-металуршким факултетом Београду и Технолошким факултетом „Михајло Пупин“. Истовремено су и наставници који нису доставили програме били дужни да их доставе до тог рока. У склопу припрема за предстојећу акредитацију директори

школа из техничко-технолошке секције које су имале студијске програме за образовање у области примењених уметности-дизајна из Београда, Новог Сада, Зрењанина и Лесковца урадили су предлог норматива и стандарда које су доставили Конференцији директора виших школа. Управни одбор је усвојио ценовник о висини студија на основу школарина које је донела Влада Републике Србије. До краја маја кампања за упис је била завршена, а рок за завршетак елабората за акредитацију продужен је до августа 2006. године. Усвојен је и ЕЦТС вредност бодова на 25 сати по предметима из Наставног плана и програма. А за најбоље представљање у креирању одеће одржана је 25. маја 2006. године врло успела модна ревија и изложба у Културном центру у Лесковцу.

После објављеног заједничког конкурса за упис студената у школској 2006/2007. години, Наставно веће је формирало Централну комисију за полагање класификационог испита, затим Комисије за цртање и сликање, за текстилну технологију, за математику и Комисију за српски језик. Комисије су биле дужне да о свом раду сачине писмене извештаје, спискове, редослед кандидата, да их објаве и дају потребне информације, а Централна комисија да систематизује податке и да поднесе извештај Наставном већу. Конституисање органа за акредитацију приведено је крају, па је тако Национални савет именовао Комисију за акредитацију којој је требало доставити елаборат. Међутим, како је он још увек био у фази израде, постојала је могућност да се и даље врше корекције Наставног плана, што је и учињено на седници Наставног већа 14. јуна 2006. године. У вези са тим, одлучено је да се организују специјалистичке студије, с тим што би два предмета била обавезна на свим смеровима, а остали изборни. Објашњено је да специјализација мора да буде у једној области и да има уско усмерење. Студент који заврши специјализацију могао је да буде биран за предавача и на вишим школама. Крајем овог месеца, у Београду, у просторијама београдске пословне школе, одржан је састанак Конференције директора виших школа, на коме се најпре расправљало о редовности финансирања Конференције од стране виших школа, затим о предлогу одлуке о научним, уметничким и стручним областима у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља. Даље, о стручним, академским и научним називима из одговарајућих области и скраћеницама стручних, академских и научних назива. За свршене студенте високих струковних школа инсистирало са на називу дипломирани. Наставно веће је на седници 19. јула 2006. године одлучило да назив школе гласи Висока струковна школа за текстил и дизајн. Прихваћена је и иницијатива за формирање Академије струковних студија и Нацрт њеног привременог Статута. Замисао је била да она даје акредитацију за све школе.

У припреми за почетак зимског семестра школске 2006/2007. године једно од питања које је било важно за нормално одвијање рада било је грејање и

потрошња угља. Како је школа имала сопствено грејање, Вунарски институт „Вунил“ обратио јој се са молбом да се прикључи на то грејање, пошто су зграде школе и института биле спојене. Тај захтев је био прихваћен, па је са институтом закључен уговор по коме би он учествовао у трошковима грејања са 38,5%. А како би се обезбедио одговарајући наставни кадар за примену новог Наставног плана и програма, благовремено је расписан конкурс у листу „Послови“. Јула 2006. године др Љубиша Миленковић изабран је у звање професора за технолошке операције и пројектовање процеса у текстилној индустрији, др Горан Петковић за професора предмета заштита животне средине, мр Александра Перић Николић у звање вишег предавача за уникатне рукотворине, мр Станоје Станисављевић у звање професора за аутоматску конструкцију предмета, др Теуфик Токић у звање професора за математику и рачунарску технику, мр Радомир Соколовић у звање професора за предмет технички текстил, др Нако Георгиев у звање професора за текстилна влакна, испитивање текстила, прећу специјалне намене и влакна високих перформанси, мр Небојша Ристић у звање професора за одржавање и негу текстила. Истовремено, главна тема била је израда елабората за акредитацију. На састанку на Вишој техничко-технолошкој школи у Врању, почетком августа 2006. године, разговарало се о акредитацији виших школа и о оснивању академије струковних студија. Тада је закључено да све више школе доставе Вишој техничкој школи у Нишу одлуку о будућем називу школе, као и кадровске потребе за упражњеним радним местима ради размене стручних кадрова и да што пре припреме захтеве за издавање дозволе за рад и упуте их Министарству просвете и спорта. Тим поводо, директор проф. др Љубиша Миленковић је на састанку у Београду добио информације да су стандарди за акредитацију стављени на увид јавности 6. октобра 2006. године, а да се планира да их Влада Републике Србије усвоји средином тог месеца. Закључено је на том састанку да елаборати треба да буду предати до средине децембра 2006. године. Међутим, Наставно веће је одлучило да елаборат школе треба да буде предат до почетка новембра како би се могле извршити евентуалне допуне до тог рока. Како је школа већ имала именоване све потребне комисије за израду елабората, формирана је још само Комисија за самовредновање, коју су чинили мр Миодраг Трајковић, Славица Миленовић и Наташа Благојевић. Поред остале документације, било је потребно обезбедити и три споразума о међународној сарадњи са факултетима. Међутим, због сложености посла, а и потребе да са он оконча на време, Наставно веће је ангажовало проф. др Илију Росића са Економског факултета у Крагујевцу за координатора послова и израду документације за акредитацију школе. Прихваћен је и предлог проф. др Боривоја Родића да изврши методолошка истраживања у оквиру пројекта: „ Квалитет у високом образовању и његов утицај на развој менаџмента у високошколским установама“. Средином новембра 2006. године усвојени су наставни програми

за све предмете по новом Наставном плану за трогодишње студије. У праћењу рада студената уочено је да у петом семестру неки од њих нису редовно долазили на вежбе које су обавезне за излазак на испит. Зато су спискови студената који из неоправданих разлога нису обавили све вежбе били истакнути на огласној табли. Није запостављана ни посета текстилним предузећима, па је средином новембра организована стручна екскурзија до текстилног предузећа „Јумко“ у Врању.

Иако се традиционално Дан школе обележавао 4. новембра, ове године је обележен 7. новембра свечаном поделом диплома, доделом јубиларних награда и закључењем уговора о пословно-техничкој сарадњи са пословним партнерима. Након тога, организован је ручак за колектив и госте у ресторану „Мерак“.

Настављено је и укључивање у сваку акцију која би допринела већим сазнањима о акредитацији. Тако су мр Радомир Соколовић и мр Миодраг Трајковић и Наташа Благојевић 8.децембра 2006. Године присуствовали Сајму „ Болоњски процес и образовање“ на Електронском факултету у Нишу. Средином децембра, после усвајања Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа и Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма од стране Националног савета за високо образовање, стигло је обавештење да школе могу да предају елаборате до 24. јануара 2007. године.

И коначно, после дугог и исцрпљујућег рада који је обављен са пуно воље и ангажовања, Наставно веће је 27. децембра 2006. Године усвојило елаборат за акредитацију Високе струковне школе за текстил и дизајн у Лесковцу са студијским програмима текстилно-механички, оплемењивање текстила, конфекција и дизајн текстила и моделовање одеће. Стручне комисије су биле обавезне да припреме пратећу документацију за елаборат, како би комплетно био достављен Националном савету за акредитацију. Након тога, поводом новогодишњих и божићних празника, уследио је краћи одмор од 30. децембра 2006. до 7. јануара 2007. године. Већ првог радног дана у 2007. години, 8. Јануара, школа је Комисији за акредитацију и проверу квалитета у Београду поднела захтев за акредитацију и доставила комплетан елаборат. До краја овог месеца вршене су уобичајене припреме за почетак летњег семестра. По Наставном плану и програму студенти четвртог семестра смера конфекција имали су обавезу да изаберу један од три предмета: Кадкам у конфекцији, технологија плетења 1 или модни трендови у одевању. Своје опредељење су морали да пријаве референту за студентска питања до почетка летњег семестра. За организовање предавања и вежби било је потребно да се за изабрани предмет определи најмање 10 студената.

Како је појединим професорима истицао избор, расписан је конкурс за технологију предења и преплетаја и декомпозицију тканина, технологију бојења и штампања и технологију апретуре, технологију плетења, технологију нетканог тексиила за по једног наставника са пуним радним временом и за енглески језик са непуним радним временом. За неке од предмета још увек није било наставника, па је настава поверена специјалисти Снежани Ђорђевић за рачунарску технику, за Кад-кам у конфекцији проф. др Љубиши Миленковићу, за модне трендови у одевању Наташи Благојевић и за креативни текстил и примењени дизајн Ани Цицовић. Истовремено је уочена потреба да се Наставни план од 15. јула 2005. године допуни предметом основи економије и да се промена достави Министарству просвете и спорта на сагласност. Такође је уочена нелогичност код предмета технологија израде одеће 2 и студија рада у конфекцији на смеру конфекција. Наиме, по Наставном плану и програму настава из технологије израде одеће 2 изводила се у четвртом семестру, а настава из предмета студија рада у конфекцији у петом семестру, а стручна пракса и практична настава су биле предвиђене у петом и шестом семестру. Тако би се догодило да студент најпре обави стручну праксу и практичну наставу , па тек онда да изађе на испит из технологије израде одеће 2. Зато је донета одлука да се настава из предмета студија рада у конфекцији изводи у четвртом семестру, а из технологије израде одеће 2 у петом семестру. Пошто још увек није био изабран наставник за предмете примењени дизајн текстила и креативни текстил, закључено је да су програми ових премета компатибилни са предметима дизајн тканина и плетенина 1 и дизајн тканина и плетенина 2, за које је постојао изабрани наставник. Уважавајући захтев да се успоставља сарадња са сродним факултетима у иностранству, упућен је предлог за сарадњу са Текстилним факултету у Шангају који га је и прихватио и позвао делегацију школе у посету. Настава у летњем семестру почела је 19. фебруара 2007. године.

Већ крајем марта 2007. године настављена је пракса организовања кампање за придобијање студената за школску 2007/2008. годину. У Комисији за координацију кампање именовани су др Горан Петковић, председник, мр Драган Радивојевић и мр Миодраг Ђорђевић. Одобрена је и инвестиција за набавку десет рачунара како би био инсталиран Гербер систем. Виша техничка текстилна школа је прошла акредитацију и проверу квалитета 3. априла 2007. године. У току овог семестра уследио је краћи прекид у настави због ускршњих празника од 6. до 9. априла 2007. године, а наставници су били дужни да након тога надокнаде изгубљене часове. Ради што успешнијег рада наставника, обезбеђена је интернет линија у канцеларији директора, кабинету 23 и рачунарском центру. Наставници су били дужни да у библиотеку донесу књиге које су препоручили као литературу за испит из одређеног предмета.

И коначно, Комисија за акредитацију и проверу квалитета је 30. априла 2007. године издала Уверење о акредитацији установе, у коме се наводи да Висока струковна школа за текстил са седиштем у Лесковцу има 13 наставника у сталном радном односу, 15 наставника у допунском радном односу и 1300 квадратних метара простора за извођење наставе. У Уверењу је констатовано да школа испуњава све законом прописане услове и стандарде неопходне за акредитацију. Уверења о акредитацији издата су за студијске програме у пољу техничко-технолошких наука за конфекцију, текстилно-механички програм и оплемењивање текстила. Међутим, у овој фази није добијено позитивно мишљење за студијски програм за дизајн текстила и моделовање одеће, што је примљено са доста разочарења, али се није одустало од предузимања свих мера да се обезбеди и та сагласност, тако да је рад на томе настављен. Сагласност није добијена због великог броја технологија у Наставном плану и недостатка кадрова из области уметности. Зато је постојала могућност да се уради Наставни план и програм за студијски програм модни дизајн и да се поново затражи сагласност Министарства, што је одмах и прихваћено. За израду новог Наставног плана и програма биле су задужене Александра Перић Николић и Наташа Благојевић, које су одмах прионуле послу. Настављена је и кампања за упис нове генерације студената, посећивани градови и школе и представљана Висока струковна школа за текстил. Студенти су наставили са својим учешћем на „Вишијади 2007“, а водио их је Војислав Истатковић. Био је обезбеђен и термин на телевизији „Арт“ када су наступили професори и говорили о школи. Значајна потврда већ постигнутог рејтинга била је посета грчког конзула, који се интересовао за услове уписа студената из Грчке.

После спроведене акредитације, Министарство просвете је издало дозволу за рад 17. маја 2007. године Високој струковној школи за текстил у Лесковцу.

Већ почетком јуна 2007. године Наставно веће је усвојило нови Наставни план и програм за студијски програм модни дизајн, који је упућен Министарству на сагласност. Такође је, имајући у виду промене по новом Закону о високом образовању да се уместо Управног одбора бира Савет који су чинили представници наставника, радника и друштвене заједнице, упућен Министарству и предлог за чланове Савета као представнике друштвене заједнице: мр Славомир Вулетић, помоћник министра за привреду, др Илија Росић, редовни професор Економског факултета у Крагујевцу и др Живан Стојковић, редовни професор у пензији. Током лета настављен је рад на обликовању студијског програма модни дизајн. Радило се на одређивању ужих научних области, коришћена су искуства Технолошког факултета у Лесковцу и Више текстилне школе у Београду. Тек по усвајању ужих научних области, могла се вршити регистрација професора и расписати конкурс за непокривене предмете. Национални савет је прихватио акт упозорења школе

поводом студијског програма модни дизајн, а школа је предложила да се у наредној школској години на овај студијски програм упише 20 студената који би били на буџету. А како се приближавао септембарски испитни рок, др Горан Петковић и мр Драган Радивојевић су добили задужење да најконкретније раде на обезбеђивању кандидата за овај студијски програм. Истовремено је, после добијања Уверења о акредитацији, предстојао обиман посао на пререгистрацији школе, изради печата и расписивању конкурса за нове наставнике, јер је предстојао долазак Контролне комисије за акредитацију. У вези са тим, именоване су комисије за израду реферата кандидата за предмете технике презентације, модна илустрација, калиграфија и фотографија. Такође су именовани рецензенти за рукопис уџбеника *Текстилна влакна* аутора др Нака Георгиева. Интензиван рад на изради предлога наставних предмета по образовно-научним и образовно уметничким пољима био је готов почетком септембра, када га је Наставно веће и усвојило.

ВИСОКА СТРУКОВНА ШКОЛА ЗА ТЕКСТИЛ

На основу дозволе за рад од 4. јуна 2007. године, коју је издало Министарство просвете Републике Србије, Управни одбор је 28. августа 2007. године донео одлуку да Виша техничка текстилна школа у Лесковцу наставља рад као високошколска установа под називом Висока струковна школа за текстил, чији је оснивач Република Србија. Скраћени назив школе је ВСШТ. Школа организује и изводи струковне студије у оквиру акредитованих студијских програма првог степена основних струковних студија. Орган управљања школом је Савет који броји 17 чланова од којих су 11 представници школе, три представника студената и три представника оснивача које именује Влада Републике Србије. Од 11 чланова Савета 9 бира Наставно веће из реда наставника, а два из реда ненаставног особља предлаже и бира Секретаријат. Представнике студената бира Студентска организација. Савет школе бира председника и заменика председника из реда представника школе јавним гласањем.

Спроводећи одредбе новог Закона о високом образовању, Управни одбор је за 11. септембар 2007. године заказао изборе за чланове Савета школе. Именована је изборна комисија коју су чинили Славица Миленовић, председник, Драган Михајловић и Богдан Јовић. Ова комисија имала је задатак да припреми бирачки списак, гласачке листиће, кутије за гласање, као и записник о одржаним изборима. За чланове Савета предложени су: Слађана Антић, Миодраг Ђорђевић, Драган Радивојевић, Небојша Ристић, Горан Петковић, Александра Перић Николић, Наташа Благојевић, Радомир Соколовић и Станоје Станисављевић и на референдуму су и изабрани.

Настава у школској 2007/2008. години за све студенте почела је 1. октобра 2007. године, а студентима прве године на свечан начин су подељени индекси. Међутим, у анализи о пролазности за другу и трећу годину констатовано је да је од 78 студената другу годину уписало 68, трећу од 98 само 66, што је висок проценат оних који нису испунили услов за упис наредне године студија. Презентована је и пролазност по предметима од новембра 2006. до октобра 2007. године и уочено да је највећи број неположених испита из машинских елемената 1 и 2. Зато је одобрен други октобарски рок за све предмете који би се полагали по утврђеном распореду. Због слабе пролазности студената на испитима из машинских елемената 1 и 2 и термодинамике, формирана је комисија у саставу др Горан Савановић, мр Радомир Соколовић и мр Драган Радивојевић. Студентима је остављена могућност да бирају да ли ће испит полагати пред Комисијом или код предметног наставника. Да би студенти били растерећени, предмет основи економије пребачен је из четвртог у трећи семестар.

Како Савет школе није био комплетан, јер Министарство још увек није именовало представнике друштвене заједнице, искоришћена је могућност да се изврши измена у предлогу. Наиме, за члана Савета кога именује Влада Републике Србије био је предложен Славомир Вулетић, који је у међувремену именован за помоћника директора за робне резерве Републике Србије, па због сукоба интереса није могао бити и члан Савета. Зато је, крајем октобра 2007. године, уместо њега предложен Арсеније Митровић, познати привредник и власник фирме „Мануфактура“.

На почетку функционисања високих школа настављени су разговори у вези са стандардом и њиховим финансирањем, као и о идеји о формирању струковних академија. Тим поводом директор је, крајем октобра 2007. године, присуствовао састанку у Београду. У овој фази било је актуелно и питање признавања испита свршеним студентима Више техничке текстилне школе који су заинтересовани да наставе студије. С тим у вези, др Горан Петковић и мр Радомир Соколовић добили су задатак да упоређивањем програма предложе који би испити њима били признати, а које би требало да полажу да би добили нове дипломе.

Организовању Дана школе у овој години посвећена ја значајна пажња. Иако је он традиционално обележаван 4. новембра, због верског празника, одлучено је да буде обележен 9. новембра 2007. године. За организовање модне ревије и изложбе слика биле су задужене Наташа Благојевић и Александра Перић, за медије др Горан Петковић и мр Драган Радивојевић, за свечани ручак мр Радомир Соколовић и мр Миодраг Ђорђевић и ,најзад, за списак званица Славица Миленовић. Свечаност је огранизована у школи. Започела је пригодним говорима директора и једног од некадашњег професора школе др Живана Стојковића, настављена поделом диплома и награда за три најбоља студента. А затим је у холу школе приказана врло

успела модна ревија. У изјави у листу „Данас“ директор проф. др Љубиша Миленковић је, између осталога, рекао: „ Од оснивања до данас дипломирало је 2759 студената, док је Одсек за више образовање радника завршило око 400 студената, а стручни испит за наставнике практичне наставе у текстилним школама положило је више од 200 кандидата…Будућност наше школе везана је за напредак производње у малим и средњим предузећима, што намеће нови систем образовања текстилних инжењера. Од ове године, после успешно спроведене акредитације, на четири смера уписано је 105 студената, који се школују по болоњским принципима. Испунили смо строге стандарде, јер имамо довољно стручног наставничког кадра, обезбеђен простор за успешно извођење наставе и савремено опремљене кабинете… Тренутно је на Високој струковној школи за текстил 350 студената на свим годинама студија, међу којим је педесетак из иностранства, односно из Републике Македоније, који плаћају школарину од 1000 долара годишње, а има их и из Републике Црне Гора и Републике Српске који имају статус као и студенти из Србије.“

Како је било и кандидата који су завршили Вишу техничку текстилну школу по старом програму, а који су желели да наставе студирање на Високој школи, др Горан Петковић и мр Радомир Соколовић урадили су диференцијални програм који је послужио као основа за доношење Правилника о организацији и извођењу диференцијалног програма струковних студија, усвојеног 6. децембра 2007. године. Овим Правилником уређују се услови под којима лица, која су од почетка рада Високе струковне школе за текстил завршила студије са четири, пет или шест семестара, остварују право на упис посебног диференцијалног програма и стицање одговарајућег стручног назива. Диференцијални програм студија организује се ради савладавања разлике између наставних планова и програма двогодишњих, двоипогодишњих и трогодишњих студија, који су остваривани од школске 1977/78. године до примене акредитованих студијских програма за које је школа добила дозволу по Закону о високом образовању. Ти диференцијални програми организују се за све дотадашње смерове, односно на свим акредитованим студијским програмима. Они се изводе у трајању од једног, два или три семестра. Упис се спроводи на основу конкурса, а број студената утврђује Наставно веће на предлог директора. Рангирање кандидата спроводи комисија од три члана. Струковне студије посебног диференцијалног програма могло је да упише лице које је завршило Вишу техничку текстилну школу у Лесковцу, или сличне студије на другој сродној вишој школи или факултету. Уз пријаву, кандидати су истовремено подносили и захтев за признавање испита, а то признавање се врши на основу Упутства за признавање испита. После добијања обавештења о признатим испитима, кандидат се обавештава које диференцијалне испите мора да упише, као и за које изборне предмете може да се определи. Студент који по Наставном плану и програму, по којем је

завршио претходне студије, није имао дипломски испит, обавезан је да ради и брани завршни рад. Предмет стручна пракса признаван је студентима који су по ранијим програмима обавили феријалну праксу, а положен испит из било ког страног језика признаван је као положен испит из енглеског језика. Струковне студије диференцијалног програма студент завршава полагањем испита из свих уписаних предмета. Завршетком студија диференцијалног програма студент стиче 180 ЕСПБ бодова и стручни назив утврђен струковним програмом. Већ на наредној седници Наставног већа, крајем децембра 2007. године, одређен је број студената за извођење диференцијалног програма по студијским групама: за текстилно-механички 15, оплемењивање текстила 10, конфекција 30 и модни дизајн 20. Именована је и Комисија за спровођење уписа коју су чинили мр Радомир Соколовић, председник, др Горан Петковић и Наташа Благојевић. А имајући у обзир да се радило о последњој генерацији која је радила по програму из 2005. године, одобрен им је упис у другу годину студија са три неположена испита у школској 2007/2008. години.

И најзад, захваљујући изузетној упорности и аргументованом приступу, Национални савет за високо школство, 7. децембра 2007. године, донео је Решење о поништавању Решења Комисије којим је одбијен захтев школе за акредитацију студијског програма Дизајн текстила и моделовање одеће и одобрио је студијски програм под називом Модни дизајн за трогодишње студије Високој струковној школи за текстил у Лесковцу. Наиме, после негативног става Комисије, школа је поднела жалбу Националном савету за високо школство, још јуна 2007. године. Национални савет је омогућио школи да делимично понови поступак акредитације студијског програма Дизајн текстила и моделовање одеће. Радећи тимски, школа је доставила допуну елабората за овај струковни програм, али је Комисија остала при својој првобитној одлуци. Зато је решавање жалбе преузео Национални савет и, полазећи од људских и материјалних ресурса, донео позитивно решење, с тим што је наложио да тај студијски програм носи назив Модни дизајн. Школа је истовремено добила и обавештење да може да затражи акредитацију за специјалистичке струковне студије, па је Наставно веће покренуло поступак за акредитацију ових студија. На истој седници одата је почаст преминулом проф. др Илији Росићу који је дао велики допринос у процесу трансформације школе у високу струковну школу. После спроведеног конкурса за диференцијални програм, са завршеном Вишом техничком текстилном школом у Лесковцу уписани су: Сузана Продановић, Марија Правдић, Душан Јордановски, Драгослав Крстић, Маријана Богданов, Предраг Ђорић, Софија Антонијевић, Алберт Николовски, Иван Ђорђевић, Весна Стојковић, Јадранка Јаћимовић, Сандра Вукчевић, Аница Вујичић, Данка Пљакић, Тања Тодоровић, Горица Митровић, Вера Ранђеловић, Сања Миленковић Арсић и Тања Коцић, затим, Драги Богданов који је завршио

Вишу школу за текстил и одјећу у Загребу, Драгана Костић са завршеном Вишом техничком текстилном школом у Београду и Мирослав Ђурин који је завршио Вишу техничку текстилну школу у Лесковцу и приложио уверење о положеним испитима на Техничком факултету у Новом Саду. Свакоме од њих било је уручено решење о признатим испитима и списак оних предмета које морају пријавити за завршетак студија.

У исто време почело је да се остварује и опредељење школе да обезбеђује кадрове из лесковачке средине у звању доктора наука за стални радни однос, што је био и основни услов опстанка високошколске установе. Тако је 7. децембра 2007. године мр Миодраг Трајковић одбранио докторску дисертацију „Значај информационих технологија као подршка стратегијском менаџменту“ на Универзитету УНИОН- Београд- Факултет за индустријски менаџмент и стекао звање доктора економских наука.

У примени новог Наставног плана за трогодишње студије, школи је омогућено да може променити до 30% предвиђених предмета. Тако је Наставно веће, 11. фебруара 2008. године, донело одлуку да се код смера конфекција уместо предмета аутоматизација у одевној индустрији са фондом 3 + 3 уведе предмет влакна високих перформанси са фондом 2+2 и упућен је захтев Министарству просвете за сагласност на ову измену. Крајем јануара и почетком фебруара извршен је избор наставника за уметничку групу предмета. У звање предавача за ужу област ликовна уметност и предмете калиграфија, фотографија, техника презентације и модна илустрација изабрана је мр Марија Насковић, а у звање професора струковних студија за ужу област ликовна уметност и предмете акт и цртање и сликање мр Александра Перић Николић. Поштујући опредељење да се наставници укључују у значајне научне пројекте као најбољи начин за даље усавршавање, мр Драгану Радивојевићу је одобрено учешће у пројекту: „Развој нових и унапређење постојећих поступака израде шивених шавова у функцији развоја иновативности нових производа и кластера одевне индустрије у региону Баната“ ,чији је носилац Технолошки факултет у Зрењанину.

И средином фебруара Влада Републике Србије још увек није именовала своје представнике за Савет школе, па због тога он није ни могао да се конституише, нити да донесе нови Статут. Да не би дошло до правне празнине, Управни одбор је донео одлуку да одредбе важећег Статута, које нису у супротности са Законом о високом школству остану на снази, а у делу одредби које нису у складу са Законом или на другојачији начин регулишу материју да се примењује Закон о високом образовању.

Настава у летњем семестру почела је 18. фебруара 2008. године. За разлику од ранијих година наставници су за студенте водили картоне о активностима. Усвојен је и распоред предавања и консултација до завршетка семестра 30. маја 2008. године.

Као и ранијих година, значајну улогу у раду Друштва инжењера и техничара текстилаца имали су наставници школе. Тако је на изборној скупштини ДИТТ-а, 5. марта 2008. године, за члана Управног одбора изабран мр Радомир Соколовић, који је истовремено изабран и за главног и одговорног уредника часописа „Текстил и пракса“, а мр Небојша Ристић за одговорног уредника рубрике *Бојења* и мр Миодраг Трајковић за одговорног уредника рубрике *Економије*.

У време ускршњих и првомајских празника није се радило од 25. априла до 5. маја, а наставници су били дужни да изгубљене часове надокнаде како би остварили 15 радних недеља. За спровођење уписа за школску 2008/2009. годину именоване су Централна комисија: др Горан Петковић, мр Радомир Соколовић и мр Драган Радивојевић, Комисија за текстилну технологију: мр Миодраг Ђорђевић, мр Небојша Ристић и др Љубиша Миленковић, Комисија за математику: специјалиста Снежана Ђорђевић, мр Ђорђе Милтеновић и мр Станоје Станисављевић, Комисија за српски језик: Миле Каранфиловић, Славица Миленовић и Слађана Антић и Комисија за цртање и сликање: мр Александра Перић Николић, Наташа Благојевић и мр Марија Насковић. У току је био и јунски испитни рок, а да би пружило могућност за постизање бољег успеха, Наставно веће је одобрило студентима треће године којима је остао један испит и други испитни рок у овом месецу.

За унапређење наставе на конфекцијском смеру и за обезбеђење заокруженог процеса за софтвере, априла 2008. године, донета је одлука о набавци плотера са припадајућом опремом који служи за штампање кројне слике у природној величини. Тако је школа постала једина у ближем окружењу која има овај уређај. Усвојен је и ценовник за разне услуге које чини школа. Није, међутим, наплаћивана накнада за издавање потврде о статусу студента која служи за регулисање здравствене заштите, смештаја у студентском дому, коришћење студентског ресторана, добијање студентског кредита, стипендије или дечјег додатка.

Настављајући традицију успешно организованих модних ревија, школа се обратила Културном центру у Лесковцу да јој омогући организовање изложбе студентских радова и одржавање модне ревије. Одобрење је добијено и тиме је створена могућност да се достигнућа студената и наставника прикажу јавности. Изложбу и модну ревију студенти треће године Високе струковне школе за текстил и дизајн припремили су уз помоћ наставника Наташе Благојевић, Александре Перић Николић и Марије Насковић. Приказано је 23. маја 2008. године 40 модела које су креирали студенти, а највише пажње су изазвали модели са етно елементима и свечане хаљине. Манекени су такође били студенти. Изложба студентских радова била је отворена до краја маја.

А пред крај наставе у летњем семестру 2008. године уведена је новина која је била у складу са реформом високог образовања. Наиме, анкетирано

је 27 студената о тома да ли предавања почињу на време, да ли су јасна и квалитетна. Највећи број студената је навео да има проблема са предметом машински елементи, па је предметни професор обавештен да предузме одговарајуће мере. Поштујући устаљену традицију да се редовно обележавају округле годишњице рада школе, директор је обавестио Наставно веће да су почеле припреме за обележавање великог јубилеја наредне године, педесетогодишњице постојања и рада школе и да је с тим у вези потребно формирати Организациони одбор, вршити припреме за модну ревију, изложбу и на време закључити уговор о изради монографије.

Како је школи пружена могућност да организује и специјалистичке студије за које је, такође, била потребна акредитација, Покрајински секретаријат за образовање и културу Аутономне покрајине Војводине организовао је 3. јуна 2008. године у Новом Саду састанак са представницима Комисије за акредитацију и проверу квалитета високошколских установа, на коме се говорило о акредитацији студијских програма специјалистичких студија и издавању дозволе за рад високошколске установе.

Савет Високе струковне школе за текстил, 3. јула 2008. године, усвојио је Статут, чиме је престао да важи Статут Више техничке текстилне школе од 26. маја 2005. године, осим одредби о студирању за генерације студената уписане школске 2005/2006. и 2006/2007. године. Школа је радила на основу дозволе Министарства просвете и акредитације студијских програма од 17. маја 2008. године и уписана је у регистар Трговинског суда у Лесковцу. Она је самостална високошколска установа која остварује основне струковне студије и специјалистичке струковне студије из техничко-технолошког поља и поља уметности. Могла је да обавља и издавачку делатност кроз издавање уџбеника, скрипата, практикума и других публикација, да обавља и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и уметничког рада, да издаје часописе и друга слична периодична издања, да ради стручне анализе за привредна друштва и установе и да пружа услуге у решавању стручних проблема у привредним друштвима и установама, као и да оснива центар за трансфер технологија, затим иновационе центре и да врши услуге контроле квалитета производа и друге услуге. Школа има две организационе јединице - наставно-образовну и секретаријат(ваннаставно особље). Поред тога, може да оснива и Центар за текстилну технологију и маркетинг у текстилу, Центар за информационе системе, Центар за студирање на даљину, Центар за међународну и међушколску сарадњу и Центар за издавачку делатност. Органи школе су: орган управљања - Савет, орган пословођења - директор, стручни органи - Наставно веће и Катедре и Студентски парламент. Савет броји 17 чланова, од којих су 11 представници школе, три представника оснивача и три представника студената. Мандат чланова Савета траје три године, са могућношћу поновног избора. Од 11 чланова Савета представника школе, девет је из редова наставника и два из реда ненаставног особља.

Представнике оснивача именује Влада Републике Србије на захтев школе, а представнике студената Студентски парламент. Директор школе је орган пословођења и бира се из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом на неодређено време. Мандат му је три године са могућношћу једног поновног избора. Директора бира Савет тајним гласањем и он је за свој рад одговоран Савету и дужан је да једном годишње поднесе извештај о свом раду и пословању школе. Директор именује помоћника из реда наставника са пуним радним временом на период од три године. Стручни органи школе су Наставно веће, Катедре и Колегијум, који чине директор, помоћник директора, шефови катедри и по потреби руководилац финансијских послова. Наставним већем председава директор школе и чине га сви наставници са пуним радним временом. Катедру чине наставници сродних предмета. Шефа Катедре именује директор из реда наставника који припадају тој Катедри. У циљу остваривања права и заштите интереса студената постоји и Студентски парламент, који чине по три представника сваког студијског програма који се бирају сваке године у априлу тајним и непосредним гласањем са мандатом од годину дана. Студенти учествују у раду школе преко својих изабраних представника у органима управљања, стручним органима и органима других установа, у којима су заступљени представници студената. Упосленици школе су наставници, сарадници и ненанставно особље. Услови за избор у звање наставника, заснивање радног односа, истоветни су као и у Закону о високом образовању. Директор расписује конкурс за заснивање радног односа и стицање звања наставника и сарадника за уже области утврђене општим актом. Звање сарадника је сарадник у настави и њихов избор врши директор. Новина у Статуту је гостујући студент друге школе који уписује делова студијског програма у складу са уговором између школа. Својство гостујућег студента траје најдуже једну школску годину, односно два семестра. Страни држављанин може се уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин и плаћа школарину, осим ако међународним уговором није другачије одређено. Студијски програм првог степена су основне стуковне студије у трајању од три школске године, односно шест семестара у обиму од 180 ЕСПБ бодова. Студије другог степена су специјалистичке струковне студије у трајању од једне школске године, односно два семестра у обиму од 60 ЕСПБ бодова. Студијски програм основних струковних студија садржи обавезу израде завршног рада, а студијски програм специјалистичких студија завршни специјалистички рад. Студент који заврши основне струковне студије стиче стручни назив са назнаком звања првог степена струковних студија из одговарајућих области- *бахелор апл.* а за специјалистичке студије *професионал мастер*. Школа спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада. У поступку доношења и спровођења политике стандарда, процедуре и кул-

туре обезбеђења квалитета учествују наставници и сарадници, студенти, Наставно веће и Комисија за обезбеђење квалитета. То се спроводи по Правилнику о систему обезбеђења квалитета у самовредновању и организује се у интервалу од три године. У поступку самовредновања разматра се и оцена студената. Комисија за оцену квалитета броји шест чланова од којих су два из реда наставника, један из реда сарадника, два из ненаставног особља и један из реда студената.

Пред почетак школске 2008/2009. године на предлог проф. мр Радомира Соколовића, Наставно веће је донело одлуку да се текстилна технологија слуша у зимском, а социологија у летњем семестру. Разлог је био што је он изводио наставу из тог предмета, као и из технологије ткања и техничког текстила који се слушају у четвртом, односно шестом семестру, па би догодило да у зимском семестру не би имао ниједан час, а у летњем 19 часова.

Наставно веће су чинили: др Љубиша Миленковић, др Горан Петковић, мр Миодраг Ђорђевић, мр Драган Радовановић, мр Радомир Соколовић, мр Станоје Станисављевић, др Нако Георгиев, професори, мр Небојша Ристић, мр Александра Перић Николић, Наташа Благојевић, мр Марија Насковић и др Миодраг Трајковић, предавачи и Слађана Антић, Иванка Ристић, Тања Николић и Емилија Ђикић.

Иако је на основу сачињене анализе о успеху студената констатовано да је успех задовољавајући, ипак је одлучено да се одобри и други испитни рок у октобру, у коме су студенти могли да полажу највише два испита.

За обезбеђивање боље пролазности на трећу годину студија, Наставно веће је одобрило упис са три или више неположена испита.

Управо у време када се настава у школској 2008/2009. години почела да одвија у пуном јеку, изненада је, 25. октобра 2008. године, преминуо дугогодишњи директор и један од уважених професора, мр Радомир Соколовић, човек који је са пуно љубави, ентузијазма и великом енергијом руководио школом и обављао племенити наставнички позив. Поводом његове смрти у школи је организована комеморација, а пружена је и помоћ породици за његову сахрану. Код дипломских радова код којих је он био ментор на текстилно-механичком смеру заменио га је проф. др Горан Петковић, а на конфекцији Наташа Благојевић. У Комисији за самовредновање, уместо Соколовића изабран је мр Миодраг Ђорђевић.

Крајем октобра 2008. године формиране су катедре за четири студијска програма: конфекцијски, оплемењивање текстила, текстилно-механички и модни дизајн. Студентима који су уписали диференцијални програм, а претходно су завршили двогодишње, двоипогодишње или трогодишње студије на Вишој техничкој текстилној школи, као положени испити признају се сви већ положени испити еквивалентних предмета у складу са Правилником о организацији и извођењу диференцијалног програма струковних студија.

Студентска служба је утврђивала предмете са припадајућим ЕСПБ бодовима које студент мора додатно да савлада ради завршетка школовања. Студенти који су уписали овај програм, а претходно су завршили једну од одговарајућих виших школа, где се стручна (феријална) пракса није оцењивала, оцена стручне праксе била је еквивалентна просечној оцени (најближе заокруженој) оствареној на претходном школовању.

После измена и допуна Закона о високом образовању, Министарство просвете Републике Србије - Сектор за нормативне и правне послове и хармонизацију прописа - затражило је податке о студентима који су испунили услов који се односи на остварени број ЕСПБ бодова у школској 2007/2008. години за упис у наредну годину студија, затим податке о студентима који се финансирају из буџета и о самофинансирајућим студентима који су стекли статус студената који се финансирају из буџета. Министарство је, затим, тражило податак о броју студената који нису стекли статус студената који се финансирају из буџета и колико је међу њима оних који су у школској 2007/2008. години остварили 60 ЕСПБ бодова. У вези са последњим захтевом Министарство је обавештено да су из прве године у другу два студента на конфекцији прешла освојених 60 ЕСЦТ, а из друге у трећу на конфекцији један и на модном дизајну четири.

Почетком децембра 2008. године директор је упознао Наставно веће са плановима за обележавање педесетогодишњице постојања и рада школе. Било је предлога да се обележи дан када је донета одлука о почетку рада школе, затим када је добијена акредитација за рад Високе струковне школе за текстил и ,најзад, када је почела настава, 4. новембра, када је ,традиционално, обележаван Дан школе. Закључено је да обележавање овог јубилеја траје током целе школске 2008/2009. године, а да се централна свечаност са богатим програмом одржи 4. новембра 2009. године. Одлучено је, такође, да Одбор за прославу броји 25 чланова и да усвоји план и програм прославе. Централно место у прослави била би промоција монографије.

После смрти мр Радомира Соколовића, на седници Управног одбора Друштва инжењера и техничара текстилаца, 25. децембра 2008. године, после одавања почасти преминулом главном и одговорном уреднику часописа „Текстил и пракса“, на место уредника изабран је др Миодраг Трајковић, који је заједно са мр Миодрагом Ђорђевићем постао и члан Управног одбора Друштва.

Поводом новогодишњих и божићних празника није се радило од 1. до 7. јануара 2009. године, а настава за те дане надокнађена је 12. и 13. јануара 2009. године. Почетком истог месеца, после окончаног конкурса, мр Тања Николић изабрана је у звање предавача струковних студија за ужу област механичка, конфекцијска и хемијска текстилна технологија и хемијско инжењерство, на одређено време у трајању од пет година, а за исту ужу област и специјалиста Иванка Ристић. Мр Миодраг Трајковић изабран је у

звање предавача струковних студија за предмет пословне комуникације у трајању од једне године за школску 2008/2009. годину. Како се ближио крај зимског семестра, студенти су обавештени да морају да пријаве практичну наставу и стручну праксу и да их полажу као испит, јер и те оцене улазе у просек оцена студирања.

Настава у летњем семестру школске 2008/2009. године почела је 17. фебруара, а завршена је 31. маја 2009. године. А да би се несметано одвијао испит из технологије ткања, формирана је Комисија коју су чинили мр Миодраг Ђорђевић, мр Драган Радивојевић и мр Небојша Ристић.

Ради даљег прилагођавања Наставног плана и програма потребама студената, одлучено је да се назив предмета текстилна технологија промени у познавање текстилних материјала јер би се тиме објединило градиво за све студијске програме. Ова промена је важила за наредну 2009/2010. школску годину. Настављено је и са позитивном праксом да се добро организује кампања за упис наредне генерације студената. У комисију за ту кампању именовани су др Горан Петковић, мр Драган Радивојевић и мр Миодраг Ђорђевић. На одређено време у трајању од једне године у звање предавача струковних студија за предмете технологија ткања, технички текстил и ручно ткање изабрана је мр Сузана Ђорђевић.

Школа је имала релативно млад наставни кадар, од којих је један број имао научни степен магистар наука. Пуни амбиција и жеље да својим стручним и научним радом допринесу постојању високошколске установе у којој су радили, било је и очекивано да наставе своје усавршавање на докторским студијама. Један од њих је и мр Миодраг Ђорђевић који је 26. марта 2009. године на Технолошком факултету у Лесковцу одбранио докторску дисертацију под називом „Моделовање и динамичко понашање пређе у процесу плетења“ и тако стекао звање доктора наука. Истовремено, у завршној фази израде и одбране докторских дисертација су и мр Драган Радивојевић, мр Емилија Ђикић Јовановић, мр Тања Николић, мр Александра Перић Николић и Наташа Благојевић.

Школа је у овом периоду прихватила иницијативу да самостално врши едукацију кадрова из привреде у сарадњи са Националном службом за запошљавање, као и учешће у пројекту „Темпус“. Подржана је и иницијатива за формирање академије струковних студија.

Због светске економске кризе, Република Србија је покренула питање измена и допуна Закона о буџету које се односе и на даље финансирање државних високих школа струковних студија. Зато је Конференција директора високих струковних студија, 29. априла 2009. године, у Београду, којој је присуствовао и директор проф. др Љубиша Миленковић, затражила од Владе и Скупштине Републике Србије да се изузму државне високе школе струковних студија. Наиме, изменама је било предвиђено да се 40% буџетских и сопствених прихода државних високих школа струковних студија узима

за потребе буџета Републике Србије, што је означено као грубо кршење аутономије ових школа, као и Закона о високом образовању. Закључено је да су понуђена решења неприхватљива и упозорава се шира јавност на катастрофалне последице уколико се она усвоје. Исти став је заузео и Сенат Универзитета у Београду. На истом састанку, разматране су и активности у вези са уписом студената у прву годину студија школске 2009/2010. године. Радило се о објављивању заједничког конкурса, усклађивању термина уписа, препоруци за утврђивање цена школарина и цена за полагање пријемних испита. Договорено је да први конкурсни рок траје од 22. јуна до 15. јула, а други од 1. септембра до 19. септембра 2009. године.

Спољашни изглед школе

Писмени испит

Школски атеље

Школска ткачница

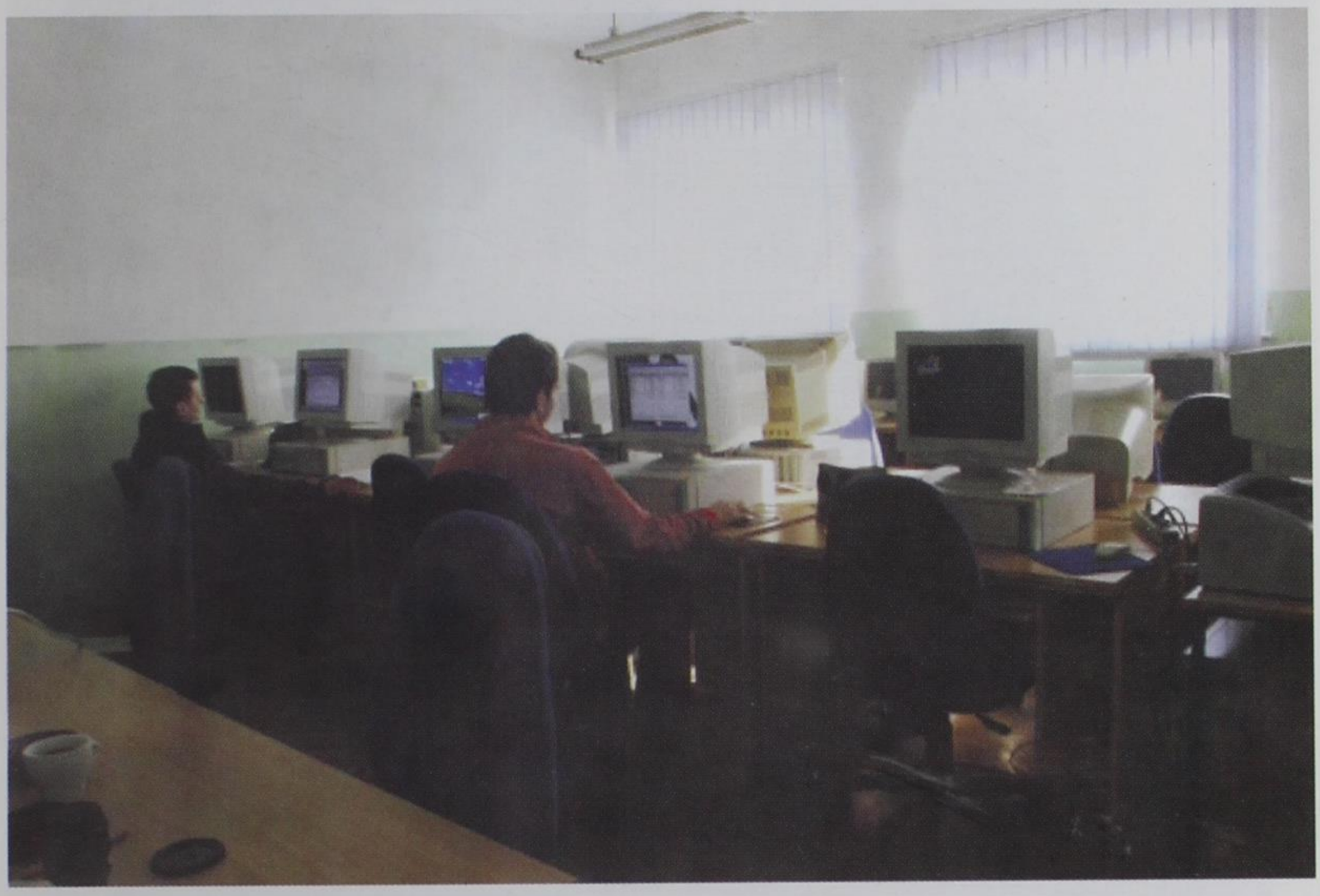

Компјутерска учионица

Школска лабораторија

Практичан рад

Са модне ревије

Аутор са моделом

Модели са ревије

Атрактивни модел

Рад студента дизајна

Модна ревија

Плакат за изложбу радова студената школе

Радови студената школе

Радови студената

Са Вишије

Спортска екипа студената школе

Део спортских одличја

Део спортских одличја

Предаја диплома

Апсолвентско вече

Апсолвентско вече 2005.

Поздравна реч директора школе на свечаној додели диплома

Уручивање диплома

Са доделе диплома

Поздравна реч члана Управног одбора на свечаној додели диплома

ПОГОВОР

У развоју Лесковца, после ослобођења од Турака, децембра 1877. године, постојали су преломни тренуци који су означавали почетак нове епохе његовог прерастања у значајан привредни, културно-просветни и административни центар. Један од таквих био је и почетак рада прве текстилне фабрике у селу Стројковцу, која му је утрла пут ка развоју текстилне индустрије и обезбедила престижан назив Српски Манчестер у периоду између два светска рата. Знали су, међутим, Лесковчани да развој управо те гране привреде не може да буде успешан без школованих кадрова из сопствене средине. Зато је 1927. године настала прва текстилна школа на Балкану која је утемељила дугу традицију развоја образовања ове специјалности, што је била нова карактеристика Лесковца као индустријског центра. За стицање вишег образовања за потребе текстилне индустрије власници лесковачких текстилних фабрика школовали су своје синове у иностранству. И у дане слободе после Другог светског рата Лесковац је са пуно енергије и ентузијазма наставио да развија своју текстилну индустрију и да је учини надалеко познатом. Средња текстилна школа израсла је у велики образовни центар и обезбеђивала школоване текстилне стручњаке не само за своје потребе већ и за остале крајеве Србије. Али виспрен лесковачки дух није мировао. За тако снажну текстилну индустрију били су потребни кадрови са вишим степеном знања, инжењери и дипломирани текстилни инжењери. И онда је још једном Лесковац потврдио свој рејтинг отварањем Више техничке текстилне школе, сада већ далеке 1959. године. Била је то прва виша школа на југу Србије, а друга после Београда у Србији за школовање текстилних инжењера. И она је ове године навршила педесет година успешног рада и пружила нам задовољство да тај велики јубилеј обележимо на свечан начин. Темеље образовања текстилних инжењера поставили су врсни стручњаци и заљубљеници у текстилну струку, професори ове угледне установе који су и сами убрзано радили на стицању академских звања, како би пружили што више будућим текстилним инжењерима. Но, и то није било довољно. Две деценије је била присутна жеља да се у Лесковцу школују и дипломирани текстилни инжењери, па и да се стиче научни степен магистра и доктора наука. Виша техничка текстилна школа била је нуклеус за њено остварење. Године 1979. Лесковац добија Технолошки факултет са респектабилним текстилним одсеком. Тако су инжењери са завршеном Вишом техничком текстилном школом могли да наставе школовање на Факултету, да постану дипломирани текстилни инжењери, магистри и доктори наука. Но, истовремено, даљи развој школе није посустајао. Изузетно квалитетан наставни ка-

дар и велико интересовање студената, не само из Србије већ и из осталих република некадашње Југославије, обезбедили су њено прерастање у Високу струковну школу за текстил која је успешно почела да корача стазама Болоњске декларације и да живи као високошколска установа. Сада у њој наставу обављају доктори наука, а млади магистри су на корак до највишег научног звања. Истовремено, то је и најбољи доказ да се са пуно уверења очекује оживљавање посустале лесковачке текстилне индустрије.

Оно што је посебна карактеристика школе јесте да је схватила да све што није записано није си ни догодило, па је зато округле годишњице обележавала и монографијама. Ми смо имали прилику да будемо аутори монографије поводом тридесетогодишњице њеног постојања, а затим нам је указана изузетна част да будемо аутори монографије поводом пет деценија њеног рада. Овом приликом смо се определили за јединствен текст уз поштовање хронолошког презентовања чињеница и коришћење добро очуване и сређене архивске грађе. Зато није било ни потребе давати напомене са навођењем извора.

Срдачно захваљујемо директору проф. др Љубиши Миленковићу на указаном поверењу и рецензентима на корисним сугестијама.

Аутори

ПРИЛОЗИ

НАЈНОВИЈИ НАСТАВНИ ПЛАН

КОНФЕКЦИЈА

Р.бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Се.	Бр. Часова	ЕСПБ
1	М1МАТ	Математика	1	3+3	9
2	М1ФИЗ	Физика	1	4+2	8
3	М1СОЦ	Социологија	1	2+1	4
4	М1ТВЛ	Текстилна влакна	1	4+2	9
5	М2МЕЈ	Машински елементи II	2	2+4	9
6	М2ТЕТ	Текстилна технологија	2	2+2	6
7	М2ХЕЈ	Хемија I	2	4+2	9
8	М2ЕНГ	Енглески Језик	2	2+2	6
Укупно часова активне наставе:				615	60
1	К3МЕД	Машински елементи II	3	2+3	5
2	К3РАТ	Рачунарска техника	3	2+4	6
3	К3ТИЈ	Технологија израде одеће I	3	4+2	8
4		Изборни предмет I	3	2+2	7
5	К4СТР	Студија рада	4	4+2	8
6	К4ТИД	Технологија израде одеће II	4	3+1	6
7	К4КОЈ	Конструкција одеће I	4	2+4	6
8		Изборни предмет II	4	2+2	7
9		Изборни предмет III	4	2+2	7
Укупно часова активне наставе:				675	60
1	К5КОД	Конструкција одеће II	5	4+2	8
2	К5ТЕО	Технолошке операције	5	2+4	6
3	К5ИСТ	Испитивање текстила	5	3+3	7
4	К5ЕКО	Економика и организација	5	3+1	3
5	К6МЕН	Менаџмент	6	2+0	3
6	К6ЗЖС	Заштита животне средине	6	2+2	3
7		Изборни предмет I	6	2+2	8

8		Изборни предмет II	6	2+2	8
9	К6СТП	Стручна пракса	6	0+4	7
10	К6ЗАР	Завршни рад	6	0+6	7
Укупно часова активне наставе:				675	180
1	Пословне комуникације		3 или 4		7
2	Влакна високих перформанси		3 или 4		7
3	Одржавање и нега текстила		3 или 4		7
4	Технологија нетканог текстила		3 или 4		7
5	Аутоматска конструкцијска припрема		6		8
6	Моделовање одеће		6		8
7	Пројектовање процеса у текстилној индустрији		6		8

ТЕКСТИЛНО МЕХАНИЧКИ

Р. бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Се.	Бр. часова	ЕСПБ
1	М1МАТ	Математика	1	3+3	9
2	М1ФИЗ	Физика	1	4+2	8
3	М1СОЦ	Социологија	1	2+1	4
4	М1ТВЛ	Текстилна влакна	1	4+2	9
5	М2МЕЈ	Машински елементи I	2	2+4	9
6	М2ТЕТ	Текстилна технологија	2	2+2	6
7	М2ХЕЈ	Хемија I	2	4+2	9
8	М2ЕНГ	Енглески језик	2	2+2	6
Укупно часова активне наставе:				615	60
1	М3МЕД	Машински елементи II	3	2+3	5
2	М3РАТ	Рачунарска техника	3	2+4	6
3	М3ТПР	Технологија предења	3	4+2	8
4		Изборни предмет I	3	2+2	7
5	М4ТТК	Технологија ткања	4	4+2	8
6	М4ТНТ	Технологија нетканог текстила	4	3+1	6
7	М4ПТК	Пројектовање тканина	4	2+4	6
8		Изборни предмет II	4	2+2	7
9		Изборни предмет III	4	2+2	7
Укупно часова активне наставе:				675	60
1	М5ТПЛ	Технологија плетења	5	4+2	8
2	М5ПРП	Пројектовање плетенина	5	2+4	6
3	М5ИСТ	Испитивање текстила	5	3+3	7

4	М5ЕКО	Економика и организација	5	3+1	3
5	М6МЕН	Менаџмент	6	2+0	3
6	М6ЗЖС	Заштита животне средине	6	2+2	3
7		Изборни предмет IV	6	2+2	8
8		Изборни предмет V	6	2+2	8
9	М6СТП	Стручна пракса	6	0+4	7
10	М6ЗАР	Завршни рад	6	0+6	7
Укупно часова активне наставе:				675	180
1	Одржавање и нега текстила		3 или 4		7
2	Студија рада		3 или 4		7
3	Влакна високих перформанси		3 или 4		7
4	Прађе специјалних намена		3 или 4		7
5	Технички текстил		6		8
6	Пројектовање процеса у текстилној индустрији		6		8
7	Пословне комуникације		6		8

ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ ТЕКСТИЛА

Р.бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Се.	Бр. Часова	ЕСПБ
1	О1МАТ	Математика	1	3+3	9
2	О1ФИЗ	Физика	1	4+2	8
3	О1СОЦ	Социологија	1	2+1	4
4	О1ТВЛ	Текстилна влакна	1	4+2	9
5	О2МЕЈ	Машински елементи I	2	2+4	9
6	О2ТЕТ	Текстилна технологија	2	2+2	6
7	О2ХЕЈ	Хемија I	2	4+2	9
8	О2ЕНГ	Енглески језик	2	2+2	6
Укупно часова активне наставе:				615	60
1	О3МЕД	Машински елементи II	3	2+3	5
2	О3РАТ	Рачунарска техника	3	2+4	6
3	О3ХЕД	Хемија II	3	4+2	8
4		Изборни предмет I	3	2+2	7
5	О4ТНТ	Технологија нетканог текстила	4	4+2	8
6	О4ТБЈ	Технологија бојења и штампања I	4	3+1	6
7	О4ТАП	Технологија апертуре	4	2+4	6
8		Изборни предмет II	4	2+2	7
9		Изборни предмет III	4	2+2	7
Укупно часова активне наставе:				675	60

1	О5ТБД	Технологија бојења и штампања II	5	4+2	8
2	О5ИСТ	Испитивање текстила	5	2+4	6
3	О5ТЕР	Термодинамика	5	3+3	7
4	О5ЕКО	Економика и организација	5	3+1	3
5	О6МЕН	Менаџмент	6	2+0	3
6	О6ЗЖС	Заштита животне средине	6	2+2	3
7		Изборни предмет IV	6	2+2	8
8		Изборни предмет V	6	2+2	8
9	О6СТП	Стручна пракса	6	0+4	7
10	О6ЗАР	Завршни рад	6	0+6	7
Укупно часова активне наставе:				675	180
1	Одржавање и нега текстила		3 или 4		7
2	Студија рада		3 или 4		7
3	Влакна високих перформанси		3 или 4		7
4	Прађе специјалних намена		3 или 4		7
5	Пословне комуникације		6		8
6	Технички текстил		6		8
7	Пројектовање процеса у текстилној индустрији		6		8

ДИЗАЈН

Р. бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Се.	Бр. Часова	ЕСПБ
1	Д1ИУМ	Историја уметности	1	3+3	9
2	Д1ЦСЈ	Цртање и сликање I	1	4+2	8
3	Д1КАЛ	Калиграфија	1	2+1	4
4	Д1ТФД	Теорија форме и дизајна	1	4+2	9
5	Д1ПОК	Пословне комуникације	2	2+4	9
6	Д2СОМ	Социологија моде	2	2+2	6
7	Д2ЕНГ	Енглески језик	2	4+2	9
8	Д2ИКО	Историја костима	2	2+2	6
9	Д2ЦСД	Цртање и сликање II			
10	Д2ТВЛ	Текстилна влакна			
Укупно часова активне наставе:				600	60
1	Д3НАГ	Нацртна геометрија	3	2+3	5
2	Д3АЦС	Акт, цртање и сликање	3	2+4	6
3	Д3РАТ	Рачунарска техника	3	4+2	8
4	Д3ДТЈ	Дизајн текстила I	3	2+2	7

5	Д3КОЈ	Креирање одеће I	4	4+2	8
6	Д4ПОД	Пројектовање одеће	4	3+1	6
7	Д4КОД	Креирање одеће II	4	2+4	6
8	Д4ДТД	Дизајн текстила II	4	2+2	7
9		Изборни предмет I	4	2+2	7
Укупно часова активне наставе:				645	60
1	Д5ЕСТ	Естетика	5	4+2	8
2	Д5ШТЈ	Дизајн штампаног текстила I	5	2+4	6
3	Д5РУТ	Ручно ткање	5	3+3	7
4	Д5ФОТ	Фотографија	5	3+1	3
5	Д5СТП	Стручна пракса	6	2+0	3
6	Д6ШТД	Дизајн штампаног текстила II	6	2+2	3
7	Д6МОИ	Модна илустрација	6	2+2	8
8		Изборни предмет II	6	2+2	8
9	Д63АР	Завршни рад	6	0+4	7
Укупно часова активне наставе:				600	180
1	Технике презентације		3 или 4		7
2	Дизајн амбијенталног текстила		3 или 4		7
3	Уникатне рукотворине		3 или 4		7
4	Модни трендови у текстилу		3 или 4		7

РАСПОРЕД ПОЛАГАЊА ИСПИТА III ГОДИНЕ

ПРЕДМЕТ	Нов 08		Јан 09		Апр 09		Јун 09		Септ 09		Окт 09	
	дан	час	дан	час	дан	час	дан	час	дан	час	дан	час
Социологија	03	13:00	20.01	9:00	01	9:00	02	9:00	03	9:00	17.09	9:00
Математика	04	13:00	02.02	9:00	08	9:00	10	9:00	10	9:00	22.09	9:00
Физика	05	13:00	09.02	9:00	15	9:00	16	9:00	02	9:00	25.09	9:00
"Хемија I, II"	06	13:00	21.01	9:00	03	9:00	04	9:00	11	9:00	29.09	9:00
"Машински елементи I, II"	12	13:00	28.01	9:00	10	9:00	08	9:00	09	9:00	30.09	9:00
Текстилна влакна	11	13:00	13.02	9:00	23	9:00	18	9:00	15	9:00	30.09	9:00
"Цртање и сликање I, II"	03	13:00	27.01	9:00	13	9:00	03	9:00	02	9:00	17.09	9:00
Теорија форме и дизајна	04	13:00	30.01	9:00	07	9:00	23	9:00	11	9:00	24.09	9:00
Увод у историју уметности	06	13:00	06.02	9:00	14	9:00	16	9:00	09	9:00	23.09	9:00
Текстилна технологија	13	13:00	04.02	9:00	16	9:00	12	9:00	04	9:00	18.09	9:00

Страни језик	26	13:00	11.02	9:00	22	9:00	05	9:00	01	9:00	16.09	9:00
Рачунарска техника	28	13:00	03.02	9:00	02	9:00	0[illegible]	9:00	02	9:00	23.09	9:00
Термодинамика	27	13:00	06.02	9:00	24	9:00	19	9:00	11	9:00	18.09	9:00
Економика и организација	14	13:00	05.02	9:00	23	9:00	04	9:00	04	9:00	29.09	9:00
Испитивање текстила	03	13:00	12.02	9:00	08	9:00	05	9:00	01	9:00	17.09	9:00
Техн. нетканог текстила	17	13:00	30.01	9:00	01	9:00	22	9:00	01	9:00	16.09	9:00
"Технологија предења I,II"	10	13:00	23.01	9:00	08	9:00	04	9:00	04	9:00	17.09	9:00
"Технологија ткања I, II"	17	13:00	11.02	9:00	10	9:00	12	9:00	07	9:00	18.09	9:00
"Технологија плетења I, II"	24	13:00	23.01	9:00	16	9:00	23	9:00	08	9:00	18.09	9:00
Преплет. и пројект. плетива	28	13:00	05.02	9:00	24	9:00	26	9:00	11	9:00	25.09	9:00
Преплет. и пројект. тканина	25	13:00	21.01	9:00	01	9:00	26	9:00	14	9:00	28.09	9:00
"Техн. бојења и штампања I, II"	04	13:00	04.02	9:00	10	9:00	13	9:00	07	9:00	18.09	9:00
"Технологија апретуре I, II"	26	13:00	20.01	9:00	15	9:00	26	9:00	14	9:00	28.09	9:00
"Технологија израде одеће I, II"	05	13:00	05.02	9:00	07	9:00	04	9:00	11	9:00	22.09	9:00
Студија рада у конфекцији	18	13:00	30.01	9:00	03	9:00	30	9:00	10	9:00	25.09	9:00
"Конструкција одеће I, II"	13	13:00	04.02	9:00	14	9:00	23	9:00	07	9:00	18.09	9:00
Акт	20	13:00	21.01	9:00	06	9:00	05	9:00	10	9:00	29.09	9:00
Историја костима	26	13:00	29.01	9:00	10	9:00	26	9:00	03	9:00	18.09	9:00
Примењени дизајн текстила	10	13:00	30.01	9:00	14	9:00	12	9:00	10	9:00	16.09	9:00
Креативни текстил	10	13:00	30.01	9:00	14	9:00	12	9:00	15	9:00	29.09	9:00
"Креирање одеће I, II"	06	13:00	27.01	9:00	10	9:00	09	9:00	03	9:00	18.09	9:00
"Моделовање одеће I, II"	21	13:00	20.01	9:00	22	9:00	09	9:00	01	9:00	16.09	9:00
ЦАД-ЦАМ у конфекцији	27	13:00	29.02	9:00	10	9:00	30	9:00	10	9:00	29.09	9:00
Модни трендови у одевању	21	13:00	12.02	9:00	15	9:00	17	9:00	09	9:00	16.09	9:00
Основи економије	26	13:00	23.01	9:00	16	9:00	11	9:00	04	9:00	25.09	9:00
Основи менаџмента	05	13:00	29.01	9:00	02	9:00	04	9:00	10	9:00	29.09	9:00

Комп. подр. у опле. текстила	04	13:00	23.01	9:00	24	9:00	17	9:00	09	9:00	30.09	9:00
Отпадне воде у текстилној индустрији	03	13:00	05.02	9:00	21	9:00	10	9:00	02	9:00	18.09	9:00
Комп. конст. и припрема	04	13:00	23.01	9:00	21	9:00	04	9:00	08	9:00	30.09	9:00
Влакна висок. перф. и комп.	03	13:00	09.02	9:00	22	9:00	17	9:00	08	9:00	24.09	9:00
Пројект. проц. у текст. инд.	04	13:00	19.01	9:00	01	9:00	12	9:00	03	9:00	18.09	9:00
Технички текстил	03	13:00	20.01	9:00	03	9:00	19	9:00	08	9:00	25.09	9:00
Спец. методе бојења и штамп.	04	13:00	19.01	9:00	02	9:00	26	9:00	11	9:00	24.09	9:00
ЦАД-ЦАМ у текс. мех. тех.	03	13:00	19.01	9:00	01	9:00	26	9:00	11	9:00	23.09	9:00
Фотографија	04	13:00	20.01	9:00	02	9:00	26	9:00	15	9:00	29.09	9:00
Уникатне рукотворине	03	13:00	21.02	9:00	03	9:00	06	9:00	08	9:00	21.09	9:00
Ручно ткање	03	13:00	11.02	9:00	03	9:00	12	9:00	07	9:00	18.09	9:00
Технолошке операције	03	13:00	19.01	9:00	01	9:00	12	9:00	03	9:00	18.09	9:00
Одржавање и нега текстила	04	13:00	20.01	9:00	02	9:00	05	9:00	09	9:00	21.09	9:00
Дизајн штамп. текстила I	-	13:00	20.01	9:00	02	9:00	01	9:00	01	9:00	16.09	9:00
Дизајн штамп. текстила II	-	13:00	-	9:00	-	9:00	29	9:00	15	9:00	28.09	9:00
Естетика	-	13:00	-	9:00	-	9:00	29	9:00	15	9:00	28.09	9:00
Модна илустрација	-	13:00	20.01	9:00	02	9:00	01	9:00	01	9:00	16.09	9:00

РАСПОРЕД ОДРЖАВАЊА ИСПИТА ЗА АПСОЛВЕНТЕ

ПРЕДМЕТ	Дец 08		Март 09		Maj 09	
	дан	час	дан	час	дан	час
Социологија	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Математика	02	13:00	04	13:00	04	13:00
Физика	03	13:00	05	13:00	05	13:00
“Хемија I, II”	04	13:00	06	13:00	06	13:00
“Машински елементи I, II”	10	13:00	12	13:00	12	13:00
Текстилна влакна	09	13:00	11	13:00	11	13:00

“Цртање и сликање I, II”	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Теорија форме и дизајна	02	13:00	04	13:00	04	13:00
Увод у историју уметности	04	13:00	06	13:00	06	13:00
Текстилна технологија	11	13:00	13	13:00	13	13:00
Страни језик	24	13:00	26	13:00	26	13:00
Рачунарска техника	26	13:00	27	13:00	28	13:00
Термодинамика	25	13:00	27	13:00	27	13:00
Економика и организација	12	13:00	14	13:00	14	13:00
Испитивање текстила	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Техн. нетканог текстила	15	13:00	17	13:00	18	13:00
“Технологија предења I, II”	08	13:00	10	13:00	11	13:00
“Технологија ткања I, II”	15	13:00	17	13:00	18	13:00
“Технологија плетења I, II”	22	13:00	24	13:00	25	13:00
Преплет. и пројект. плетива	26	13:00	27	13:00	28	13:00
Преплет. и пројект. тканина	23	13:00	25	13:00	25	13:00
“Техн. бојења и штампања I, II”	02	13:00	04	13:00	04	13:00
“Технологија апретуре I, II”	24	13:00	26	13:00	26	13:00
“Технологија израде одеће I, II”	03	13:00	05	13:00	05	13:00
Студија рада у конфекцији	16	13:00	18	13:00	18	13:00
“Конструкција одеће I, II”	11	13:00	13	13:00	13	13:00
Акт	18	13:00	20	13:00	20	13:00
Историја костима	24	13:00	26	13:00	26	13:00
Примењени дизајн текстила	08	13:00	10	13:00	11	13:00
Креативни текстил	08	13:00	10	13:00	11	13:00

“Креирање одеће I, II”	04	13:00	06	13:00	06	13:00
“Моделовање одеће I, II”	19	13:00	20	13:00	21	13:00
ЦАД-ЦАМ у конфекцији	25	13:00	27	13:00	27	13:00
Модни трендови у одевању	19	13:00	20	13:00	21	13:00
Основи економије	24	13:00	26	13:00	26	13:00
Основи менаџмента	03	13:00	05	13:00	06	13:00
Комп. подр. у опле. текстила	02	13:00	04	13:00	05	13:00
Отпадне воде у текстилној индустрији	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Комп. конст. и припрема	02	13:00	04	13:00	05	13:00
Влакна висок. перф. и комп.	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Пројект. проц. у текст. инд.	02	13:00	04	13:00	05	13:00
Технички текстил	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Спец. методе бојења и штамп.	02	13:00	04	13:00	05	13:00
ЦАД-ЦАМ у текс. мех. тех.	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Фотографија	02	13:00	04	13:00	05	13:00
Уникатне рукотворине	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Ручно ткање	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Технолошке операције	01	13:00	03	13:00	04	13:00
Одржавање и нега текстила		13:00		13:00		13:00
Дизајн штамп. текстила I		13:00		13:00		13:00
Дизајн штамп. текстила II		13:00		13:00		13:00
Естетика		13:00		13:00		13:00
Модна илустрација		13:00		13:00		13:00

ПРИЈАВЉИВАЊЕ ИСПИТА ЗА						
НОВЕМБАР	20 - 30. 10.2009.					
ДЕЦЕМБАР	20 - 28. 11.2009.					
ЈАНУАР	09 - 19. 01.2009.					
МАРТ	17 - 27. 02.2009.					
АПРИЛ	23 - 31. 03.2009.					
МАЈ	21 - 30. 04.2009.					
ЈУН	20 - 29. 05.2009.					
СЕПТЕМБАР	20 - 29. 08.2009.					
ОКТОБАР	05 - 15. 09.2009.					

СПИСАК НАСТАВНИКА И РАДНИКА 2009. ГОДИНЕ

НАСТАВНИЦИ

др Љубиша Миленковић, професор,1951.
Докторат ТМФ-Београд 2000

предмети:
Технологија израде одеће
Студија рада у конфекцији
Технолошке операције
Пројектовање процеса у тек.индустрији

др Горан Петковић, професор,1965.
Докторат Хемијски факултет-Београд 1999

предмети:
Хемија I
Хемија II
Заштита животне средине

др Нако Георгиев, професор,1945
Докторат Универзитет Српско Сарајево , 2002

предмети:
Влакна високих перформанси
Текстилна влакна
Испитивање текстила
Прађе специјалних намена

мр Станоје Станисављевић, професор,1947.
Магистратура ТМФ Скопље 1993

предмети:
Конструкција одеће
Моделовање одеће
Аутоматска конст.припрема

мр Александра Перић Николић, професор, 1973
Магистратура Факултет уметности Приштина 2001

предмети:
Акт, цртање и сликање
Уникатне рукотворине

др Драган Радивојевић, предавач, 1962.
Магистратура ТФ-Лесковац 1997

предмети:
Технологија предења,
Преплетаји и пројектовање тканина

мр Небојша Ристић, предавач, 1966.
Магистратура ТФ-Лесковац 1997

предмети:
Технологија бојења и штампања
Технологија апретуре
Одржавање и нега текстила

др Миодраг Ђорђевић, предавач, 1959.
Докторат на ТФ Лесковац 2009.

предмети:
Тех. нетканог текстила, Тех. плетења
Преплетаји плетива

мр Ђорђе Милтеновић, предавач, 1974.
Магистратура Машински факултет Ниш, 2004

предмети:
Машински елементи
Термодинамика

мр Марија Петковић, предавач, 1978.
Магистратура факултет ликовних уметности Београд 2006

предмети:
Технике презентације
Модна илустрација
Калиграфија
Фотографија

Наташа Благојевић, предавач, 1971.
Факултет примењених уметности и дизајна Београд 1996

предмети:
Теорија форме и дизајна, Модни трендови у текстилу
Креирање одеће, Историја костима,

др Миодраг Трајковић, предавач, 1956.
Докторат Факултет за индустријски менаџмент Крушевац 2007

предмети:
Основи менаџмента
Пословне комуникације

Биљана Митић Станковић, предавач, 1958
Филозофски факултет – Ниш 1983
предмет:
Енглески језик

спец. Снежана Ђорђевић, предавач,1971.
Специјализација ПМФ Ниш 2002

предмет:
Математика

мр Ивана Спасић, предавач, 1973
Магистратура Природно-математички факултет, Ниш 2003

предмет:
Физика

мр Тања Николић, предавач,1970
Магистратура Технолошки факултет Лесковац 2008

Ужа област:
Механичка, конфекцијска и хемијска текстилна технологија и хемијско инжењерство

спец. Иванка Ристић, предавач,1966.
Специјализација ТМФ Београд 2008

Ужа област:
Механичка, конфекцијска и хемијска текстилна технологија и хемијско инжењерство

Мр Сузана Ђорђевић, предавач 1971.
Магистратура Технолошки факултет Лесковац 2005

предмети:
Технологија ткања,
Технички текстил,
Ручно ткање

мр Емилија Ђикић, предавач, 1960
Магистратура на Филозофском факултету

предмети:
Социологија
Социологија моде
Пословне комуникације

Димитријевић Драган, стручни сарадник, 1962
Филозофски факултет

предмет:
Физика

Слађана Антић, стручни сарадник, 1961
Технолошки факултет

предмети:
Моделовање одеће,
Технологија израде одеће II

мр Милан Васић, стручни сарадник, 1969
Магистратура на Факултету уметности

предмети:
Фотографија
Модна илустрација
Технике презентације

НЕНАСТАВНИ РАДНИЦИ

СЕКРЕТАРИЈАТ
Славица Миленовић, 1957
секретар
Правни факултет

ОПШТА СЛУЖБА
Гордана Тонић, 1976
Референт за опште послове
ССС

Крстић Драгана, 1972
Инжењер послова информационог система
ВШС

Радосављевић Драгана, 1978
Виши технички сарадник
ВШС

Илић Ана, 1980
Виши технички сарадник
ВШС

Дивац Васо, 1947
Виши технички сарадник
ВШС
Цветковић Ивана, 1976
Технички сарадник за безбедност на раду
Факултет заштите на раду

СТУДЕНТСКА СЛУЖБА

Мирољуб Ђелић, 1960
Шеф студентске службе
Правни факултет

Војислав Истатковић, 1953
Референт за студентска питања
ВШС

Петковић Виолета, 1969
Референт за студентска питања
ССС

БИБЛИОТЕКА
Тодоровић Тања, 1979
Самостални књижничар
ВШС

РАЧУНОВОДСТВО
Богдан Јовић, 1947
Шеф рачуноводства
Економски факултет

Слађана Маринковић, 1963
Благајник
ССС

Ђорђевић Александра, 1987
Материјални књиговођа
ССС

ПОМОЋНИ РАДНИЦИ

Драган Михајловић, 1962
ложач

Слађана Јовановић, 1961
курир

Винка Цакић, 1956
хигијеничар

Весна Ђорђевић, 1966
хигијеничар

Славка Милојковић, 1951
хигијеничар

ПРЕГЛЕД БРОЈА ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА НА ВТТШ ЛЕСКОВАЦ ОД 1961. – 2008.ГОДИНЕ

година	Број дипломираних
1961.	18
1962.	44
1963.	38
1964.	36
1965.	42
1966.	55
1967.	66
1968.	49
1969.	36
1970.	45
1971.	39
1972.	54
1973.	57
1974.	71

1975.	85
1976.	79
1977.	75
1978.	83
1979.	81
1980.	67
1981.	69
1982.	76
1983.	42
1984.	36
1985.	35
1986.	39
1987.	52
1988.	65
1989.	72
1990.	77
1991.	79
1992.	123
1993.	94
1994.	83
1995.	100
1996.	47
1997.	50
1998.	55
1999.	35
2000.	60
2001.	59
2002.	38
2003.	44
2004.	39
2005.	68
2006.	72
2007.	84
2008.	94
Укупно	2907

ДИРЕКТОРИ ШКОЛЕ

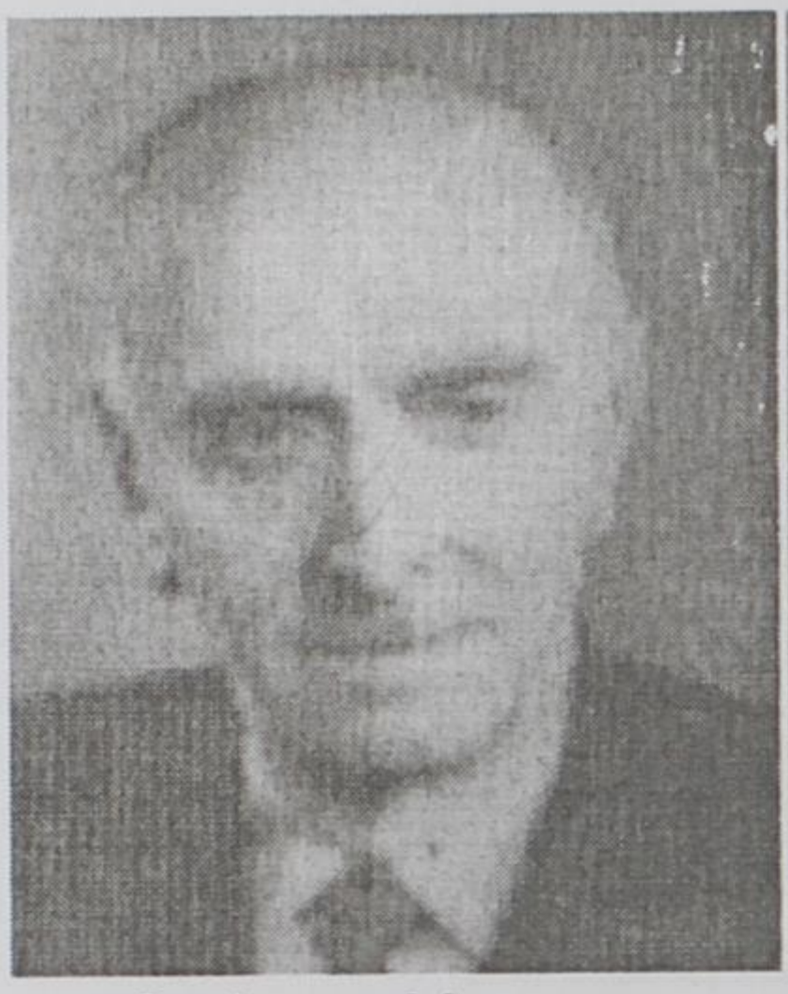

Владимир Миглевски
1959 - 1964.

Ненад Михајловић
1964 - 1967. и 1969 - 1970.

Миодраг Жишић
1967 - 1969.

Светолик Сретић
1970 - 1980.

Станко Пешић
1980 - 1989.

Радомир Соколовић
1989 - 2004.

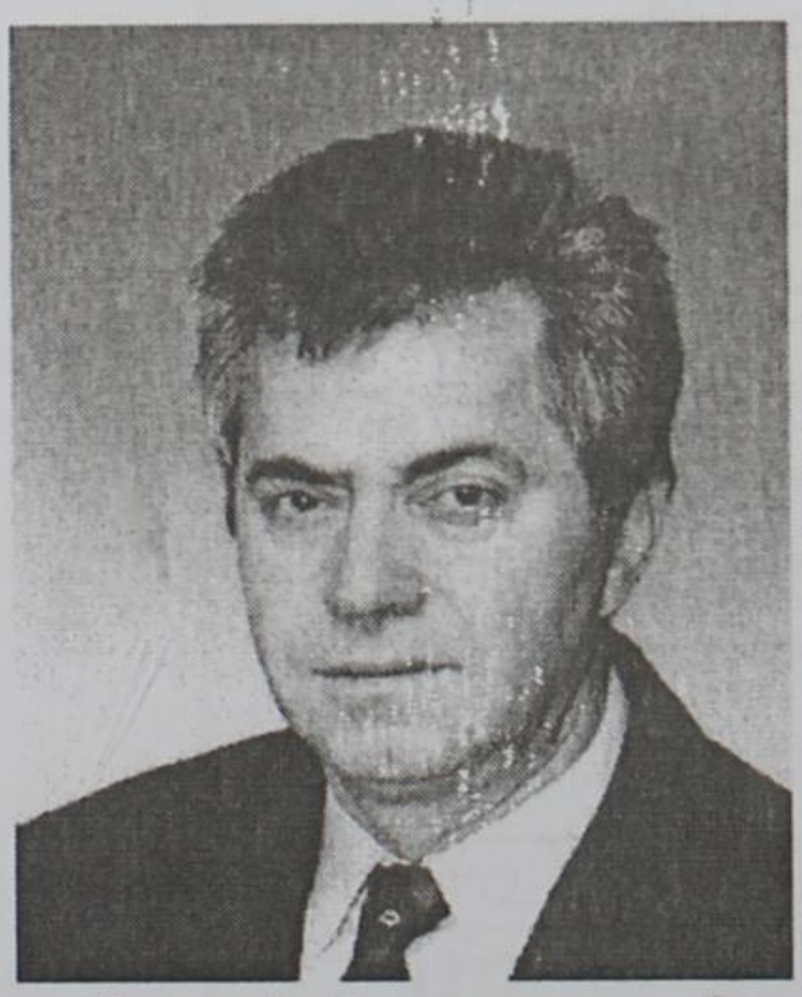

Станоје Станисављевић
2004 - 2006

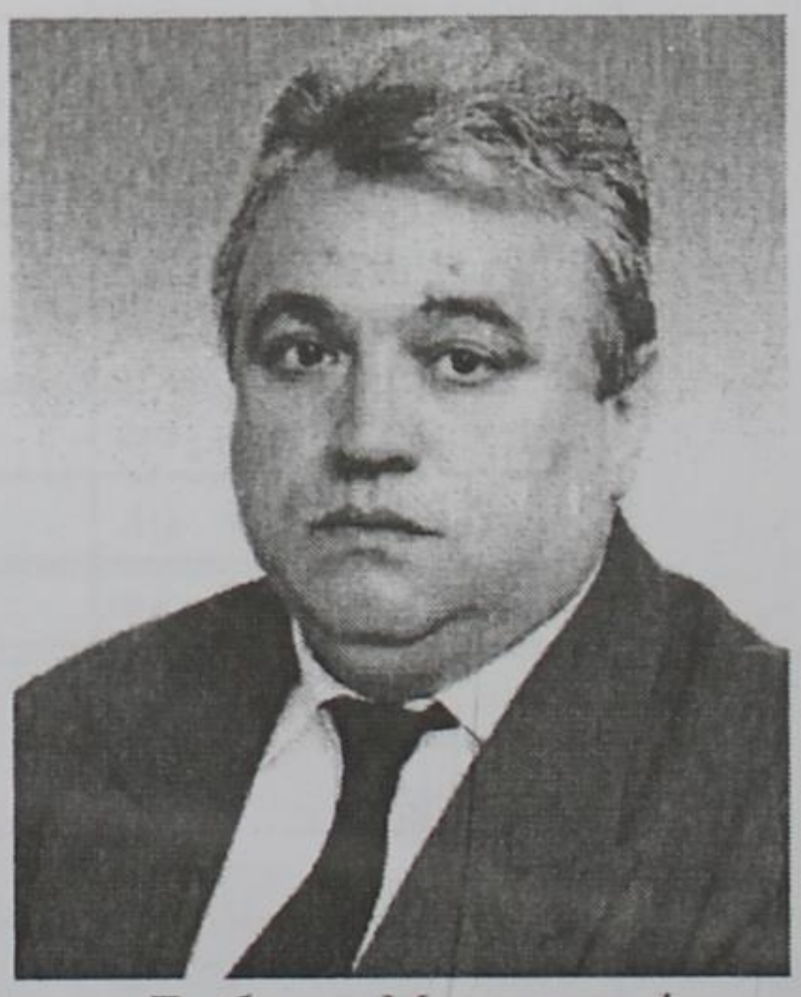

Љубиша Миленковић
2006 -

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Извори:

Архив Високе струковне школе за текстил Лесковац 1959 - 2009. године

Литература:

Миглевски, Владимир, "Виша техничка текстилна школа у Лесковцу", Лесковац 1960.

Михајловић, Ненад, "Двадесет семестара", Лесковац 1970.

Др Живан Стојковић, Хранислав Ракић, "Виша техничка текстилна школа 1959 - 1989", Лесковац 1990.

Часописи:

"Текстил и пракса", стручни часопис Друштва инжењера и техничара текстилаца Лесковац

Штампа:

"Наша реч", Лесковац, 1944 - 2008. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
Владотинци

САДРЖАЈ

Реч директора 5
Оснивање школе 7
Првих пет година рада 10
Путевима реформе 35
Друга деценија рада 55
Ширење делатности 63
У време стабилизације 74
Још једна реформа 84
По новом Закону о вишој школи 101
Деценија кризе и сукоба 104
Пут у нови миленијум 133
По нормативима Болоњске декларације 136
Висока струковна школа за текстил 169
Поговор 197
Прилози 199

Др Живан Стојковић
Хранислав Ракић

ВИСОКА СТРУКОВНА ШКОЛА ЗА ТЕКСТИЛ ЛЕСКОВАЦ
50 година

Центар за проучавање и истраживање
културно-историјске баштине југа Србије

Књига 8

За издавача
Верољуб Трајковић

Уредник
Проф. др Љубиша Миленковић

Рецензенти
Др Мирољуб Васић
Др Иван Бецић

Лектор
Биљана Мичић

Корице
Мр Милан Васић

Припрема за штампу
Владимир Тасић

Тираж
500 примерака

Штампа "Графоплус" Лесковац

Народна библиотека
'Десанка Максимовић'
З 377.5
СТОЈКОВИЋ Ж.
Висока струковн
300000769
Власотинце
COBISS

50 ГОДИНА